

ผลของการใช้สื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน เพื่อพัฒนาทักษะ
การเขียนภาษาอังกฤษ สำหรับนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น

บัณฑิต อนุญาหงษ์

วิทยานิพนธ์เสนอต่อมหาวิทยาลัยรามคำแหง
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา)
ปีการศึกษา 2560
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง

THE EFFECTS OF USING SOCIAL NETWORKING FOR PROBLEM-BASED
LEARNING FOR ENHANCING THE ENGLISH WRITING SKILLS
OF THAI-NICHI INSTITUTE OF TECHNOLOGY
UNDERGRADUATE STUDENTS

BUNDIT ANUYAHONG

A THESIS PRESENTED TO RAMKHAMHAENG UNIVERSITY
IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION
(EDUCATIONAL AND COMMUNICATION TECHNOLOGY)

2017

COPYRIGHTED BY RAMKHAMHAENG UNIVERSITY

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ผลของการใช้สื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน
เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ สำหรับนักศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น

ชื่อผู้เขียน นายบัณฑิต อนุญาหงษ์

สาขาวิชา เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศยามน อินสะอาด

ประธานกรรมการ

รองศาสตราจารย์ ดร. สุพจน์ อิงอาจ

มหาวิทยาลัยรามคำแหงอนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(อาจารย์ ดร. สืบพงษ์ ปราบใหญ่)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สรัญญา เชื้อทอง)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศยามน อินสะอาด)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. สุพจน์ อิงอาจ)

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ผลของการใช้สื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน
เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ สำหรับนักศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น

ชื่อผู้เขียน นายบัณฑิต อนุญาหงษ์
ชื่อปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา
ปีการศึกษา 2560

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศยามน อินสะอาด ประธานกรรมการ
2. รองศาสตราจารย์ ดร. สุพจน์ อิงอาจ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ของงานวิจัยนี้เพื่อ (1) ศึกษาผลของการใช้สื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ สำหรับนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น(2) เปรียบเทียบความสามารถการเขียนภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการเรียนการสอนการเขียนภาษาอังกฤษผ่านสื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน และ(3) ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนการเขียนภาษาอังกฤษผ่านสื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่นชั้นปีที่1 ภาคการศึกษาที่ปีการศึกษา 2559 จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ (1) แผนการจัดการเรียนรู้ (2) สื่อสังคมออนไลน์ (3) แบบประเมินการใช้สื่อสังคมออนไลน์ (4) แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษก่อนและหลังการทดลอง (5) แบบประเมินความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ (6) แบบบันทึกการเรียนรู้ และ (7) แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการสอนเขียนโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน

การทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง 22 ชั่วโมง ให้กลุ่มตัวอย่าง
ทำแบบทดสอบก่อนเรียนเพื่อวัดความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ และดำเนินการทดลอง
สอนการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ตามบทเรียน
1-6 เมื่อจบการทดลองแล้วใช้แบบประเมินความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ เพื่อศึกษา
ความสามารถด้านการเขียนภาษาอังกฤษ และทำแบบบันทึกการเรียนรู้ของนักศึกษา
เมื่อนักศึกษาทำครบทั้ง 6 บทเรียนแล้ว จากนั้นจึงทำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อ
การสอนเขียนโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน และให้ทำการทดสอบ
หลังเรียน (post-test) โดยใช้แบบทดสอบฉบับเดียวกัน

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การเปรียบเทียบคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบทักษะการเขียน
ภาษาอังกฤษ ก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้ test แบบ Dependent Samples และค่าเฉลี่ย
เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง หลังได้รับการเรียนการสอนการเขียน
ภาษาอังกฤษโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน

ผล การวิจัยพบว่า

1. นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่นที่เรียนการเขียนภาษาอังกฤษผ่าน
สื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐานมีความสามารถในการใช้สื่อสังคมออนไลน์
อยู่ในระดับมาก
2. นักศึกษาที่เรียนการสอนการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์แบบ
ใช้ปัญหาเป็นฐาน มีทักษะการเขียนภาษาอังกฤษสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .01
3. นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่นมีความพึงพอใจต่อการเรียนผ่าน
สื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน อยู่ในระดับมาก

ABSTRACT

Thesis Title The Effects of Using Social Networking for
Problem-Based Learning for Enhancing the
English Writing Skills of Thai-Nichi Institute
of Technology Undergraduate Students

Student's Name Mr. Bundit Anuyahong

Degree Sought Master of Education

Field of Study Educational and Communication Technology

Academic year 2017

Advisory Committee

1. Asst. Prof. Dr. Sayamon Insaard

Chairperson

2. Assoc. Prof. Dr. Supot Ingard

The purposes of this research investigation are (1) to study the effects of using social networking in problem-based learning (PBL) for enhancing the English writing skills of Thai-Nichi Institute of Technology (TNT) undergraduates. In addition, another aim is (2) to compare undergraduate English writing achievements prior to the commencement of writing activities and after their completion. Finally, furthermore, the researcher aims (3) to determine the degree of undergraduate satisfaction with this type of instruction.

Using the simple random sampling method, the researcher selected a sample population of 30 undergraduates enrolled at TNT for the second semester of the 2016 academic year.

The research instruments used in this experimental investigation were as follows:

(1) English writing lesson plans based on PBL utilizing social networking; (2) online social media; (3) an online social media evaluation form; (4) a pre-test-post-test English writing test; (5) an English writing ability evaluation form; (6) a journal detailing what had been learned; and (7) a questionnaire designed to determine the levels at which student satisfaction towards English writing instruction were evinced.

The experimental process and data collection were conducted over the duration of 22 hours. The subjects were given an English writing ability pretest. Then, English writing skills were taught using social networks through PBL by reference to Lessons 1-6 in accordance with experimental requirements.

After completion of the study, an English writing ability evaluation form was employed in order to establish the levels of English writing ability evinced by the students. Journal logs were also written by the undergraduates when each of the six lessons was completed.

A questionnaire designed to elicit data concerning student satisfaction was administered so as to survey the degree of satisfaction evinced by the students toward teaching English writing skills using social networking on the basis of PBL. The post-test was precisely the same as the pre-test and was accordingly used in evaluating students' ability after the completion of the experiment.

Using a technique of descriptive statistics, the researcher analyzed the data collected in terms of mean (M) scores. A dependent samples t test was administered so as to establish the differences between pre-test and post-test scores appertaining to English writing skills. In addition, M scores were obtained for determining the degree of satisfaction exhibited by the students after having been taught and having learned English writing skills through the utilization of social networking engaging PBL.

The results were as follows:

1. The TNI students showed a high level of use of online social media involving PBL through social networking.
2. The TNI students' English writing achievement after learning through social networking involving PBL was significantly higher than prior to the commencement of instruction at the statistically significant level of .01.
3. The TNI students' satisfaction towards English writing activities based on PBL through social networking was displayed at a high level.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาช่วยเหลือจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศยามน อินสอาด ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร. สุพจน์ อิงอาจ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำ ตลอดจนช่วยตรวจสอบแก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรัณญา เชื้อทอง ประธานกรรมการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ที่กรุณาเสนอแนะให้ปรับแก้ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จิตติยา เนตรวงษ์ ดร. สุวัฒน์ นิยมไทย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิสิฐ สุวรรณแพทย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิภาณี เพ็งเนตร และ ดร. นลอง รัตนพงษ์ ที่เมตตาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ และช่วยเหลือให้คำแนะนำ ในการด้านภาษาและเทคโนโลยี ผู้วิจัยขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

กราบขอบพระคุณบุคคลในครอบครัวที่สนับสนุนและเป็นกำลังใจ ขอขอบคุณ มหาวิทยาลัยรามคำแหงที่เป็นแหล่งให้เรียนรู้ คุณค่าและประโยชน์ที่พึงมีของวิทยานิพนธ์ ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดามารดาและครูอาจารย์ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้แก่ผู้วิจัย

คุณประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้บิดาของข้าพเจ้า (หลวงพ่อเพี้ยวิมโล) ผู้ล่วงลับไปแล้ว

บัณฑิต อนุญาหงษ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	(4)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	(6)
กิตติกรรมประกาศ	(9)
สารบัญตาราง.....	(13)
สารบัญภาพประกอบ	(16)
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
สมมติฐานของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	8
กรอบแนวคิดในการวิจัย	9
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
แนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้ตามแนวคอนสตรัคติวิสต์	10
แนวคิดเกี่ยวกับเครือข่ายสังคมออนไลน์	19
แนวคิดและทฤษฎีการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน	29
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้การเขียนภาษาเพื่อการสื่อสาร ...	39
แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างและพัฒนาแบบทดสอบ	62
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ	69
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	74

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย	85
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	85
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	86
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	87
การดำเนินการวิจัย	104
การเก็บรวบรวมข้อมูล	107
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	108
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	109
ตอนที่ 1 ผลการศึกษาการใช้สื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหา เป็นฐานเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ ของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น	110
ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบทักษะการเขียนภาษาอังกฤษก่อนเรียน และหลังเรียนด้วยวิธีการเรียนการสอนการเขียน ภาษาอังกฤษผ่านสื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน...	110
ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียน การสอนการเขียนภาษาอังกฤษผ่านสื่อสังคมออนไลน์ แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน	112
5 สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	118
สรุปผลการวิจัย.....	119
การอภิปรายผล	119
ข้อเสนอแนะ.....	126
ภาคผนวก	
ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ	127
ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	130
ค ผลตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย	159

บทที่	หน้า
ภาคผนวก	
ง ผลคะแนนความสามารถการเขียนภาษาอังกฤษ	167
จ การเรียนการสอนผ่านสื่อสังคมออนไลน์	175
บรรณานุกรม	183
ประวัติผู้เขียน.....	195

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 เกณฑ์การให้คะแนนงานเขียนแบบอิสระ แบบที่ 1	57
2 เกณฑ์การให้คะแนนงานเขียนแบบอิสระ แบบที่ 2	59
3 เกณฑ์การให้คะแนนงานเขียนแบบ ESL Composition Profile	60
4 แผนการจัดการเรียนรู้ (plans of learning management)	88
5 แผนการเรียนการสอนการเขียนภาษาอังกฤษแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน โดยบูรณาการเข้ากับการจัดสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ (CLEs)	90
6 เกณฑ์การประเมินและเกณฑ์การให้คะแนนแบบวัดระดับอัตราส่วน การใช้สื่อสังคมออนไลน์ของนักศึกษา	94
7 แบบแผนการทดลอง	104
8 ผลการศึกษาการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของนักศึกษา	110
9 ผลการเปรียบเทียบทักษะการเขียนภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยวิธีการเรียนการสอนการเขียนภาษาอังกฤษผ่านสื่อสังคมออนไลน์ แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน	111
10 ผลการวิเคราะห์ความสามารถด้านการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้ สื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยี ไทย-ญี่ปุ่น ซึ่งได้จากการประเมินชิ้นงานในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 6 ครั้ง แบบภาพรวม เมื่อนำมาปรับให้เหลือ 5 คะแนน เพื่อแปลค่าเฉลี่ยของงานเขียน	112
11 ผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยี- ไทย-ญี่ปุ่น ที่มีต่อการเรียนการสอนการเขียนภาษาอังกฤษ ผ่านสื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน	113
12 แผนการจัดการเรียนรู้ 6 แผน	132

13 Test Specification.....	145
ตาราง	หน้า
14 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของความเที่ยงตรงตามเนื้อหา ของแผนการจัดการเรียนการสอนการเขียนภาษาอังกฤษ ผ่านสื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน สำหรับนักศึกษาสถาบัน- เทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน	160
15 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของความเที่ยงตรงตามเนื้อหา ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษก่อนและหลัง การทดลองการสอนการเขียนภาษาอังกฤษผ่านสื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ ปัญหาเป็นฐาน สำหรับนักศึกษาสถาบัน-เทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น จากการประเมินผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน	160
16 ค่าความยากง่าย (p) และอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ.....	161
17 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของความเที่ยงตรงตามเนื้อหา ของแบบประเมินความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ จากการประเมิน ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน.....	161
18 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของความเที่ยงตรงตามเนื้อหา ของแบบบันทึกการเรียนรู้ จากการประเมินผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน	161
19 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของความเที่ยงตรงตามเนื้อหา ของแบบสอบถามวัดความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนการสอนการเขียน ภาษาอังกฤษผ่านสื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน จากการประเมินผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน	162
20 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของความเที่ยงตรงตามเนื้อหา ของแบบประเมินการใช้สื่อสังคมออนไลน์ จากการประเมิน ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน.....	164
21 ผลการประเมินคุณภาพสื่อสังคมออนไลน์.....	164
22 คะแนนสอบความสามารถการเขียนภาษาอังกฤษ ก่อนเรียนของนักศึกษา	

สถาบันเทคโนโลยี-ไทย-ญี่ปุ่น จากผู้ตรวจจำนวน 3 ท่าน	168
ตาราง	หน้า
23 คะแนนสอบความสามารถการเขียนภาษาอังกฤษ หลังเรียนของนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยี-ไทย-ญี่ปุ่น จากผู้ตรวจจำนวน 3 ท่าน	170
24 คะแนนเฉลี่ยผลสอบวัดความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ ของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยี-ไทย-ญี่ปุ่น ก่อนและหลังการทดลอง	172
25 คะแนนเฉลี่ยความสามารถการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ ของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยี-ไทย-ญี่ปุ่น ครั้งที่ 1-6	173

สารบัญภาพประกอบ

ภาพ หน้า

1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	9
------------------------------	---

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ทักษะการเขียนนั้น บางครั้งถูกมองว่าเป็นทักษะที่ถูกลืม เพราะเป็นทักษะสุดท้ายที่ผู้สอนให้ความสนใจ อันเนื่องมาจากเวลาที่จำกัดทั้งในการเรียนการสอนและการตรวจแก้ไขงานเขียน อีกทั้งยังต้องใช้เวลามากในการเตรียมการสอน และจากการสังเกตยังพบอีกว่า ภาระงานเขียนที่ผู้สอนมอบหมายให้ทำนั้นเป็นการเขียนระดับประโยคที่ผู้สอนมุ่งตรวจความถูกต้องของการใช้ไวยากรณ์ประจำบทเรียนเท่านั้น ทำให้ผู้เรียนส่วนใหญ่ซึ่งมีความรู้ด้านไวยากรณ์และคำศัพท์อย่างจำกัดรู้สึกวิตกกังวลเสมอเมื่อได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงาน เนื่องจากมองว่า การเขียนเป็นเรื่องยุ่งยากซับซ้อนยากเกินกว่าที่ตนเองจะทำได้ และหากทำผิดจะถูกผู้สอนตำหนิและลงโทษ ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนรู้สึกเบื่อหน่ายต่อการเรียนภาษาอังกฤษและเกิดอคติต่อทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ (Bowen & Marks, 1994, p. 143)

จากสภาพปัญหาข้างต้นจะเห็นได้ว่า การทำให้ผู้เรียนตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ของการรู้ภาษาอังกฤษเป็นเรื่องที่จำเป็น แม้ว่าในอนาคตผู้เรียนอาจมีโอกาสดำเนินการใช้ภาษาอังกฤษน้อยหรืออาจไม่ได้ใช้เลย แต่ในฐานะผู้สอนจำเป็นจะต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งให้ผู้เรียนได้รับทั้งความรู้ประสบการณ์ ความสนุกสนานเพลิดเพลินในการเรียนรู้และฝึกฝนการใช้ทักษะภาษาอังกฤษให้ได้มากที่สุดตลอดระยะเวลาที่ผู้เรียนยังคงศึกษาอยู่ภายในมหาวิทยาลัย ซึ่งจะช่วยสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษให้เกิดแก่ผู้เรียน กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้สึกสนใจการเรียนภาษาอังกฤษมากขึ้นและต้องการจะศึกษาค้นคว้าความรู้เกี่ยวกับภาษาอังกฤษให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น อันจะส่งผลดีต่อการพัฒนาทักษะการเขียนของผู้เรียนตามไปด้วย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงพยายามสรรหากระบวนการในการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน และตอบสนองต่อความต้องการ

ของผู้เรียนให้ได้มากที่สุด อีกทั้งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และรับประสบการณ์ทางภาษาอังกฤษจากการลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง โดยผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย ซึ่งมีความใกล้เคียงกับสถานการณ์ที่สามารถพบได้ในชีวิตจริง เช่น การเขียนบรรยายสถานที่ต่าง ๆ การเขียนเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง การเขียนบรรยายขั้นตอนการทำอาหารหรือวิธีการใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนมีความคุ้นเคยกับรูปแบบของภาษา มีความมั่นใจในการใช้ภาษาและสามารถปรับใช้ให้เข้ากับสถานการณ์หรือบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปทั้งภายในห้องเรียนและชีวิตจริงได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

การสื่อสารในปัจจุบัน เป็นเรื่องของการเชื่อมโยงระหว่างผู้ส่งสารกับเนื้อหาที่มีอยู่และผู้รับสารเข้าด้วยกัน โดยผ่านทางเครื่องมือสังคมออนไลน์ (social network) ซึ่งผู้ที่เป็นคนส่งสารและรับสารต่างเป็นส่วนหนึ่งของ เครือข่ายทางสังคมที่มีบทบาทอย่างสูงในการสื่อสารของสังคมไทยและสังคมนานาชาติในปัจจุบัน ตัวอย่าง เช่น เครือข่ายเฟซบุ๊ก (Facebook) ทวิตเตอร์ (Twitter) ยูทูบ (Youtube) กูเกิล พลัส (Google Plus) และอินสตราแกรม (Instagram) เป็นต้น โดยเครือข่ายสังคมออนไลน์ (social network) ถือเป็นส่วนหนึ่งของสื่อใหม่ หรือ New Media ซึ่ง Rogers (อ้างถึงใน จุริรัตน์ ทองคำชื่นวิวัฒน์, 2552) ได้นิยามสื่อใหม่ว่าเป็นเทคโนโลยีหรือสื่อที่เอื้ออำนวยให้เกิดการแลกเปลี่ยน ข่าวสารบนฐานของคนจำนวนมากไปสู่คนจำนวนมาก ผ่านระบบการสื่อสารที่มีคอมพิวเตอร์เป็นศูนย์กลาง ประกอบกับ การเกิดขึ้นของอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยให้เข้าถึงข้อมูลข่าวสารทั่วโลกได้อย่างรวดเร็ว ทุกที่ ทุกเวลา ด้วยอุปกรณ์ใด ๆ ที่สามารถเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตได้ ไม่ว่าจะเป็น Notebook, Net-Book, Smartphone, Mobile Internet Device (MID) ส่งผลให้สังคมไทยมีการปรับเปลี่ยนการใช้งานในรูปแบบการใช้งานเสียงมาเป็นการใช้งานด้านสื่อสารข้อมูลมากขึ้น

ปัจจุบันสื่อสังคมออนไลน์ได้เข้ามามีบทบาทในมหาวิทยาลัยเพิ่มมากขึ้น จากความนิยมของสื่อสังคมออนไลน์ ทำให้ในปัจจุบัน นักศึกษา อาจารย์ และบุคลากรแทบจะใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการติดต่อทั้งทางด้านการศึกษาและด้านส่วนตัว ด้วยจุดเด่นของสื่อสังคมออนไลน์ที่ใช้งานง่าย ข้อจำกัดของการใช้งานน้อย มีลูกเล่นหลากหลาย สร้างและขยายเครือข่ายเพื่อนได้จำนวนมาก และรวดเร็ว จึงทำให้สื่อสังคมออนไลน์

เป็นที่นิยมมากที่สุดในกลุ่มคนไทย นอกจากนี้ ผลสำรวจยังชี้ให้เห็นถึงรูปแบบการนำบรรดาสื่อสังคมออนไลน์ไปใช้หลากหลาย (Grabowicz, 2014)

สื่อออนไลน์ (social media) ที่กำลังเป็นกระแสที่มาแรงและเป็นที่นิยมกันมากในสังคมออนไลน์ได้แก่ เฟซบุ๊ก อินสตาแกรม ยูทูบ และไลน์ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงศักยภาพและประสิทธิภาพของการติดต่อสื่อสารที่การเรียนรู้สามารถเกิดขึ้นได้ทุกหนทุกแห่งจากอิทธิพลของเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์กับการสร้างระบบเครือข่ายแบบใยแมงมุม ที่มีผู้ใช้สื่อทางสังคมดังกล่าวเป็นจำนวนมาก ในหลากหลายจุดประสงค์ของผู้ใช้หรือผู้สื่อสารซึ่งหากนำเอาศักยภาพและคุณประโยชน์ของสื่อสังคมประเภท เฟซบุ๊ก อินสตาแกรม ยูทูบ และไลน์ มาใช้ในการศึกษาอย่างเป็นระบบแล้วน่าจะเชื่อได้ว่าคงเกิดประโยชน์ของการสร้างระบบการสื่อสารทางการศึกษาได้อย่างมีคุณค่าและเกิดประสิทธิภาพสูงสุดได้ (Neier & Zayer, 2015)

ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (constructivism) ถือว่าเป็นหลักการสำคัญซึ่งได้รับอิทธิพลมาจากเทคโนโลยี และเป็นโครงสร้างทางปัญญา เป็นผลของความพยายามทางความคิด ผู้เรียนสร้างเสริมความรู้ผ่านกระบวนการทางจิตวิทยาด้วยตนเอง ผู้สอนไม่สามารถปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางปัญญาของผู้เรียนได้ แต่ผู้สอนสามารถช่วยผู้เรียนปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางปัญญาได้โดยจัดสภาพการณ์ที่ทำให้เกิดภาวะไม่สมดุลขึ้น ส่วนลักษณะการพัฒนารูปแบบการสอนตามแนว Constructivism คือ เน้นความสำคัญของกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน และความสำคัญของความรู้เดิม เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเป็นผู้แสดงความรู้ได้ด้วยตนเอง และสามารถสร้างความรู้ด้วยตนเองได้ ผู้เรียนจะเป็นผู้ออกไปสังเกตสิ่งที่ตนอยากรู้ มาร่วมกันอภิปราย สรุปผลการค้นพบ แล้วนำไปศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากเอกสารวิชาการ หรือแหล่งความรู้ที่หาได้ เพื่อตรวจสอบความรู้ที่ได้มา และเพิ่มเติมเป็นองค์ความรู้ที่สมบูรณ์ต่อไป และการเรียนรู้นั้นต้องให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง ค้นหาความรู้ด้วยตนเอง จนค้นพบความรู้และรู้จักสิ่งที่ค้นพบ เรียนรู้วิเคราะห์ต่อจนรู้จริงว่าลึก ๆ แล้วสิ่งนั้นคืออะไร มีความสำคัญมากน้อยเพียงไร และศึกษาค้นคว้าให้ลึกซึ้งลงไปจนถึงรู้แจ้ง ในส่วนของบทบาทของผู้สอนในการจัดการเรียนรู้ผู้สอนนั้น ผู้สอนต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสังเกต สำรวจเพื่อให้เห็นปัญหา มีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน เช่น แนะนำถามให้คิด หรือสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง ช่วยให้ผู้เรียนคิดค้นต่อ ๆ ไป ให้ทำงานเป็นกลุ่ม

ประเมินความคิดรวบยอดของผู้เรียน ตรวจสอบความคิดและทักษะการคิดต่าง ๆ ปฏิบัติการแก้ปัญหาและพัฒนาให้เคารพความคิดและเหตุผลของผู้อื่น ในส่วนบทบาทของผู้เรียนในการเรียนตามทฤษฎี Constructionism นั้น ผู้เรียนจะมีบทบาทเป็นผู้ปฏิบัติและสร้างความรู้ไปพร้อม ๆ กันด้วยตัวของเขาเอง บทบาทที่คาดหวังจากผู้เรียน คือ มีความยินดีร่วมกิจกรรมทุกครั้งด้วยความสนใจ เรียนรู้ได้เอง รู้จักแสวงหาความรู้จากแหล่งความรู้ต่าง ๆ ที่มีอยู่ด้วยตนเอง ตัดสินปัญหาต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล มีความรู้สึกและความคิดเป็นของตนเอง วิเคราะห์พฤติกรรมของตนเองและผู้อื่นได้ ให้ความช่วยเหลือกันและกัน รู้จักรับผิดชอบงานที่ตนเองทำอยู่และที่ได้รับมอบหมาย นำสิ่งที่เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงได้ ในส่วนของการประยุกต์ใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนนั้น จำเป็นต้องใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการให้ผู้เรียนสร้างสาระการเรียนรู้และผลงานต่าง ๆ ด้วยตนเอง มีการสร้างสภาพแวดล้อมที่มีบรรยากาศที่หลากหลาย เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกตามความสนใจ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทำในสิ่งที่สนใจ ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจในการคิด การทำและการเรียนรู้ต่อไป จัดสภาพแวดล้อมที่มีความแตกต่างกัน เพื่อประโยชน์ในการเรียนรู้ เช่น วัย ความถนัด ความสามารถ และประสบการณ์ สร้างบรรยากาศที่มีความเป็นมิตร ผู้สอนต้องทำหน้าที่อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้แก่ผู้เรียน มีการประเมินผลการเรียนรู้และต้องประเมินทั้งผลงานและกระบวนการ และใช้วิธีการที่หลากหลายในการประเมิน เช่น การประเมินตนเอง การประเมินโดยผู้สอนและเพื่อน การสังเกต การประเมินโดยแฟ้มสะสมงาน (ทศนา แคมมณี, 2554)

เพราะฉะนั้นถือได้ว่า การจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (connectivism) เป็นทฤษฎีการเรียนรู้แบบใหม่ที่เกิดขึ้นจากเทคโนโลยีที่พัฒนาขึ้นอย่างต่อเนื่อง และมีบทบาทใช้ชีวิตของมนุษย์มากขึ้น ซึ่งการนำทฤษฎีนี้มาใช้อ้างอิงเชื่อมโยงข้อมูลความรู้จากแหล่งความรู้ต่าง ๆ มากมาย และเป็นองค์ความรู้ที่เป็นปัจจุบัน ทำให้มนุษย์เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

นอกจากนั้น การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning--PBL) เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากแนวคิดตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์นิยม (constructivism) โดยให้ผู้เรียนสร้างความรู้ใหม่ จากการใช้ปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในโลก

เป็นบริบทของการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการคิดวิเคราะห์และคิดแก้ปัญหา รวมทั้งได้ความรู้ตามศาสตร์ในสาขาวิชาที่ตนศึกษา ไปพร้อมกันด้วย การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานจึงเป็นผลมาจากกระบวนการทำงานที่ต้องอาศัยความเข้าใจและการแก้ไข ปัญหาเป็นหลัก ถ้ามองในแง่ของยุทธศาสตร์การสอน PBL เป็นเทคนิคการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง เผชิญหน้ากับปัญหาค้นหาด้วยตนเอง จะทำให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะในการคิดหลายรูปแบบ เช่น การคิดวิจารณ์ญาณ คิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ รูปแบบการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เหมาะกับการเน้นให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กับการเรียนการสอนการเขียนภาษาต่างประเทศ

(Schwartz, Mennin, & Webb, 2001, p. 33; Woods, 1985, p. 117)

เนื่องจากการเรียนการสอนการเขียนในปัจจุบันมุ่งเน้นการสอนโดยผู้สอน ให้นักศึกษาทำกิจกรรมในชั้นเรียน โดยการเขียนในรูปแบบของกระดาษคำตอบ ซึ่งถือว่าเป็นการเขียนแบบปกติที่เคยเรียนมา ทำให้นักศึกษาไม่มีแรงจูงใจในการเขียน เพราะไม่มีสิ่งกระตุ้น ให้สนใจในการเขียน จากปัญหาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจนำวิธีการสอนการเขียนภาษาอังกฤษผ่านสื่อสังคมออนไลน์ตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (constructivism) มาใช้ในการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเรียนและเพิ่มความสามารถในการเขียนของผู้เรียน และเพื่อให้การเรียนรู้ผ่านสื่อสังคมออนไลน์มีประสิทธิภาพมากขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลของการใช้สื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ สำหรับนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการเขียนภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการเรียนการสอนการเขียนภาษาอังกฤษผ่านสื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนการเขียนภาษาอังกฤษผ่านสื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน

สมมติฐานของการวิจัย

1. ผลของการใช้สื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ ของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่นอยู่ในระดับมาก
2. นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ที่ได้รับวิธีการเรียนการสอนการเขียนภาษาอังกฤษผ่านสื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐานมีความทักษะในเขียนภาษาอังกฤษสูงกว่าก่อนเรียน
3. นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น มีความพึงพอใจต่อวิธีการเรียนการสอนการเขียนภาษาอังกฤษผ่านสื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐานในระดับมาก

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น จาก 3 คณะ ได้แก่ คณะบริหารธุรกิจ คณะวิศวกรรมศาสตร์ และคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 120 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชา ENL-102 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 30 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การเรียนการสอนการเขียนภาษาอังกฤษผ่านสื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน -

2. ตัวแปรตาม ได้แก่

2.1 ความสามารถในการใช้สื่อสังคมออนไลน์

2.2 ความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ

2.3 ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนการเขียนภาษาอังกฤษผ่านสื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน

ระยะเวลาในการทดลอง

ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 โดยกลุ่มตัวอย่างได้รับการทดสอบก่อนเรียน ใช้เวลา 2 ชั่วโมง และใช้เวลาทดลอง 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง รวม 18 ชั่วโมง จากนั้นจึงทำการทดสอบหลังการทดลองอีกครั้ง ใช้เวลา 2 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 22 ชั่วโมง

เนื้อหาที่ใช้ทดลอง

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาจากคำอธิบายรายวิชา ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ซึ่งระบุไว้ในรายวิชา ENL-102 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 2 จากนั้นจึงคัดเลือกมาจากหัวข้อที่ปรากฏในหนังสือเรียน วารสาร สื่อและสิ่งตีพิมพ์ต่าง ๆ ที่มีเนื้อหาครอบคลุมและตรงตามคำอธิบายรายวิชา และหลักสูตรที่ศึกษา โดยพิจารณาระดับความยากง่ายของคำศัพท์ให้เหมาะสมกับความสามารถของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น จำนวน 6 หัวข้อ ซึ่งได้มาจากการถามความต้องการหัวข้อที่จะเขียนของนักศึกษา ดังนี้

1. Describe the house in which you grew up
2. A Scary Secret
3. My Two Homes
4. Testing in the 21st Century
5. Effects of Watching too much TV
6. Describing the picture

นิยามศัพท์เฉพาะ

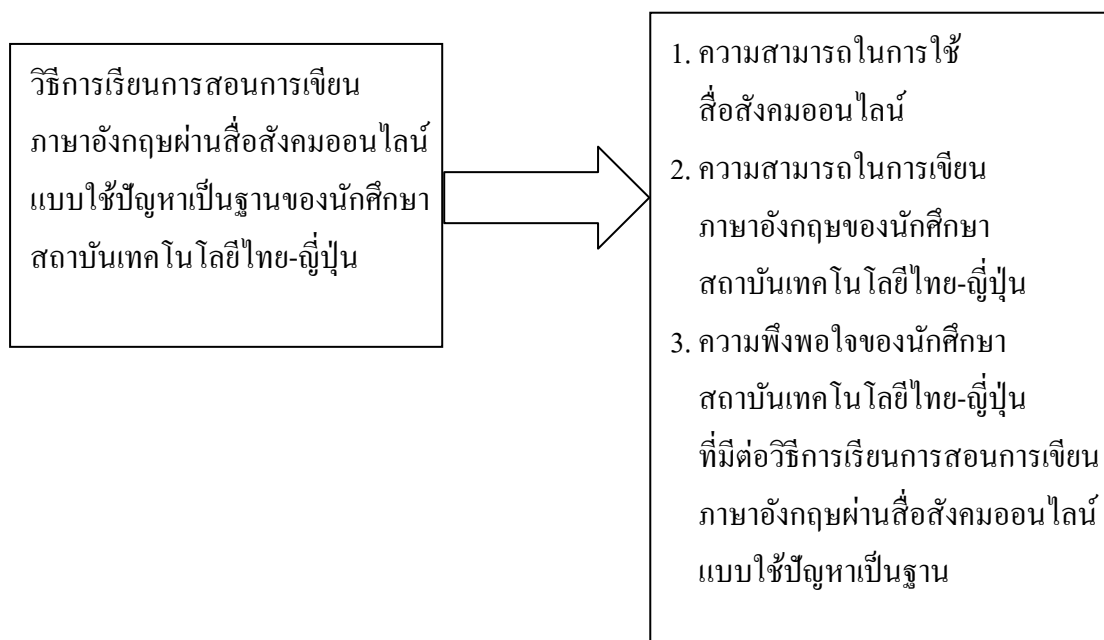
1. การเรียนการสอนการเขียนภาษาอังกฤษ หมายถึง การสอนที่เน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนภาษาอังกฤษที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น สามารถเขียนและใช้ภาษาได้อย่างเป็นธรรมชาติโดยมีงานปฏิบัติเป็นสื่อกลางในการเรียนรู้ภาษา มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายซึ่งใกล้เคียงกับสถานการณ์จริง นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ใช้ทักษะการเขียนภาษาเพื่อสื่อสารอย่างอิสระแต่มีความหมาย
2. ทักษะการเขียน หมายถึง คะแนนความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาที่ได้มาจากการเรียนการสอนตามแนวทางการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ซึ่งเป็นไปตามหัวข้อที่กำหนดและสามารถเขียนสื่อความหมายได้อย่างชัดเจนตรงตามจุดประสงค์ของผู้เขียนและครอบคลุมองค์ประกอบสำคัญในด้านเนื้อหา การเรียบเรียง คำศัพท์ ไวยากรณ์ และกลไกภาษา ซึ่งประเมินได้จากงานเขียนของผู้เรียนหลังจากจบแต่ละบทเรียน และแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษก่อนและหลังการทดลองที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
3. สื่อสังคมออนไลน์ หมายถึง เฟซบุ๊ก ยูทูบ ไลน์ และเว็บไซต์ต่าง ๆ ที่นำมาเป็นช่องทางและเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารและเป็นกระดานเขียนความรู้สึก และเขียนงานที่มอบหมาย เป็นภาษาอังกฤษ ตามทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง
4. การเรียนการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน หมายถึง การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน รวม 6 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นการสำรวจประเด็นที่เป็นปัญหา ขั้นนิยามปัญหา ขั้นสืบเสาะหาวิธีการแก้ปัญหา ขั้นดำเนินการศึกษาค้นคว้าแก้ปัญหา ขั้นนำเสนอคำตอบหรือผลการแก้ปัญหา และขั้นทบทวนการปฏิบัติในส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อแก้ไขปัญหาในการเขียนภาษาอังกฤษ และเป็นเทคนิคการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง เฝื่อน้ำกับปัญหาด้วยตนเอง จะทำให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะในการคิดหลายรูปแบบ เช่น การคิดวิจารณ์ญาณ คิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ โดยมีการบูรณาการเข้ากับการสอนตามหลักการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (constructivism) ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้ คือ ขั้นสถานการณ์ปัญหา ขั้นแหล่งการเรียนรู้ ขั้นกรณี

ที่เกี่ยวข้อง ขั้นฐานการช่วยเหลือ ขั้นเครื่องมือทางปัญญา ขั้นปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ ขั้นสะท้อน
ความรู้ ขั้นสรุปและแก้ปัญหา

5. นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ที่ศึกษา
ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2559

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาผลของการใช้สื่อสังคมออนไลน์แบบใช้
ปัญหาเป็นฐาน เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยี-
ไทย-ญี่ปุ่น ดังแสดงในภาพ 1

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยเรื่อง ผลของการใช้สื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ สำหรับนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ผู้วิจัยได้ศึกษาและค้นคว้าเอกสาร ตำรา บทความ ทฤษฎี แนวความคิด และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยแยกเป็นหัวข้อ ดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้ตามแนวคอนสตรัคติวิสต์ (Constructivist)
2. แนวคิดเกี่ยวกับเครือข่ายสังคมออนไลน์
4. แนวคิดและทฤษฎีการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน
5. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้การเขียนภาษาเพื่อการสื่อสาร
6. แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างและพัฒนาแบบทดสอบ
7. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้ตามแนวคอนสตรัคติวิสต์

ทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์เป็นทฤษฎีที่ว่าด้วยการสร้างความรู้มีพัฒนาการมาจากปรัชญาปฏิบัตินิยม ของ James and Dewey ในต้นคริสต์ศตวรรษที่ 20 และการเปลี่ยนแปลงกระบวนทัศน์เกี่ยวกับวิธีการหาความรู้ในปรัชญาวิทยาศาสตร์ (philosophy of science) ที่นำโดย Popper and Feyerabend (ไพจิตร สดวกการ, 2543)

ทฤษฎีการเรียนรู้คอนสตรัคติวิสต์

เงื่อนไขการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ (Constructivist theory) สรุปได้ ดังนี้ (วัฒนาพร ระงับทุกข์, 2541)

1. การเรียนรู้เป็นกระบวนการลงมือกระทำ (active process) ที่เกิดขึ้นในแต่ละบุคคล
2. ความรู้ต่าง ๆ จะถูกสร้างขึ้นด้วยตัวของผู้เรียนเอง โดยใช้ข้อมูลที่ได้รับมาใหม่ ร่วมกับข้อมูลหรือความรู้เดิมที่มีอยู่แล้ว รวมทั้งประสบการณ์เดิมมาสร้างความหมายในการเรียนรู้ของตนเอง ความรู้และความเชื่อที่แตกต่างกันของแต่ละคน จะขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อมและชนบททำเนียบประเพณี และประสบการณ์ของผู้เรียน จะถูกนำมาเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจและจะมีผลโดยตรงต่อการสร้างความรู้ใหม่ แนวคิดใหม่หรือการเรียนรู้ตนเอง

จากความหมายของทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์หรือแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ของนักการศึกษาหลายท่าน สรุปเป็นสาระสำคัญได้ ดังนี้ (ไพจิตร สดวกการ, 2543)

1. ความรู้ของบุคคลใด คือ โครงสร้างทางปัญญาของบุคคลนั้นที่สร้างขึ้นจากประสบการณ์ในการคลี่คลายสถานการณ์ที่เป็นปัญหาและสามารถนำไปใช้เป็นฐานในการแก้ปัญหา หรืออธิบายสถานการณ์อื่น ๆ ได้
2. นักเรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยวิธีการที่ต่าง ๆ กัน โดยอาศัยประสบการณ์ และโครงสร้างทางปัญญาที่มีอยู่เดิม ความสนใจและแรงจูงใจภายในตนเองเป็นจุดเริ่มต้น
3. ผู้สอนมีหน้าที่จัดการให้ผู้เรียนได้ปรับขยายโครงสร้างทางปัญญาของผู้เรียนเองภายใต้ข้อสมมติฐานต่อไปนี้

3.1 สถานการณ์ที่เป็นปัญหาและปฏิสัมพันธ์ทางสังคมก่อให้เกิดความขัดแย้งทางปัญญา

3.2 ความขัดแย้งทางปัญญาเป็นแรงจูงใจภายในให้เกิดกิจกรรมการไตร่ตรอง เพื่อจัดการความขัดแย้งนั้น นอกจากนั้น Dewey ได้อธิบายเกี่ยวกับลักษณะการไตร่ตรอง (reflection) เป็นการพิจารณาอย่างรอบคอบ กิจกรรมการไตร่ตรองจะเริ่มต้นด้วยสถานการณ์ที่เป็นปัญหา น่าสงสัย งงวย ยุ่งยาก เรียกว่า สถานการณ์ก่อนไตร่ตรอง และจบลงด้วยความแจ่มชัดที่สามารถอธิบาย สถานการณ์ดังกล่าว สามารถแก้ปัญหาได้ ตลอดจนได้เรียนรู้และพึงพอใจกับผลที่ได้รับ

3.3 การไตร่ตรองบนฐานแห่งประสบการณ์และโครงสร้างทางปัญญาที่มีอยู่เดิม ภายใต้การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกระตุ้นให้มีการสร้างโครงสร้างใหม่ทางปัญญาจากแนวคิดข้างต้นนี้กระบวนการเรียนการสอนในแนวคอนสตรัคติวิสต์ จึงมักเป็นไป

ในแบบที่ให้นักเรียนสร้างความรู้จากการช่วยแก้ปัญหา (collaborative problem solving) กระบวนการเรียนการสอน จะเริ่มต้นด้วยปัญหาที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งทางปัญญา (cognitive conflict) นั่นคือ ประสบการณ์และโครงสร้างทางปัญญาที่มีอยู่เดิมไม่สามารถจัดการแก้ปัญหานั้นได้ลงตัวพอดีเหมือนปัญหาที่เคยแก้มาแล้ว ต้องมีการคิดค้นเพิ่มเติมที่เรียกว่า “การปรับโครงสร้างทางปัญญา” หรือ “การสร้างโครงสร้างใหม่ทางปัญญา” (cognitive restructuring) โดยการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้แก้ปัญหา ขัดค้าน จนกระทั่งหาเหตุผล หรือหลักฐานในเชิงประจักษ์มาจัดความขัดแย้งทางปัญญาภายในตนเอง และระหว่างบุคคลได้

กลุ่มคอนสตรัคติวิสต์ (Constructivist) เชื่อว่า การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้จากสิ่งที่พบเห็นกับความรู้ความเข้าใจเดิมที่มีมาก่อน (background knowledge) โดยการนำความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเหตุการณ์ ที่ตนเองพบเห็นมาสร้างเป็นโครงสร้างทางปัญญา ที่เรียกว่า “Schema” ซึ่งเป็นหน่วยที่เล็กที่สุดของโครงสร้างทางปัญญา ดังนั้น โครงสร้างทางปัญญานี้จะประกอบด้วย ความหมายของสิ่งที่เราใช้ภาษา หรือเหตุการณ์ต่างๆ ที่แต่ละคนมีประสบการณ์ ซึ่งอาจเป็นความเข้าใจ หรือความรู้ของแต่ละบุคคล

กลุ่มคอนสตรัคติวิสต์ (Constructivism) เชื่อว่า การเรียนรู้เป็นกระบวนการสร้างมากกว่าการรับความรู้ ดังนั้น เป้าหมายของการสอนจะสนับสนุนการสร้างมากกว่าความพยายามในการถ่ายทอดความรู้ ดังนั้น กลุ่มคอนสตรัคติวิสต์จะมุ่งเน้นการสร้างความรู้ใหม่อย่างเหมาะสมของแต่ละบุคคลและสิ่งแวดล้อมมีความสำคัญในการสร้างความหมายตามความเป็นจริง เป็นวิธีการที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งหลักการที่สำคัญในการเรียนรู้มุ่งเน้นให้ผู้เรียนลงมือกระทำในการสร้างความรู้ที่แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ Cognitive Constructivist และ Social Constructivist มีรายละเอียด ดังนี้ (สุมาลี ชัยเจริญ 2554)

1. Cognitive Constructivist มีรากฐานทางปรัชญาของทฤษฎีเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมกับประสบการณ์ใหม่ ด้วยกระบวนการที่พิสูจน์อย่างมีเหตุผลเป็นความรู้ที่เกิดจากการไตร่ตรอง ซึ่งถือเป็นปรัชญาปฏิบัตินิยม ประกอบกับรากฐานทางจิตวิทยาการเรียนรู้ที่มีอิทธิพลต่อพื้นฐานแนวคิดนี้ หนึ่งผู้เรียนจะพัฒนาความสามารถทางการรู้คิด ทฤษฎี

พัฒนาการที่จะเน้นจุดดังกล่าว เพราะว่าเป็นพื้นฐานหลักสำหรับวิธีการทาง Cognitive Constructivism ทางด้านการเรียนการสอนนั้นมี แนวคิดว่ามนุษย์เราต้องสร้างความรู้ด้วยตนเองโดยผ่านทางประสบการณ์ ซึ่งประสบการณ์เหล่านี้จะกระตุ้นให้ผู้เรียนสร้างโครงสร้างทางปัญญา หรือเรียกว่า Schemas ในสมองของคน ซึ่งสิ่งเหล่านี้สามารถเปลี่ยนแปลงได้ ขยายได้และซับซ้อนขึ้นได้ โดยผ่านทางกระบวนการดูดซึม และการปรับเปลี่ยน

2. Social Constructivism เป็นทฤษฎีที่มีรากฐานมาจาก Vygotsky ที่มุ่งเน้นศึกษาด้านบริบทการเรียนรู้ทางสังคม ทฤษฎีพุทธิปัญญาของเพียเจต์ที่ใช้กันมาเป็นพื้นฐานสำหรับการเรียนรู้แบบค้นพบซึ่งผู้สอนมีบทบาทค่อนข้างจำกัด ส่วนทฤษฎีของ Vygotsky เปิดโอกาสให้ผู้สอนหรือผู้เรียนที่อาวุโสกว่าแสดงบทบาทในการเรียนรู้ของผู้เรียน

Cognitive Constructivist และ Social Constructivist อาจมีส่วนคล้ายคลึงกันและแตกต่าง Social Constructivist ของ Vygotsky จะเปิดโอกาสที่จะมีส่วนร่วมและเกี่ยวข้องกับผู้สอนมากกว่า ทฤษฎีของ Vygotsky ซึ่งเชื่อว่าวัฒนธรรมจะเป็นเครื่องมือทางปัญญาที่จำเป็นสำหรับการพัฒนารูปแบบและคุณภาพของการเรียนรู้ ได้มีการกำหนด รูปแบบและการพัฒนามากกว่าที่กำหนดไว้ในทฤษฎีของเพียเจต์ โดยเชื่อว่า ผู้ใหญ่ เช่น พ่อ แม่ และอาจารย์ จะเป็นเครื่องมือทางวัฒนธรรมรวมถึงภาษา เครื่องมือทางวัฒนธรรม เช่น ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม บริบททางสังคมและภาษา รวมถึงการเข้าถึงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ จากที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้น สรุปความได้ว่า คอนสตรัคติวิสต์ เป็นทฤษฎีที่เกี่ยวกับความรู้และการเรียนรู้ โดยมีรากฐานมาจากปรัชญา จิตวิทยาและมานุษยวิทยา ซึ่งเชื่อว่าความรู้เป็นสิ่งที่บุคคลสร้างขึ้นและบุคคลจะเรียนรู้ได้โดยการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น และสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ซึ่งต้องอาศัยความรู้ ประสบการณ์เดิมและโครงสร้างทางปัญญา เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้

การนำทฤษฎีการเรียนรู้คอนสตรัคติวิสต์ (Constructivist) ไปใช้ในการเรียนการสอน

ในการนำทฤษฎีการเรียนรู้คอนสตรัคติวิสต์ (Constructivist) ไปใช้ในการเรียนการสอนนั้น มีรายละเอียดดังต่อไปนี้ (Mayer, 1999)

1. เนื่องจากมีการเรียนการสอนที่เน้นการลงมือปฏิบัติจริงและเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และสร้างความรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ตามแนวทางทฤษฎีนี้มุ่งเน้นการลงมือปฏิบัติ ประสบการณ์ตรง การลองผิดลองถูก การค้นหาวิธีการแก้ปัญหาเป็นสิ่งจำเป็นต่อการดูดซึมและการปรับเปลี่ยนของข้อมูล วิธีการที่สารสนเทศถูกนำเสนอเมื่อสารสนเทศถูกนำเข้ามาในฐานะที่เป็นสิ่งช่วยแก้ปัญหาอาจทำหน้าที่เป็นเครื่องมือมากกว่าจะเป็นข้อเท็จจริงอย่างแท้จริง
2. การเรียนรู้ควรเป็นองค์รวม เน้นสภาพจริงและสิ่งที่เป็นจริงในห้องเรียนแบบ Piaget ผู้เรียนจะมีโอกาสสร้างความรู้ผ่านประสบการณ์ความรู้ของตนเองที่ไม่ได้มาจากการบอกหรือการสอนของผู้สอน จะมีการเน้นเกี่ยวกับการสอนทักษะเฉพาะน้อยลง และเพิ่มการเน้นเกี่ยวกับการเรียนรู้ในบริบทที่มีความหมาย เทคโนโลยี ผู้สอนสามารถจัดหาสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้จะช่วยขยายพื้นฐานของความคิดรวบยอดและประสบการณ์ของผู้เรียน

หลักการออกแบบสื่อบนเครือข่ายตามแนวทฤษฎีการเรียนรู้คอนสตรัคติวิสต์

กิจกรรมโดยอาศัยหลักการพื้นฐานและทฤษฎีการเรียนรู้ของ Piaget (1962) ซึ่งมีแนวคิด ดังนี้

1. เป็นกิจกรรมที่น่าสนใจ
2. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการคิด ตัดสินใจ แก้ปัญหาคู่กัน
3. เน้นการพัฒนาความคิดที่ได้มาจากการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับผู้อื่น
4. ลดบทบาทของผู้สอนในการดำเนินกิจกรรมให้น้อยลง
5. ให้ผู้เรียนดำเนินการเรียนด้วยตนเอง มีอิสระในการแสดงความคิดเห็นเพื่อขจัดปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นขณะทำกิจกรรม และหาข้อตกลงเพื่อไม่ให้ความขัดแย้งเกิดขึ้นอีก
6. ให้ทุกคนมีโอกาสร่วมกิจกรรมที่ตนเองสนใจ

ในการออกแบบการเรียนรู้ตามแนวคอนสตรัคติวิสต์นั้น ได้นำหลักการที่สำคัญของทั้งสองกลุ่มแนวคิด คือ Cognitive Constructivism และ Social Constructivism มาใช้ในการออกแบบ ดังมีองค์ประกอบที่สำคัญดังนี้ (สุมาลี ชัยเจริญ, 2554)

1. สถานการณ์ปัญหา มาจากพื้นฐานของ Cognitive Constructivism ของ Piaget ที่เชื่อว่า ถ้าผู้เรียนถูกกระตุ้นด้วยปัญหาที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งทางปัญญาที่เรียกว่า เกิดการเสียสมดุลทางปัญญา ผู้เรียนจะต้องพยายามปรับโครงสร้างทางปัญญาให้เข้าสู่สภาวะสมดุลโดยการดูซึมหรือการปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางปัญญา จนกระทั่งผู้เรียนสามารถสร้างความรู้ใหม่ขึ้นมาได้ที่เราเรียกว่า เกิดการเรียนรู้ในสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น สถานการณ์ปัญหาจะเป็นเสมือนประตูที่ผู้เรียนจะเข้าสู่เนื้อหาที่จะเรียนรู้ โดยสถานการณ์ปัญหาที่สร้างขึ้นอาจมีลักษณะหลายลักษณะ เช่น

1.1 เป็นสถานการณ์ปัญหาเดียวกันที่ครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมดที่เรียน

1.2 เป็นสถานการณ์ปัญหาที่มีหลายระดับ ตั้งแต่ระดับมือใหม่ จนถึงระดับผู้เชี่ยวชาญ หรือสถานการณ์ที่ง่าย ปานกลาง และยาก

1.3 เป็นสถานการณ์ปัญหาที่มีหลายสภาพบริบท ที่ผู้เรียนเผชิญในสภาพจริง

1.4 เป็นสถานการณ์ปัญหาที่เป็นเรื่องราว

2. แหล่งเรียนรู้ เป็นแหล่งรวบรวมข้อมูล เนื้อหา สารสนเทศที่ผู้เรียนจะใช้ ในการแก้สถานการณ์ปัญหาที่ผู้เรียนเผชิญ ซึ่งแหล่งเรียนรู้ในสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ นั้นคงอาจรวมถึงสิ่งต่าง ๆ ที่ผู้เรียนจะใช้ในการแสวงหาและค้นพบคำตอบด้วย เพราะฉะนั้น ลักษณะของแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ นั้น เช่น

2.1 ธนาคารข้อมูล

2.2 แหล่งที่เกี่ยวข้องในการสร้างความรู้ เช่น ชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น

2.3 เครื่องมือที่ช่วยในการสร้างความรู้ เช่น อุปกรณ์ในการทดลอง

3. ฐานการช่วยคิด มาจากแนวคิดของ Social Constructivism ของ Vygotsky ที่เชื่อว่า ถ้าผู้เรียนอยู่ต่ำกว่า Zone of Proximal Development ไม่สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้ จำเป็นที่จะต้องได้รับการช่วยเหลือที่เรียกว่า Scaffolding ซึ่งฐานความช่วยเหลือจะสนับสนุนผู้เรียนในการแก้ปัญหา หรือการเรียนรู้ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติการกิจให้สำเร็จด้วยตัวเองได้

4. การโค้ช (coaching) มาจากพื้นฐานทฤษฎีการเรียนรู้ตามสถานการณ์ หลักการนี้ได้กลายมาเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ตามแนวคอนสตรัคติวิสต์ ที่ได้เปลี่ยนบทบาทของผู้สอนที่ทำหน้าที่ในการถ่ายทอดความรู้หรือ บอกความรู้ มาเป็นการโค้ชที่ให้

ความช่วยเหลือ การให้คำแนะนำสำหรับผู้เรียนจะเป็น การฝึกหัด ผู้เรียน โดยการให้ความรู้แก่ผู้เรียนในเชิงการให้การเรียนรู้คิดและการสร้างปัญญา ซึ่งบทบาทของการโค้ชมีเงื่อนไขที่สำคัญ ดังนี้

4.1 เรียนรู้ผู้อยู่ในความดูแล หรือผู้เรียนจากการสังเกตด้วยการฟังและการไต่ถามด้วยความเอาใจใส่

4.2 การสอบถามกระตุ้นความคิดของนักเรียน โดยพยายามจัดสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งทางปัญญา

4.3 สร้างเส้นทางเป็นเชิงการสืบสวนอย่างมีความหมายต่อผู้เรียนและพยายามสนับสนุนให้ผู้เรียนสร้างเส้นทางอย่างมีเหตุผลและมีความหมาย

4.4 ยอมรับในสติปัญญาผู้เรียน และพยายามช่วยแก้ไข ปรับปรุง เพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจ ในการเลือกเส้นทางการตัดสินใจหรือเลือกวิธีการที่จะปฏิบัติต่อไป

5. การร่วมมือกันแก้ปัญหา เป็นอีกองค์ประกอบหนึ่ง ที่มีส่วนสนับสนุนให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้อื่นเพื่อขยายมุมมองให้แก่ตนเอง การร่วมมือกันแก้ปัญหาก็จะสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดการคิดไตร่ตรองเป็นแหล่งที่เปิดโอกาสให้ทั้งผู้เรียน ผู้สอน ผู้เชี่ยวชาญ ได้เสวนาแสดงความคิดเห็นของตนเองกับผู้อื่น สำหรับการออกแบบการร่วมมือกันแก้ปัญหาในขณะสร้างความรู้ นอกจากนี้การร่วมมือกันแก้ปัญหายังเป็นส่วนสำคัญในการปรับเปลี่ยนและป้องกันความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนที่จะเกิดขึ้นในขณะที่เรียนรู้ รวมทั้งการขยายแนวคิด

กรอบแนวคิดในการออกแบบสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้บนเครือข่ายตามพื้นฐานทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์เพื่อส่งเสริมการแก้ปัญหของผู้เรียนอาศัยพื้นฐานกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีพื้นฐาน 5 ด้าน ได้แก่ (1) พื้นฐานด้านจิตวิทยาการเรียนรู้ (2) พื้นฐานด้านศาสตร์การสอน (3) พื้นฐานด้านทฤษฎีสื่อ (4) พื้นฐานด้านเทคโนโลยี และ (5) ในการสังเคราะห์ซึ่งประกอบด้วย 8 องค์ประกอบสำคัญ ดังนี้ (บุญยศศิริ เลิศเสนา และอนุชา โสมาบุตร, 2558)

1. สถานการณ์ปัญหา เป็นการกระตุ้นให้เกิดการเสียสมดุลทางปัญญาโดยใช้ปัญหาเพื่อให้เกิดการสร้างความรู้และกระบวนการแก้ปัญหา ซึ่งอาศัยหลักการทฤษฎีของ

Cognitive Constructivist, Situated Learning (CLEs) และ Problem Solving Process

โดยมีบริบทของปัญหาที่เป็นสภาพจริง ในกรณีศึกษาที่มีความขัดแย้งกันระหว่าง Concept กฎและหลักการ เพื่อให้ผู้เรียนตัดสินใจและมีการโต้แย้งในเชิงความคิด โดยต้องเป็นปัญหาที่ไม่นำเสนอกฎหรือหลักการแก้ปัญหาคัดเจน ไม่บอกวิธีการล่วงหน้า

2. กรณีใกล้เคียง เป็นการให้กรณีตัวอย่างใกล้เคียงและแนวทางในการแก้ไข

ปัญหาของผู้เชี่ยวชาญ อาศัยพื้นฐานมาจาก Related cases (CLEs) ซึ่งกรณีที่ใกล้เคียงมีส่วนช่วยสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน ได้แก่ การช่วยให้ผู้เรียนจดจำได้อย่างมีความหมาย และช่วยนำเสนอความรู้ที่มีความซับซ้อน โดยจัดให้มีแนวความคิดที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนได้นำไปใช้ในการแก้ปัญหาคัดเจนใหม่ของผู้เรียนเผชิญได้

3. คลังความรู้ นำเสนอสารสนเทศเพื่อส่งเสริมให้ปรับสมดุลทางปัญญา ไปสู่

การสร้างความรู้และให้สารสนเทศเพื่อสนับสนุนการแก้ปัญหาคัดเจนของผู้เรียน โดยอาศัยพื้นฐานหลักการของ Cognitive Constructivist ที่เชื่อว่า การเรียนรู้จะเกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนถูกกระตุ้นด้วยปัญหาคัดเจนให้เกิดการเสียสมดุลทางปัญญา และผู้เรียนพยายามปรับโครงสร้างทางปัญญา โดยผู้เรียนจะต้องค้นพบและแสวงหาคำตอบด้วยตนเอง ทฤษฎีประมวลสารสนเทศจะถูกนำมาใช้ในการออกแบบการนำเสนอเนื้อหาที่ช่วยให้ผู้เรียนมีการบันทึกผัสสะสู่ความจำระยะสั้นและบันทึกในความจำระยะยาว โดยออกแบบให้ส่งเสริมการบันทึกผัสสะได้ง่าย โดยมีการเพิ่มลำดับขนาดของข้อความในหัวข้อใหญ่ หัวข้อย่อย การเน้นข้อความ (ตัวหนา ตัวเอน การขีดเส้นใต้) การเน้นสีข้อความ การใช้รูปภาพแสดงความคิดรวบยอดต่าง ๆ ที่แสดงความเชื่อมโยงกัน การส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างเมนทอลโมเดลผ่านการเลือก จัดระเบียบ และบูรณาการสารสนเทศ โดยใช้ SOI model ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเลือกสารสนเทศ เช่น การใช้ตัวอักษรในการแสดงลำดับของหัวข้อ จุด ลูกศร ไอคอน การขีดเส้นใต้ ทำกรอบและการเน้นข้อความ เพื่อเน้นสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง การออกแบบให้ผู้เรียนมีการจัดระเบียบสารสนเทศที่ได้รับผู้เรียนจะสร้างความเชื่อมโยงระหว่างสิ่งที่ตนเองได้เลือกเข้าไปเพื่อสร้างสิ่งแทนความเข้าใจเหล่านั้นและการบูรณาการสารสนเทศที่ได้รับเข้ากับความรู้ที่มีมาก่อน ซึ่งสามารถส่งเสริมได้โดยการจัดมโนคติล่วงหน้า การแสดงภาพประกอบ และการยกตัวอย่าง

4. เครื่องมือทางปัญญา การนำเสนอที่มีความซับซ้อนแปลกใหม่และภารกิจที่เน้นสภาพจริง จำเป็นที่จะต้องสนับสนุนการทำงานในการแก้ปัญหาคัดเจนของผู้เรียน เพื่อช่วยเหลือ

ด้านการแก้ปัญหาของผู้เรียน การออกแบบเครื่องมือที่จะมาสนับสนุนดังกล่าว ผู้วิจัยได้ออกแบบโดยอาศัยพื้นฐานหลักการจากโมเดล CLEs ซึ่งมีหลักการสำคัญว่าควรที่จะจัดให้มีเครื่องมือทางปัญญา (cognitive tool) ที่จะช่วยเหลือด้านความสามารถของผู้เรียนในการปฏิบัติการ อาจเป็นการช่วยผู้เรียนนำเสนอปัญหาหรือภารกิจ (เช่น เครื่องมือแสดงภาพ ตารางสรุป) นำเสนอสิ่งที่ผู้เรียนเรียนรู้หรือสิ่งที่ผู้เรียนได้เรียน (เครื่องมือจำลองความรู้ เช่น แผนภาพความคิด ตาราง) หรือเครื่องมือที่สนับสนุนการกระทำในหลาย ๆ อย่างที่ต้องฝึกซ้ำ ๆ ภารกิจที่เป็นลำดับ สามารถแยกแหล่งความรู้ออกจากความเข้มข้นของภารกิจ ท้ายสุดเครื่องมือทางปัญญาจะช่วยผู้เรียนเก็บรวบรวมข้อมูลสารสนเทศสำคัญที่จำเป็นต่อการแก้ปัญหา

5. ห้องส่งเสริมการแก้ปัญหา เป็นการให้กรณีศึกษาในการฝึกแก้ปัญหาเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกงานทางปัญญา (cognitive apprenticeships) โดยจะได้ฝึกในมุมมองของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งอาศัยพื้นฐานหลักการกระบวนการแก้ปัญหาของ Jonassen (1999) โดยประยุกต์ได้ดังนี้ (1) การกล่าวถึงช่องว่างปัญหาและระบุปัญหาที่แท้จริงให้ชัดเจน (2) สร้างแนวทางการแก้ปัญหาที่เป็นไปได้ (3) การเลือกแนวทางการแก้ปัญหามาใช้ (4) การดำเนินการนำไปใช้ และการปรับแนวทางการแก้ปัญหามาเป็นพื้นฐานในการออกแบบสถานการณ์ปัญหาที่เป็นกรณีศึกษา และกำหนดภารกิจให้ผู้เรียนได้ฝึกแก้ปัญหาตามแนวคิดการแก้ปัญหา คือวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นทั้งหมดที่เป็นไปได้พร้อมทั้งอธิบายเหตุผลและหลักฐานประกอบ วิเคราะห์และสรุปปัญหาแท้จริงพร้อมทั้งอธิบายเหตุผลและหลักฐานประกอบ เสนอแนะวิธีการแก้ไขปัญหาที่เป็นไปได้ทั้งหมด เป็นต้น ซึ่งผู้เรียนจะมีแนวทางการตอบภารกิจการเรียนรู้

6. ห้องแลกเปลี่ยนความรู้ สนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ เพื่อใช้ในการแก้ปัญหา อาศัยพื้นฐานหลักการของ Social Constructivist ที่เชื่อว่า การปฏิสัมพันธ์ทางสังคม มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาด้านพุทธิปัญญา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมและบริบทในการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้ดี โดยใช้เครื่องมือสื่อสารตามหลักการ OLEs เพื่อที่จะส่งเสริมให้เกิดการสื่อสารระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน และผู้สอน ตลอดจนผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งอยู่ในรูปแบบการติดต่อผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เช่น Web Board Facebook หรือ e-mail เป็นต้น

7. ห้องช่วยเหลือ เป็นการช่วยเหลือและแนะนำกลยุทธ์ในการแก้ปัญหาจากมุมมองของผู้เชี่ยวชาญ ให้ผู้เรียนที่ไม่สามารถปฏิบัติการกิจได้อาศัยพื้นฐานหลักการของ Social Constructivist ของ Vygotsky ที่กล่าวถึง Zone of Proximal Development ถ้าผู้เรียนอยู่ต่ำกว่า Zone of Proximal Development จำเป็นที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือในการเรียนรู้ ที่เรียกว่า ฐานการช่วยเหลือ (scaffolding) ซึ่งประกอบด้วยฐานการช่วยเหลือด้านความคิดรวบยอด (conceptual scaffolding) ฐานการช่วยเหลือเกี่ยวกับความคิด (metacognition scaffolding) ฐานการช่วยเหลือด้านกระบวนการ (procedural scaffolding) ฐานการช่วยเหลือด้านกลยุทธ์ (strategic scaffolding)

8. การโค้ช มีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยเหลือและแนะนำกลยุทธ์ในการแก้ปัญหาจากมุมมองของผู้ที่เกี่ยวข้องในบริบทนั้นๆ ซึ่งในโมเดล CLEs ที่เรียกว่า การโค้ช (coaching) มีหลักการสำคัญ คือ การถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จจากผู้เกี่ยวข้องในบริบทของเนื้อหาสามารถเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาสำหรับผู้เรียน ทั้งยังต้องให้แรงจูงใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่ผู้เรียนยังไม่เข้าใจในปัญหานั้น ผู้ฝึกสอนต้องจัดให้ผู้เรียนได้เข้าไปในปัญหานั้น ดังนั้นในการออกแบบนี้จึงจัดให้มีการเข้าถึงประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาโดยการนำเสนอความคิดเห็นและประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาเป็นการร่วมแบ่งปันความรู้ ผู้วิจัยออกแบบการฝึกสอนหรือการโค้ชทั้งในห้องเรียนและออนไลน์ เช่น e-mail, Web board, Chat เพื่อให้ผู้เรียนสามารถติดต่อปรึกษากับผู้เชี่ยวชาญได้

แนวคิดเกี่ยวกับเครือข่ายสังคมออนไลน์

เครือข่ายสังคมออนไลน์ หมายถึง สังคมออนไลน์ที่มีการเชื่อมโยงกันเพื่อสร้างเครือข่ายในการตอบสนองความต้องการทางสังคมที่มุ่งเน้นในการสร้างและสะท้อนให้เห็นถึงเครือข่ายหรือความสัมพันธ์ทางสังคม ในกลุ่มคนที่มีความสนใจหรือมีกิจกรรมร่วมกัน บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์จะให้บริการผ่านหน้าเว็บ และให้มีการตอบโต้กันระหว่างผู้ใช้งานผ่านอินเทอร์เน็ต (Marin & Wellman, 2011)

การเกิดขึ้นและเติบโตของเครือข่ายสังคมออนไลน์นี้มาจากการพัฒนาทางเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตจากเว็บ 1.0 (เว็บเนื้อหา) มาสู่เว็บ 2.0 (เว็บเชิงสังคม) ซึ่งจุดเด่นของเว็บ 2.0 คือ การที่ผู้ใช้สามารถสร้างเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตได้เอง โดยไม่จำกัดว่าจะต้องเป็นทีมงานหรือผู้ดูแลเว็บไซต์ ซึ่งเรียกว่า User Generate Content ข้อดีของการที่ผู้ใช้เข้ามาสร้างเนื้อหาได้เอง ทำให้มีการผลิตเนื้อหาเข้ามาเป็นจำนวนมาก และมีความหลากหลายของมุมมองความคิด เพราะจากเดิมผู้ดูแลจะเป็นคนคิดและหาเนื้อหามาลงแต่เพียงกลุ่มเดียว

ประเภทของเครือข่ายสังคมออนไลน์

เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ให้บริการตามเว็บไซต์สามารถแบ่งขอบเขตตามการใช้งาน โดยดูที่วัตถุประสงค์หลักของการเข้าใช้งาน และคุณลักษณะของเว็บไซต์ที่มีร่วมกัน กล่าวคือ วัตถุประสงค์ของการเข้าใช้งานมีเป้าหมายในการใช้งานไปในทางเดียวกัน มีการแบ่งประเภทของเครือข่ายสังคมออนไลน์ออกตามวัตถุประสงค์ของการเข้าใช้งาน ได้ 7 ประเภท ดังนี้ (Hanneman & Riddle, 2005)

1. การสร้างตัวตนและการประกาศตัวตน ลักษณะเครือข่ายสังคมออนไลน์

ประเภทนี้นิยมให้ผู้เข้าใช้งานได้มีพื้นที่ในการสร้างตัวตนและการประกาศตัวตนขึ้นมาบนเว็บไซต์ และสามารถที่จะเผยแพร่เรื่องราวของตนผ่านทางอินเทอร์เน็ต โดยลักษณะของการเผยแพร่อาจจะเป็นรูปภาพ วิดีโอ การเขียนข้อความลงในบล็อก อีกทั้งยังเป็นเว็บที่เน้นการหาเพื่อนใหม่ หรือการค้นหาเพื่อนเก่าที่ขาดการติดต่อ การเขียนบทความได้อย่างเสรีภาพ ซึ่งอาจจะถูกนำมาใช้ได้ 2 รูปแบบ ได้แก่

1.1 บล็อก (blog) เป็นชื่อเรียกสั้น ๆ ของ Weblog ที่เป็นเสมือนบันทึกหรือรายละเอียดข้อมูลที่เก็บไว้ ดังนั้นบล็อกจึงเป็นโปรแกรมประยุกต์บนเว็บที่ใช้เก็บบันทึกเรื่องราว หรือเนื้อหาที่เขียนไว้โดยเจ้าของเขียนแสดงความรู้สึกนึกคิดต่าง ๆ โดยทั่วไปจะมีผู้ที่ทำหน้าที่หลักที่เรียกว่า “Blogger” เขียนบันทึกหรือเล่าเหตุการณ์ที่อยากให้อ่านได้รับรู้ หรือเป็นการเสนอมุมมองและแนวความคิดของตนเองใส่เข้าไปในบล็อกนั้น

1.2 ไมโครบล็อก (micro blog) เครือข่ายสังคมออนไลน์ประเภทนี้มีลักษณะเด่นโดยการให้ผู้ใช้โพสต์ข้อความจำนวนสั้น ๆ ผ่านเว็บผู้ให้บริการ และสามารถกำหนดให้ส่งข้อความนั้น ๆ ไปยังโทรศัพท์เคลื่อนที่ก็ได้ เช่น Twitter

2. การสร้างและการประกาศผลงาน ลักษณะเครือข่ายสังคมออนไลน์ประเภทนี้ นิยมให้ผู้ใช้ที่ต้องการแสดงออกและนำเสนอผลงานของตัวเอง สามารถแสดงผลงานได้จากทั่วทุกมุมโลก จึงมีเว็บไซต์ที่ให้บริการพื้นที่เสมือนเป็นแกลเลอรีที่ใช้จัดโชว์ผลงานของตัวเองไม่ว่าจะเป็นวิดีโอ รูปภาพ เพลง อีกทั้งยังมีจุดประสงค์หลักเพื่อแชร์เนื้อหา ระหว่างผู้ใช้เว็บที่ใช้ฝากหรือแบ่งปัน โดยใช้วิธีเดียวกันแบบเว็บฝากภาพ แต่เว็บนี้เน้นเฉพาะไฟล์ที่เป็นมัลติมีเดีย ซึ่งผู้ให้บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์ ประเภทนี้ ได้แก่ YouTube, Flickr, Multiply, Photobucket และ Slideshare เป็นต้น

3. ความชอบในสิ่งเดียวกัน เป็นเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ทำหน้าที่เก็บในสิ่งที่ชอบไว้บนเครือข่าย เป็นการสร้างที่คั่นหนังสือออนไลน์ มีแนวคิดเพื่อให้ผู้ใช้สามารถเก็บหน้าเว็บเพจที่ค้นไว้ในเครื่องคนเดียวกัน นำมาเก็บไว้บนเว็บไซต์ได้เพื่อที่จะได้เป็นการแบ่งปันให้กับคนที่มีความชอบในเรื่องเดียวกัน สามารถใช้เป็นแหล่งอ้างอิงในการเข้าปหาข้อมูลได้ และเป็นที่น่าสนใจ เครือข่ายสังคมออนไลน์ประเภทนี้ ได้แก่ Digg, Zickr, Ning และ Reddit เป็นต้น

4. เวทีทำงานร่วมกัน เป็นเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ต้องการความคิด ความรู้ และการต่อยอดจากผู้ใช้ที่เป็นผู้มีความรู้ เพื่อให้ความรู้ที่ได้ออกมาได้มีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องและเกิดการพัฒนานิที่ที่สุด ซึ่งหากลองมองจากแรงจูงใจที่เกิดขึ้นแล้ว คนที่เข้ามาในสังคมนี้มักจะเป็นคนที่มีความภูมิใจที่ได้เผยแพร่สิ่งที่ตนเองรู้ และทำให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม เพื่อรวบรวมข้อมูลความรู้ในเรื่องต่าง ๆ ในลักษณะเนื้อหา ทั้งวิชาการ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ สินค้า หรือบริการ โดยส่วนใหญ่มักเป็นนักวิชาการหรือผู้เชี่ยวชาญ ผู้ให้บริการ เครือข่ายสังคมออนไลน์ในลักษณะเวทีทำงานร่วมกัน ในลักษณะเวทีทำงานร่วมกัน เช่น Wikipedia, Google earth และ Google Maps เป็นต้น

5. ประสพการณ์เสมือนจริง ลักษณะเครือข่ายสังคมออนไลน์ประเภทนี้ มีลักษณะเป็นเกมออนไลน์ ซึ่งเป็นเว็บที่นิยมมากเพราะเป็นแหล่งรวบรวมเกมไว้มากมาย มีลักษณะเป็นวิดีโอเกมที่ใช้สามารถเล่นบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เกมออนไลน์นี้มี ลักษณะเป็น เกม 3 มิติที่ผู้ใช้นำเสนอตัวตนตามบทบาทในเกม ผู้เล่นสามารถติดต่อกับผู้เล่นคนอื่น ๆ ได้เสมือนอยู่ในโลกแห่งความเป็นจริง สร้างความรู้สึกสนุกเหมือนได้มีสังคม

ของผู้เล่นที่ชอบในแบบเดียวกัน อีกทั้งยังมีกราฟิกที่สวยงามดึงดูดความสนใจและมีกิจกรรมต่าง ๆ ให้ผู้เล่นรู้สึกบันเทิง เช่น Ragnarok, Pangya และ World of Warcraft เป็นต้น

6. เครือข่ายเพื่อการประกอบอาชีพ เป็นเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการทำงาน โดยจะเป็นการนำประโยชน์จากเครือข่ายสังคมออนไลน์มาใช้ในการเผยแพร่ประวัติผลงานของตนเอง และสร้างเครือข่ายเข้ากับผู้อื่น นอกจากนี้ บริษัทที่ต้องการคนมาร่วมงานสามารถเข้ามาหาจากประวัติของผู้ใช้ที่อยู่ในเครือข่ายสังคมออนไลน์นี้ได้ และเครือข่ายสังคมออนไลน์ประเภทนี้ ได้แก่ LinkedIn เป็นต้น

7. เครือข่ายที่เชื่อมต่อกันระหว่างผู้ใช้ เป็นเครือข่ายสังคมออนไลน์แห่งการเชื่อมต่อกันระหว่างเครื่องผู้ใช้ด้วยกันเองโดยตรง จึงทำให้เกิดการสื่อสารหรือแบ่งปันข้อมูลต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว และตรงถึงผู้ใช้ทันที เครือข่ายสังคมออนไลน์ประเภทนี้ ได้แก่ Skype เป็นต้น

สื่อสังคมออนไลน์

สื่อสังคมออนไลน์ (social media online) หรือสื่อสังคม (social media) สองคำที่สังคมเรียกติดปากซึ่งมีความหมายเดียวกัน คือ เป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเป็นสื่อกลางที่ให้คุณค่าทั่วไป มีส่วนร่วมสร้างและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่าง ๆ ผ่านอินเทอร์เน็ตได้ สื่อเหล่านี้เป็นของบริษัทต่าง ๆ ให้บริการผ่านเว็บไซต์ของตน เช่น เฟซบุ๊ก (Facebook) ไฮไฟฟ์ (Hi5) ทวิตเตอร์ (Twitter) วิקיพีเดีย (Wikipedia) เป็นต้น ซึ่งมีผู้ให้ความหมายสื่อสังคมออนไลน์ไว้มากมาย ดังนี้

การศึกษาของ ศศิธร สุคประโคน (2554) สรุปความของสื่อสังคมออนไลน์ว่าเป็นที่ที่ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตสามารถแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน โดยใช้สื่อต่าง ๆ เป็นตัวแทนในการ สนทนาโดยได้มีการจัดแบ่งประเภทของสื่อสังคมออนไลน์ ออกเป็นหลายประเภท เช่น ประเภท สื่อสิ่งพิมพ์ (publish) ที่มี Wikipedia, Blogger เป็นต้น ประเภท สื่อแลกเปลี่ยน (share) ที่มี YouTube Flickr Slide Share เป็นต้น ประเภท สื่อสนทนา (discuss) ที่มี MSN Skype Google Talk เป็นต้น

การศึกษาของ สิริชชา วงศ์คม (2555) สรุปว่า สื่อสังคมออนไลน์ เป็นเครื่องมือที่มีการติดต่อสื่อสารหรือการโต้ตอบปฏิสัมพันธ์ผ่านคอมพิวเตอร์ (computer-mediated)

ที่ให้กับบุคคลหรือบริษัทสร้าง แบ่งปันแลกเปลี่ยนข้อมูลต่าง ๆ ทั้งความรู้และรูปภาพผ่านทางเครือข่ายและชุมชนเสมือน (virtual communities)

การศึกษาของ สมพิศ วงษ์ประเทศ (2557)สรุปความหมายของสื่อสังคมออนไลน์ว่าเป็นสื่อดิจิทัลหรือซอฟต์แวร์ที่ทำงานบนพื้นฐานของระบบเว็บไซต์เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติการทางสังคม เป็นการนำเรื่องราวต่าง ๆ เหตุการณ์ ประสบการณ์ รูปภาพ วิดีโอ รวมทั้งการพูดคุยต่าง ๆ แบ่งปันให้คนที่อยู่ในสังคมเดียวกันได้รับรู้

การศึกษาของ ปริญญา อัมภักดี (2558) สรุปความหมายของสื่อสังคมออนไลน์ว่าเป็นส่วนหนึ่งของ เทคโนโลยีเว็บ 2.0 เป็นเครื่องมือที่ทำงานบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ ที่อนุญาตให้แต่ละบุคคลเข้าถึง แลกเปลี่ยน สร้างเนื้อหาและสื่อสารกับบุคคลอื่น ๆ รวมถึงการเข้าร่วมเครือข่ายออนไลน์ต่าง ๆ การสื่อสารเป็นแบบสองทาง

ธนะวัฒน์ วรรณประภา (2560) กล่าวว่า สื่อสังคมออนไลน์ เป็นส่วนหนึ่งของเทคโนโลยีเว็บ 2.0 เป็นเครื่องมือ ที่ทำงานบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทั้งในเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล และอุปกรณ์หรือโทรศัพท์เคลื่อนที่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการ ติดต่อสื่อสาร แลกเปลี่ยน การแบ่งปันเรื่องราว เหตุการณ์ต่าง ๆ ระหว่างบุคคลสองคน หรือกลุ่มบุคคล ในลักษณะของการเข้าร่วมในเครือข่ายออนไลน์เดียวกัน

หลักการนำสื่อสังคมออนไลน์มาใช้ในการเรียนการสอน

กฎเกณฑ์และแนวปฏิบัติการใช้สื่อสังคมออนไลน์ สำหรับการนำมาใช้ในการเรียนการสอน คือ ผู้ใช้สื่อสังคมออนไลน์จะต้องรู้ถึงนโยบายของหน่วยงานว่ามียุทธศาสตร์อย่างไร กับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการเรียนการสอน มีการสนับสนุนมากน้อยเพียงใด เมื่อมีความจำเป็นจะต้องนำผลงานของคนอื่นมาใช้จะต้องอ้างถึงเจ้าของผลงานที่สร้างขึ้น เพื่อให้เกียรติผู้ที่เป็นเจ้าของผลงาน พึงใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างระมัดระวัง ใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างมีมารยาท ทางสังคม ผลิตเนื้อหาสาระให้ตรงกับสมรรถนะความรู้ และความสามารถของผู้ใช้ การโต้ตอบระหว่างกันควรคำนึงถึงความเหมาะสมระหว่างกัน เมื่อเกิดข้อผิดพลาดจะต้องยอมรับในสิ่งที่เกิดขึ้น และรีบดำเนินการปรับปรุง

แก้ไขข้อผิดพลาดเหล่านั้น นอกจากนี้ ธารวัฒน์ วรรณประภา (2560) ได้กล่าวถึงหลักการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ดังนี้

1. การใช้สื่อสังคมออนไลน์จะต้องสัมพันธ์กับเนื้อหาและจุดมุ่งหมายที่จะสอน
2. การนำสื่อสังคมออนไลน์มาใช้นั้นจะต้องมีเหมาะสมกับวัย ระดับชั้น ความรู้ และ ประสบการณ์ของผู้เรียน
3. การใช้สื่อสังคมออนไลน์จะต้องมีความเหมาะสมกับกระบวนการสอนและรูปแบบการสอน
4. การใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการเรียนการสอน จะต้องคำนึงถึงหลักการทางจิตวิทยาการ เรียนรู้ จิตวิทยาพัฒนาการ และพัฒนาการทางสติปัญญาของผู้เรียนด้วย

การประยุกต์ใช้โซเชียลมีเดียในการจัดการเรียนการสอน

ปัจจุบันมีการส่งเสริมการใช้ Social Media ในการจัดการเรียนรู้โดยเล็งเห็นความสำคัญในการส่งเสริมและผลักดันให้ผู้สอนสามารถนำเอาเครื่องมือออนไลน์ที่มีอยู่บนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมาใช้ในการเรียนรู้ให้เกิดเป็นเครือข่ายและเกิดความร่วมมือกันระหว่างครูกับครู นักเรียนกับครูและนักเรียนกับนักเรียนด้วยกัน โดยไม่มีข้อจำกัดเรื่องเวลาและสถานที่ ก่อให้เกิดการเรียนรู้แบบไม่มีที่สิ้นสุด นับเป็นยุคเว็บ 2.0 ที่เน้นการเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบัน และอนาคตอย่างหลีกเลี่ยงมิได้ โดยเครื่องมือที่เป็นสื่อสังคมออนไลน์ที่ควรนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ (Quansah, Fiadzawoo, & Kuunaangmen, 2016)

1. Facebook คือ เว็บไซต์สำหรับให้ครู และนักเรียนสามารถสื่อสาร และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันได้ โดยการตั้งกลุ่มรายวิชา เพื่อการสื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างครูกับนักเรียน และนักเรียนกับนักเรียน
2. Word press คือ เว็บไซต์สำเร็จรูป หรือบล็อกที่นักเรียนและครูสามารถสร้างบล็อกส่วนตัวหรือในแต่ละรายวิชาสำหรับเผยแพร่บทเรียนในแต่ละรายวิชาหรือสร้างปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนได้
3. YouTube คือ เว็บไซต์ที่ใช้ในการแบ่งปันไฟล์วิดีโอ ครูสามารถอัปโหลดและเผยแพร่วิดีโอการสอนผ่านเว็บไซต์นี้ได้ใช้วิดีโอที่มีอยู่บนเว็บไซต์เป็นสื่อในการเรียน

การสอนและนักเรียนสามารถเผยแพร่ผลงานของตนเองให้เพื่อน ๆ และครูได้แสดงความคิดเห็น

4. Twitter คือ เว็บไซต์ที่ใช้ในการสื่อสารข้อความสั้น ๆ ได้ตอบกันอย่างรวดเร็ว

5. Slide share คือ เว็บไซต์ที่ใช้ในการแบ่งปันเอกสารต่าง ๆ

เครื่องมือออนไลน์ที่มีอยู่อย่างหลากหลายบนอินเทอร์เน็ตนั้น มีประสิทธิภาพสำหรับการใช้งานที่แตกต่างกันโดยนับวันจะพัฒนาและเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว โดยที่ผู้สอนสามารถดึงเครื่องมือเหล่านี้ไปประยุกต์ใช้ในกระบวนการเรียนการสอนอย่างเป็นรูปธรรม และอย่างยั่งยืน การที่ผู้สอนมีความเข้าใจในเทคนิคของเครื่องมือผนวกกับกลยุทธ์การสอน และสร้างให้เกิดเป็นรูปแบบที่น่าสนใจสำหรับนักเรียนนั้น นับเป็นสิ่งที่ท้าทายอย่างยิ่งสำหรับผู้สอน (Quansah et al., 2016)

แนวโน้มการจัดการศึกษาโดยการใช้สื่อสังคมออนไลน์

ปิยวัฒน์ เกตุวงศา และศุทธิดา ชนวนวัน (2558)กล่าวว่า ได้มีการวิเคราะห์แนวโน้มเกี่ยวกับคุณลักษณะทางประชากรและสังคมของกลุ่มผู้ใช้ เครือข่ายสังคมออนไลน์ในประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2554-2557 ผลการศึกษาพบว่า การขยายตัวของการใช้สื่อสังคมออนไลน์ยังเจริญเติบโตสูง สะท้อนให้เห็นว่า “เครือข่ายสังคมออนไลน์” กำลังกลายเป็นสังคมที่มีขนาดใหญ่มากขึ้นทุกขณะ มีความหลากหลายทั้งในแง่คุณลักษณะทางเพศและอายุ ตลอดจนวัตถุประสงค์การใช้งานในช่วงระยะ เวลา 5-10 ปีข้างหน้า การใช้สื่อสังคมออนไลน์จะอยู่ในลักษณะของการเป็นสื่อเสริม สื่อหลักยังคงเป็นครู ที่จะต้องมีการเข้าชั้นเรียนตามปกติ หากว่าในอนาคตมีระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ที่มีความเร็วสูง เทคโนโลยีทางด้านฮาร์ดแวร์ สามารถผลิตอุปกรณ์ เครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ เช่น จอภาพสามารถบิดโค้งงอได้ แบตเตอรี่ใช้ได้นานขึ้นสำหรับการชาร์จประจุหนึ่งครั้ง ขนาดของอุปกรณ์พกพามีขนาดเหมาะสม เป็นต้น และมีแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ที่มีเนื้อหาที่ถูกต้อง มีความน่าเชื่อถือ สามารถนำไปอ้างอิงได้ อีกทั้งมีเทคโนโลยีการยืนยันตัวตนของผู้เรียนที่สามารถพิสูจน์ได้ว่าเป็นตัวตนจริง ๆ

ในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์นั้น เครื่องมือที่สำคัญและเป็นที่ยอมรับได้แก่ เฟซบุ๊ก ไลน์ อินสตาแกรม และยูทูป ซึ่งผู้วิจัยได้เน้นการสอนผ่านเฟซบุ๊ก

เป็นหลัก โดยมียูทูปเป็นสื่อในการเรียนรู้ และมีไลน์และอินสตราแกรมในการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้เรียนเพื่อให้เกิดความรวดเร็วและคล่องตัว ซึ่งหลักการและแนวคิดเกี่ยวกับเฟซบุ๊กและการเรียนการสอนผ่านเฟซบุ๊กนั้นมีดังต่อไปนี้

แนวคิดเกี่ยวกับเฟซบุ๊ก (Facebook)

เว็บไซต์เฟซบุ๊ก เป็นเว็บไซต์ประเภทสังคมออนไลน์ คือ บริการผ่านเว็บไซต์ที่เป็นจุดเชื่อมโยงระหว่างบุคคลแต่ละคนที่มีเครือข่ายสังคมของตนเองผ่านเน็ตเวิร์คอินเทอร์เน็ตโดยผู้ใช้งานสามารถสร้างหน้าโปรไฟล์ของตนได้ที่ประกอบไปด้วย รูปภาพ ข้อมูลส่วนตัว เพื่อไว้สำหรับติดต่อสื่อสารกับเพื่อน หรือผู้ใช้อื่น ๆ ผ่านทางสนทนา หรือการส่งข้อความ ผู้ใช้สามารถสร้าง หรือเข้าร่วมกลุ่มที่ตนเองสนใจ และสามารถกด Like Pages ที่ตนเองชอบได้ ผู้ใช้สามารถเลือกการตั้งค่าความเป็นส่วนตัวของตนเอง เพื่อกำหนดให้ว่าใครสามารถมองเห็นข้อมูลส่วนตัวของผู้ใช้ส่วนไหนได้บ้าง เว็บไซต์นี้ให้อิสระแก่ผู้ใช้และยังสามารถสร้างรายได้ให้เจ้าของธุรกิจโดยการลงโฆษณา ผู้ใช้สามารถลงอัลบั้มรูป โดยไม่จำกัดจำนวนภาพ และสามารถตั้งค่าความเป็นส่วนตัวในแต่ละอัลบั้ม และจำกัดกลุ่มของผู้เข้าใช้สามารถเข้าดูอัลบั้มได้ ยกตัวอย่างเช่น อัลบั้มที่เป็นส่วนตัวสามารถกำหนดให้เพื่อนของตนเองดูเท่านั้น สามารถ tag รูปภาพของเพื่อน หรือส่งให้เพื่อน หรือแสดงความคิดเห็นรูปของเพื่อน สามารถแชร์ไฟล์วิดีโอเพลง นำเข้าบริการเว็บไซต์ บล็อกจากที่อื่น แล้วยังมีระบบการสนทนาออนไลน์ที่ผู้ใช้สามารถติดต่อสื่อสารกับเพื่อนแล้วยังรองรับกับการบริการผ่านทางมือถือ

ส่วนประกอบที่สำคัญส่วนหนึ่งในเฟซบุ๊ก (Facebook) แบ่งเป็นส่วนต่าง ๆ หลัก ๆ ดังนี้ (Espinosa, 2015)

1. ส่วนของข้อมูลส่วนตัว (my profile) เป็นหน้าที่สองที่ผู้เล่นสามารถแสดงความเป็นตัวตน ซึ่งจะมีข้อมูลส่วนบุคคล ข้อความ รายการเพื่อน กลุ่ม การจัดการความเป็นส่วนตัวของข้อมูล ถือเป็นหน้าที่หลักที่จะบ่งบอกความเป็นตัวตนของแต่ละคน ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับผู้ใช้ที่เพื่อน ๆ และคนในเครือข่ายของผู้ใช้งานสามารถแบ่งปันกันได้ มีส่วนของข้อความ (inbox) ที่เห็นเฉพาะผู้ส่งและผู้รับเท่านั้น มีรายการเพื่อน เป็นแหล่งในการค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับเพื่อน จากหน้านี้ ผู้ใช้งานสามารถค้นหาเพื่อนทั้งหมดได้

มีพูดคุย (facebook chat) ผู้ใช้งานสามารถติดต่อสื่อสารซึ่งกันและกันตามเวลาจริง และมีการปรับปรุงข้อมูลส่วนบุคคลที่ผู้ใช้งานควบคุมดูแลข้อมูลด้วยตนเอง (updated privacy controls) อาทิ ชื่อ นามสกุล วัน เดือน ปี เกิด เป็นต้น

2. ส่วนของแอปพลิเคชัน (application) ซึ่งไม่ว่าจะเป็นส่วนของรูปภาพ วิดีโอ เฟซบุ๊กก็จัดว่าเป็นแอปพลิเคชันชนิดหนึ่งเหมือนกัน รวมไปถึงโปรแกรมกลุ่ม การโพสต์ข้อมูล (post item) และ โปรแกรมเหตุการณ์ (events) เป็นต้น

3. ส่วนของฟีเจอร์ (feature) ทำให้ผู้ใช้งานสามารถใช้งานได้สะดวกทั้งภาพภายในและภายนอกเว็บ ทั้งส่วนของการแสดงผล (news feed) การใช้งานผ่านโทรศัพท์มือถือ และการแชร์ข้อมูล (share) เป็นต้น

การเรียนรู้การสอนผ่านเฟซบุ๊ก

การเรียนรู้การสอนผ่านเฟซบุ๊ก เป็นการเรียนการสอนที่เน้นการสอนตามแนวคิด ทฤษฎีเชื่อมโยง ซึ่งถือว่าการสอนบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ เฟซบุ๊ก (Facebook) เป็นสังคมเครือข่าย (social network) ที่คนเราสามารถทำความรู้จัก หรือแลกเปลี่ยนข้อมูล เชื่อมโยงกันในทิศทางใดทิศทางหนึ่งที่เชื่อมโยงสังคมผู้คนไว้ด้วยกัน ซึ่งทำให้เกิดเครือข่าย ที่ทำการแลกเปลี่ยนข้อมูลกันบนโลกอินเทอร์เน็ต ทั้งในรูปแบบของคอมพิวเตอร์และ โทรศัพท์มือถือ ที่มีผู้ให้บริการมากที่สุดเป็นอันดับ 1 ของโลก การได้รับความนิยมของ เฟซบุ๊กผู้ใช้งานสามารถใช้เพื่อติดต่อสื่อสารหรือร่วมทำกิจกรรม กับผู้ใช้งานท่านอื่นได้ เช่น การเขียนข้อความ เล่าเรื่อง ความรู้สึก แสดงความคิดเห็นเรื่องที่สนใจ โพสต์รูปภาพ โพสต์คลิปวิดีโอ สนทนา โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ การประยุกต์ใช้ เฟซบุ๊กกับ กิจกรรมระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาเป็น 2 ประเด็นหลัก ดังนี้ (Wasserman & Faust, 1994)

1. กิจกรรมการเรียนการสอน ได้แก่

1.1 การสร้างกลุ่ม เป็นการสร้างกลุ่มเฉพาะกิจตามเป้าหมาย เช่น กลุ่ม

Programming 1 เพื่อเป็นกลุ่มกิจกรรมการเรียนรู้วิชาการเขียน โปรแกรมภาษาคอมพิวเตอร์ 1 กลุ่ม CAI MCRU เป็นกลุ่มสำหรับการเรียนวิชาคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ตัวอย่างชื่อกลุ่มต่าง ๆ

1.2 การสนทนาซักถามปัญหาเรื่องการเรียนการสอน เนื่องจากผู้ร่วมสังคมเครือข่ายจะมีความเข้าใจกันและสามารถสนทนาซักถามปัญหากันได้ตลอดเวลาในกรณีที่เปิดเครื่องคอมพิวเตอร์หรือเปิดโทรศัพท์ ก็สามารถฝากข้อความได้อัตโนมัติ สามารถตรวจสอบรายชื่อนักศึกษาที่เข้ามาอ่านได้ ดังนั้นผู้ใช้งานจะไม่พลาดคำถามและคำตอบ

1.3 การแลกเปลี่ยนเพิ่มข้อมูลทุกรูปแบบเช่นข้อมูลภาพ (.jpg) สื่อการเรียนรู้ เลิร์นนิ่งแอปเจ็ต (.exe) ครูผู้สอนและนักศึกษาจึงสามารถแบ่งปันเพิ่มเหล่านี้ได้อย่างสะดวกทำให้เกิดการเรียนรู้แบบปฏิสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมกันได้ตลอดเวลาทุกสถานที่

2. ระบบการดูแลพฤติกรรมนักศึกษา การให้กำลังใจ นักศึกษายุคเจนเนอเรชัน Z จะมีมุมมองในการทำสิ่งที่ถูกต้องเปลี่ยนไป สังคมเครือข่ายเฟซบุ๊ก สามารถส่งเสริมให้กำลังใจกับผู้ที่ทำดีตามจารีตขนบธรรมเนียมประเพณีไทย ซึ่งสร้างความรู้สึที่ดีและเกิดความมั่นใจกับผู้ที่ปฏิบัติและเป็นผู้นำนักศึกษาอื่น ๆ ปฏิบัติตาม ดังการแต่งกายที่ถูกกาละเทศะ ในวันขึ้นปีใหม่การแต่งกายชุดนักศึกษาให้เรียบร้อย ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี

สรุปความว่า การจัดการเรียนรู้โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนการเรียนรู้แบบสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) โดยเน้นปัญหาเป็นฐานผ่านสื่อสังคมออนไลน์ มีสาระสำคัญเพื่อเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง จากปัญหาที่เกิดขึ้นและมีการแก้ไขปัญหาผ่านกระบวนการวิธีการสอนที่เป็นระบบและมีหลักการ โดยนำเทคโนโลยีมาช่วยในการสื่อสารทางการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยผู้สอนเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้และส่งเสริมผู้เรียนให้มีศักยภาพที่ดีขึ้น จากแนวคิดที่ว่า ความรู้ไม่ใช่มาจากการสอนของผู้สอนเพียงอย่างเดียว แต่ความรู้จะเกิดขึ้นและสร้างขึ้นโดยผู้เรียนเอง การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีก็ต่อเมื่อผู้เรียนได้ลงมือกระทำด้วยตนเอง (learning by doing) และการพัฒนาการของผู้เรียนในการเรียนรู้ซึ่งได้มากกว่าการได้ลงมือปฏิบัติสิ่งใดสิ่งหนึ่งเท่านั้น แต่ยังรวมถึงปฏิริยาระหว่างความรู้ในตัวของผู้เรียนเอง ประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมภายนอก ที่ผู้เรียนจะสามารถเก็บข้อมูลจากสิ่งแวดล้อมภายนอกและเก็บเข้าไปเป็นโครงสร้างของความรู้ภายในสมองของตนเอง สังคมออนไลน์เฟซบุ๊ก เป็นเพียงเครื่องมือหนึ่งที่สนับสนุนการเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่และเป็นช่องทางการดูแลซึ่งกันและกันทั้งด้านวิชาการและคุณธรรมจริยธรรม

แนวคิดและทฤษฎีการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

ความเป็นมาของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ได้มีนักการศึกษาได้กล่าวถึงความเป็นมาและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ดังนี้

มัทธรา ธรรมบุศย์ (2545 หน้า 11-14) กล่าวว่า การศึกษาความเป็นมาของการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (PBL) สามารถย้อนไปถึงแนวคิดของนักการศึกษาในช่วงแรกของศตวรรษที่ 20 โดย John Dewey นักการศึกษาชาวอเมริกันซึ่งเป็นผู้คิดค้นวิธีการสอนแบบแก้ปัญหาและเป็นผู้มีแนวคิดที่ว่า การเรียนรู้เกิดจากการลงมือทำด้วยตัวเอง จากแนวคิดนี้ได้นำไปสู่แนวคิดในการสอนรูปแบบต่าง ๆ ที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบัน แนวคิดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (PBL) เป็นวิธีการเรียนการสอนรูปแบบหนึ่ง ที่นำมาปรับใช้ในหลาย ๆ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ซึ่งการเรียนการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐานนี้ได้รับ การยอมรับว่าเป็นการเรียนการสอนที่ให้ประสบการณ์ท้าทายความคิด ลักษณะนิสัย และการปฏิบัติร่วมกับการแก้ปัญหา เป็นการจูงใจผู้เรียนให้เรียนรู้การแก้ปัญหา โดยผ่านการสืบเสาะหาความรู้ และเรียนรู้ด้วยการค้นพบตนเองและจากการทำงานเป็นกลุ่ม

ความหมายของการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

Woods (1985, p. 47) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning--PBL) หมายถึง เป็นสภาพการจัดการเรียนการสอนที่ใช้ปัญหาเป็นเครื่องมือในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมาย เน้นการให้ผู้เรียนเผชิญสถานการณ์ปัญหาจริง หรือสภาพการณ์ให้ผู้เรียนเผชิญปัญหา วิธีการเรียนรู้ที่เริ่มต้นด้วยการใช้ปัญหาเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนไปศึกษาค้นคว้า แสวงหาความรู้ ด้วยวิธีการต่าง ๆ จากแหล่งวิทยาการที่หลากหลาย เพื่อนำมาใช้ในการแก้ปัญหา โดยที่มิได้มีการศึกษาหรือเตรียมตัวล่วงหน้าเกี่ยวกับปัญหาดังกล่าวมาก่อน

ชาลิต ชุกำแพง (2551 , หน้า 135) กล่าวว่า การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่เกิดจากแนวคิดตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์นิยม โดยให้ผู้เรียนสร้างความรู้จากการใช้ปัญหาที่เกิดขึ้นในโลกแห่งความเป็นจริงเป็นบริบทของการเรียนรู้

มณฑรา ธรรมบุษย์ (2545 , หน้า 15) กล่าวว่า การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นตามแนวคิดตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์นิยม (Constructivism) โดยให้ผู้เรียนสร้างความรู้ใหม่จากการใช้ปัญหาที่เกิดขึ้นในโลกแห่งความเป็นจริงของการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการคิดวิเคราะห์ และการแก้ปัญหา

วัลลภ สัตยาชัย (2547 , หน้า 16) กล่าวว่า การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน หรือ PBL คือ วิธีการเรียนรู้ที่เริ่มต้นด้วยการใช้ปัญหาเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนไปศึกษาค้นคว้า ศึกษาความรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ จากแหล่งวิทยาการที่หลากหลาย เพื่อนำมาใช้ในการแก้ปัญหา โดยมีการศึกษาหรือเตรียมตัวล่วงหน้าเกี่ยวกับปัญหาดังกล่าวมาก่อน การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน คือ วิธีการที่นักเรียนเป็นกลุ่มย่อยเรียนรู้โดยใช้ประเด็น สำคัญในกรณีปัญหาที่เป็นจริงหรือกำหนดขึ้น เป็นตัวกระตุ้นให้นักเรียนศึกษาด้วยตนเองโดยการสืบค้นข้อมูลหาความรู้หรือทักษะต่าง ๆ แล้วนำความรู้ที่ค้นหามาเล่าสู่กันฟังพร้อมทั้งร่วมกันอภิปรายร่วมกันเรียนรู้แล้วลงสรุปความรู้ใหม่

กลไกพื้นฐานในการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

ในการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลักนั้นสิ่งสำคัญที่ต้องคำนึงถึง ก็คือ การให้ผู้เรียนได้ผ่านการเรียนรู้ต่าง ๆ อย่างครบถ้วน 3 ประการ คือ (Barrows, 2000)

1. Problem-Based Learning คือ กระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนใช้ปัญหาเป็นหลัก ในการแสวงหาความรู้ด้วยกลวิธีหาข้อมูลเพื่อพิสูจน์สมมติฐานอันเป็นการแก้ปัญหานั้น โดยผู้เรียนจะต้องนำปัญหาเชื่อมโยงกับความรู้เดิม ความคิดที่มีเหตุผล และมีการแสวงหาความรู้ใหม่ การเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลักสามารถเกิดขึ้นได้กับการเรียนรายบุคคลหรือการเรียนกลุ่มย่อยได้ แต่การเรียนแบบกลุ่มย่อยจะช่วยให้รวบรวมแนวคิดในการแก้ปัญหาได้กว้างขวางมากกว่า

2. Self-directed Learning คือ ขบวนการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนมีเสรีภาพในการใช้ความรู้ความสามารถในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง โดยผู้เรียนจะต้องรับผิดชอบทั้งในด้านการกำหนดการดำเนินงานของตนเอง และการประเมินผลของตนเอง ตลอดจนการวิพากษ์วิจารณ์งานของตนเองด้วย

3. Small-Group Learning คือ การเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อย เป็นวิธีการที่ทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นเป็นทีม และยอมรับประโยชน์ของการทำงานร่วมกันค้นคว้าหาแนวความคิดใหม่ ๆ

กระบวนการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

Good (1973, pp. 25-28) กล่าวถึงกระบวนการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานมี 7 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผู้เรียนทำความเข้าใจคำศัพท์หรือข้อความที่ปรากฏอยู่ในปัญหาให้ชัดเจน โดยอาศัยความรู้พื้นฐานของสมาชิกในกลุ่ม หรือการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารตำราหรือสื่ออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 2 ผู้เรียนระบุปัญหาหรือข้อมูลที่สำคัญร่วมกัน โดยทุกคนในกลุ่มเข้าใจปัญหา และเหตุการณ์หรือปรากฏการณ์ที่กล่าวถึงในปัญหานั้น

ขั้นตอนที่ 3 ผู้เรียนระดมสมองเพื่อวิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ สามารถอธิบายความเชื่อมโยงต่าง ๆ ของข้อมูลหรือปัญหานั้นได้

ขั้นตอนที่ 4 ผู้เรียนกำหนดและจัดลำดับความสำคัญของสมมติฐานและต่อจากนั้นพยายามหาเหตุผลที่จะอธิบายปัญหาหรือข้อมูลที่พบเจอโดยใช้พื้นฐานความรู้เดิมของผู้เรียนหรือประสบการณ์เดิมของผู้เรียน มีการแสดงความคิดอย่างมีเหตุผล และตั้งสมมติฐานอย่างสมเหตุสมผลสำหรับปัญหานั้น

ขั้นตอนที่ 5 ผู้เรียนกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้เพื่อค้นหาข้อมูลหรือความรู้ที่จะอธิบายหรือทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสามารถบอกได้ว่าความรู้ส่วนใดที่ตนเองรู้แล้ว ส่วนใดบ้างที่ตนเองต้องกลับไปทบทวนใหม่ ส่วนใดบ้างที่ตนเองยังไม่รู้หรือจำเป็นต้องไปค้นคว้าเพิ่มเติม

ขั้นตอนที่ 6 ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าข้อมูลและรวบรวมสารสนเทศจากสื่อและแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง

ขั้นตอนที่ 7 นำข้อมูลจากสารสนเทศใหม่ที่ได้มาแล้วอภิปราย วิเคราะห์ สังเคราะห์ ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ จากนั้นนำมาสรุปเป็นหลักการและประเมินผลการเรียนรู้ พวงรัตน์ บุญญานุรักษ์ (2544 , หน้า 42) ได้กล่าวถึงกระบวนการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาไว้ในลักษณะ ดังต่อไปนี้

1. ทำความเข้าใจกับปัญหาก่อน
2. แก้ปัญหาด้วยเหตุผลทางคลินิกอย่างมีทักษะที่ชาญฉลาด
3. ค้นหาการเรียนรู้ด้วย กระบวนการปฏิสัมพันธ์
4. ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
5. นำความรู้ที่ได้มาใหม่มาจัดการแก้ปัญหา
6. สรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้มา

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ (2550) ได้แบ่งขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานไว้ ดังนี้

ขั้นที่ 1 เชื่อมโยงปัญหาและระบุปัญหา เป็นขั้นที่ครูนำเสนอสถานการณ์ปัญหา เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจและมองเห็นปัญหา สามารถระบุสิ่งที่ปัญหาที่นักเรียนอยากรู้หรืออยากเรียนและเกิดความสนใจที่จะค้นหาคำตอบ

ขั้นที่ 2 กำหนดแนวทางที่เป็นไปได้ นักเรียนแต่ละกลุ่มวางแผนการศึกษา ค้นคว้า ทำความเข้าใจอภิปรายปัญหาภายในกลุ่ม ระดมสมองคิดวิเคราะห์ เพื่อหาวิธีการหาคำตอบ ครูคอยช่วยเหลือกระตุ้นให้เกิดการอภิปรายภายในกลุ่มให้นักเรียนเข้าใจ วิเคราะห์ปัญหาแหล่งข้อมูล

ขั้นที่ 3 ดำเนินการศึกษาค้นคว้า นักเรียนกำหนดสิ่งที่ต้องเรียน ดำเนินการศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเองด้วยวิธีการหลากหลาย

ขั้นที่ 4 สังเคราะห์ความรู้ นักเรียนนำข้อค้นพบ ความรู้ที่ได้ค้นคว้ามาแลกเปลี่ยน เรียนรู้ร่วมกัน อภิปรายผลและสังเคราะห์ความรู้ที่ได้มาว่ามีความเหมาะสมหรือไม่เพียงใด

ขั้นที่ 5 สรุปและประเมินค่าของคำตอบ นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปผลงานของกลุ่มตนเอง และประเมินผลงานว่าข้อมูลที่ศึกษาค้นคว้ามีความเหมาะสมหรือไม่เพียงใด

โดยพยายามตรวจสอบแนวคิดภายในกลุ่มของตนเองอย่างอิสระทุกกลุ่มช่วยกันสรุปองค์ความรู้ในภาพรวมของปัญหาอีกครั้ง

ขั้นที่ 6 นำเสนอและประเมินผลงาน นักเรียนนำข้อมูลที่ได้มาจัดระบบองค์ความรู้ และนำเสนอเป็นผลงานในรูปแบบที่หลากหลาย ครูประเมินผลการเรียนรู้และทักษะกระบวนการ

จากการศึกษาของ ปิ่นนเรศ กาสอุดม (2542) สรุปถึงกระบวนการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. การเตรียมแผนการสอน ได้แก่ การกำหนดวัตถุประสงค์ที่ผู้เรียนจะต้องศึกษาหาความรู้ การสร้างปัญหาที่สอดคล้องกับความจริง ที่ปรากฏอยู่ในสังคม และแนวทางการประเมินผล เพื่อเสริมการเรียนรู้ด้วยตัวของผู้เรียนเอง

2. การบริหารการเรียนการสอน เป็นการนำแผนซึ่งเตรียมไว้ มาใช้กับผู้เรียน

โดยให้ผู้เรียนผ่านกระบวนการที่สำคัญ 2 ประการ คือ

2.1 การระบุปัญหา ผู้เรียนจะพบกับปัญหาที่ผู้สอนได้ตั้งไว้ให้ และผู้เรียนจะต้องค้นคว้าหาความรู้ให้ได้ว่า ปัญหาที่แท้จริงคืออะไร ใช้กระบวนการคิดที่มีเหตุผล ด้วย วิธีการเชื่อมโยงความรู้เดิมมาประยุกต์ให้เกิดความคิดในสิ่งใหม่

2.2 การเรียนการสอนเป็นกลุ่มย่อย การจัดให้ผู้เรียน เรียนเป็นกลุ่มย่อย เป็นวิธีการที่เหมาะสมที่สุด ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสดแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระดมความรู้มาช่วยแก้ปัญหา และเกิดความรู้ใหม่ ในเวลาเดียวกัน ผู้เรียนและผู้สอนได้แลกเปลี่ยนความรู้ความคิดที่กำหนดไว้ ในระยะนี้ ผู้เรียนจะกำหนดแนวทางการค้นคว้าหาความรู้เพื่อนำมาแก้ไขต่อไป ด้วยการแบ่งภาระหน้าที่ให้สมาชิกไปศึกษาหาความรู้

3. การประเมินผลการเรียนการสอน การประเมินผลการเรียนรู้เน้นที่การให้ผู้เรียนได้ประเมินตนเอง และประเมินผลสมาชิกในกลุ่มด้วย ฉะนั้นการประเมินผลจึงนิยมใช้เพื่อการประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียนผู้สอนจะทำการประเมินเน้นที่กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน และนำข้อมูลมาบอกผู้เรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป

จากที่กล่าวมาข้างต้น ขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน มีหลาย

ขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้ครูผู้สอนต้องกำหนดขั้นตอนให้เหมาะสมกับนักเรียน ระดับชั้นสาระวิชา ตลอด จนเนื้อหาสาระในการเรียนแต่ละครั้ง สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้

รูปแบบขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานของสำนักมาตรฐานการศึกษา และพัฒนาการเรียนรู้ เพื่อใช้เป็นกรอบความคิด ในการวิจัย มี 6 ขั้นตอนตามที่ได้กล่าวมาแล้ว เพราะเป็นขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่ไม่ยุ่งยากและซับซ้อนเกินไป

ลักษณะสำคัญของการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

มัทธรา ธรรมบุศย์ (2545 หน้า 16) กล่าวว่า ลักษณะที่สำคัญของการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน จำเป็นต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้
2. มีการเรียนรู้ที่เกิดจากผู้เรียนที่มีกลุ่มขนาดเล็ก
3. ผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกหรือผู้ให้คำแนะนำให้ผู้เรียน
4. ใช้ปัญหาเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้
5. ปัญหาที่ใช้มีลักษณะคลุมเครือ อไม่ชัดเจนปัญหาหนึ่งอาจมีคำตอบได้หลายคำตอบหรือแก้ไขปัญหาก็ได้หลายทาง
6. ผู้เรียนแก้ไขปัญหาด้วยการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ด้วยตนเอง
7. ประเมินผลจากสถานการณ์จริง โดยดูจากความสามารถในการปฏิบัติ

บทบาทผู้สอนในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

ตามกระบวนการของหลักสูตรก่อนที่จะนำหลักสูตรไปใช้ ต้องมีกระบวนการเตรียมความพร้อมขององค์ประกอบทุก ๆ ด้าน ทั้งด้านเอกสาร บทเรียน ผู้สอน นักเรียน และสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียน สำหรับองค์ประกอบด้านผู้สอน ในการเรียนแบบที่ใช้ปัญหาเป็นฐานนี้ ผู้สอนมีบทบาทที่แตกต่างกันไปจากเดิม อาจารย์จะไม่ใช่ว่าผู้เชี่ยวชาญที่ทำหน้าที่ให้ความรู้ถ่ายทอดความรู้แก่ผู้เรียนเพียงอย่างเดียวอีกต่อไป แต่อาจารย์จะต้องมีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียน สร้างบทเรียนที่เป็นสถานการณ์ ที่เป็นปัญหาเป็นหลัก ซึ่งในนี้จะกล่าวถึงบทบาทของผู้สอนที่จะทำหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกในการเรียน (facilitator or tutor) ให้ผู้เรียนเท่านั้น

บทบาทของ (facilitator or tutor) มีดังนี้ (Woods, 1994)

1. ใช้คำถามนำและคำถามปลายเปิด
2. ช่วยผู้เรียนสะท้อนประสบการณ์ที่ผู้เรียนมีอยู่
3. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างอิสระ
4. เป็นพี่เลี้ยงดูแลให้ผู้เรียนมีความก้าวหน้าในการเรียน และให้การอภิปราย
อยู่ในกรอบที่กำลังศึกษา
5. ตั้งประเด็นที่จำเป็นในการพิจารณาและอภิปรายร่วมกัน
6. ให้แนวทางในการค้นคว้าหาความรู้ ตลอดจนกระบวนการเรียนอย่างระมัดระวัง
7. กระตุ้นและให้การสนับสนุนผู้เรียน
8. จัดสิ่งแวดล้อมให้ผู้เรียนรู้สึกอบอุ่น ปลอดภัย ให้ผู้เรียนแต่ละคนมีความพอใจ
และไม่กลัวต่อการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความคิดเห็น

ประโยชน์ของการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

Barrett and Moore (2011) กล่าวถึงประโยชน์การเรียนรู้ว่า วิธีการสอนภาษาแบบแก้ปัญหาเป็นวิธีการสอนที่นอกจากจะเป็นการสร้างปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนแล้ว ยังเป็นวิธีการสอนที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ และยังทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ในการมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อชุมชนที่ตนอาศัย นอกจากนั้นการสอนภาษาอังกฤษโดยกระบวนการถามตอบเป็นการสอนแบบ Active Learning ซึ่ง Drake (2012) กล่าวว่า หมายถึงการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ โดยใช้ความคิดของตนเอง คาดคะเนเหตุการณ์คิดทบทวนรายละเอียดที่สำคัญ เพื่อนำมาใช้ในการตีความและกำหนดกรอบความคิดรวมถึงการวิเคราะห์คำตอบของตนเอง และคำตอบของคนอื่น โดยใช้เครื่องมือสำคัญสำหรับการเรียนภาษา ได้แก่ การอ่าน การอภิปราย และการเขียน ซึ่งเครื่องมือนี้เป็นสิ่งสำคัญที่จะฝึกให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ การจินตนาการ และการตีความหมาย ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนค้นพบความสามารถในการคิดของตนเองด้วยตนเอง

นอกจากนี้ Barrett and Moore (2011) กล่าวถึงประโยชน์ของการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานไว้ ดังนี้

1. สามารถช่วยให้ผู้เรียนปรับตัวได้ดีขึ้นต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในเรื่องข้อมูลข่าวสารในโลกปัจจุบัน
 2. มีการเสริมสร้างความสามารถในการใช้ทรัพยากรของผู้เรียนได้ดีขึ้น
 3. มีการส่งเสริมการเรียนรู้ และการรักษาข้อมูลใหม่ ๆ ไว้ได้ดี
 4. ถ้าหากใช้ในการแก้ปัญหาของสหสาขาวิชา ทำให้มีการสนับสนุนความร่วมมือมากกว่าการแข่งขันได้ดี
 5. สามารถช่วยให้เกิดการตัดสินใจแบบองค์รวมสำหรับปัญหาที่สำคัญ
- จากแนวคิดดังกล่าวจึงสรุปได้ว่า แนวคิดนี้เป็นวิธีการสอนกระบวนการคิดวิเคราะห์ตามสถานการณ์ปัญหาในสังคมที่พบเห็นในปัจจุบัน ให้โอกาสผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ ก่อให้เกิดการใช้ภาษาอย่างสร้างสรรค์ ทำให้ผู้เรียนมีวิธีการคิดและความสามารถในการสื่อสาร สามารถนำทักษะที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหามีประสิทธิภาพ

การประเมินผลการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

พวงรัตน์ บุญญานุรักษ์ (2544 หน้า 123-125) กล่าวถึงการประเมินผลของการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานว่าเมื่อได้มีการพัฒนาวิธีการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เครื่องมือการประเมินผล สอดคล้องกับแนวทฤษฎีที่ต้องใช้ในการประเมินการพัฒนาของผู้เรียน มีการบูรณาการวิธีการเรียนรู้ โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเข้าไว้เป็นการพัฒนาแผนการเรียนรู้ วิธีการประเมินผลการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ได้แก่

1. แฟ้มงานการเรียนรู้
2. บันทึกการเรียนรู้
3. การประเมินตนเอง
4. ข้อมูลย้อนกลับจากเพื่อน
5. การประเมินผลรวบยอด

จากแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานนั้น ถือว่าเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เริ่มต้นจากปัญหาที่เกิดขึ้น โดยสร้างความรู้จากกระบวนการทำงานกลุ่ม ตัวปัญหา

จะเป็นจุดตั้งต้นของกระบวนการเรียนรู้ และเป็นตัวกระตุ้นการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา ด้วยเหตุผล และการสืบค้นหาข้อมูลเพื่อเข้าใจกลไกของตัวปัญหา รวมทั้งวิธีการแก้ปัญหา

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้และขั้นตอนการจัดการเรียนรู้

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้และขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ มีดังนี้ (Parton and Bailey, 2008)

1. กำหนดปัญหาจัดสถานการณ์ต่าง ๆ กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ มองเห็นปัญหากำหนดสิ่งที่เป็นปัญหาที่ผู้เรียนอยากรู้อยากเรียน และเกิดความสนใจที่จะค้นหาคำตอบ
2. ทำความเข้าใจกับปัญหา ผู้เรียนจะต้องสามารถอธิบายสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาได้
3. ดำเนินการศึกษาค้นคว้า กำหนดสิ่งที่ต้องการเรียนและดำเนินการศึกษาค้นคว้าอย่างหลากหลาย
4. สังเคราะห์ความรู้ ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้ค้นคว้ามาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอภิปรายผลและสังเคราะห์ความรู้ที่ได้มาว่ามีความเหมาะสมหรือไม่
5. สรุปและประเมินค่าของคำตอบ ผู้เรียนแต่ละกลุ่มสรุปสรุปผลงานของกลุ่มตนเอง ประเมินผลงานว่าข้อมูลที่ได้ศึกษาค้นคว้ามีความเหมาะสมเพียงใด โดยการตรวจสอบแนวคิดภายในกลุ่มของตนเองอย่างอิสระ ทุกกลุ่มร่วมกันสรุปองค์ความรู้ในภาพรวมของปัญหาอีกครั้ง
6. นำเสนอและประเมินผลงาน ผู้เรียนนำข้อมูลที่ได้มาจัดระบบองค์ความรู้และนำเสนอในรูปแบบผลงานที่หลากหลาย ผู้เรียนทุกคนและผู้เกี่ยวข้องกับปัญหา ร่วมกันประเมินผลงาน

การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning--PBL)

การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning--PBL) หมายถึงวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนเรียนเป็นกลุ่มย่อยที่คล่องตัวตามความสามารถ โดยใช้ประเด็นปัญหาจากเหตุการณ์หรือสถานการณ์จริงหรือครูกำหนดขึ้น สำหรับเป็น

สถานการณ์กระตุ้นให้กลุ่มนักเรียนนำไปวิเคราะห์และค้นหาแนวทางแก้ไขปัญหานั้นด้วยตนเอง โดยใช้ความรู้ความสามารถและประสบการณ์พื้นฐานของนักเรียนนำมาพิจารณาประกอบการให้คำแนะนำจากครูเพิ่มเติม เพื่อนำไปสู่การอภิปรายและสรุปองค์ความรู้ที่เป็นคำตอบของปัญหานั้นร่วมกัน ซึ่งมีกระบวนการเรียนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานหรือ (PBL) รวม 6 ขั้นตอน คือ (Hung, Jonassen, & Liu, 2008)

1. สำรวจประเด็นที่เป็นปัญหา (explore the issues) หมายถึง ขั้นการจัดกิจกรรมให้นักเรียนทำความเข้าใจกับปัญหาโดยอาศัยความรู้พื้นฐาน หรือการศึกษาจากเอกสารตำราหรือสื่ออื่น ๆ ที่น่าสนใจและใกล้ตัวนักเรียนเป็นอันดับแรก
2. นิยามปัญหา (define the problem) หมายถึง ขั้นการระบุปัญหาหรือข้อมูลสำคัญ เพื่ออธิบายองค์ประกอบและความต้องการของปัญหา โดยพยายามจัดกิจกรรมให้นักเรียนทุกคนในกลุ่มเข้าใจปัญหา และสามารถค้นหาวิธีการแก้ปัญหาคด้วยเหตุผลอย่างแจ่มชัด
3. สืบเสาะหาวิธีการแก้ปัญห (investigate solutions) หมายถึง ขั้นการระดมสมองเพื่อให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์องค์ประกอบของปัญหาที่กำหนดให้รวมทั้งการอธิบายความเชื่อมโยงของข้อมูลหรือปัญหาที่เกี่ยวข้องทุกส่วน
4. ดำเนินการศึกษาค้นคว้าแก้ปัญห (research the knowledge) หมายถึง ขั้นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนลงมือปฏิบัติ เพื่อศึกษาค้นคว้าหาคำตอบด้วยตนเอง
5. นำเสนอคำตอบหรือผลการแก้ปัญห (write solution) หมายถึง ขั้นการสนับสนุนส่งเสริมให้นักเรียนคิดนำความรู้ที่ได้มาใหม่ เพื่อปรับใช้ในการแก้ปัญหตามสถานการณ์หรือประเด็นคำถามอื่นที่จัดให้
6. ทบทวนการปฏิบัติในส่วนที่เกี่ยวข้อง (review performance) หมายถึง ขั้นกิจกรรมการรายงานข้อมูลหรือสารสนเทศใหม่ที่นักเรียนได้จากการสรุปความรู้หรือกระบวนการแก้ปัญห โดยการอภิปราย วิเคราะห์ สังเคราะห์ ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้แล้ว นำมาสรุปเป็นหลักการ และประเมินผลการเรียนรู้

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้การเขียนภาษาเพื่อการสื่อสาร

แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษา

แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษาที่สองที่ได้รับความสนใจมาก คือ แนวคิดของ Krashen (1987, pp. 35-39) ซึ่งได้สรุปถึงสมมติฐานการเรียนรู้ภาษาที่สองไว้ 5 ประการ ดังนี้

1. สมมติฐานเกี่ยวกับการเรียนและการรู้ภาษา (the acquisition-learning hypothesis) ซึ่งเป็นกระบวนการเรียนรู้ภาษาที่สองของคนเรามี 2 แบบ คือ การรู้ภาษาเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นเหมือนกับการเรียนรู้ภาษาแม่ เป็นการเรียนรู้ภาษาโดยไม่รู้ตัว ผู้เรียนจะไม่ได้คิดว่ากำลังเรียนภาษาอยู่ เพราะผู้เรียนมุ่งที่การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร และไม่เน้นเรื่องกฎเกณฑ์ไวยากรณ์ของภาษา จึงมักไม่รู้ว่าได้เรียนกฎเกณฑ์ของภาษาไปแล้วและเมื่อได้ยินภาษาผิดจะรู้สึกได้ แต่ไม่สามารถบอกได้ว่าผิดกฎข้อไหน ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่เป็นธรรมชาติ และไม่เป็นทางการ ส่วนแบบที่สอง คือ การเรียนภาษา เป็นการเรียนรู้ภาษาแบบเป็นทางการ ในลักษณะที่รู้ตัว เรียนรู้กฎเกณฑ์ของภาษาเป็นหลัก ทำให้สามารถอธิบายกฎเกณฑ์ของภาษาได้ แต่ไม่มีการใช้ภาษาสื่อสารในชีวิตประจำวัน
2. สมมติฐานเกี่ยวกับขั้นตอนในการเรียนรู้ภาษาตามธรรมชาติ (the natural order hypothesis) มีสาระสำคัญว่า การรู้ภาษานั้นเป็นไปอย่างมีขั้นตอน ผู้เรียนจะเรียนรู้โครงสร้างบางอย่างก่อนโครงสร้างอื่น ๆ
3. สมมติฐานเกี่ยวกับกลไกทดสอบภาษา (the monitor hypothesis) มีสาระสำคัญว่า การรู้ภาษา และการเรียนภาษานำไปใช้ประโยชน์ได้ต่างกัน โดยที่การรู้ภาษาจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาสื่อสารในชีวิตจริงได้อย่างคล่องแคล่ว ส่วนการเรียนภาษามีประโยชน์ช่วยในการตรวจสอบความถูกต้องของภาษาหรือทำหน้าที่เป็นกลไกทดสอบภาษา ในชีวิตประจำวันการเรียนภาษาซึ่งเป็นการเรียนกฎเกณฑ์นำไปใช้ประโยชน์ได้ไม่มากนัก เพราะมีเงื่อนไข 3 ประการ คือ ต้องใช้เวลาสำหรับการตรวจสอบทำให้พูดได้ช้า ต้องมุ่งความสนใจไปที่รูปแบบภาษาทำให้เนื้อหาที่จะพูดมีความสำคัญลดลงไป และต้องรู้กฎเกณฑ์ทางภาษาซึ่งมีอยู่มากมายจึงเป็นเรื่องที่ทำได้ยาก

4. สมมติฐานเกี่ยวกับการรับรู้ข้อมูลทางภาษา (the input hypothesis) มีสาระสำคัญว่า ข้อมูลทางภาษาที่ใช้ในการเรียนการสอนต้องเป็นข้อมูล que ผู้เรียนสามารถเข้าใจได้เป็นข้อมูลที่มีความหมายมีเนื้อหาน่าสนใจและเกี่ยวข้องกับ ผู้เรียน โดยที่เนื้อหาของข้อมูลภาษา ต้องมีความรู้หรือเพิ่มระดับความรู้ ขึ้นไปเรื่อย ๆ

5. สมมติฐานเกี่ยวกับการกรองทางจิตใจ (the affective filter hypothesis) มีสาระสำคัญว่า ปัจจัยที่สำคัญมากประการหนึ่งที่มีผลต่อการเรียนรู้ภาษาที่สอง คือ ปัจจัยด้านเจตคติ เช่น แรงจูงใจ ความวิตกกังวล ซึ่งเป็นสิ่งที่ช่วยส่งเสริมหรือขัดขวางการเรียนรู้ภาษาของผู้เรียนได้แม้ผู้เรียนจะได้รับข้อมูลที่เขาสามารถเข้าใจได้ก็ตาม

จากสมมติฐานทั้ง 5 ประการ สุมิตรา อังวัฒนกุล (2535 , หน้า 25) ได้สรุปไว้ว่า การเรียนรู้ภาษาที่สองนั้นการเรียนรู้ภาษาจะช่วยให้ผู้เรียนใช้ภาษาได้อย่างคล่องแคล่ว ส่วนการเรียนรู้แบบเรียนภาษา (learning) จะช่วยในการตรวจสอบความถูกต้องของภาษา อย่างไรก็ตามยังต้องมีปัจจัยอื่น ๆ ที่มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ภาษา คือ ข้อมูลทางภาษา ที่ผู้เรียนสามารถเข้าใจได้ และเจตคติของผู้เรียนซึ่งควรมีความวิตกกังวลน้อย แรงจูงใจสูง นอกจากนี้ เวลาที่ใช้ในการเรียนรู้ ความถนัด วยของผู้เรียน ฯลฯ ก็เป็นส่วนประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ภาษาที่สองเช่นกัน

แนวคิดเกี่ยวกับการสอนภาษา

หลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษในปัจจุบัน มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้และความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ซึ่งแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารนี้อาจกล่าวได้ว่า พัฒนามาจากแนวความคิดของ Chomsky (1965) ที่ว่า ทุกคนมีความสามารถที่จะเข้าใจภาษา (competence) และความสามารถในการแสดงออกทางภาษา (performance) ในช่วง ค.ศ. 1975 ได้มีการเสนอแนวการสอนแบบใหม่ คือ การสอนเพื่อการสื่อสาร (the communicative approach) โดยมีความเชื่อว่า ภาษาไม่ได้เป็นเพียงระบบไวยากรณ์ที่ประกอบด้วยเสียง ศัพท์และโครงสร้างเท่านั้นแต่ภาษา คือ ระบบที่ใช้ในการสื่อสารหรือสื่อความหมาย (สุมิตรา อังวัฒนกุล 2535, หน้า 107) ดังนั้น ในการเรียนภาษาอังกฤษ จุดมุ่งหมายของวิธีสอนส่วนใหญ่จึงมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาที่เรียนในการสื่อสาร ซึ่งรวมถึงความสามารถในการใช้ภาษา หรือตีความที่ถูกต้องเหมาะสมกับสภาพสังคม

มีผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาต่างประเทศหลายคน ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารไว้ ดังนี้

อมรา แสงจันทร์ (2524 , หน้า 11-12) กล่าวถึงแนวการสอนเพื่อการสื่อสารไว้ว่า แนวการสอนนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะเน้นการเรียนภาษาเพื่อความเป็นสำคัญ ซึ่งตรงข้ามกับแบบที่เรียกว่าแนวการสอนที่เน้นไวยากรณ์ (grammatical approach) ที่เน้นกฎไวยากรณ์ของภาษาและยิดการศึกษา และการอธิบายภาษาของนักภาษาศาสตร์ เป็นหลัก ส่วนแนวการสอนเพื่อการสื่อสาร (communicative approach) นี้จะเน้นที่หน้าที่ (function) ของโครงสร้างต่าง ๆ ของภาษา เพื่อให้ได้ประโยชน์ในการสื่อความหมาย

Finocchiaro and Sako (1983, p. 5) กล่าวถึงจุดประสงค์ของการเรียนการสอนภาษาที่สองในปัจจุบันว่า เน้นที่การพัฒนาความสามารถในการสื่อสารซึ่งรวมถึงความเหมาะสมและการยอมรับการใช้ภาษาในสถานการณ์ทางสังคมที่ใช้ภาษานั้นอยู่ ในขณะที่ผู้เชี่ยวชาญทางการสอนภาษากลุ่มหนึ่งกำลังส่งเสริมการใช้วิธีสอนแบบผสมผสาน (eclectic approach) ซึ่งมีการนำเสนอกฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์ สถานการณ์ และหัวข้อเนื้อหาแบบเดิม แต่มีการเพิ่มกิจกรรมให้ผู้เรียนมีโอกาสใช้ภาษาเพื่อใช้ตามความมุ่งหมาย (functional notional approach) ซึ่งเป็นแนวทางการสอนที่เน้นความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารของผู้เรียน แนวหรือแนวการสอนเพื่อการสื่อสาร (communicative approach) นี้ เป็นแนวการสอนที่รวมทั้งทฤษฎีการสื่อสาร ไวยากรณ์ ความหมายสถานการณ์ และจิตวิทยาของมนุษย์ ไว้ด้วยกัน

Rivers and Temperley (1978, pp. 3-5) มีความเห็นเกี่ยวกับแนวการสอนเพื่อการสื่อสารไว้ว่า วัตถุประสงค์ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร จะช่วยให้นักเรียน มีความสามารถที่จะใช้ภาษาโต้ตอบอย่างอิสระกับผู้อื่นได้ นอกจากนั้นที่ Chomsky (1965, pp. 14-15) ได้อธิบายเกี่ยวกับความสามารถทางภาษาของมนุษย์ว่ามี 2 ระดับ คือ

1. ความสามารถทางภาษา (linguistic competence) หมายถึงความสามารถที่เกิดขึ้นเองโดยอัตโนมัติของทุกคนในฐานะเป็นเจ้าของภาษา ความสามารถนี้ ประกอบด้วยความสามารถที่จะสร้างและเข้าใจประโยคต่าง ๆ ในภาษาได้อย่างไม่มีขอบเขตจำกัด เป็นความสามารถที่จะบอกได้ว่าประโยคใดมีความหมายไม่ชัดเจน ประโยคใดมีความหมาย

เหมือนกัน ประโยคใดถูกต้องตามกฎเกณฑ์ไวยากรณ์หรือประโยคใดผิดไวยากรณ์ ตลอดจนความรู้ความสามารถที่จะเข้าใจโครงสร้างภายในของประโยคได้อย่างถูกต้องชัดเจน

2. ความสามารถในการแสดงออก (linguistic performance) หมายถึง ความสามารถที่จะนำความรู้ความเข้าใจไปใช้ในการแสดงออกจริง โดยใช้ความรู้ทางภาษาที่มีอยู่ในสมอง แนวคิดเกี่ยวกับความสามารถทางภาษาของ Chomsky (1965) นี้ได้มีผู้แสดงความคิดเห็นไว้เป็นจำนวนมาก ดังเช่น Hymes (1981, pp. 5-6) ได้กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับความสามารถทางภาษา และความสามารถในการแสดงออกทางภาษาของ Chomsky ว่า ไม่ใช่เป็นความสามารถในการนำภาษาไปใช้ (language use) ทั้งนี้เพราะ Chomsky ไม่ได้กล่าวถึงบทเฉพาะบทบาททางด้านจิตวิทยา เช่น ความจำการรับรู้ เป็นต้น Hymes ได้ชี้ให้เห็นว่า ความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารนั้น มิใช่เป็นเพียงความรู้ด้านกฎเกณฑ์ไวยากรณ์ เพื่อที่จะสามารถเข้าใจและพูดออกมาได้อย่างมีความหมายได้เท่านั้นยังต้องประกอบด้วยความรู้ด้านกฎเกณฑ์ทางสังคมของภาษาด้วย กล่าวคือ ต้องมีกฎเกณฑ์การใช้ภาษาจริง (rules of use) ซึ่งถ้าปราศจากกฎเกณฑ์ดังกล่าวนี้แล้ว กฎเกณฑ์ด้านไวยากรณ์ (rules of grammar) ก็ไม่มีประโยชน์

นอกจากนี้แล้ว ยังต้องคำนึงถึงความเหมาะสมด้านสภาพแวดล้อม ซึ่งเป็นเรื่องของหลักทางภาษาศาสตร์เชิงสังคมวิทยาด้วย นอกจากนี้ Hymes (1981, p. 7) ยังได้เสนอแนะองค์ประกอบของความสามารถในการสื่อสารว่าต้องประกอบด้วยความรู้และความสามารถคือ รู้ว่าประโยคที่ผลิตออกมานั้นถูกต้องหรือเป็นไปตามกฎเกณฑ์ไวยากรณ์หรือไม่ เช่น เมื่อเห็นประโยค “The was cheese green” ก็รู้ทันทีว่าประโยคนี้ไม่ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ไวยากรณ์ รู้ว่าประโยคที่ผลิตออกมานั้นมีความหมายที่ใช้กันอยู่จริงหรือเป็นที่ยอมรับ เช่น ประโยค “The mouse the cat the dog the man married beat chased ate had white tail” ประโยคนี้ อาจเป็นไปได้ในทางไวยากรณ์ แต่ไม่เป็นที่ยอมรับเพราะซับซ้อนเกินไป และเราไม่พูดประโยคเช่นนี้ในสภาพจริง รู้ว่าประโยคนั้น ๆ ถูกต้องเหมาะสมกับสภาพสังคม คือ รู้ว่าประโยคนั้นควรจะพูดกับใครในสถานการณ์ใด และรู้ว่าประโยคนั้น ๆ เป็นภาษาที่ใช้กันจริงโดยเจ้าของภาษา ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนภาษาสามารถพูด หรือแสดงออก

ทางภาษาได้เหมือนเจ้าของภาษา เพราะบางครั้งประโยคถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ แต่ไม่นิยมใช้กัน

สรุปได้ว่า แนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เป็นแนวการสอนที่มีจุดมุ่งหมาย เน้นการเรียนรู้ภาษาเพื่อสื่อความหมายเป็นสำคัญ และมีการเพิ่มกิจกรรมให้ผู้เรียนมีโอกาส ใช้ภาษาในการสื่อความหมายในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

ทฤษฎีการเขียนเพื่อการสื่อสาร

การเขียนเพื่อการสื่อสาร เป็นการถ่ายทอดความรู้สึคนึกคิด ตลอดจนข้อเท็จจริง ต่าง ๆ ให้ผู้อื่นรับทราบโดยใช้ระบบสัญลักษณ์ ตัวอักษร ทักษะการเขียนเป็นทักษะที่มีความสำคัญและยุ่งยากซับซ้อน เพราะผู้เขียนจะต้องใช้ความสามารถ รวมทั้งองค์ประกอบ หลาย ๆ อย่างเพื่อให้การเขียนนั้นสามารถสื่อความหมายได้ตรงกันทั้งผู้เขียนและผู้อ่าน ผู้ที่ใช้ภาษาเขียนจึงต้องมีทั้งความรู้ ความสามารถในการใช้ภาษาให้ถูกต้องตามระเบียบ แบบแผน เพราะถ้าเขียนผิด ความหมายก็จะผิดไปหรืออาจไม่มีความหมายเลยก็ได้ ซึ่งสอดคล้องกับ เสาวลักษณ์ รัตนวิษฐ์ (2532, หน้า 92) ที่กล่าวว่า ทักษะการเขียนเพื่อการสื่อสารเป็นทักษะทางภาษาที่ต้องใช้ความคิด และความถูกต้องตามหลักเกณฑ์มากกว่า ทักษะอื่น ๆ ในการเขียนแต่ละครั้ง ผู้เขียนจำเป็นต้องวางแผนว่า จะเสนอแนวคิดอะไร และควรจะเสนอในรูปแบบใด ทั้งนี้เพื่อให้ผู้อ่านได้เข้าใจความหมาย และความรู้สึคนึกคิดของผู้เขียนได้ การเขียนจึงถือเป็นระบบสื่อสารอย่างหนึ่งที่ผู้เขียนจะส่งข้อมูลไปถึง ผู้อ่าน ดังนั้นผู้เขียนจะเสนอความคิด และความรู้สึกละเอียดผ่านตัวอักษรในรูปแบบของข่าวสาร ซึ่งข่าวสารที่ดีคือ ตัวอักษรแทนคำพูดหรือความคิดไปยังผู้อ่าน โดยผู้อ่านจะรับรู้ความคิด และความรู้สึกละเอียด ๆ ผ่านตัวอักษรที่อ่าน Harris (1969, pp. 68-69) กล่าวว่า การเขียนเพื่อการสื่อสาร คือ ความสามารถในการบูรณาการทักษะหลาย ๆ อย่างทางภาษาเข้าด้วยกัน และมีองค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

1. เนื้อหา (content) ได้แก่ เรื่องหรือประเด็นที่ผู้เขียนต้องการสื่อแก่ผู้อ่าน
2. รูปแบบ (form) ได้แก่ การวางรูปแบบในการจัดระบบเนื้อหา
3. ไวยากรณ์ (grammar) ได้แก่ ความสามารถในการใช้ภาษาตามกฎเกณฑ์ ไวยากรณ์และโครงสร้างประโยค

4. ลีลา (style) ในการใช้ภาษาของผู้เขียนในลักษณะต่าง ๆ เช่น การเลือกคำ
 จำนวนที่จะใช้ในการเขียน ซึ่งมีจุดหมายเพื่อให้เกิดอรรถรสทางภาษา
 5. กลไกต่าง ๆ (mechanics) ที่นำมาใช้ในการเขียน ได้แก่ กลไกด้านอื่น ๆ ที่จะ
 นำมาประยุกต์ใช้กับการเขียน เช่น การเขียนบทสรุป การใช้เครื่องหมายวรรคตอน
 นอกจากนี้ การเขียนเพื่อการสื่อสารยังช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในเรื่องต่าง ๆ
 ดังนี้ (Raimes, 1983, p. 3)

1. การเขียนเพื่อการสื่อสารช่วยเสริมการเรียนรู้ทางด้านโครงสร้างไวยากรณ์ที่ได้
 เรียนไปแล้วให้ผู้เรียนมีความเข้าใจมากยิ่งขึ้น
2. ในขณะที่ผู้เรียนเขียน ผู้เรียนจะมีโอกาสได้ฝึกฝนทดลองการใช้ภาษา คือ
 สามารถเขียนได้มากกว่าที่เพิ่งฝึกหัดพูดไปแล้ว
3. ผู้เรียนมีความจำเป็นที่จะต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับภาษาใหม่ โดยการแสดงออก
 ทางความคิด รวมทั้งการใช้สายตาและมืออย่างประสานกัน

จากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่า การเขียนเพื่อการสื่อสาร เป็นกระบวนการที่มีความสัมพันธ์
 เกี่ยวข้องกับความคิดเป็นอย่างยิ่ง โดยที่ผู้เขียนจะเสนอความคิดและความรู้สึกผ่านตัวอักษร
 ไปยังผู้อ่าน ดังนั้นในการเขียนแต่ละครั้งผู้เขียนจำเป็นต้องวางแผนว่าจะเสนอแนวคิดอะไร
 และควรเสนอในรูปแบบใด รวมทั้งผู้เขียนจะต้องใช้ความรู้ ความสามารถในการใช้ภาษา
 ให้ถูกต้องตามระเบียบแบบแผน เพราะถ้าเขียนผิดความหมายก็จะผิดไป และไม่อาจ
 สื่อความหมายเลยก็ได้

แนวคิดการสอนเขียนเพื่อการสื่อสาร

ในปัจจุบันการสอนภาษาอังกฤษของไทยได้ยึดแนวคิดในรูปแบบของการสอน
 ภาษาเพื่อการสื่อสาร ซึ่งใช้ลักษณะวิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อความหมาย (communicative
 approach) เป็นการนำภาษาไปใช้ในการสื่อความหมายในสถานการณ์ที่เป็นจริง ผู้เรียน
 จะต้องสามารถเข้าใจโครงสร้างของภาษาและนำหลักเกณฑ์ของภาษาไปใช้สื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจ
 ว่าตนมีจุดประสงค์จะพูดเรื่องอะไร กับใคร ที่ไหน ซึ่งเชื่อว่าถูกต้องตามยุคสมัยปัจจุบัน
 และในอนาคตข้างหน้าการสื่อสารจะต้องได้ความหมายถูกต้อง รวดเร็ว เช่นเดียวกับ
 ความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกปัจจุบัน และอนาคตอันใกล้นี้ ซึ่งทำให้โลกแคบลง

การสื่อสารจึงเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งและต้องสื่อได้ความหมาย (ประนอม สุรัสวดี, 2534, หน้า 60)

การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในปัจจุบัน มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนสื่อสารได้ ทั้ง 4 ทักษะ ได้แก่ ฟัง พูด อ่าน และเขียน ทักษะการเขียนเป็นทักษะขั้นสุดท้ายที่ผู้เรียนจะต้องรู้จักนำกฎเกณฑ์ ไวยากรณ์ คำศัพท์ ไปใช้ในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม กับสถานการณ์ โอกาส และบุคคล (กรมวิชาการ, 2542, หน้า 32) ดังนั้น การเขียนเพื่อการสื่อสารจึงเป็นกระบวนการที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับความคิดเป็นอย่างยิ่ง เพราะก่อนที่จะเขียน ผู้เขียนจะต้องคิดก่อนเสมอว่า ตนจะเขียนอะไร เขียนให้ใครอ่าน และมีจุดหมายในการเขียนอย่างไร โดยพยายามสื่อสารทางความคิดกับผู้อ่าน ผู้เขียนจะต้องรวบรวมข้อมูลเลือกสรรสิ่งที่ตนต้องการ ถ่ายทอดความคิด นำมาลำดับความด้วยการเรียบเรียงออกมาเป็นตัวอักษร ตั้งแต่ระดับประโยคจนถึงระดับข้อความหรือสูงกว่าข้อความ โดยใช้ความรู้ทางด้านกลไกของการเขียน เป็นต้นว่า การเขียนลายมือ การสะกดคำ เครื่องหมายวรรคตอน กฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์ ตลอดจนวากยสัมพันธ์ เป็นต้น (สุภัทรา อักษรานุเคราะห์, 2532, หน้า 108) และในการสอนทักษะการเขียนเพื่อการสื่อสารนั้น ผู้สอนจำเป็นต้องเปลี่ยนบทบาทจากผู้ออกคำสั่ง อธิบาย อ่านให้ฟัง บอกให้จด เปลี่ยนมาเป็นชี้แนะแนวทางให้ผู้เรียน อำนวยความสะดวก จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน โดยใช้กิจกรรมหลาย ๆ แบบมาประกอบ การสอน เพื่อให้เกิดความสนุกสนานและความกระตือรือร้นในการเรียน (กรมวิชาการ, 2542, หน้า 32-33)

นอกจากนี้ กรมวิชาการ (2542 , หน้า 33) ได้เสนอแนวคิดในการเลือกกิจกรรมการสอนทักษะการเขียนเพื่อการสื่อสาร ดังนี้

1. เลือกกิจกรรมที่เหมาะสมเพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอนที่ประสบอยู่ หรือ กิจกรรมที่สอดคล้องกับบทเรียน
2. ศึกษาขั้นตอนการดำเนินการอย่างละเอียด บางกิจกรรมจะต้องทดลองฝึกก่อน ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมเป็นไปโดยราบรื่นและได้ผล
3. เตรียมสื่อการเรียนที่จะต้องใช้ในกิจกรรมนั้น ๆ ส่วนใหญ่จะเป็นสื่อที่ครูต้องเตรียมล่วงหน้าทั้งสิ้น

4. เตรียมกิจกรรมที่ใช้ในการแบ่งกลุ่มผู้เรียน อาจจะใช้เพลง เกมส์ หรือการจับสลาก เช่นเดียวกับที่ใช้ในกลุ่มวิชาอื่น ๆ

5. กิจกรรมที่เสนอแนะเน้นตัวผู้เรียนเป็นสำคัญ นอกจากจะฝึกภาษาแล้ว ยังต้องคำนึงถึงระเบียบวินัยในห้องเรียนด้วย ก่อนเริ่มกิจกรรมทุกครั้ง ครูควรทำความเข้าใจกับผู้เรียนเรื่องกติกาต่าง ๆ เสียก่อน ถ้าผู้เรียนทำผิดกติกา ครูจะต้องทบทวน และหยุดดำเนินกิจกรรมทันที

6. กิจกรรมทุกกิจกรรมเป็นการฝึกภาษาอังกฤษ ครูต้องเป็นตัวอย่างที่ดีด้วยการพยายามใช้คำสั่งเป็นภาษาอังกฤษให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้
สรุปความว่า ในการสอนการเขียนเพื่อการสื่อสารนั้น จะต้องคำนึงถึงสิ่งต่าง ๆ หลายประการ ได้แก่ การเตรียมความพร้อมของผู้เรียนในด้านกฎเกณฑ์ไวยากรณ์ คำศัพท์ที่จะนำไปใช้ในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์ และผู้สอนจะมีบทบาทสำคัญที่จะเป็นผู้ชี้แนะแนวทาง อำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียน โดยใช้กิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายและเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน รวมทั้งจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สนุกสนาน และให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน

ขั้นตอนการสอนการเขียนเพื่อการสื่อสาร

ขั้นตอนการสอนทักษะการเขียนเพื่อการสื่อสาร มีขั้นตอนเหมือนการสอนทักษะการฟัง พูด และอ่านเพื่อการสื่อสาร ซึ่งใช้ขั้นตอนใหญ่ ๆ 3 ขั้นตอน ดังนี้ (Johnson & Morrow, 1981, p. 72)

1. ตั้งจุดประสงค์ ผู้สอนจะต้องตั้งจุดประสงค์ปลายทาง และจุดประสงค์นำทาง เหมือนการสอนทักษะอื่น ๆ ดังกล่าวมาแล้ว

1.1 จุดประสงค์ปลายทาง ในการสอนทักษะการเขียน คือความต้องการให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายที่จะสื่อสารได้โดยการเขียน เช่น ให้เขียนรายละเอียดทั่วไปเกี่ยวกับบุคคล เพื่อประโยชน์ในการกรอกแบบฟอร์มต่าง ๆ

1.2 จุดประสงค์นำทาง เป็นความรู้ทางด้านศัพท์ และสำนวนที่ควรรู้ก่อนการเขียน เช่น เขียนชื่อ นามสกุล วันเดือนปีเกิด อายุ และบ้านเลขที่ เป็นต้น

2. การดำเนินการสอนก่อนจะฝึกหัด ให้ผู้ใดเป็นผู้เขียนและเขียนให้ใครอ่าน ผู้เขียนมีจุดประสงค์ที่จะสื่อสารอย่างไร ตลอดจนศึกษาความรู้สึกรู้สึกของผู้เขียน วิธีเขียนต่าง ๆ เป็นต้น นับเป็นการทำความเข้าใจในบริบทก่อนทำการเขียน

ในการดำเนินการสอน ในขั้นนี้อาจทำได้โดยใช้สื่อการสอนต่าง ๆ มาช่วย เช่น ภาพ เทป ตาราง กราฟ แผนที่ ข้อเขียนต่าง ๆ เป็นต้น มาใช้ให้เหมาะสมกับประเภทของการเขียนและวิธีการต่าง ๆ ที่เลือกไว้แล้วโดยทำตามลำดับที่กำหนดไว้

การฝึกเขียนเป็นการลงมือเขียนในสิ่งที่กำหนดไว้ คือ ในระยะเริ่มต้นก็ควรใช้วิธีการเขียนแบบกำหนดขอบข่ายให้เขียน คือ เขียนรายละเอียดทั่วไปเกี่ยวกับบุคคลในเรื่องที่กำหนดให้ ถ้าเป็นระยะต่อไปก็เป็นการเขียนโดยแนะแนวทางให้เขียนโดยใช้รูป เช่น ให้เขียนระดับการศึกษาชนิดของอาชีพลงในแบบฟอร์ม โดยมีข้อความที่เกี่ยวกับการศึกษาเล่าเรียน และงานอาชีพต่าง ๆ ที่ลงในโฆษณาในหนังสือพิมพ์ และสำหรับระยะสุดท้ายที่ให้อิสระในการเขียน โดยกำหนดสถานการณ์ต่าง ๆ ให้

3. การถ่ายโอนหลังจากที่ผ่านการฝึกการเขียนในเรื่องใดเรื่องหนึ่งแล้ว ผู้เขียนสามารถเขียนเรื่องใหม่คล้ายคลึงกับเรื่องเดิมหรือเขียนใหม่ก็ได้ เช่น ถ้าเขียนรายละเอียดทั่วไปเกี่ยวกับตนเองแล้ว อาจเขียนรายละเอียดทั่วไปเกี่ยวกับตนเองแล้ว อาจเขียนรายละเอียดทั่วไปเกี่ยวกับบุคคลใกล้ชิดของผู้เรียนหรือทำบัตรประจำตัวภาษาอังกฤษ สำหรับใช้ในการยืมหนังสือจากห้องสมุดขององค์การต่างประเทศได้

นอกจากนี้ ในการจัดกิจกรรมการสอน ผู้สอนควรจัดเป็น 3 ระยะ คือ (สุภัทรา อักษรานุเคราะห์, 2532, หน้า 112)

1. กิจกรรมก่อนการเขียน (pre-writing activities) เป็นการสร้างความสนใจในเรื่องที่จะเขียนและปูพื้นความรู้ในเรื่องที่จะเขียนโดยอาจทบทวนความรู้เกี่ยวกับกลไกทางการเขียน ซึ่งมีการสะกดตัว การใช้เครื่องหมายวรรคตอน การใช้กาลให้ถูกต้องกับเรื่องที่จะเขียน ตลอดจนความรู้ทางวัฒนธรรมที่ควรนำมาใช้ในการเขียนลักษณะต่าง ๆ

2. กิจกรรมหลังการเขียน (post-writing activities) เป็นกิจกรรมที่ผู้สอนนำมาใช้ฝึกทักษะในขณะที่เขียนเรื่อง ซึ่งอาจจัดกิจกรรมตัวอย่างต่อไปนี้ คือ นำบัตรเชิญลักษณะต่าง ๆ มาเป็นแบบให้เขียนตามแล้วเขียนเชิญ โดยเปลี่ยนชื่อผู้เชิญและผู้ได้รับเชิญ ซึ่งเกี่ยวข้องกับตัวผู้เรียน เป็นการฝึกหัดแบบแล้วกำหนดขอบข่ายให้เขียน เป็นต้น

3. กิจกรรมหลังการเขียน (post-writing activities) โดยผู้เรียนพยายามใช้ทักษะเขียนสัมพันธ์กับทักษะอื่น คือ นำเรื่องที่เขียนมาอ่านให้เพื่อนในชั้นฟัง นำมาถามคำถาม นำมาเขียนบทสนทนา แสดงบทบาทสมมติ หรือนำมาอภิปรายแสดงความคิดเห็น ตลอดจนวิจารณ์ข้อเขียนนั้น ๆ ในเชิงความถูกต้องในการสื่อความ ตลอดจนการใช้ภาษาให้ถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า ในการสอนทักษะการเขียนเพื่อการสื่อสารนั้น สรุปได้ 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนแรกเป็นขั้นก่อนการเขียน (prewriting) เป็นการสร้างความสนใจในเรื่องที่จะเขียนและปูพื้นความรู้เรื่องที่จะเขียน ขั้นที่สอง ขั้นการเขียน (writing) เป็นการให้ตัวอย่างและแนะแนวทางให้ผู้เรียนเขียนได้ตรงกับจุดประสงค์ที่วางไว้ ขั้นที่สาม ขั้นหลังการเขียน (post writing) เป็นขั้นสุดท้ายเพื่อใช้ทบทวนหรือตรวจสอบเข้าใจของผู้เรียน

ลักษณะกิจกรรมที่ใช้ในการสอนเขียนเพื่อการสื่อสาร

การสอนการเขียนเพื่อการสื่อสารนี้ ผู้สอนควรเลือกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัวผู้เรียนเอง ตรงกับความสนใจและระดับความรู้ความสามารถของผู้เรียน และมีจุดประสงค์ในการสื่อสารอย่างแน่ชัด เพื่อให้ผู้เรียนได้เห็นจุดประสงค์ของสิ่งที่สื่อสารอย่างแท้จริง (สุภัทรา อักษรานุเคราะห์, 2532, หน้า 112) ซึ่ง Rivers and Temperly (1978, pp. 245-249) ได้กล่าวถึงกิจกรรมการสอนเขียนไว้ ดังนี้ กล่าวถึงกิจกรรมการสอนเขียนไว้ 5 ประการ คือ

1. การคัดลอก (copying) เป็นการคัดลอกตามแบบโดยการเขียนข้อความลงบนกระดาษแล้วให้ผู้เรียนคัดลอกลงในสมุด หรือให้ลอกจากหนังสือเพื่อให้ผู้เรียนคุ้นเคยกับคำโครงสร้างไวยากรณ์ในประโยค การใช้ตัวอักษรและเครื่องหมายวรรคตอน
2. ผลิตใหม่ (reproduction) ผู้เรียนจะหัดเขียนโดยตนเองโดยเขียนจากสิ่งที่ตนเองจำได้ เช่น จากเรื่องที่อ่าน การเขียนตามคำบอกและเขียนเรื่องราวจากภาพซึ่งผู้เรียนจะนำประโยคที่เคยคัดลอกมาใช้ได้
3. ผสมผสาน (recombination) ผู้เรียนจะนำประโยคที่เคยเรียนมาแล้ว หรือจากประโยคที่เคยคัดลอก แต่จะซับซ้อนมากขึ้นในด้านโครงสร้างไวยากรณ์ต่าง ๆ โดยนำมา

เปลี่ยนแปลงคำบางคำ และนำมาใช้ให้เหมาะสมกับเรื่อง ซึ่งผู้เรียนจะรู้จักการเปลี่ยนแปลงรูปประโยค

4. การเขียนแบบแนะแนวทาง (guided writing) ผู้เรียนจะมีอิสระในการเลือกใช้คำและโครงสร้างไวยากรณ์ และต้องรู้ความแตกต่างระหว่างภาษาพูดและภาษาเขียนด้วย แต่ครูยังต้องคอยควบคุมให้คำแนะนำเพื่อให้สามารถเขียนได้ถูกต้อง

5. เรียงความ (composition) ผู้เรียนจะมีอิสระมากขึ้นในการเขียน และรู้จักการเขียนเค้าโครงเรื่องตลอดจนเขียนเรื่องราวได้เอง โดยครูทำหน้าที่ตรวจและปรับปรุงแก้ไขได้ถูกต้อง

Aboderin (1986, pp. 38-40) กล่าวถึงกิจกรรมการสอนเขียนไว้ 3 ประการ คือ

1. การเขียนแบบควบคุม (controlled writing) แบ่งเป็น

1.1 การคัดลอก เป็นวิธีการเขียนอย่างง่าย ๆ เพื่อให้ผู้เรียนคุ้นเคยกับคำศัพท์

รูปประโยค การสะกดคำ และการใช้เครื่องหมายวรรคตอน

1.2 การเติมคำในช่องว่างให้สมบูรณ์ เป็นการฝึกเขียนที่ใช้ความสามารถมากกว่าการคัดลอก

1.3 การเขียนเรียงความให้อยู่ในกรอบที่กำหนด เป็นการฝึกการเขียนที่ยากขึ้น

โดยให้ผู้เรียนเลือกส่วนต่าง ๆ ของภาษามารวมกันให้เป็นประโยค โดยผู้สอนเป็นผู้ให้คำที่จะจำ และผู้เรียนจะเลือกคำเหล่านั้นมาเรียบเรียงให้เป็นประโยคที่ถูกต้องและเหมาะสม

1.4 การฝึกการเขียนจากการฟัง เป็นการเขียนเรื่องให้มีข้อความใกล้เคียงกับเรื่องที่ฟัง

1.5 การเขียนโดยใช้ภาพกำหนดเค้าโครงเรื่อง เป็นการเขียนที่ผู้เรียนต้องเขียนเรื่องตามแนวคิด จินตนาการของตนเอง

1.6 การเขียนแบบรวมประโยค เป็นการเขียนโดยการรวมประโยคเข้าด้วยกัน

2. การเขียนแบบชี้แนะ (guided writing) เป็นการเขียนที่ผู้เขียนต้องแสดงความสามารถและความคิดเห็นออกมา

3. การเขียนแบบอิสระ (free writing) เป็นการเขียนที่ผู้เขียนต้องใช้ความสามารถหลาย ๆ ด้านเข้ามาผสมผสานกัน

วิไลพร ชนสุวรรณ (2530, หน้า 65-75) กล่าวถึงกิจกรรมในการฝึกทักษะการเขียน ดังนี้

1. การเขียนลอกตามแบบ (copying)

1.1 Word Puzzles เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้เด็กฝึกในเรื่องตัวสะกดต่าง ๆ

1.2 Scrambled Word เป็นกิจกรรมที่มุ่งให้เด็กฝึกในเรื่องตัวสะกด โดยการจัดเรียงตัวอักษรที่ให้มาเป็นคำที่มีความหมาย

1.3 Scrambled Sentences เป็นกิจกรรมที่มุ่งให้ผู้เรียนจัดเรียงคำใหม่ให้เป็นประโยค

1.4 Putting Dialogue Sentences into Correct Order กิจกรรมนี้จะมุ่งให้ผู้เรียนได้ฝึกจัดเรียงประโยคในบทสนทนาได้ถูกต้อง

1.5 Line Drawings กิจกรรมนี้มุ่งเน้นให้ผู้เรียนฝึกการหาความสัมพันธ์ระหว่างประโยคกับรูปภาพ

1.6 Matching Questions and Answers กิจกรรมนี้จะมุ่งให้ผู้เรียนฝึกจับคู่ประโยคคำถามกับประโยคคำตอบให้ถูกต้อง

1.7 Correcting Sentences กิจกรรมนี้จะมุ่งให้ผู้เรียนฝึกเขียนประโยคใหม่ให้มีความหมายที่ดีและถูกต้องตามไวยากรณ์

2. การเขียนจากความจำ หรือประสบการณ์เดิม (reproduction) ต้องอาศัยกิจกรรม Dictation ดังนั้น ผู้สอนต้องเรียนรู้ลักษณะความสำคัญและชนิดต่าง ๆ ของ Dictation เพื่อเป็นแนวทางสำหรับเลือกใช้ Dictation แต่ละชนิดกับกิจกรรมฝึกทักษะการเขียนในการพัฒนาการแต่ละขั้นตอน

2.1 การเขียนตามคำบอกเป็นคำ ๆ เดียว (spot dictation)

2.2 การเขียนตามคำบอกเป็นประโยค (full dictation)

สุภัทรา อักษรานุเคราะห์ (2532 , หน้า 113-118) กล่าวถึงกิจกรรมเพื่อฝึกทักษะการเขียน สามารถแบ่งได้เป็น 3 ประเภท คือ

1. การเขียนโดยการกำหนดขอบข่ายให้เขียน (controlled writing) เป็นการเขียนโดยผู้สอนจัดเนื้อหาหรือรูปแบบให้ เช่น ให้เติมคำลงในช่องว่าง การเรียงประโยคตามลำดับเหตุการณ์ เช่น ให้เขียนบทสนทนาส่วนหนึ่งโดยสร้างสถานการณ์ให้

2. การเขียนแบบการแนะแนวให้เขียน (guided writing) เป็นการเขียนโดยที่ผู้สอนให้ข้อมูลเพื่อกำหนดให้เขียนด้วยการใช้ภาษา ตารางแผนที่ ตัวอย่าง เช่น ให้ผู้เรียนดูรูปภาพบ้านของเพื่อนร่วมชั้นแล้วให้อภิปรายเป็นกลุ่ม เพื่อเขียนอนุเฉท (paragraph) ผู้เรียนจะเขียนรายการศัพท์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับห้องนอน เช่น ผ้าม่าน ผ้าคลุมเตียง โต๊ะ ตู้ เป็นต้น แล้วอภิปรายเพื่อให้ได้รายละเอียดที่จะเขียนต่อจากประโยคแรก

3. การเขียนอย่างอิสระ (free composition) เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเขียนโดยการแสดงออกทางความคิดของตนอย่างเต็มที่หลังจากได้วิธีการกำหนดขอบข่ายให้เขียน และการแนะแนวให้เขียนมาแล้ว โดยผู้สอนควรพิจารณาว่าผู้เรียนแต่ละคนมีปัญหาในการเขียนในเรื่องใด เช่น การใช้กรรมตรง กรรมรอง หรือการกระจายกริยา เป็นต้น และสนใจเรื่องใดเป็นพิเศษ มีประสบการณ์ส่วนตัวในเรื่องใด

จากที่กล่าวมาสรุปความได้ว่า การสอนควรจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียน โดยเลือกกิจกรรมที่ง่ายไปสู่กิจกรรมที่ยากขึ้น ซับซ้อนขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนรู้ไปตามลำดับขั้นและหลังจากที่ผู้เรียนได้ฝึกการเขียนตามที่คุณสอนชี้แนะแล้ว ผู้เรียนควรมีอิสระเต็มที่ในการเขียน

การประเมินผลทักษะการเขียน

การเรียนการสอนการเขียนจำสำเร็จ หรือบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่เพียงใดขึ้นอยู่กับ การวัดผลและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้น สิ่งสำคัญที่ต้องคำนึง คือ การเลือกใช้วิธีการประเมินและเครื่องมือการประเมินให้ตรงกับจุดประสงค์ของการเขียนนั้น ๆ เป็นหลัก ในที่นี้นักการศึกษาได้ให้แนวคิดในการจัดและการประเมินผลทักษะการเขียนไว้ ดังนี้

ดวงเดือน แสงชัย (2531 , หน้า 31) กล่าวว่า เนื้อหาที่จะใช้วัดผลการเขียนของผู้เรียนควรเริ่มต้นตั้งแต่การคัดลายมือ ความถูกต้องของวิธีการเขียนตัวอักษร การเขียนคำ การเขียนประโยค การใช้เครื่องหมายถูกต้อง การใช้อักษรตัวใหญ่ในที่เหมาะสม การเขียนคำเต็มของคำย่อ การลำดับคำให้เป็นประโยคที่ถูกต้อง การแต่งประโยคจากคำที่กำหนดให้การเขียนประโยคจากรูปภาพ การแต่งบทสนทนาสั้น ๆ ง่าย ๆ การเขียนเรื่องสั้นเกี่ยวกับเรื่องของตนเอง และสิ่งที่อยู่ใกล้ตัว การเขียนตามคำบอกเป็นคำ ๆ เป็นประโยค การตอบ

คำถาม และการเติมคำที่ขาดหายไปประโยค และเรื่องราวที่กำหนดให้ นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541 หน้า 15) อธิบายว่า การประเมินผล การเรียนของผู้เรียนวัดได้จากที่ผู้เรียนสามารถใช้สถานการณ์ต่าง ๆ ที่คล้ายคลึงกับสถานการณ์ ในบทเรียน วิธีการประเมินผลประเมินจากแฟ้มสะสมงาน (portfolio) และการประเมินผล ทั้งภาคปฏิบัติและภาคทฤษฎี ทั้งนี้ได้ยกตัวอย่างการสร้างข้อสอบการประเมินทักษะ การเขียนไว้ด้วย เช่น เขียนบรรยายภาพด้วยประโยคง่าย ๆ ได้ เขียนเติมคำหรือข้อความ ลงในช่องว่างได้ เขียนตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้

สรุปได้ว่า ในการวัดและประเมินผลทักษะการเขียนนั้น จะประเมินจากการคัดลายมือ ความถูกต้องของวิธีการเขียนตัวอักษร การเขียนคำ เขียนประโยค การใช้เครื่องหมายวรรคตอน การจัดลำดับคำให้เป็นประโยคที่ถูกต้อง การเขียนประโยคจากรูปภาพ การเขียนตามคำบอก และการเติมคำที่ขาดหายไปประโยค และตอบคำถามจากเรื่อง ที่กำหนดให้ โดยใช้วิธีการประเมินผลจากแฟ้มสะสมงาน (portfolio) และการประเมินผล ทั้งภาคปฏิบัติและภาคทฤษฎี

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเขียน

ความหมายของการเขียน นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของคำว่า เขียน (writing) ไว้ดังนี้

Wiriyaচিত্র and Hobelman (1990, p. 37) ให้ความหมายของการเขียนไว้ว่า กิจกรรมทางการสื่อสารประเภทหนึ่ง เป็นกระบวนการซับซ้อนโดยมีจุดมุ่งหมาย คือ การสื่อสารเพื่อให้เกิดความหมายตามเจตนารมณ์ของผู้เขียน

Byrne (1991, p. 1) กล่าวว่า การเขียนมิได้หมายถึงลายลักษณ์อักษรหรือการเขียน เป็นประโยค ๆ แต่หมายถึง ความสามารถในการนำความรู้สึกลึกซึ้งมาเรียบเรียงให้เกิดเป็น ภาษาเขียนที่ผู้เขียนพึงพอใจและตรงตามวัตถุประสงค์ของตน

Wingersky, Huguin-Balogh, and Boerner (2003, p. 4) ให้ความหมายของการเขียน ไว้ว่า คือ กระบวนการที่ผู้เขียนค้นพบ เรียงลำดับ และถ่ายทอดความคิดเพื่อสื่อข้อมูล ออกมาให้ผู้อ่านทราบ

Brunning and Horn (2000, p. 318) ให้ความหมายว่า การเขียนเป็นกระบวนการของการนำเสนอแนวคิดออกมาในรูปแบบของตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ของภาษา

Hedge (2000, p. 407) ให้ความหมายว่า การเขียนเป็นการถ่ายทอดความคิด ประสบการณ์ และความรู้สึกของผู้เขียนเป็นตัวอักษรที่มีความหมายตามบริบท โดยสรุปแล้ว การเขียน หมายถึง กระบวนการในการนำเสนอความคิดอย่างเป็นระบบโดยใช้ตัวอักษรเป็นสื่อกลางเพื่อให้สามารถสื่อความหมายเป็นที่เข้าใจตรงกัน ระหว่างผู้เขียนและผู้อ่าน

วัตถุประสงค์ของการเขียน Byrne (1991, p. 187) กล่าวว่า วัตถุประสงค์ในการเขียนสามารถแบ่งได้ ดังนี้

1. การเขียนเพื่อแจ้งให้กระทำ (or action) เช่น การเขียนประกาศ จลากรผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ รายการอาหาร เป็นต้น
2. การเขียนเพื่อให้ข้อมูล (for information) เช่น หนังสือพิมพ์ โฆษณา หนังสือแนะนำพรรคการเมือง เป็นต้น
3. การเขียนเพื่อความบันเทิง (for entertainment) เช่น นวนิยาย บทประพันธ์ การ์ตูน เป็นต้น

Raimes (1983) ระบุวัตถุประสงค์ในการเขียนในวงที่จำกัดลง คือ ในห้องเรียน เขาเห็นว่า การสอนเขียนในชั้นเรียน มีจุดประสงค์เพื่อ

1. การเขียนเพื่อการเรียนรู้ (writing for learning) เช่น การเตรียมตัวก่อนการเขียน การร่าง การทบทวนเรียงความ และการเรียบเรียงแก้ไข
2. การเขียนเพื่อการแสดงออก (writing for display) เช่น การทดสอบการเขียน วิทยา ดำรงเกียรติศักดิ์ (2531 , หน้า 2-3) แสดงวัตถุประสงค์ในการเขียนไว้ ดังนี้
 1. เพื่ออธิบาย เป็นการเขียนเพื่อให้ผู้อ่านทราบว่าอะไรเป็นอะไร
 2. เพื่อเล่าเรื่องให้ผู้อื่นทราบ คือ นำเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่เป็นลำดับอยู่แล้ว มาถ่ายทอดเป็นข้อเขียน ผู้เขียนต้องใช้วิธีการเล่าที่ชวนอ่าน น่าติดตาม ได้รับความสนใจอยู่ตลอดเวลา
 3. เพื่อโฆษณาชวนใจ การเขียนประเภทนี้ต้องใช้ภาษาที่น่าสนใจ มีความคิด สละสลวย มีแง่คิดใหม่ ๆ สะดุดใจ

4. เพื่อปลูกใจ การเขียนอาจเป็นรูปของบทความ เรียงความ สารคดีโดยมีจุดประสงค์เพื่อปลูกปลอบคนทั่วไปที่กำลังเสียขวัญ
5. เพื่อแสดงความคิดเห็น แนะนำ สิ่งพึงระวังสำหรับข้อเขียนประเภทนี้ คืออย่าให้ผู้อ่านเห็นว่าเป็นคำสั่งสอนหรือเสียสติ
6. เพื่อสร้างจินตนาการ การเขียนประเภทนี้ผู้เขียนควรคำนึงถึงการเลือกใช้ถ้อยคำที่สละสลวย ชัดเจน ใช้คำที่ชวนให้เกิดความสะเทือนใจ
7. เพื่อต้องการล้อเลียนและเสียดสี ข้อเขียนประเภทนี้มีจุดมุ่งหมายจะตำหนิหรือหักท้วงแต่ใช้วิธีการนุมนวล ไม่ตำหนิโดยตรง อาจแทรกอารมณ์ขันลงไปในถ้อยคำสำนวนการเขียนหรือการผูกเรื่อง ทำให้ผู้ถูกเขียนถึงคลายความโกรธลง
8. เพื่อบอกให้ทราบข้อเท็จจริง ในการเขียนประเภทนี้มักเป็นเรื่องของทางราชการ เช่น ประกาศ คำสั่ง ระเบียบ เป็นต้น

ระดับการสอนเขียน ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการเขียน จำเป็นต้องคำนึงถึงระดับของการเขียนเพื่อจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนแต่ละระดับ Bowen and Marks (1994, pp. 145-149) ได้สรุประดับการจัดกิจกรรมการสอนเขียนไว้ ดังนี้

1. การคัดลอก (copying) ส่วนใหญ่มักเป็นตัวอย่างของโครงสร้างไวยากรณ์ คำศัพท์กฎเกณฑ์ทางภาษา ซึ่งสามารถตรวจสอบจากการจดบันทึกของผู้เรียนได้
2. การทำแบบฝึกหัดการเขียนโดยเน้นโครงสร้างภาษา (written exercise หรือ structured-based) เป็นการทำแบบฝึกหัดเพื่อฝึกฝนโครงสร้างทางภาษา เช่น การเขียนตอบคำถามการเติมประโยคให้สมบูรณ์ เป็นต้น การเขียนส่วนใหญ่จะจัดอยู่ในลักษณะของการบ้าน ซึ่งหากมีการทำกิจกรรมดังกล่าวในชั้นเรียนก็จะทำในลักษณะกิจกรรมคู่หรือกลุ่ม
3. การเขียนแบบชี้นำ (guided writing exercise) กิจกรรมดังกล่าวเป็นกิจกรรมที่ผู้สอนใช้มาก ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวจะเน้นอยู่ที่การนำเอาประโยคมารวมกันเพื่อเขียนเป็นย่อหน้าหรืออาจเป็นการเขียนโดยใช้คำหลักที่กำหนดมาให้แล้วเขียนแทนที่ลงในงานเขียนเพื่อเชื่อมโยงให้ย่อหน้ามีความสมบูรณ์ นอกจากนี้อาจอยู่ในลักษณะของการใช้คำเชื่อมแล้วนำไปเขียนเป็นย่อหน้าใหม่ เป็นต้น

4. การเขียนตามคำบอก (dictation) แม้ว่าจะเป็นกิจกรรมที่ถูกต้องวิพากษ์วิจารณ์ว่า ยึดผู้สอนเป็นสำคัญและไม่สมจริง แต่ในส่วนข้อดีของกิจกรรมนี้ คือ ผู้สอนบางคนอาจ รู้สึกว่ากิจกรรมนี้มีความเที่ยงตรงในแง่ของการวัดความชำนาญทางภาษาของผู้เรียน ทั้งในด้านไวยากรณ์ ประโยคการใช้คำ เสียง การฟังและการเขียน ซึ่งเป็นกิจกรรมที่สร้าง จินตนาการและเป็นการสื่อสารอย่างหนึ่งกิจกรรมดังกล่าวนี้อาจจัดเมื่อผู้สอนไม่สามารถ หากิจกรรมอื่นหรือไม่มีความพร้อมในการหาแหล่งข้อมูล

5. การเขียนบทสนทนา (dialogue) เป็นกิจกรรมของการเขียนการโต้ตอบในรูปแบบ ประโยคสั้น ๆ โดยอาจใช้ต้นแบบทางภาษาแต่เปลี่ยนบริบทใหม่ ซึ่งอาจจัดในรูปแบบ ของบทบาทสมมติหรือบางครั้งผู้สอนมอบหมายให้ผู้เรียนเขียนได้อย่างอิสระ โดยอยู่บน พื้นฐานของหัวข้อหรือบริบทของการเรียนและให้ผู้เรียนได้แสดงกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติออกมา กิจกรรมการเขียนบทสนทนาเป็นกิจกรรมที่ดีหากมีการกระทำร่วมกัน เป็นการสร้างให้เกิด บริบททางภาษาซึ่งเป็นรูปแบบหนึ่งของการสื่อสาร

6. การเขียนสรุป (summary) จัดได้ว่าเป็นเครื่องมือที่มีประโยชน์ในแง่ของการใช้ ภาษาทั้งในด้าน โครงสร้างภาษาและคำศัพท์ กิจกรรมดังกล่าวอาจทำต่อเนื่องจากการอ่าน หรือการฟังซึ่งอาจจัดให้ผู้เรียนทำการบ้านและผู้สอนสามารถตรวจสอบทั้งการใช้ ภาษาและความเข้าใจจากสิ่งที่อ่านหรือฟัง

7. กิจกรรมภาระงานเขียนที่เป็นจริง (authentic writing task) เป็นลักษณะของ กิจกรรมที่ทำเป็นประจำทุกวัน ๆ วัน โดยเฉพาะส่วนของเจ้าของภาษา เช่น การกรอกแบบฟอร์ม การฝากข้อความ เป็นต้น ซึ่งในส่วนของคนที่ไม่ใช่เจ้าของภาษาแล้วอาจฝึกฝนให้ ผู้เรียนได้ใช้รูปแบบภาษาดังกล่าว

8. การเขียนเรียงความ (essay) จัดเป็นกิจกรรมหนึ่งที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง มีการใช้ รูปแบบการเขียนดังกล่าวในการทดสอบทางการศึกษา กิจกรรมดังกล่าวมีการเชื่อมโยง โดยผ่านกิจกรรมการอ่านซึ่งทำให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนรูปแบบการเขียนในลักษณะต่าง ๆ กัน โดยเฉพาะการสร้างความคิดรวบยอดของข้อความภายในเรียงความที่ต้องอาศัยการจัดย่อหน้า การใช้คำเชื่อมและการแทนที่คำต่าง ๆ กิจกรรมการเขียนอื่น ๆ นอกเหนือจากกิจกรรม ดังที่กล่าวมาแล้ว สามารถจัดเป็นกิจกรรมย่อยของการเขียนได้ เช่น การเขียนเล่าเรื่อง

(story writing) การเขียนอนุทิน (diary writing) การเขียนบทกวี (poetry writing) การจัดทำวารสารของนักเรียน (student magazine)

จากการจัดระดับการจัดกิจกรรมการสอนเขียนดังได้กล่าวมาแล้ว สามารถจัดเป็นประเภทได้ 3 ประเภท คือ การเขียนแบบควบคุม (controlled writing) การเขียนแบบชี้แนะ (guided writing) และ แบบอิสระ (free writing) ซึ่งผู้สอนจะเลือกใช้แบบใดนั้น ควรพิจารณาถึงจุดประสงค์ในการเขียนของแต่ละกิจกรรม ระดับความสามารถของผู้เรียน และสภาพแวดล้อมในการจัดการเรียนการสอน

เกณฑ์การประเมินการเขียนที่จะสร้างเครื่องมือที่จะวัดความสามารถในการเขียนที่ครอบคลุมและเที่ยงตรงนั้นทำได้ยาก ดังนั้น จึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบของการจัดการทดสอบที่เป็นระบบและได้มาตรฐาน ฉะนั้น Hughes (2000, p. 75) จึงได้แนะนำเกี่ยวกับสิ่งที่ควรคำนึงถึงไว้ ดังนี้

1. มีการกำหนดภาระงานเขียนซึ่งเป็นตัวแทนที่แน่นอนของภาระงานที่คาดหวังให้ผู้เรียนได้แสดงออกซึ่งความสามารถด้านการเขียน
2. ภาระงานเหล่านั้นควรมีตัวอย่างของงานเขียนที่จะเป็นตัวแทนที่แท้จริงในการบ่งบอกความสามารถของนักเรียน
3. เป็นประเด็นที่จำเป็นต้องพิจารณาว่า ตัวอย่างของงานเขียนเหล่านั้นจะได้รับการตรวจให้คะแนนอย่างน่าเชื่อถือได้

กรมวิชาการ (2542 หน้า 126-130) ได้เสนอแนะเกี่ยวกับการวัดประเมินผลทักษะการเขียน ซึ่งดัดแปลงจากเกณฑ์ของ PET (Preliminary English Test) ของ UCLES (University of Cambridge Local Examination Syndicate) โดยได้เสนอแนะการให้คะแนนการเขียน 2 ประเภท คือ การเขียนแบบชี้แนะหรือแบบควบคุม (guided or controlled writing) และการเขียนแบบอิสระ (free writing) เกณฑ์ดังกล่าวนี้มุ่งให้ผู้สอนประเมินความสามารถในการเขียนของผู้เรียน อย่างไรก็ตามการประเมินผลงานเขียนโดยรวมนั้นมีความเป็นอัตนัย (subjectivity) ในการตัดสินใจสูง จึงควรมีหลักช่วยในการตัดสินใจ

ในการทดลองครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้เกณฑ์การตรวจให้คะแนนแบบอิสระ เนื่องจากผู้วิจัยจะกำหนดให้เพียงหัวข้อในการเขียนเท่านั้นและผู้เรียนจะต้องเป็นผู้ค้นคว้าหา

ข้อมูลต่าง ๆ เพิ่มเติมเองเพื่อที่จะนำมาใช้ในการเขียนเรื่องตามหัวข้อที่กำหนด ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำเสนอรายละเอียดของเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนแบบอิสระเท่านั้น

เกณฑ์การให้คะแนนงานเขียนแบบอิสระ (free writing) การเขียนแบบอิสระจะกำหนดให้แต่หัวข้อเรื่องเท่านั้น ผู้เรียนต้องคิดเนื้อหาเอง เนื้อหาและคำศัพท์เป็นสององค์ประกอบสำคัญในการให้คะแนนนอกเหนือจากการใช้ไวยากรณ์เครื่องหมายวรรคตอนและการเรียบเรียงเนื้อหา ทั้งนี้สามารถแบ่งเกณฑ์ การประเมินผลได้ 2 แบบ คือ

เกณฑ์แบบที่ 1 แบ่งการให้คะแนนเป็น 4 ระดับ ระดับ 1 ต่ำสุดและระดับ 4 สูงสุด การพิจารณางานเขียนจะดูเป็นส่วน ๆ คือ เนื้อหา คำศัพท์ การใช้ไวยากรณ์และเครื่องหมายวรรคตอน และการเรียบเรียงเนื้อหา โดยพิจารณาระดับคะแนนของแต่ละส่วนก่อน หาก 3 ใน 4 ส่วนหรือทุกส่วนตกอยู่ในระดับเดียวกันก็ให้พิจารณาว่าควรได้คะแนนเท่าใดในระดับนั้น หาก 2 ส่วนตกอยู่ในอีกระดับหนึ่ง ก็ให้พิจารณางานเขียนนั้นเป็นภาพรวมว่าควรอยู่ในระดับใดแล้วตีค่าเป็นคะแนนอีกทีหนึ่ง โดยอาจเปรียบเทียบกับงานเขียนชิ้นอื่น ๆ ที่ได้คะแนนในระดับเดียวกัน รายละเอียดดังข้อมูลที่ปรากฏ (ดูตาราง 1)

ตาราง 1

เกณฑ์การให้คะแนนงานเขียนแบบอิสระ แบบที่ 1

เกณฑ์การพิจารณา	ระดับที่ 1 0-2 คะแนน	ระดับที่ 2 3-5 คะแนน	ระดับที่ 3 6-8 คะแนน	ระดับที่ 4 9-10 คะแนน
เนื้อหา (content)	เนื้อหาไม่ตรงตามหัวข้อที่กำหนด หรือมีข้อมูลไม่เพียงพอที่จะประเมิน	เนื้อหาตรงกับหัวข้อที่กำหนดน้อยมาก ข้อมูลส่วนใหญ่ไม่สัมพันธ์กับหัวข้อเรื่อง	เนื้อหาส่วนใหญ่สอดคล้องกับหัวข้อที่กำหนดแต่ยังขาดรายละเอียด	เนื้อหาดี น่าสนใจ และสอดคล้องกับหัวข้อที่กำหนด
คำศัพท์ (vocabulary)	มีข้อมูลไม่เพียงพอที่จะประเมิน หรือใช้วิธีแปลคำต่อคำจากภาษาแม่	ใช้วงศัพท์จำกัดและสื่อความหมายสับสน	ใช้วงศัพท์และสำนวนกว้างขึ้น แต่สื่อความหมายไม่ชัดเจนเท่าที่ควร	ใช้วงศัพท์และสำนวนได้เหมาะสม ดียิ่งและสื่อความหมายได้ชัดเจน

ตาราง 1 (ต่อ)

เกณฑ์การพิจารณา	ระดับที่ 1	ระดับที่ 2	ระดับที่ 3	ระดับที่ 4
	0-2 คะแนน	3-5 คะแนน	6-8 คะแนน	9-10 คะแนน
การใช้ไวยากรณ์ และเครื่องหมาย วรรคตอน (grammar and mechanics)	เขียนโครงสร้าง ประโยค ตัวสะกด ใช้ไวยากรณ์และ เครื่องหมายวรรค ตอนไม่ถูกต้อง หรือถูกต้อง เพียงเล็กน้อย	เขียนโครงสร้าง ประโยค ตัวสะกด ใช้ไวยากรณ์และ เครื่องหมาย วรรคตอนถูกต้อง เพียง 30-50%	เขียนโครงสร้าง ประโยค ตัวสะกด ใช้ไวยากรณ์และ เครื่องหมาย วรรคตอนถูกต้อง เพียง 60-80%	เขียนโครงสร้าง ประโยค ตัวสะกด ใช้ไวยากรณ์และ เครื่องหมาย วรรคตอนถูกต้อง
การเรียบเรียง (organization)	การเรียบเรียง เนื้อหา สับสนและ ไม่ ต่อเนื่องหรือข้อมูล ไม่เพียงพอที่จะ ประเมิน	การเรียบเรียงเนื้อหา ยังขาดความต่อเนื่อง อยู่บ้างและยัง ไม่สมเหตุสมผล	จับใจความสำคัญ ได้ แต่การเรียบเรียง รายละเอียด ยังไม่สมบูรณ์	การเรียบเรียงเนื้อหา ถูกต้องสมบูรณ์ และสมเหตุสมผล

ที่มา. จาก *Testing for Language Teacher* (12th ed., p. 167), by A. Hughes, 2000, Cambridge, England: Cambridge University Press.

เกณฑ์แบบที่ 2 เกณฑ์นี้แบ่งการให้คะแนนเป็น 4 ระดับ และกำหนดค่าคะแนนไว้ให้ด้วยเช่นกัน แต่การพิจารณาให้คะแนนงานเขียนจะพิจารณาเป็นภาพรวมโดยองค์ประกอบ 4 ส่วน ไปพร้อมกัน ๆ ในแต่ละระดับ คือ ดูทั้งเนื้อหาและศัพท์ การเรียบเรียงเนื้อหา โครงสร้างประโยคและไวยากรณ์ และการสะกดคำและการใช้เครื่องหมายวรรคตอน เมื่อกำหนดระดับคะแนนได้แล้วก็ตีค่าเป็นคะแนนอีกทีหนึ่ง โดยอาจงานเขียนที่อยู่ในระดับคะแนนเดียวกันมาเปรียบเทียบกันว่าชิ้นใดควรได้คะแนนเท่าใดในระดับนั้น ๆ ดังข้อมูลที่ปรากฏ (ดูตาราง 2)

ตาราง 2

เกณฑ์การให้คะแนนงานเขียนแบบอิสระ แบบที่ 2

ระดับคะแนน	เกณฑ์การพิจารณา
ระดับ 1 0-2 คะแนน	เนื้อหาไม่ตรงตามหัวข้อที่กำหนดให้ หรือมีข้อมูลไม่เพียงพอที่จะประเมิน เขียนโครงสร้างประโยค ตัวสะกด ใช้ไวยากรณ์และเครื่องหมายวรรคตอนไม่ถูกต้องหรือถูกต้องหรือถูกต้องเพียงเล็กน้อย เรียบเรียงถ้อยคำโดยแปลคำต่อคำจากภาษาแม่ เรียบเรียงเรื่องสับสน ไม่ต่อเนื่อง
ระดับ 2 3-5 คะแนน	ใช้วงศัพท์จำกัด เขียนโครงสร้างประโยค ตัวสะกด และใช้ไวยากรณ์ และเครื่องหมายวรรคตอนถูกต้องเพียง 30-50% เนื้อหาตรงกับหัวข้อที่กำหนดให้น้อยมาก ข้อมูลส่วนใหญ่ไม่สัมพันธ์กับหัวเรื่อง และขาดความต่อเนื่อง
ระดับ 3 6-8 คะแนน	ใช้วงศัพท์สำนวนที่กว้างขึ้น เขียนโครงสร้างประโยค ตัวสะกด และไวยากรณ์ และเครื่องหมายวรรคตอนถูกต้องประมาณ 60-80% เนื้อหาส่วนใหญ่สอดคล้องกับหัวเรื่อง จับใจความสำคัญได้ แต่การเรียบเรียงรายละเอียดยังไม่สมบูรณ์
ระดับ 4 9-10 คะแนน	ใช้วงศัพท์และสำนวนได้เหมาะสมดี เขียนโครงสร้างประโยค ตัวสะกด และใช้ไวยากรณ์ และเครื่องหมายวรรคตอนถูกต้อง เรียบเรียงเนื้อหาถูกต้องสมบูรณ์ สมเหตุสมผล และสอดคล้องกับหัวเรื่องที่กำหนดให้

ที่มา. จาก *Testing for Language Teacher* (12th ed., p. 170), by A. Hughes, 2000, Cambridge, England: Cambridge University Press.

Jacobs (1981, p. 105) เสนอแนวการตรวจงานเขียนแบบแยกส่วน โดยใช้เกณฑ์การประเมินแบบ ESL Composition Profile ซึ่งคะแนนเต็ม 100 คะแนน โดยแยกเป็นองค์ประกอบต่าง ๆ ดังนี้

1. เนื้อหา (content) 30 คะแนน
2. การเรียบเรียง (organization) 20 คะแนน
3. คำศัพท์ (vocabulary) 20 คะแนน
4. การใช้ภาษา (language use) 25 คะแนน
5. กลไวยากรณ์ (mechanics) 5 คะแนน

ในเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละองค์ประกอบนั้น Jacobs (1981) ได้ให้คำอธิบายไว้ดังข้อมูลที่ปรากฏ (ดูตาราง 3)

ตาราง 3

เกณฑ์การให้คะแนนงานเขียนแบบ *ESL Composition Profile*

องค์ประกอบ	คะแนน	ระดับ คุณภาพ	เกณฑ์
เนื้อหา	27-30	ดีมาก-ดีเยี่ยม	แสดงความรู้ในเรื่องที่เขียนเป็นอย่างดี สัมพันธ์กับหัวข้อ เรื่องที่กำหนด และขยายความได้อย่างต่อเนื่องและเหมาะสม
	22-26	ปานกลาง-ดี	แสดงความรู้ในเรื่องที่เขียนพอประมาณ การดำเนินเรื่องอยู่ใน วงจำกัด ข้อมูลส่วนใหญ่สัมพันธ์กับหัวข้อเรื่อง แต่ขาดรายละเอียด
	17-21	อ่อน-พอใช้	แสดงความรู้ในเรื่องที่เขียนในวงจำกัด เนื้อหาน้อย การดำเนินเรื่องสัมพันธ์กับหัวข้อเรื่อง ไม่ดีเพียงพอ
	13-16	อ่อนมาก	ไม่แสดงความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เขียนเลย
การเรียบเรียง	18-20	ดีมาก-ดีเยี่ยม	แสดงความคิดเห็น ได้อย่างชัดเจน มีข้อความสนับสนุน ใช้ภาษา ได้กระชับ เรียบเรียงเนื้อหาได้อย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกัน อย่างสมเหตุผล
	14-17	ปานกลาง-ดี	มีประเด็นสำคัญ แต่ข้อความที่สนับสนุนใจความมีน้อยแสดง ความคิดเห็นไม่ค่อยชัดเจน มีข้อบกพร่องในการใช้ภาษา และ การเรียบเรียงเนื้อหาไม่ต่อเนื่องและสอดคล้องกันพอประมาณ
	10-13	อ่อน-พอใช้	แสดงความคิดเห็น ไม่ค่อยชัดเจน ใจความไม่ต่อเนื่อง และไม่สอดคล้องกัน
	7-9	อ่อนมาก	ไม่มีการเรียบเรียงเนื้อหา ข้อความสับสน
คำศัพท์	18-20	ดีมาก-ดีเยี่ยม	เลือกใช้คำศัพท์และสำนวนอย่างมีประสิทธิภาพ รอบรู้ รูปแบบของคำ ใช้คำศัพท์เหมาะสม
	14-17	ปานกลาง-ดี	เลือกใช้คำศัพท์และสำนวนผิดบ้าง แต่ยังสื่อความหมายได้
	10-13	อ่อน-พอใช้	เลือกใช้คำศัพท์และสำนวนผิดบ่อย ความหมายสับสนและ คลุมเครือ ใช้คำศัพท์ในวงจำกัด
	7-9	อ่อนมาก	มีความรู้ในเรื่องคำศัพท์และสำนวนน้อยมาก ไม่เพียงพอ ต่อการประเมิน
การใช้ภาษา	22-25	ดีมาก-ดีเยี่ยม	ใช้โครงสร้างซับซ้อนอย่างมีประสิทธิภาพ ผิดเล็กน้อยในเรื่อง ความสอดคล้องระหว่างประธานและกริยา การใช้คำกริยา การเรียบเรียงลำดับคำ หน้าที่ของคำ คำนำหน้านาม คำสรรพนาม คำบุพบท
	18-21	ปานกลาง-ดี	ใช้โครงสร้างง่าย ๆ แต่มีประสิทธิภาพ มีข้อผิดพลาดหลายแห่ง ในเรื่องของความสอดคล้องระหว่างประธานและกริยาการใช้ คำกริยา การเรียงลำดับคำ หน้าที่ของคำ คำนำหน้านาม คำสรรพนาม คำบุพบท

ตาราง 3 (ต่อ)

องค์ประกอบ	คะแนน	ระดับ คุณภาพ	เกณฑ์
กลไวยากรณ์	11-17	อ่อน-พอใช้	มีปัญหาในเรื่องโครงสร้างที่ซับซ้อน มีข้อผิดพลาดบ่อยในเรื่องของความสัมพันธ์ระหว่างประธานและกริยาการใช้คำกริยา การเรียบเรียงคำ หน้าที่ของคำ คำนำหน้านาม คำสรรพนาม คำบุพบท ประโยคไม่สมบูรณ์ ประโยคต่อกันโดยไม่มีคำเชื่อม ความหมายสับสนและคลุมเครือ
	5-10	อ่อนมาก	ไม่รู้กฎการสร้างประโยค มีที่ผิดมากมาย สื่อสารไม่ได้ ไม่เพียงพอต่อการประเมิน
	5	ดีมาก-ดีเยี่ยม	แสดงให้เห็นว่ารู้กฎเกณฑ์ดี มีที่ผิดเล็กน้อยในเรื่องการสะกดคำ เครื่องหมายวรรคตอน การใช้อักษรตัวพิมพ์ใหญ่และการย่อหน้า
	4	ปานกลาง-ดี	ผิดเป็นบางครั้งคราวในเรื่องการสะกดคำ เครื่องหมายวรรคตอน การใช้ตัวอักษรพิมพ์ใหญ่และการย่อหน้า แต่ยังสื่อความได้
	3	อ่อน-พอใช้	ผิดบ่อยในเรื่องของการสะกดคำ เครื่องหมายวรรคตอนการใช้ตัวอักษรพิมพ์ใหญ่และการย่อหน้า ลายมืออ่านยากความหมายคลุมเครือสับสน
	2	อ่อนมาก	ไม่รู้กฎเกณฑ์ ผิดมากในเรื่องการสะกดคำ เครื่องหมายวรรคตอน การใช้อักษรตัวพิมพ์ใหญ่และการย่อหน้าลายมืออ่านไม่ออก ไม่เพียงพอต่อการประเมิน

ที่มา. จาก *Test ESL Composition: A Practical Approach* (p. 30), by H. L. Jacobs, 1981, Rowley, MA: Newbury House.

กล่าวโดยสรุป การตรวจงานเขียนแบบความเรียงนั้น ผู้ตรวจต้องศึกษาเกณฑ์ในการให้คะแนนให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ เพื่อพิจารณาว่าเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้นั้น ตรงตามจุดประสงค์ของงานเขียนที่ตั้งไว้หรือไม่และการตรวจเป็นไปอย่างเที่ยงตรง มากน้อยเพียงไร เพื่อที่จะสามารถให้คำอธิบายแก่ผู้เขียนในกรณีมีข้อสงสัยเกี่ยวกับ ผลคะแนนที่ได้รับ และสามารถให้ข้อเสนอแนะหรือแก้ไขในประเด็นข้อผิดพลาดต่าง ๆ เพื่อช่วยให้ผู้เขียนสามารถพัฒนาความสามารถในการเขียนให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น

แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างและพัฒนาแบบทดสอบ

ความหมายของแบบทดสอบ

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ (2542 , หน้า 72) ให้ความหมายของแบบทดสอบว่าเป็นวิธีการเชิงระบบที่ใช้ในการเปรียบเทียบพฤติกรรมของบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป ณ เวลาหนึ่ง หรือของบุคคลคนเดียวหรือหลายคนในเวลาต่างกัน และเป็นวิธีการเชิงระบบที่ใช้สำหรับวัดตัวอย่างพฤติกรรมตามความหมายแบบทดสอบจะมีลักษณะที่สำคัญ

3 ประการ คือ

- 1 . แบบทดสอบเป็นวิธีเชิงระบบ (systematic procedure) หมายความว่า แบบทดสอบนั้นจะต้องมีกฎเกณฑ์แน่นอนเกี่ยวกับการจัดการและการให้คะแนน
- 2 . แบบทดสอบเป็นการวัดพฤติกรรม (behaviors) ซึ่งจะวัดเฉพาะพฤติกรรมที่วัดได้เท่านั้นโดยผู้ตอบสนองตอบต่อข้อคำถามที่กำหนดให้ มิใช่เป็นการวัดโดยตรง
- 3 . แบบทดสอบเป็นเพียงส่วนหนึ่งของพฤติกรรมที่ต้องการวัดทั้งหมด (sample of all possible items) ตามความเป็นจริง ไม่มีแบบทดสอบชุดใดที่จะมีข้อคำถามวัดพฤติกรรมที่ต้องการได้ทั้งหมด ฉะนั้นจึงต้องตกลงว่าข้อคำถามในแบบทดสอบเป็นตัวแทนของข้อคำถามทั้งหมดที่ใช้วัดพฤติกรรมนั้นและถ้าผู้ตอบ ตอบข้อคำถามใด คำถามหนึ่งถูกจะต้องให้คะแนนเท่ากัน

นอกจากนั้น อุทุมพร (ทองอุไทย) จามรมาน (2545) อธิบายว่า แบบทดสอบได้แก่ เครื่องมือตรวจสอบทางการศึกษาที่กระตุ้นสมองให้แสดงพฤติกรรมออกมาในเชิงความสามารถของบุคคลนั้น ๆ ซึ่งประกอบด้วย ข้อสอบจำนวนหนึ่ง และข้อสอบ ได้แก่ ข้อความหรือข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับจุดมุ่งหมายในการทดสอบ และเนื้อหาสาระที่ทดสอบเฉพาะอย่าง และเกี่ยวข้องกับบุคคลที่ถูกทดสอบในการวัดความรู้จะใช้แบบทดสอบซึ่งความรู้ในที่นี้หมายถึง สิ่งที่สั่งสมมาจากการศึกษาเล่าเรียนการค้นคว้า หรือประสบการณ์ รวมทั้งความสามารถเชิงปฏิบัติและทักษะ ซึ่งความรู้เป็นความจริงที่มีถูกและผิด ซึ่งถูกผิดเป็นไปตามหลักวิชาและเหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์ ที่สามารถตรวจสอบและพิสูจน์ได้ คำว่า ความรู้มีลักษณะเป็นเพียงแนวคิดของพฤติกรรมหรืออาการเท่านั้น มิได้มีส่วนประกอบของเนื้อหา รวมด้วยเลย เพราะจะถามว่าท่านมีความรู้หรือไม่ เฉย ๆ ไม่ได้เลย ต้องมีเนื้อหา

ที่ต้องการถามรวมอยู่ด้วยจึงจะตอบได้เช่น ท่านมีความรู้เรื่องเมืองไทยหรือไม่ ท่านมีความรู้เรื่องสุขภาพหรือไม่ คำว่า เมืองไทย สุขภาพ เป็นเนื้อหาที่เป็นสิ่ง กระตุ้นให้ผู้ตอบแสดงพฤติกรรมหรืออาการของความรู้ออกมา แล้ววัดพฤติกรรมหรืออาการของความรู้ในระดับของความรู้ ซึ่ง Bloom (อ้างถึงใน อุทุมพร (ทองอุไทย) จามรมาน, 2545) ได้แบ่งระดับความรู้ออกเป็นด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ความจำ ได้แก่ความสามารถในการจดจำหรือระลึกถึงเรื่องราวที่เคยเรียนรู้ เคยมีประสบการณ์มาก่อน ความรู้จำเพาะเรื่อง เป็นการระลึกข้อมูลในส่วนย่อย ที่เฉพาะเรื่อง และแยกเป็นส่วนใด ๆ ความรู้จำวิธีทางและวิธีการดำเนินการเฉพาะเรื่องเป็นการระลึกถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับระเบียบแบบแผน ประเพณีแนวโน้มน และลำดับก่อนหลังแยกประเภท และจัดหมวดหมู่ ความรู้จำเรื่องสากลและนามธรรม เป็นการระลึกข้อมูลเกี่ยวกับหลักการข้อสรุปทั่วไป ทฤษฎี และโครงสร้าง
2. ความเข้าใจ ความสามารถในการอธิบายสื่อความหมายและขยายความในเรื่องราวและเหตุการณ์ต่าง ๆ ด้วยคำพูดหรือภาษาของตน พฤติกรรมที่ใช้วัดความเข้าใจ ได้แก่ การแปลความ เป็นการให้ความหมายจับใจความให้ถูกต้องตรงตามความเป็นจริงของสิ่งหรือเรื่องราวต่าง ๆ ที่ต้องการสื่อความหมายรวมทั้งการแปลใจความ การตีความเป็นการอธิบายความหมายและสรุปเรื่องราวด้วยการจัดระเบียบหรือเรียบเรียงเนื้อหาใหม่ การขยายความ การขยายเนื้อหาความรู้ที่เหนือไปกว่าความรู้
3. การนำไปใช้ เป็นความสามารถที่ต้องทำความเข้าใจอย่างท่องแท้ในวิธีการหลักการ แนวคิดหรือ นามธรรมเรื่องนั้น ๆ
4. การวิเคราะห์เป็นความสามารถในการแยกแยะ แยกเป็นชิ้นส่วนย่อย ๆ จัดเรียงเป็นลำดับของส่วนย่อย ๆ นั้นให้เห็นความสำคัญ
5. การสังเคราะห์เป็นความสามารถในการรวม ผสมผสานส่วนย่อย ๆ เข้าด้วยกันให้เป็นเรื่องเดียวในลักษณะ การจัดเรียงรวบรวมที่มีแบบแผนหรือโครงสร้างใหม่ที่ไม่เคยมีมาก่อน
6. การประมาณค่าเป็นความสามารถในการตัดสินคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ ทั้งเนื้อหาและวิธีการเพื่อให้สอดคล้อง กับวิธีการที่เกิดขึ้นอาจจะกำหนดขึ้นเองจากความรู้ประสบการณ์

การสร้างแบบทดสอบเพื่อวัดความรู้

ขั้นตอนการสร้างและพัฒนาแบบวัดความรู้ แบ่งเป็น 6 ขั้นตอน ได้แก่ (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2549)

1. กำหนดเนื้อหาและพฤติกรรมที่ต้องการวัด
2. เลือกชนิดและรูปแบบคำถาม
3. เขียน (ร่าง) ข้อคำถาม
4. จัดเรียงทำและทำรูปเล่ม
5. ตรวจ ปรับปรุง แก้ไข
6. ตรวจสอบคุณภาพ

ประเภทของแบบทดสอบ

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ (2542) ได้แบ่งประเภทของแบบทดสอบตามเกณฑ์ที่ใช้ดังต่อไปนี้

1. แบ่งตามลักษณะทางจิตวิทยาที่ใช้วัด แบ่งเป็น 3 ประเภท ได้แก่
 - 1.1 แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ (achievement test) เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดความรู้ ความเข้าใจตามพุทธิพิสัย (cognitive domain) ซึ่งเกิดขึ้นจากการเรียนรู้ แบบทดสอบประเภทนี้แบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ
 - 1.1.1 แบบทดสอบที่ผู้สอนสร้างเองเป็นแบบทดสอบที่สร้างขึ้นโดยทั่วไป เมื่อต้องการใช้ก็สร้างขึ้น ใช้แล้วก็เลิกกัน ถ้านำไปใช้อีกก็ต้องตัดแปลงปรับปรุงแก้ไข เพราะเป็นแบบทดสอบที่สร้างขึ้นใช้เฉพาะครั้ง อาจยังไม่มีกระบวนการวิเคราะห์หาคุณภาพ
 - 1.1.2 แบบทดสอบมาตรฐาน (standardized test) เป็นแบบทดสอบที่ได้มีการพัฒนาด้วยการวิเคราะห์ทางสถิติมาแล้วหลายครั้งหลายหน จนมีคุณภาพสมบูรณ์ทั้งด้านความตรง ความเที่ยง ความยากง่าย อำนาจจำแนก ความเป็นปรนัยและมีเกณฑ์ปกติไว้เปรียบเทียบกับ รวมความแล้วต้องมีมาตรฐานทั้งด้านการดำเนินการสอบและแปลผลคะแนนที่ได้

1.2 แบบทดสอบความถนัด (aptitude test) เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดสมรรถภาพทางสมองของคนว่า มีความรู้ ความสามารถมากน้อยเพียงใด และมีความสามารถทางด้านใดเป็นพิเศษ แบบทดสอบประเภทนี้แบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ

1.2.1 แบบทดสอบความถนัดทางการเรียน เป็นแบบทดสอบความถนัดที่วัดความสามารถทางวิชาการว่ามีความถนัดในวิชาอะไร ซึ่งจะแสดงถึงความสามารถในการเรียนต่อแขนงวิชานั้น และจะสามารถเรียนไปได้มากน้อยเพียงใด

1.2.2 แบบทดสอบความถนัดพิเศษ เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดความสามารถพิเศษของบุคคล เช่น ความถนัดทางดนตรีทางการแพทย์ ทางศิลปะ เป็นต้น ใช้สำหรับการแนะแนวการเลือกอาชีพ เช่น แบบทดสอบวัดความถนัดทางศิลป์

1.3 แบบทดสอบบุคคล -สังคม (personal-social test) เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดบุคลิกภาพและการปรับตัวเข้ากับสังคมของบุคคล

2. แบ่งตามรูปแบบของการถามการตอบ แบบวัดความเรียง (essay test) แบบนี้จะกำหนดคำถามให้ผู้ตอบจะต้องเรียบเรียงคำตอบเอง การวัดความรู้ด้วยคำถามแบบความเรียงหรือเป็นแบบอัตนัยนั้น รูปแบบจะมีเฉพาะตัวคำถามเท่านั้น ส่วนคำตอบจะเว้นที่ว่างหรือกำหนดกระดาศคำตอบให้ไว้เป็นพิเศษ สำหรับให้ผู้ตอบเขียนคำตอบลงไปเองและผู้ตอบมีอิสระในการตอบคำถาม

แบบทดสอบอัตนัย คือ แบบทดสอบที่มีลักษณะ ผู้ตอบต้องเขียนบรรยายตอบ ผู้ตอบมีสิทธิจะเขียนตอบอย่างเสรีอาจจะมีคำตอบถูกหลาย ๆ ทางคำตอบของข้อสอบข้อเดียวกัน อาจ会有ความแตกต่างทั้งในด้านคุณภาพและความถูกต้อง แบบทดสอบอัตนัยแบ่งประเภทได้ ดังนี้

2.1 แบบไม่จำกัดตอบ ข้อสอบแบบอัตนัยแบบไม่จำกัดคำตอบนี้ให้อิสระเสรีแก่นักเรียนอย่างเต็มที่ในการอภิปรายแสดงความคิดเห็นและรวบรวมข้อมูลเท็จจริงต่าง ๆ มาใช้ในการสอน โดยทั่วไปข้อสอบแบบนี้จะให้ผู้เรียนแสดงความสามารถซึ่งจำเป็นต้องอาศัยการสังเคราะห์และการประเมินผล ข้อสอบนี้นับว่ามีคุณค่าอย่างยิ่งในการวัดกระบวนการทางสมองที่สูงขึ้น

2.2 แบบจำกัดตอบ ข้อสอบแบบนี้มักจะกำหนดขอบเขตแบบฟอร์มและเนื้อที่เฉพาะให้นักเรียนไม่มีอิสระเสรีในการตอบมากนัก แบบทดสอบนี้ให้ตอบสั้นกว่าแบบแรก

คำตอบอยู่ภายในขอบเขตที่กำหนดไว้ในวงจำกัด โดยทั่วไปแล้วจะกำหนดขอบข่ายและความยาวในการตอบไว้ด้วย

2.3 แบบอัตนัยประยุกต์ หรือเรียกทั่วไปว่า แบบ MEQ (Modified Essay Question) เป็นแบบทดสอบคำถามปลายเปิด เสนอกรณีศึกษา ตามลำดับเหตุการณ์ และให้ข้อมูลเป็นตอน ๆ แล้วมีคำถามแทรกเป็นระยะ ๆ ข้อมูลนั้นเกี่ยวข้องกับคำถามมากหรือน้อยผู้ตอบต้องตัดสินใจเลือกข้อมูลมาสังเคราะห์คำตอบ คำถามแต่ละข้อเป็นอิสระกัน ข้อสอบแบบMEQ กำหนดให้ผู้สอบทำข้อสอบโดยใช้ข้อมูลเฉพาะหน้านั้น ๆ มิให้ย้อนกลับไปแก้ไขข้อสอบที่ทำไปแล้วหรือเปิดไปดูข้อมูลข้างหน้า (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2549)

การหาคุณภาพของแบบทดสอบ

ในการหาคุณภาพของแบบทดสอบนั้น สามารถสรุปพอสังเขป ดังนี้ (Fraenkel & Wallen, 2006, p. 151)

1. ความเที่ยงตรง (validity) เป็นคุณภาพของแบบทดสอบที่หมายถึง แบบทดสอบที่สามารถวัดได้ตรงตามลักษณะหรือจุดประสงค์ที่ต้องการจะวัด ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่สำคัญของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ วัดความถนัด วัดเจตคติ วัดจริยธรรม วัดบุคลิกภาพ และอื่น ๆ แบบทดสอบทุกฉบับจะต้องมีคุณภาพด้วย ความเที่ยงตรงจึงจะเชื่อได้ว่าเป็นแบบทดสอบที่ดี และผลที่ได้จากการวัดจะต้องตรงตามที่ต้องการ ความเที่ยงตรงในการวัดจำแนกตามคุณลักษณะหรือจุดประสงค์ที่ต้องการวัด สามารถแบ่งออกดังต่อไปนี้

1.1 ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (content validity) หมายถึง วัดได้ตรงตามเนื้อหาที่ต้องการวัด

1.2 ความเที่ยงตรงเชิงเกณฑ์ (criterion-related validity) หมายถึง ผลการวัดได้สัมพันธ์กับเกณฑ์ที่ต้องการ มี 2 ลักษณะ ความเที่ยงตรงเชิงสภาพ ใช้การประเมิน เช่น ความสามารถทางทฤษฎีและปฏิบัติ ต้องสอดคล้องกัน มีลักษณะวัดเวลาเดียวกัน (X และ Y เวลาเดียวกัน) หรือการที่ผู้วิจัยประเมินใช้ข้อสอบประเมิน กับคนที่รู้จักประเมิน ได้ผลประเมินตรงกัน แสดงว่าตรงตามสภาพ อีกอย่างหนึ่งคือ ความเที่ยงตรงเชิงพยากรณ์

ใช้การประเมิน เช่น ความสามารถแต่มีลักษณะวัดเวลาต่างกัน โดยวัดปัจจุบัน และวัดในอนาคต (X และ Y เวลาต่างกัน)

1.3 ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (construct validity) หมายถึง วัดได้ตรงตามลักษณะหรือตามทฤษฎีครอบคลุมตามคุณลักษณะของโครงสร้างของเครื่องมือมาตรฐาน

2. ดัชนีความยากของข้อสอบหรือดัชนีค่าความง่ายของข้อสอบ เป็นดัชนีที่แสดงถึงระดับความยากง่ายของข้อสอบซึ่งสามารถหาได้ ทั้งข้อสอบแบบปรนัย และแบบอัตนัย

3. ดัชนีค่าอำนาจจำแนก สำหรับอำนาจจำแนกของข้อสอบอิงเกณฑ์นั้นจะเป็นค่าอำนาจจำแนกระหว่างกลุ่มที่ยังไม่ได้รับการเรียนรู้หรือกลุ่มที่ยังไม่รู้จักกับกลุ่มที่ได้รับการเรียนรู้ แล้วหรือที่รู้แล้ว ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบอิงเกณฑ์ที่เช่นเดียวกับข้อสอบอิงกลุ่มคือมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง -1 ถึง $+1$

4. ความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบทดสอบ หมายถึง ความคงที่ของคะแนนที่ได้จากการสอบนักเรียนคนเดียวกันหลายครั้งในแบบทดสอบชุดเดิม ซึ่งก็คือคุณสมบัติของแบบทดสอบที่สามารถให้คะแนนแก่ผู้สอบได้อย่างคงที่แน่นอนหรือพุดง่าย ๆ คือวัดกี่ครั้งก็ได้คำตอบที่คงที่เหมือนเดิม ค่าความเชื่อมั่น จะมีค่าอยู่ระหว่าง -1 ถึง $+1$

5. ความเป็นปรนัย (objectivity) ของแบบทดสอบ หมายถึง ผลของการสอบชุดข้อสอบนั้น ๆ สะท้อนถึงความสามารถของผู้เรียน อย่างแท้จริง ไม่ได้มีอิทธิพลของผู้สอนเข้ามาเกี่ยวข้อง ความเป็นปรนัย ได้แก่ (1) ความเป็นปรนัยในการถาม หรือความชัดเจนในการถาม คือ อ่านแล้วเข้าใจตรงกัน ไม่ต้องการการตีความเพิ่มเติม (2) ความเป็นปรนัยในการให้คะแนน หรือความชัดเจนในการให้คะแนน หมายถึง ตรวจแล้วให้คะแนนตรงกันไม่ว่าผู้ตรวจจะเป็นใคร และ (3) ความเป็นปรนัยในการแปลผลหรือชัดเจนในการแปลผล หมายถึง แปลผลได้ตรงตามสภาพที่เป็นจริงของสภาพผู้ทำการทดสอบ

6. ความสะดวกใช้ (usability) หมายถึง ความสามารถในการนำเครื่องมือไปใช้ในสถานการณ์ที่ต้องการได้ดี

หลักการสร้างข้อสอบที่ดี

หลักการสร้างข้อสอบที่ดีนั้น สามารถสรุปได้ ดังนี้ (บุญธรรม กิจปริดาภิสุทธิ์, 2549)

1. ข้อสอบแบบอัตนัย ควรเป็นข้อสอบที่มีคำถามที่กะทัดรัดชัดเจนแต่อย่าให้สั้นจนเกินไป เพราะคำถามที่สั้นเกินไปจะทำให้ผู้อ่านตีความไปได้หลายประเด็น จนยากที่จะจับจุดที่ถามได้ และเพื่อให้ครูผู้สอนตรวจคำตอบให้คะแนนได้อย่างถูกต้อง ข้อสอบแบบอัตนัยอาจอธิบายแนวทางที่ต้องการคำตอบไว้จะทำให้ นักเรียนตอบได้ตรงแนวทางยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ครูควรทำเฉลยและเกณฑ์การให้คะแนนไว้ล่วงหน้า เกณฑ์การให้คะแนนหมายถึง แนวทางในการให้คะแนนที่สามารถแยกแยะระดับต่าง ๆ ของความสำเร็จในการเรียนหรือการปฏิบัติมีความรู้อะไร และสามารถทำอะไรได้ เช่น ตัวอย่างเกณฑ์การให้คะแนน ในการตรวจโจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ มีดังนี้
 - 5 คะแนน สำหรับวิธีการทำที่อธิบายได้ชัดเจนในเนื้อหานั้น ๆ และคำตอบที่ถูกต้องสมบูรณ์
 - 4 คะแนน สำหรับวิธีการทำในเนื้อหานั้น ๆ และคำตอบที่ถูกต้องสมบูรณ์
 - 3 คะแนน สำหรับวิธีการทำในเนื้อหานั้น ๆ และคำตอบที่เกือบถูกต้องสมบูรณ์
 - 2 คะแนน สำหรับวิธีการทำในเนื้อหานั้น ๆ ได้ถูกต้องเพียงครึ่งเดียวหรือแสดงวิธีทำถูกแต่คำตอบผิด หรือไม่ชัดเจนว่าหาคำตอบมาได้อย่างไร
 - 1 คะแนน สำหรับการทำถูกไม่ถึงครึ่งหนึ่ง และขาดเหตุผลในการคิด
 - 0 คะแนน สำหรับการแสดงวิธีทำผิดทั้งข้อ และคำตอบผิด
2. ข้อสอบแบบเลือกตอบ คำถามควรยึดหลัก คำถามชัดเจนเข้าใจง่าย แต่ละข้อความถามเพียงเรื่องเดียว หลีกเลี่ยงคำถามประโยคปฏิเสธ หรือปฏิเสธซ้อนปฏิเสธ ถ้าเป็นปฏิเสธให้เน้นข้อความปฏิเสธหลีกเลี่ยงการใช้คำถาม วลีหรือเหมือนหนังสือเรียน และไม่ไปแนะคำตอบในข้ออื่น ตัวเลือกควรยึดหลัก สอดคล้องกับคำถาม ตัวเลือกที่ผิดหรือตัวลวงจะต้องผิดอย่างมีเหตุผล ถ้าตัวเลือกเป็นตัวเลขควรเรียงจากน้อยไปมาก หรือมากไปน้อย ไม่มีลักษณะแนะคำตอบ และควรหลีกเลี่ยงใช้ตัวเลือกว่า “ถูกทั้งข้อ ก และ ข” หรือ “ถูกทุกข้อ” หรือ “ไม่มีข้อถูก”

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

ความหมายของความพึงพอใจ

ความพึงพอใจ (satisfaction) ได้มีผู้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้หลายความหมาย ดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (2542, หน้า 21) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า พึงพอใจ หมายถึง รัก ชอบใจ และพึงใจ หมายถึง พอใจ ชอบใจ ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2549 , หน้า 32) กล่าวว่า ความพึงพอใจ เป็นความรู้สึกหลังการซ่อม หรือรับบริการของบุคคล ซึ่งเป็นผลมาจากการเปรียบเทียบระหว่างการรับรู้ต่อการปฏิบัติงานของผู้ให้บริการหรือประสิทธิภาพของสินค้ากับการให้บริการที่เขาคาดหวัง โดยถ้าผลที่ได้รับจากสินค้าหรือต่ำกว่าที่คาดหวังของลูกค้าทำให้เกิดความไม่พึงพอใจ กชกร เป้าสุวรรณ , ธนภัทร ปัจฉิม และสุจิตรา ฉายปัญญา (2550, หน้า 187) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง สิ่งที่เราควรจะเป็นไปตามความต้องการ ความพึงพอใจเป็นผลของการแสดงออกของทัศนคติของบุคคลอีกรูปแบบหนึ่งซึ่งเป็นความรู้สึกเอนเอียงของจิตใจที่มีประสบการณ์ที่มนุษย์เราได้รับอาจจะมากหรือน้อยก็ได้และเป็นความรู้สึกที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นไปได้ทั้งทางบวกและทางลบ แต่ก็เมื่อใดสิ่งนั้นสามารถตอบสนองความต้องการหรือทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายได้ ก็จะเกิดความรู้สึกบวกเป็นความรู้สึกที่พึงพอใจ สรุปความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่ดีที่มีต่อบุคลากร ที่ก่อให้เกิดจากการได้รับการตอบสนองตามที่ตนต้องการ ก็จะทำให้เกิดความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งนั้น ตรงตามความต้องการของตน หากไม่ได้รับการตอบสนองก็ไม่เป็นไปตามความต้องการของตนเอง

แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

กชกร เป้าสุวรรณ และคนอื่น ๆ (2550 หน้า 190) สรุปว่า สิ่งจูงใจที่ใช้เป็นเครื่องมือกระตุ้นให้บุคคลเกิดความพึงพอใจมีด้วยกัน 4 ประการ คือ

1. สิ่งจูงใจที่เป็นวัตถุ (material inducement) ได้แก่ เงิน สิ่งของ หรือสภาวะทางกาย ที่ให้แก่ผู้ประกอบกิจกรรมต่าง ๆ
2. สภาพทางร่างกายพึงปรารถนา (desirable physical condition) คือ สิ่งแวดล้อม ในการประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งอันก่อให้เกิดความสุขทางกาย
3. ผลประโยชน์ทางอุดมคติ (ideal benefaction) หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่สนอง ความต้องการของบุคคล
4. ผลประโยชน์ทางสังคม (association attractiveness) หมายถึง ความสัมพันธ์ อันมีมิตรกับผู้ร่วมกิจกรรม อันจะทำให้เกิดความผูกพัน ความพึงพอใจและสภาพการร่วมกัน อันเป็นความพึงพอใจของบุคคลในด้านสังคมหรือความมั่นคงในสังคม ซึ่งจะทำให้รู้สึก มีหลักประกันและมีความมั่นคงในการประกอบกิจกรรม

ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

Kotler and Armstrong (2002, p. 45) กล่าวว่า พฤติกรรมของมนุษย์เกิดขึ้นต้องมี สิ่งจูงใจ (motive) หรือแรงขับเคลื่อน (drive) เป็นความต้องการที่กดดันจนมากพอที่จะจูงใจ ให้บุคคลเกิดพฤติกรรมเพื่อตอบสนองความต้องการของตนเอง ซึ่งความต้องการของ แต่ละคนไม่เหมือนกันความต้องการบางอย่างเป็นความต้องการทางชีววิทยา (biological) เกิดขึ้นจากสภาวะดึกเรียด เช่น ความหิวกระหายหรือความลำบากบางอย่าง เป็นความต้องการ ทางจิตวิทยา (psychological) เกิดจากความต้องการการยอมรับ (recognition) การยกย่อง (esteem) หรือการเป็นเจ้าของทรัพย์สิน (belonging) ความต้องการส่วนใหญ่อาจไม่มากพอ ที่จะจูงใจให้บุคคลกระทำในช่วงเวลานั้น ความต้องการกลายเป็นสิ่งจูงใจ เมื่อได้รับการ กระตุ้นอย่างเพียงพอจนเกิดความดึกเรียด โดยทฤษฎีที่ได้รับความนิยมมากที่สุดมี 2 ทฤษฎี คือ ทฤษฎีของ Abraham Harold Maslow และทฤษฎีของ Sigmund Freud โดยมี รายละเอียด ดังนี้

1. ทฤษฎีแรงจูงใจของ Maslow (Maslow's theory motivation) โดย Maslow ค้นหาวิธีที่จะอธิบายว่า ทำไมคนจึงถูกผลักดันโดยความต้องการบางอย่าง ณ เวลาหนึ่ง ทำไมคนหนึ่งจึงทุ่มเทเวลา และพลังงานอย่างมากเพื่อให้ได้มาซึ่งความปลอดภัยของ ตนเอง แต่อีกคนหนึ่งกลับทำสิ่งเหล่านั้น เพื่อให้ได้รับการยกย่องนับถือจากผู้อื่น คำตอบ

ของ Maslow คือ ความต้องการของมนุษย์จะถูกเรียงตามลำดับจากสิ่งที่กดดันมากที่สุด ไปถึงน้อยที่สุด ทฤษฎีของ Maslow ได้จัดลำดับความต้องการตามความสำคัญ คือ

1.1 ความต้องการทางกาย (physiological needs) เป็นความต้องการพื้นฐาน คือ อาหาร ที่พัก อากาศ ยารักษาโรค

1.2 ความต้องการความปลอดภัย (safety needs) เป็นความต้องการที่เหนือกว่า ความต้องการเพื่อความอยู่รอดเป็นความต้องการในด้านความปลอดภัยจากอันตราย

1.3 ความต้องการทางสังคม (social needs) เป็นความต้องการการยอมรับจากเพื่อน

1.4 ความต้องการการยกย่อง (esteem needs) เป็นความต้องการการยกย่อง ส่วนตัว ความนับถือ และสถานะทางสังคม

1.5 ความต้องการให้ตนประสบความสำเร็จ (self-actualization needs) เป็นความต้องการสูงสุดของแต่ละบุคคล ความต้องการทำทุกสิ่งทุกอย่างได้สำเร็จบุคคลพยายามที่สร้างความพึงพอใจให้กับความต้องการที่สำคัญที่สุดเป็นอันดับแรกก่อนเมื่อความต้องการนั้นได้รับความพึงพอใจ ความต้องการนั้นก็หมดลง และเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลพยายามสร้างความพึงพอใจให้กับความต้องการที่สำคัญที่สุดลำดับต่อไป ตัวอย่างเช่น คนที่อดอยาก (ความต้องการทางกาย) จะไม่สนใจต้องงานศิลปะชั้นต่ำสุด (ความต้องการสูงสุด) หรือไม่ต้องการยกย่องจากผู้อื่น หรือ ไม่ต้องการแม้แต่อากาศที่บริสุทธิ์ (ความปลอดภัย) แต่เมื่อความต้องการแต่ละขั้นได้รับความพึงพอใจแล้วก็จะมี ความต้องการในขั้นลำดับต่อไป

2. ทฤษฎีแรงจูงใจของ Freud ซึ่ง Freud ตั้งสมมติฐานว่า บุคคลมักไม่รู้ตัวมากนักว่าพลังทางจิตวิทยามีส่วนช่วยสร้างให้เกิดพฤติกรรม Freud พบว่า บุคคลเพิ่มและควบคุมสิ่งเร้าหลายอย่างสิ่งเร้าเหล่านี้อยู่นอกเหนือการควบคุมอย่างสิ้นเชิง บุคคลจึงมีความฝัน พูดคำที่ไม่ตั้งใจพูดมีอารมณ์อยู่เหนือเหตุผลและมีพฤติกรรมหลอกหลอนหรือเกิดอาการวิตกกังวลอย่างมาก

การสร้างแบบวัดความพึงพอใจ

ในการสร้างแบบวัดความพึงพอใจนั้น สามารถแบ่งรูปแบบของแบบสอบถามได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ แบบสอบถามปลายปิด และแบบสอบถามปลายเปิดโดยละเอียด ดังนี้ (เชดส์คี้ โนวาสินธุ์, 2525)

1. แบบสอบถามปลายปิดนั้นจะเป็นแบบสอบถามที่มีคำถามให้ผู้ตอบเลือกตอบตามตัวเลือกที่กำหนดไว้เพียง 1 คำตอบ หรือหลายคำตอบ ส่วนลักษณะของแบบสอบถามที่มีคำถามปลายปิดแบบมีตัวเลือกนั้น แบ่งออกเป็น 4 แบบ ดังต่อไปนี้

1. 1 ข้อคำถามที่ให้เลือกตอบเพียงคำตอบเดียว
 - 1.2 ข้อคำถามที่ผู้ตอบสามารถเลือกตอบได้หลายคำตอบ
 - 1.3 การให้ผู้ตอบประมาณค่าของคำตอบแล้วตอบเพียงคำตอบเดียว
 - 1.4 การให้เรียงอันดับตามการประมาณค่า

2. แบบสอบถามปลายเปิด เป็นแบบสอบถามที่เปิดโอกาสให้ผู้ตอบตอบได้อย่างอิสระโดยไม่มีการจำกัดคำตอบไว้เป็นตัวเลือกเหมือนคำถามปลายปิด โดยทั่วไปแล้วแบบสอบถามปลายเปิดจะแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

2.1 แบบเขียนตอบแบบสั้น เป็นแบบสอบถามที่ตั้งคำถามให้ผู้ตอบตอบแบบสั้น ๆ หรือลักษณะของคำตอบเป็นคำตอบสั้น ๆ ไม่จำเป็นต้องอธิบาย ทุกคนสามารถเข้าใจความหมายในคำตอบนั้น ๆ ตรงกัน

2. 2 แบบเขียนตอบแบบยาว เป็นแบบสอบถามที่ต้องการคำตอบจากการอธิบายรายละเอียด หรือแสดงความคิดเห็นถึงสิ่งต่าง ๆ หรือต้องการข้อมูลเชิงลึกมาใช้อธิบายเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน

หลักในการสร้างแบบสอบถาม

การสร้างแบบสอบถามนั้น จำเป็นต้องทำตามหลักการ ดังต่อไปนี้ (Whitehead, 1934)

1. วิเคราะห์จุดมุ่งหมายและความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ของโครงการกับตัวแปรที่จะทำการศึกษา

2. การสร้างข้อคำถามในแบบสอบถามต้องสร้างข้อคำถามที่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของสิ่งที่เรากำลังศึกษาอยู่ หรือสิ่งที่กำลังต้องการหาคำตอบ
3. การสร้างข้อคำถามไม่ควรถามนอกประเด็น เพราะจะทำให้ข้อคำถามยืดเยื้อ หรือมีจำนวนคำถามมากจนเกินไป
4. สิ่งที่เราควรจะทำเวลาที่จะทำการสร้างแบบสอบถาม ควรวางโครงสร้างของประเด็นคำถามก่อน โดยประเด็นต่าง ๆ ต้องครอบคลุมเรื่องที่กำลังศึกษา
5. การสร้างข้อคำถามควรเรียงลำดับเหตุการณ์ให้มีความสัมพันธ์กันในแต่ละข้อ
6. ข้อคำถามควมใช้คำที่สั้น กระชับ ใ้ใจความ ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ชัดเจน
7. ไม่ควรใช้คำถามนำ ที่จะนำไปสู่คำตอบที่ผู้ถามต้องการ
8. การสร้างคำถามควรมีเพียงประเด็นเดียวในหนึ่งคำถาม เพื่อไม่ให้เกิดความสับสน

การหาคุณภาพเครื่องมือ

การหาคุณภาพของแบบสอบถาม สามารถจำแนกออกเป็น 7 ประการ ดังต่อไปนี้
(Anastasi, 1961)

1. Reliability เครื่องมือที่ดีควรเป็นเครื่องมือที่มีความเที่ยง กล่าวคือ แบบสอบถามที่ดี เมื่อเอาไปใช้แล้วต้องได้คำตอบเดิม
2. Validity เครื่องมือที่ดีควรเป็นเครื่องมือที่มีความตรง กล่าวคือ แบบสอบถามที่ดีต้องถามตรงกับสิ่งที่ต้องการวัด หรือวัดในสิ่งที่ตรงกับเป้าหมาย
3. Objectivity เครื่องมือที่ดีควรเป็นเครื่องมือที่เป็นปรนัย ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ไม่ว่าใครจะนำไปใช้จะมีความเข้าใจที่ตรงกัน นั่นคือไม่สามารถตีความเป็นหลายแง่
4. Discriminately เครื่องมือที่ดีต้องมีอำนาจจำแนก ซึ่งเครื่องมือวัดที่ดีต้องสามารถจัดจำแนกกลุ่มผู้ตอบออกจากกันได้ เช่น แยกเด็กเก่ง เด็กอ่อนออกจากกันได้
5. Difficulty เครื่องมือที่ดีต้องมีระดับความยากง่าย เช่น ความยากง่ายของระดับคำถามต้องมีความยากง่ายที่เหมาะสมกับผู้ตอบ
6. Non-Reactivity เครื่องมือที่ดีไม่ควรมีปฏิกิริยาต่อผู้ให้ข้อมูล หรือต้องไม่อิทธิพลต่อผู้ตอบ
7. Efficiency เครื่องมือที่ดีต้องมีประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่า คุ้มทุน คุ้มเวลา

นอกจากนี้ การหาคุณภาพเครื่องมือของแบบสอบถาม สามารถหาได้ 2 ประการหลัก ดังต่อไปนี้ (Ebel, 1951)

1. การหาค่า Reliability สามารถทำได้ด้วยการนำแบบสอบถามที่ผ่านผู้เชี่ยวชาญ แล้วไปทดลองเก็บข้อมูลกับกลุ่มที่มีความคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง หากเป็นนักสถิติจะทำการเก็บรวบรวมหรือทดลองเก็บในจำนวนที่เพียงพอสำหรับการวิเคราะห์ค่าในเชิงสถิติ แต่หากไม่ชำนาญอาจทำได้ด้วยการทดลองเก็บเพื่อตรวจสอบว่าผู้ตอบเข้าใจข้อคำถาม ตรงกับผู้วิจัยหรือผู้ศึกษาหรือไม่ ซึ่งถ้ามีความเข้าใจตรงกันคำตอบที่ได้จะมีคงเส้นคงวาเสมอ
2. การหา Validity สามารถทำได้โดยการนำแบบสอบถาม หรือเครื่องมือที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญทั้งในด้านเนื้อหาของเรื่องที่ทำและหากจะให้ดีควรมีผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลวิจัยร่วมอยู่ด้วย ซึ่งผู้เชี่ยวชาญจะทำหน้าที่ในการพิจารณาความสอดคล้อง ครอบคลุมของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของโครงการ โดยปกติจะใช้ผู้เชี่ยวชาญจำนวนเป็นเลขคู่ เพื่อหาฉันทามติ เสียงส่วนใหญ่เห็นด้วยถือว่าผ่าน ซึ่งโดยมากคำตอบที่ได้กลับมาจะเป็นประเภทเห็นด้วย แต่มีข้อเสนอแนะให้ปรับแก้ข้อคำถาม ในบางประเด็นให้มีความชัดเจนมากขึ้น ซึ่งจะเป็นครอบคลุมความเป็นปรนัยได้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยภายในประเทศ

งานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน มีดังนี้

พรรณพร นามโนรินทร์ และลัดดา ศิลาอ่อน (2555) ศึกษาเรื่อง “การพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (PBL) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านหนองโก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ (1) เครื่องมือที่ใช้ปฏิบัติการคือ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหา เป็นฐาน (Problem-Based Learning--PBL) จำนวน 9 แผน (2) เครื่องมือสะท้อนผลการศึกษา ได้แก่ แบบบันทึกผลการจัด กิจกรรมการเรียนรู้แบบสังเกตพฤติกรรม การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสัมภาษณ์ผู้เรียน แบบทดสอบย่อยท้ายวงจร (3) เครื่องมือประเมินผลการศึกษา ได้แก่ แบบทดสอบวัดทักษะการแก้ปัญหาและแบบทดสอบวัดผล

สัมฤทธิ์ทางการเรียน การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ประเด็น (1) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยนำข้อมูลที่ได้จากการสังเกตโดยผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย และการสัมภาษณ์ผู้เรียนมาวิเคราะห์ตีความ และสรุปผล และ (2) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยนำแบบทดสอบย่อยท้ายวงจร แบบทดสอบวัดทักษะการแก้ปัญหาและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาหาค่าเฉลี่ยและร้อยละ ผลการศึกษาพบว่า (1) ทักษะการแก้ปัญหาของนักเรียนที่เรียนจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning--PBL) ร้อยละ 81.25 ของกลุ่มเป้าหมาย ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 76.56 ซึ่ง สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ให้นักเรียนร้อยละ 70 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70

นวกัทร ตระกูลพรและนิลมณี พิทักษ์ (2558) ศึกษาเรื่อง “การพัฒนาความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณและทักษะการแสวงหาความรู้ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (problem-based learning) ร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือเทคนิคกลุ่มสืบสวนสอบสวน (group investigation)” การศึกษานี้ใช้รูปแบบวิจัยเชิงปฏิบัติการ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ (1) เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองปฏิบัติการ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือเทคนิคกลุ่มสืบสวน สอบสวน (2) เครื่องมือที่ใช้ในการสะท้อนผลศึกษา ได้แก่ แบบบันทึกการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู แบบสังเกต การจัดการเรียนรู้ แบบสัมภาษณ์นักเรียน แบบทดสอบย่อยท้ายวงจรแบบวัดทักษะการแสวงหาความรู้ และ (3) เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ แบบทดสอบวัดการคิดอย่างมีวิจารณญาณ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการศึกษาพบว่า (1) นักเรียนที่ได้พัฒนาความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning--PBL) ร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือเทคนิคกลุ่มสืบสวนสอบสวน (group investigation) จำนวนนักเรียน 26 คน มีนักเรียนผ่านเกณฑ์ 20 คน คิดเป็นร้อยละ 76.92 ของนักเรียนทั้งหมด

รุสดา จะปะเกีย (2558) ศึกษาเรื่อง ผลของการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชีววิทยา และความพึงพอใจในการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ

10,000 บาท ส่วนใหญ่ใช้งานเว็บไซต์เฟซบุ๊ก (Facebook) มานานกว่า 1 ปี ขึ้นไป โดยสถานที่เข้าใช้จากที่บ้านเป็นส่วนใหญ่ การเข้าใช้งานเว็บไซต์เฟซบุ๊ก (Facebook) ในแต่ละครั้งส่วนใหญ่มากกว่า 4 ชั่วโมง จำนวนครั้งที่เข้าใช้มากกว่า 10 ครั้ง โดยช่วงเวลาที่เข้าใช้งานเว็บไซต์เฟซบุ๊ก (Facebook) คือ ช่วงเวลา 18.01-21.00 น. และส่วนใหญ่ยังเลือกใช้บริการเว็บไซต์สังคมอื่น ๆ อีก โดยรู้จักเว็บไซต์เฟซบุ๊ก (Facebook) จากเพื่อนหรือญาติ โดยวัตถุประสงค์การใช้งานเพื่อความบันเทิงส่วนตัว

เทพยพงษ์ เศษคิมบง (2554) ศึกษาเรื่อง ผลการเรียนรู้ด้วยอิเล็กทรอนิกส์นึ่งแบบเรียนรู้ร่วมกันผ่านสื่อสังคมออนไลน์ที่มีต่อความสามารถทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา เพื่อศึกษาความสามารถทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยอิเล็กทรอนิกส์นึ่ง ซึ่งผลวิจัยพบว่า นักศึกษาที่เรียนรู้ด้วยอิเล็กทรอนิกส์นึ่งแบบเรียนรู้ร่วมกันผ่านสื่อสังคมออนไลน์มีคะแนนผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

พิชญาวี คณะผล (2554) ศึกษาเรื่อง การศึกษาทัศนคติ การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจของการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์กรณีศึกษา: นักศึกษาและบุคลากรวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา จ. เพชรบูรณ์ ผลการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิง ช่วงอายุ 16-25 ปี สถานภาพโสด รายได้โดยเฉลี่ยต่ำกว่า 10,000 บาท ส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อเครือข่ายสังคมออนไลน์ในเชิงบวก ส่วนมากให้ความสำคัญสำหรับสังคมออนไลน์เป็นช่องทางที่เปิดกว้าง เป็นเครื่องมือให้คนได้แสดงความคิดเห็นได้ในหลากหลายแง่มุม สามารถค้นหาข้อมูลและตอบสนองความต้องการได้ง่าย และเป็นการโต้ตอบสื่อสารกันโดยอิสระ ไม่ว่าจะอยู่ที่ไหน เวลาใด มีการใช้ประโยชน์จากสังคมออนไลน์เพื่อ Chat กับเพื่อน ค้นหาเพื่อนเก่าหรือหาเพื่อนใหม่ เพื่อการติดตามข่าวสารที่สนใจและเหตุการณ์ต่าง ๆ และเพื่อรับ-ส่งอีเมล ดาวน์โหลดเพลง ดาวน์โหลดเกม มีความพึงพอใจมากในเรื่องของการได้สนทนา (chat) โต้ตอบกับเพื่อน หรือผู้ที่ต้องการจะสื่อสารด้วย มีความคล่องตัวหรือความรวดเร็วในการติดต่อสื่อสาร และมีความหลากหลายของชุมชนหรือกลุ่มสังคม

วิมลพรรณ อาภาเวท , สาวิตรี ชีวะสาธน์ และชาญ เดชอ้วนง (2554) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการสื่อสารในเฟซบุ๊ก (Facebook) ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ผลการศึกษาพบว่า (1) นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครที่มีเพศ อายุ ชั้นปี คณะคะแนนเฉลี่ยสะสม และรายได้ของครอบครัวแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการสื่อสารในเฟซบุ๊ก (Facebook) ไม่แตกต่างกัน (2) นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครที่มีเพศ อายุชั้นปี คณะ คะแนนเฉลี่ยสะสม และรายได้ของครอบครัวแตกต่างกัน มีความคาดหวังต่อเฟซบุ๊ก (Facebook) ไม่แตกต่างกัน (3) นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครที่มีรายได้ของครอบครัวแตกต่างกัน มีการใช้ประโยชน์เฟซบุ๊ก (Facebook) แตกต่างกัน (4) นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครที่มีเพศ อายุ ชั้นปี คณะ คะแนนเฉลี่ยสะสม และรายได้ของครอบครัวแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อเฟซบุ๊ก (Facebook) ไม่แตกต่างกัน และ (5) ความคาดหวัง การใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจต่อเฟซบุ๊ก (Facebook) มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับมาก กับพฤติกรรมการสื่อสารในเฟซบุ๊ก (Facebook) นอกจากนี้ยังพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครส่วนใหญ่ มีการใช้เฟซบุ๊กทุกวัน และมีความคาดหวังการใช้ประโยชน์อยู่ในระดับมากและปานกลาง ส่วนความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ณัฐพล บัวอุไร (2555) ศึกษาเรื่อง ผลการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ตามทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง วิชาการสร้างงานสื่อผสม เรื่อง คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ลำลูกกา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ตามทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนการสอนโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และความสามารถในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการเรียนรู้ทั้ง 4 ครั้งของการวัดมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ตามทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองในระดับมาก

ปิยะภา วรรณสมพร (2556) ศึกษาเรื่อง การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจในการใช้เฟซบุ๊กของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า

ภาพรวมของกลุ่มตัวอย่าง เลือกใช้ประโยชน์จากเฟซบุ๊ก เพื่อแสวงหาข้อมูล ข่าวสาร ที่ทันสมัย ทั้งเรื่องของเพื่อน คนรู้จัก และเรื่องทั่วไป เพื่อต้องการความบันเทิง สนุกสนาน และความแปลกใหม่ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมกับกลุ่มเพื่อน เพื่อแสดงความคิดเห็น ในประเด็นที่ตนสนใจ เพื่อสนทนากับเพื่อนและคนอื่น ๆ เพื่อโพสค์รูปและเรื่องราวของ ตนเอง อยู่ในระดับมาก รองลงมา เพื่อเป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เพื่อการสร้าง รายได้ อยู่ในระดับปานกลาง และน้อยที่สุดคือ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ความคิดเห็น และ ระดมความคิด ในกลุ่มเพื่อน อยู่ในระดับน้อย

จักรกริช ปิยะ (2557) ศึกษาเรื่อง การศึกษาการใช้สื่อสังคมออนไลน์ (social media) เพื่อการบริหาร งานก่อสร้าง กรณีศึกษา ห้างหุ้นส่วนจำกัดเทคโนโลยี (2001) อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่า หลังจากใช้สื่อสังคมออนไลน์ (social media) แล้วงานบริหาร การก่อสร้าง มีประสิทธิภาพมากขึ้น พนักงานห้างหุ้นส่วน มีความพึงพอใจต่อการประยุกต์ใช้สื่อสังคมออนไลน์ (social media) เพื่องานบริหารงาน ก่อสร้างอยู่ในระดับมากที่สุด

สมพิศ วงษ์ประเทศ (2557) ศึกษาเรื่อง ผลการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ สื่อสังคมออนไลน์ตามทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง เรื่องการสร้างงานนำเสนอ สำหรับนักศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียนหลังการเรียนเรื่องการสร้างงานนำเสนอ โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ตามทฤษฎี การสร้างความรู้ด้วยตนเอง สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ผลการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองของนักเรียนที่เรียน โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ตามทฤษฎี การสร้างความรู้ด้วยตนเอง อยู่ในระดับมาก และผลการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการเรียนรู้ ของนักเรียนอยู่ในระดับมาก

ชนิษฐา ทวีศรี (2558) ศึกษาเรื่อง ผลการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการร่วมมือกันเรียนรู้ แบบบูรณาการการอ่านและเขียนเรียงความผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ที่มีต่อความสามารถ ในการเขียนเรียงความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วย เทคนิคการร่วมมือกันเรียนรู้แบบบูรณาการการอ่านและเขียนเรียงความผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อประเมินความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

กาญจนา มงคลสิงห์ (2548) ศึกษาเรื่อง การใช้แผนที่ความคิดเพื่อสร้างเสริมทักษะการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการศึกษาพบว่า แผนการสอนเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนที่ความคิดเสริมสร้างทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนของนักเรียนมีค่าเฉลี่ยผ่านเกณฑ์ 50% โดยได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 57.06

ศุภธิดา ศรีวิชัย (2549) ศึกษาเรื่อง การใช้โครงสร้างระดับยอดและกลวิธีการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ ผลการศึกษาพบว่า ความสามารถในการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนสูงขึ้น โดยสรุปแล้วผู้สอนได้พยายามใช้กิจกรรมและเทคนิควิธีการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของผู้เรียนซึ่งแสดงถึงความสำคัญของการเขียนที่เป็นทักษะสำคัญที่ผู้เรียนจะต้องมีความสามารถเพื่อให้ผ่านมาตรฐานการเรียนรู้และเป็นการพัฒนาเพื่อการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน สังคม และประเทศชาติ

งานวิจัยต่างประเทศ

Gutierrez, Rodriguez, Ortiz, and Garcia (2012) ศึกษาเรื่อง “Applying Connectivist Principles and the Task-Based Approach to the Design of a Multimodal Didactic Unit” งานวิจัยนี้เป็นการอธิบายการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถผู้เรียนในการเรียนการสอนผ่านเฟซบุ๊ก ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ฝึกการเรียนการสอนด้วยวิธีนี้ มีความเข้าใจเทคโนโลยีสมัยใหม่และความสามารถในการเขียนได้อย่างเป็นธรรมชาติ

Suthiwartnarueput and Wasanasomsithi (2012) ศึกษาเรื่อง “Effects of Using Facebook as a Medium for Discussions of English Grammar and Writing of Low-Intermediate EFL Students” ผลการศึกษาพบว่า ผลของการใช้เฟซบุ๊กเป็นสื่อกลางสำหรับการอภิปรายเกี่ยวกับไวยากรณ์และการเขียนภาษาอังกฤษของนักศึกษา ก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 หัวข้อที่คุยกันส่วนมากเป็นเรื่องโครงสร้างภาษา ตามด้วยความหมายของคำ ส่วนของคำ และอนุประโยคสัมพันธ์ นอกจากนั้น ผลการศึกษายังพบว่า คะแนนในส่วนของไวยากรณ์ และคะแนนของส่วน

ของการเขียนมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ ($r = 0.399$ ในส่วนของคะแนนก่อนเรียน) และ ($r = 0.859$ ในส่วนของคะแนนหลังเรียน) และนักศึกษาที่มีความพึงพอใจที่ดีต่อการใช้เฟซบุ๊กเป็นสื่อของการเรียนไวยากรณ์และการการเขียน และเฟซบุ๊กเป็นสื่อสำหรับคุยกันของครูและนักศึกษาที่ทำให้เกิดความรู้ทางด้านไวยากรณ์เพิ่มขึ้นด้วย

Shih (2013) ศึกษาเรื่อง “Effect of Using Facebook to Assist English for Business Communication Course Instruction” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการเรียนแบบผสมผสานกับเฟซบุ๊ก และการประเมินแบบคู่ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาเทคโนโลยีสารสนเทศจำนวน 111 คน แบ่งเป็น 3 กลุ่มใหญ่ของกลุ่มในเฟซบุ๊ก งานวิจัยนี้เป็นประเภทงานวิจัยแบบผสมผสาน คือ เป็นทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ วิธีการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แก่ คะแนนสอบก่อนเรียนและหลังเรียน แบบสอบถามความพึงพอใจ แบบประเมินตนเอง ส่วนเชิงคุณภาพ ได้แก่ การสัมภาษณ์ ผลของการศึกษาพบว่า การใช้เฟซบุ๊กสอนในรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทางธุรกิจสามารถช่วยให้ผู้เรียนเรียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทางธุรกิจได้ดีขึ้น ความรู้ทางวิชาชีพของผู้เรียนได้เพิ่มขึ้น ทั้งในชั้นเรียนและการประเมินของเพื่อนทางเฟซบุ๊ก นอกจากนั้น การเรียนแบบผสมผสานยังเพิ่มแรงจูงใจและความสนใจในการเรียนของผู้เรียนได้มากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

Griesemer (2014) ศึกษาเรื่อง “Using Social Media to Enhance Students’ Learning Experiences” ผลการศึกษาพบว่า การใช้สื่อสังคมออนไลน์สามารถเพิ่มการเรียนรู้ภาษาของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาได้ ความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทักษะการเขียน และทักษะการอ่าน เนื่องจากผู้เรียนได้ฝึกฝนการเขียนภาษาผ่านสื่อสังคมออนไลน์ และผู้เรียนมีความพึงพอใจในการเรียนภาษาอังกฤษมากขึ้น

Dastgeer and Afzal (2015) ศึกษาเรื่อง “Improving English Writing Skill: A Case of Problem Based Learning” ได้ทดลองสอนการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้ปัญหาเป็นฐานเป็นการเขียน Essay กับนักเรียนชาวปากีสถาน โดยมีการทดลองสอนเพื่อเปรียบเทียบกับวิธีการสอนแบบปกติในชั้นเรียน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนจำนวน 40 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มควบคุม 20 คน และกลุ่มทดลอง 20 คน ผลการศึกษาพบว่า การสอนโดยใช้วิธีการสอนการเขียนแบบใช้ปัญหาเป็นฐานมีประสิทธิภาพดีกว่า การสอนแบบวิธีปกติ และวิธีการสอนการเขียนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานสามารถพัฒนาความสามารถในการเขียนมากขึ้น

Iswandari, Prayogo, and Cahyono (2017) ศึกษาเรื่อง “Effect of Environmental Problem-Based Learning on the Indonesian EFL Students’ Environment-Related Vocabulary Mastery and Writing Ability” ซึ่งเกี่ยวกับผลของสอนการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้ปัญหาเป็นฐานกับนักศึกษาจำนวน 30 คน ซึ่งเป็นการทดลองกับนักศึกษา 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มแรก ถูกสอนโดยวิธีการสอนแบบปัญหาเป็นฐาน ส่วนกลุ่มที่ 2 ถูกสอนโดยวิธีการปกติ ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐานมีความสามารถในการเขียนและการใช้คำศัพท์มากกว่ากลุ่มที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบปกติ นอกจากนี้ การสอนการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ควรคำนึงถึงความพร้อมของหลักสูตร ผู้เรียน และปัจจัยเกื้อหนุนของสถานศึกษา

Sofia (2015) ศึกษาเรื่อง *Teaching Technical Writing Skills Using Web 2.0 Technology: An Experimental Study* โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อฝึกนักศึกษาวิศวกรรมศาสตร์ด้านทักษะการเขียนเชิงเทคนิค โดยใช้ Google Drive และ Blog ช่วย กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาจากมหาวิทยาลัยบี เอส อับดูร์ ราห์มัน จำนวน 34 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบสอบถาม แบบทดสอบ แบบทดสอบประเมินประจำบท บทเรียนภาระงาน สถิติสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลใช้ การวิเคราะห์ข้อผิดพลาด คะแนนที่ (t test) ค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลของการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน คือ 45.18 คะแนนเฉลี่ยหลังเรียน คือ 52.65 ค่าสหสัมพันธ์อยู่ที่ .98 และเมื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนั้นภาระงานที่ออกแบบช่วยให้ความสามารถในการเขียนของผู้เรียนเพิ่มขึ้น ผลจากการสัมภาษณ์นักศึกษา พบว่า การใช้ Google Drive และ Blog ทำให้ผู้เรียนแบ่งข้อมูลกับเพื่อนได้ และการเรียนการเขียนผ่านเทคโนโลยี เป็นนวัตกรรมใหม่ที่เพิ่มความสามารถในการเขียนของผู้เรียนได้ดี

Kutubkhanah and Hanan (2017) ศึกษาเรื่อง *Perceived Effectiveness of Social media as an English Language Learning Tool* เป็นการศึกษาประสิทธิภาพของสื่อสังคมออนไลน์ที่เป็นสื่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่ได้รับการเรียนโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ มีความสามารถทางภาษาอังกฤษดีขึ้นและมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน

และครูผู้สอนมากขึ้น นอกจากนั้นยังมีการทำงานร่วมกับเพื่อนเป็นกลุ่มได้ดี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

Xodabande (2017) ศึกษาเรื่อง “The Effectiveness of Social Media Network Telegram in Teaching English Language Pronunciation to Iranian EFL learners” เป็นการศึกษาประสิทธิผลของการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการสอนการออกเสียงภาษาอังกฤษกับนักศึกษาชาวอิหร่าน เป็นงานวิจัยเชิงทดลอง ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่เป็นกลุ่มทดลองมีพัฒนาการการออกเสียงได้ดีกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การใช้สื่อสังคมออนไลน์ช่วยเพิ่มความสามารถในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปความว่า การเรียนการสอนการเขียนภาษาอังกฤษนั้น มีเทคนิคกลยุทธ์มากมาย แต่หากมีการเรียนการสอนผ่านสื่อสังคมออนไลน์เช่นเฟซบุ๊ก ก็จะเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนมากกว่าเดิมและประสิทธิภาพการเรียนการสอนก็เพิ่มมากขึ้นด้วย นอกจากนั้นผู้เรียนยังมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยวิธีการสอนการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้ปัญหาเป็นฐานผ่านสื่อสังคมออนไลน์ในระดับมาก

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลของการใช้สื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ สำหรับนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอนตามหัวข้อ ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การดำเนินการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น จาก 3 คณะ ได้แก่ คณะบริหารธุรกิจ คณะวิศวกรรมศาสตร์ และคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 120 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชา ENL-102 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 30 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling)

ระยะเวลาในการทดลอง

ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 โดยกลุ่มตัวอย่างได้รับการทดสอบก่อนเรียน ใช้เวลา 2 ชั่วโมง และใช้เวลาทดลอง 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง รวม 18 ชั่วโมง จากนั้นจึงทำการทดสอบหลังการทดลองอีกครั้ง ใช้เวลา 2 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 22 ชั่วโมง

เนื้อหาที่ใช้ทดลอง

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาจากคำอธิบายรายวิชา ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ซึ่งระบุไว้ในรายวิชา ENL-102 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 2 จากนั้นจึงคัดเลือกมาจากหัวข้อที่ปรากฏในหนังสือเรียน วารสาร สื่อ และสิ่งตีพิมพ์ต่าง ๆ ที่มีเนื้อหาครอบคลุมและตรงตามคำอธิบายรายวิชา และหลักสูตรที่ศึกษา โดยพิจารณาระดับความยากง่ายของคำศัพท์ที่เหมาะสมกับความสามารถของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น จำนวน 6 หัวข้อ ซึ่งได้มาจากการถามความต้องการหัวข้อที่จะเขียนของนักศึกษา ดังนี้

1. Describe the house in which you grew up
2. A Scary Secret
3. My Two Homes
4. Testing in the 21st Century
5. Effects of Watching too much TV
6. Describing the picture

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่

1. แผนการจัดการเรียนรู้การเรียนการสอนการเขียนภาษาอังกฤษผ่านสื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน สำหรับนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น จำนวน 6 แผน

2. สื่อสังคมออนไลน์ ได้แก่ Facebook, Slide Share และ Youtube
3. แบบประเมินการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการเรียนรู้ของผู้เรียน
4. แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษก่อนและหลังการทดลอง
5. แบบประเมินความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ
6. แบบบันทึกการเรียนรู้
7. แบบสอบถามวัดความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนการสอนการเขียนภาษาอังกฤษผ่านสื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขั้นตอนในการดำเนินการการสร้างเครื่องมือการวิจัย

แผนการจัดการเรียนรู้ มีดังต่อไปนี้

1. ศึกษาหลักสูตรของแผนภาษาอังกฤษ สำนักพื้นฐานและภาษา สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น
2. ศึกษาจุดประสงค์การเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 2 (ENL-102) ของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเนื้อหา
3. ศึกษารายละเอียดของเนื้อหาที่จะนำมาจัดทำแผนการเรียนรู้ จากหนังสือการเขียนภาษาอังกฤษ และสิ่งตีพิมพ์หรือสื่อต่าง ๆ ที่สามารถพบได้ในชีวิตจริง โดยเลือกระดับความยากง่ายของคำศัพท์และโครงสร้างทางภาษาในระดับเดียวกับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 แล้วนำมาจัดทำแผนการเรียนรู้ จำนวน 6 หน่วย ดังข้อมูลที่ปรากฏ (ดูตาราง 4)

ตาราง 4

แผนการจัดการเรียนรู้ (plans of learning management)

แผนการจัด การเรียนรู้ที่	ชั่วโมงที่	หัวข้อการเขียน	โครงสร้างไวยากรณ์	หน้าที่ทางภาษา	ภาระงาน
1	1-3	Describe the house in which you grew up	- Present Simple S+V1+O - Present Simple Passive Voice S+is/am/are+V3	เขียนเชิงพรรณนา	ออกแบบและเขียนบรรยายบ้านที่คุณเติบโตมา
2	4-6	A Scary Secret	- Past Simple S+V2+O - Past continuous tense S+was, were+v1ing	เขียนอธิบาย และบรรยาย เชิงเล่าเรื่องได้	ออกแบบการเขียนใน2ประเด็นเกี่ยวกับความลับ ที่น่ากลัวที่เคยประสบมา
3	7-9	My Two Homes	- Present Perfect S+have,has+v3 - Comparison-Contrast Connectors Like/Similarly Unlike In contrast	เขียนเชิงเปรียบเทียบ และแสดงข้อแตกต่าง	เขียนบรรยายเชิงอธิบายความ และเปรียบเทียบ และแสดงข้อแตกต่างได้เกี่ยวกับบ้านทั้งสอง หลัง

ตาราง 4 (ต่อ)

แผนการจัด การเรียนรู้ที่	ชั่วโมงที่	หัวข้อการเขียน	โครงสร้างไวยากรณ์	หน้าที่ทางภาษา	ภาระงาน
4	10-12	Testing in the 21st Century	- Present continuous S+is,am,are+v1ing - Quantity Expressions Most, Some, a lot of, much, a little, many, a few.	เขียนบรรยายแบบ ความคิดเห็นได้	เขียนอธิบายเพื่อแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ การสอบในศตวรรษที่21
5	13-15	Effects of Watching too much TV	- Future Simple S+will-v1 - If Clause If+S+V1, S+will+v1	เขียนอธิบายความเชิงเหตุ และผล	ออกแบบและเขียนอธิบายความเชิงเหตุและผล เกี่ยวกับผลของการดูทีวีมากเกินไป
6	16-18	Describing the picture	- Present Simple S+V1+O - Present Continuous S+is/am/are+V1ing	เขียนอธิบายเกี่ยวกับ รูปภาพ ตาราง และกราฟ	ออกแบบและเขียนอธิบายรูปภาพต่าง ๆ ที่หลากหลาย

สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร แนวคิดและวิธีดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนการเขียนที่เน้นปัญหาเป็นฐาน ซึ่งประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่

1. ขั้นก่อนเขียน โดยผู้สอนชี้แจงจุดประสงค์ วิธีการปฏิบัติงาน และทบทวนความรู้ทางภาษาที่จำเป็นต้องใช้ในการเขียน ตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ตาม 6 ขั้นตอน ได้แก่ (1) เชื่อมโยงปัญหา ระบุปัญหา (2) กำหนดแนวทางที่เป็นไปได้ ค้นคว้าทำความเข้าใจ (3) ค้นคว้าศึกษาด้วยตนเอง (4) สังเคราะห์ความรู้ (5) สรุปประเมินค่า หาคำตอบ และ (6) นำเสนอประเมินผลงาน โดยบูรณาการเข้ากับการจัดสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ (CLEs) ตาม 8 ขั้นตอน ได้แก่ (1) สถานการณ์ที่เป็นปัญหา (2) แหล่งเรียนรู้ (3) กรณีที่เกี่ยวข้อง (4) ฐานความช่วยเหลือ (5) ปริศนาผู้เชี่ยวชาญ (6) เครื่องมือทางปัญญา (7) ขึ้นสะท้อนความรู้ และ (8) ขึ้นสรุปและแก้ปัญหา เพื่อให้แผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร แนวคิด และวิธีดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนการเขียนที่เน้นปัญหาเป็นฐาน ผู้วิจัยได้สร้างแผนการเรียนการสอนการเขียนภาษาอังกฤษแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน โดยบูรณาการเข้ากับการจัดสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ (CLEs) ดังข้อมูลที่ปรากฏ (ดูตาราง 5)

ตาราง 5

แผนการเรียนการสอนการเขียนภาษาอังกฤษแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน โดยบูรณาการเข้ากับการจัดสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ (CLEs)

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน	การจัดสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ (CLEs)	กิจกรรม	Social Media
1. เชื่อมโยงปัญหา ระบุปัญหา	1. สถานการณ์ที่เป็นปัญหา	Pre-writing Activity 1. The lecturer gives a problem situation to the learners	-Facebook -Slide Share
2. กำหนดแนวทางที่เป็นไปได้ ค้นคว้าทำความเข้าใจ	2. แหล่งเรียนรู้ 3. กรณีที่เกี่ยวข้อง	2. The lecturer gives learning sources to the learners to prepare for writing essay. 3. The lecturer gives related cases about writing tasks to the learners and 4. The learners brainstorm the idea and do a mind map.	-Facebook -Slide Share -YouTube

ตาราง 5

แผนการเรียนการสอนการเขียนภาษาอังกฤษแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน โดยบูรณาการเข้ากับการจัดสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ (CLEs)

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน	การจัดสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ (CLEs)	กิจกรรม	Social Media
3. ค้นคว้า ศึกษาด้วยตนเอง	4. ฐานความช่วยเหลือ 5. ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ	While-writing activity 1. The lecturer gives assistant centre to Learners 2. The lecturer gives intellectual tools to the learners	- Facebook - Instagram - Line - e-mail - twitter
4. สังเคราะห์ความรู้	6. เครื่องมือทางปัญญา	Post-writing Activity 1. The learners consult with the experts for writing tasks	- Facebook - Slide Share - Website
5. สรุปประเมินค่าหาคำตอบ	7. ขึ้นสะท้อนความรู้	2. The lecturer gives feedback for knowledge about writing tasks.	- Facebook - Slide Share
6. นำเสนอประเมินผลงาน	8. ขึ้นสรุปและแก้ปัญหา	3. The learners conclude the concepts and the methods to solve the problems about the writing tasks.	- Facebook - Slide Share

จากนั้นผู้สอนกำหนดแนวทางที่เป็นไปได้ เพื่อให้ผู้เรียนแต่ละคนวางแผนการศึกษา ค้นคว้า ทำความเข้าใจอภิปรายปัญหา ช่วยกันคิดวิเคราะห์ เพื่อหาวิธีการหาคำตอบ ผู้สอนคอยช่วยเหลือกระตุ้นให้เกิดการอภิปรายภายในกลุ่มเฟซบุ๊ก เพื่อให้นักเรียนเข้าใจ วิเคราะห์ปัญหาแหล่งข้อมูล

2. ขึ้นระหว่างเขียน จำแนกย่อยเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

2.1 ขึ้นวาดโครงร่างแผนผังความคิด ในขั้นตอนนี้ผู้เรียนจะทำตามหัวข้อ ที่ผู้สอนมอบหมายให้ ซึ่งผู้เรียนจะปฏิบัติเป็นรายบุคคล เพื่อให้มีการวางแผนเรื่องที่จะเขียนว่าเขียนอย่างไร เนื้อหาที่จะเขียนคืออะไร และดำเนินการศึกษาค้นคว้า ผู้เรียนกำหนด สิ่งที่ต้องเรียน ดำเนินการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองด้วยวิธีการหลากหลาย

2.2 ขึ้นวางแผน เนื้อหา คำศัพท์ที่เขียน และลำดับเนื้อหาที่เขียนตามขั้นตอน
การเขียน คือ Introduction Body และ Conclusion

2.3 ขึ้นลงมือเขียน ในขั้นตอนนี้ผู้เรียนลงมือเขียนแล้วแลกเปลี่ยนความคิดกับ
เพื่อนในกลุ่มเพื่อเปรียบเทียบผลงานกัน

3. ขึ้นหลังการเขียน ขั้นนี้เป็นการวิเคราะห์ภาษา ผู้เรียนจะต้องศึกษา ตรวจสอบ
และอภิปรายลักษณะเฉพาะของเนื้อหาที่เป็นภาษาเป้าหมาย ตรวจสอบการเขียน และ
ข้อผิดพลาด เช่น คำศัพท์ ไวยากรณ์ และเนื้อหาเป็นการสังเคราะห์ความรู้ของผู้เรียน
เพื่อนำสิ่งที่ได้เขียนมาและ ความรู้ที่ได้ค้นคว้ามา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน อภิปรายผล
และสังเคราะห์ความรู้ที่ได้มาว่ามีความเหมาะสมหรือไม่เพียงใด

จากนั้นสรุปและประเมินค่าของคำตอบ ผู้เรียนแต่ละกลุ่มสรุปผลงานของ
กลุ่มตนเอง และประเมินผลงานว่าข้อมูลที่ได้ลงมือเขียนมามีความเหมาะสมหรือไม่เพียงใด
โดยพยายามตรวจสอบแนวคิดภายในกลุ่มของตนเองอย่างอิสระทุกกลุ่มช่วยกันสรุป
องค์ความรู้ในภาพรวมของปัญหาอีกครั้ง และนำเสนอและประเมินผลงานของผู้เรียน
นำข้อมูลที่ได้มานำเสนอเป็นผลงานในรูปแบบของสังคมออนไลน์ ผู้สอนประเมินผล
การเรียนรู้และทักษะกระบวนการของการเขียน

นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจ เพื่อตรวจสอบ
ข้อบกพร่องและพิจารณาให้ข้อเสนอแนะและหาค่าความเชื่อมั่น (IOC) ซึ่งผลตรวจสอบ
ค่า IOC มีค่าเท่ากับ 1.00 โดยค่าดัชนีความสอดคล้องที่ยอมรับได้มีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป

นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านการตรวจแล้วไปแก้ไขและปรับปรุงให้ดีขึ้น

นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านการตรวจดูความถูกต้องและเหมาะสมของเนื้อหา

นำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น จำนวนทั้งสิ้น
30 คน

การสร้างสื่อสังคมออนไลน์

สื่อสังคมออนไลน์ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ Facebook, Slide Share
และ YouTube โดยใช้เฟสบุ๊กเป็นหลักแล้วนำสื่อที่เหลือเชื่อมโยงเข้ามาร่วมกัน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา คู่มือเกี่ยวกับวิธีการใช้ Facebook, Slide Share และ YouTube
2. สร้างกลุ่มการเรียนรู้บนสื่อสังคมออนไลน์ โดยใช้เว็บไซต์ www.facebook.com ที่มีนักศึกษาและสื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้ ศึกษาค้นคว้า จากการนำเอาลิงก์วิดีโอ จาก YouTube และลิงก์ฟรีเซนเตชันจาก Slide Share มาร่วม ดังต่อไปนี้
 - 2.1 Facebook ใช้สำหรับการเนื้อหาการเรียนการสอนบนหน้าโปสของ เฟซบุ๊กระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ได้แก่ การตั้งประเด็นถามตอบในเรื่องที่น่าสนใจ โพสต์ (post) ในงานกิจกรรม คลิปวิดีโอ และรูปภาพห้องสนทนา (chatroom) สนทนาแบบโต้ตอบทันทีทั้งในส่วนเฉพาะกลุ่มและในโพสต์รวมอัปโหลดลิงก์วิดีโอ เอกสาร ไฟล์งาน สไลด์ฟรีเซนเตชันจาก YouTube และ Slide Share มาไว้ในเฟซบุ๊ก ส่งผลงานของนักศึกษา ให้ผู้สอนทางข้อความและการกดถูกใจให้กับลิงก์ โพสต์ และผลงานของเพื่อนเพื่อเป็นการประเมินผลอีกทางหนึ่ง
 - 2.2 YouTube นำลิงก์วิดีโอ โพสต์ไว้บนเฟซบุ๊ก เพื่อใช้เป็นตัวอย่างในการดึงดูดความสนใจของผู้เรียน และผู้เรียนสามารถนำไปต่อยอดการเรียนรู้ โดยใช้เป็นแหล่งสืบข้อมูลความรู้ ข่าวสาร เพิ่มเติมจากห้องเรียน จากนั้นใช้ในการเผยแพร่ผลงานของตนเองและแบ่งปันให้เพื่อนสามารถเข้าไปดูผลงานได้ ด้วยการนำลิงก์ไปโพสต์ไว้ในเฟซบุ๊กที่ได้เรียนร่วมกัน
 - 2.3 Slide Share นำลิงก์ไฟล์เอกสารหรือสไลด์ฟรีเซนเตชัน โพสต์ไว้บนเฟซบุ๊กเพื่อเป็นตัวอย่างแก่นักศึกษา จากนั้นให้นักศึกษานำไปต่อยอดการเรียนรู้ โดยใช้เป็นแหล่งสืบค้นข้อมูล ความรู้ ข่าวสาร เพิ่มเติมจากในห้องเรียน แล้วนำมาแบ่งปันให้เพื่อนได้เรียนรู้ด้วยการนำลิงก์ไปโพสต์ไว้ในเฟซบุ๊กที่ได้เรียนร่วมกัน
3. ตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ โดยกรรมการที่ปรึกษาตรวจสอบ และผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน พิจารณาความถูกต้องเหมาะสม และปรับปรุงแก้ไข ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบประเมินค่าความสอดคล้องของเนื้อหาโดยหาค่าความเชื่อมั่น (IOC) ซึ่งผลตรวจสอบค่า IOC มีค่าเท่ากับ 1.00 โดยค่าดัชนีความสอดคล้องที่ยอมรับได้มีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป
4. ปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมและนำไปใช้ในการวิจัยต่อไป

การสร้างแบบประเมินการใช้สื่อสังคมออนไลน์

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ การสร้างแบบประเมิน และเกณฑ์การให้คะแนน
2. วิเคราะห์เนื้อหา ข้อปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์
3. สร้างแบบประเมินการใช้สื่อสังคมออนไลน์เป็นแบบประเมินซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (rating scale) 5 ระดับ คือ 5, 4, 3, 2 และ 1 (Best, 1981) ซึ่งมีลักษณะ ดังนี้

ตาราง 6

เกณฑ์การประเมินและเกณฑ์การให้คะแนนแบบวัดระดับอัตราส่วน การใช้สื่อสังคมออนไลน์ของนักศึกษา

รายการ ประเมิน	ระดับคะแนน
1. Facebook	5 หมายถึง สามารถใช้ Facebook ในการศึกษา เชื่อมโยงข้อมูล และแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ เขียนเนื้อหาเกี่ยวกับความรู้ บทเรียนและการเรียนรู้ของตนเอง มีส่วนร่วมในกระดานสนทนา
	4 หมายถึง สามารถใช้ Facebook ในการศึกษา เชื่อมโยงข้อมูล และแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ เขียนเนื้อหาเกี่ยวกับความรู้ บทเรียนและการเรียนรู้ของตนเอง มีส่วนร่วมในกระดาน สนทนาเป็นส่วนใหญ่
	3 หมายถึง สามารถใช้ Facebook ในการเรียน เชื่อมโยงข้อมูล และแลกเปลี่ยนเรียนรู้แต่ไม่สม่ำเสมอ เขียนเนื้อหาเกี่ยวกับความรู้ บทเรียนและการเรียนรู้ของตนเอง มีส่วนร่วมในกระดานสนทนาบ้างเล็กน้อย
	2 หมายถึง สามารถใช้ Facebook ในการศึกษา เชื่อมโยงข้อมูล และแลกเปลี่ยนเรียนรู้แต่ไม่สม่ำเสมอ ไม่เคยเขียนเนื้อหาเกี่ยวกับความรู้ บทเรียนและการเรียนรู้ของตนเอง

ตาราง 6 (ต่อ)

รายการ ประเมิน	ระดับคะแนน
	1 หมายถึง ไม่ใช้ Facebook ในการศึกษา เชื่อมโยงข้อมูล และแลกเปลี่ยนเรียนรู้
2. Slide Share	5 หมายถึง สามารถใช้ Slide Share ศึกษา สืบค้น เผยแพร่ ข้อมูลความรู้ สม่ำเสมอมีเนื้อหาทั้งเอกสารทั่วไปและเอกสารนำเสนอ 4 หมายถึง สามารถใช้ Slide Share ศึกษา สืบค้น เผยแพร่ ข้อมูลความรู้ เป็นส่วนใหญ่ มีเนื้อหาทั้งเอกสารทั่วไปและเอกสารนำเสนอ 3 หมายถึง สามารถใช้ Slide Share ศึกษา สืบค้น เผยแพร่ ข้อมูลความรู้ ไม่สม่ำเสมอและมีเอกสารน้อย
	2. หมายถึง สามารถใช้ Slide Share ศึกษา สืบค้น เผยแพร่ ข้อมูลความรู้ เป็นส่วนน้อย
	1 หมายถึง ไม่สามารถใช้ Slide Share ศึกษา สืบค้น เผยแพร่ ข้อมูลความรู้ได้
3. YouTube	5 หมายถึง สามารถค้นหาสื่อวิดีโอ อัปโหลดวิดีโอและนำวิดีโอมาใช้ สร้างชิ้นงานของตนเองได้อย่างเหมาะสมกับเนื้อหา 4 หมายถึง สามารถค้นหาสื่อวิดีโอ อัปโหลดวิดีโอและนำวิดีโอมาใช้ สร้างชิ้นงานของตนเองได้ไม่เหมาะสมกับเนื้อหา 3 หมายถึง สามารถค้นหาสื่อวิดีโอ แต่ไม่สามารถอัปโหลดวิดีโอ และนำวิดีโอมาใช้สร้างชิ้นงานของตนเองได้อย่าง เหมาะสมกับเนื้อหา 2 หมายถึง สามารถค้นหาสื่อวิดีโอ แต่ไม่สามารถอัปโหลดวิดีโอ และนำวิดีโอมาใช้สร้างชิ้นงานของตนเองได้ไม่เหมาะสม กับเนื้อหา 1 หมายถึง ไม่สามารถค้นหาสื่อวิดีโอ และไม่มีกรนำวิดีโอมาใช้ ในการสร้างชิ้นงานของตนเอง

โดยมีเกณฑ์การตัดสินในการแปลความหมายการให้คะแนนการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง มีการใช้สื่อสังคมออนไลน์อยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.50-3.49 หมายถึง มีการใช้สื่อสังคมออนไลน์อยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง มีการใช้สื่อสังคมออนไลน์อยู่ในระดับปานกลาง

ปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง มีการใช้สื่อสังคมออนไลน์อยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง มีการใช้สื่อสังคมออนไลน์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

น้อยที่สุด

4. ตรวจสอบพิจารณาแก้ไข ปรับปรุง และรับรองรูปแบบโดยอาจารย์ที่ปรึกษา

5. ตรวจสอบประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของการใช้ภาษา และค่าความสอดคล้อง

6. ปรับปรุงแก้ไข ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

7. นำแบบประเมินให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม และความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยมีเกณฑ์พิจารณา ดังนี้

+1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์

การเรียนรู้และเนื้อหา

0 หมายถึง เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์

การเรียนรู้และเนื้อหา

-1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์

การเรียนรู้และเนื้อหา

ผลการตรวจสอบค่า IOC มีค่าเท่ากับ 1.00 โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องที่ยอมรับได้มีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป

8. นำแบบประเมินที่ผ่านขั้นตอนทั้งหมดไปใช้ในการทดลองจริง

แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษก่อนและหลังการทดลอง มีการดำเนินการจัดทำ ดังนี้

1. ศึกษารูปแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนจากแนวทางการทดสอบทางภาษาในการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศของ กรมวิชาการ (2546, หน้า 251) และแนวทางการสร้างข้อสอบภาษาของ อัจฉรา วงศ์โสธร (2538, หน้า 109-126)

2. สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถด้านเขียนภาษาอังกฤษซึ่งครอบคลุมเนื้อหา และหน้าที่ของภาษาที่ใช้ในการทดลอง ซึ่งประกอบด้วยข้อสอบการเขียน 3 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 1 การเขียนเชิงพรรณนา ข้อที่ 2 การเขียนเชิงเปรียบเทียบ และข้อที่ 3 การเขียนเชิงข้อคิดเห็นและการเขียนเชิงเหตุและผล

3. นำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านเขียนภาษาอังกฤษ ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยมีเกณฑ์พิจารณา ดังนี้
+1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหา

0 หมายถึง เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหา

-1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหา

ผลการตรวจสอบค่า IOC มีค่าเท่ากับ 1.00 โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องที่ยอมรับได้มีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป

4. นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองกับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ห้องเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างและมีระดับผลการเรียนใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน เพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบ ความเหมาะสมด้านเวลา ความชัดเจนด้านคำสั่ง ความยากง่ายของภาษา

5. คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่ายระหว่าง 0.20-0.80 และค่าอำนาจจำแนก 0.20 ขึ้นไป คำนวณค่าความเชื่อมั่นของข้อสอบโดยใช้สูตร K-R 20 ของ Kuder and

Richardson (อ้างถึงใน บุญเรียง ขจรศิลป์, 2543, หน้า 165) ได้ข้อสอบที่เป็นไปตามเกณฑ์จำนวน 3 ข้อ เป็นข้อสอบที่สอดคล้องกับตารางกำหนดเนื้อหาข้อสอบของแบบทดสอบค่าความยากง่ายของแบบทดสอบอยู่ระหว่าง 0.47-0.67 ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบอยู่ระหว่าง 0.23-0.67

6. จากนั้นนำข้อสอบที่ได้ไปใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างในชั้นทดลองภาคสนาม เพื่อนำผลที่ได้ไปใช้ดำเนินการในขั้นต่อไป

แบบประเมินและเกณฑ์การประเมินความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ มีการดำเนินการจัดทำ ดังนี้

1. สร้างแบบประเมินความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ โดยใช้เกณฑ์ประเมินแบบแยกส่วน (analytic rubrics) เพื่อให้ผู้ที่ทำหน้าที่ในการตรวจงานเขียนทราบถึงองค์ประกอบในการเขียนที่ผู้วิจัยต้องการจะประเมินและใช้หลักเกณฑ์เดียวกันในการตรวจให้คะแนนงานเขียน โดยเมื่อตรวจให้คะแนนองค์ประกอบงานเขียนในแต่ละด้านเสร็จสิ้นแล้วจะนำคะแนนทุกด้านมารวมกัน จากนั้นจึงนำคะแนนรวมที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อระดับความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของผู้เรียนแบบภาพรวม

เกณฑ์การตรวจประเมินงานเขียนครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ปรับจากเกณฑ์ของ Hughes (2000) และ Jacobs (1981) โดยผู้วิจัยกำหนดคะแนนเต็มไว้ 50 คะแนน เพื่อให้เหมาะสมกับความยาวของงานเขียนซึ่งผู้วิจัยกำหนดให้เขียนเพียง 1 ย่อหน้า มีความยาวอยู่ระหว่าง 100 ถึง 150 คำ และกำหนดองค์ประกอบของเกณฑ์การประเมิน ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

เนื้อหา (	content)	15 คะแนน
การเรียบเรียง (	organization)	10 คะแนน
คำศัพท์ (	vocabulary)	10 คะแนน
ไวยากรณ์ (	grammar)	10 คะแนน
กลไกทางภาษา (	mechanics)	5 คะแนน
รวม		50 คะแนน

2. นำแบบประเมินความสามารถในเขียนภาษาอังกฤษให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยมีเกณฑ์พิจารณา ดังนี้
- +1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหา
 - 0 หมายถึง เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหา
 - 1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหา

ผลการตรวจสอบค่า IOC มีค่าเท่ากับ 1.00 โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องที่ยอมรับได้มีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป

จากนั้นผู้วิจัยนำคะแนนงานเขียนแต่ละชิ้นซึ่งมีคะแนนเต็มชิ้นละ 50 คะแนน มาปรับให้เหลือ 5 คะแนน เพื่อแปลค่าเฉลี่ย (mean) ของงานเขียนแต่ละชิ้นเป็นระดับความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ ได้ดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543, หน้า 107-108)

- ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีความสามารถมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีความสามารถมาก
- ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีความสามารถปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีความสามารถน้อย
- ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีความสามารถน้อยที่สุด

3. ผู้วิจัยนำเกณฑ์ในการประเมินที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและนำมาแก้ไขปรับปรุง

4. ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดให้มีผู้ตรวจงานเขียน จำนวน 3 คน ได้แก่ ผู้วิจัย และอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษ จำนวน 2 คน ซึ่งทั้ง 2 คน มาเป็นอาจารย์ชาวไทย 1 ท่าน เป็นอาจารย์ชาวต่างชาติ 1 ท่าน ซึ่งต่อไปผู้วิจัยจะใช้คำเรียกอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษที่ทำหน้าที่ตรวจงานเขียน ทั้ง 2 คน ว่า “ผู้ตรวจ” การที่ผู้วิจัยกำหนดให้มีผู้ตรวจ 3 คน มีจุดประสงค์เพื่อให้การตรวจและคะแนนที่ได้มีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้นเนื่องจากเป็น

คะแนนที่ได้มาจากการพิจารณาจากผู้ตรวจถึง 3 คน นอกจากนั้น การที่ผู้ตรวจทั้ง 2 คน ไม่รู้จักตัวผู้เรียนเลยซึ่งอาจจะช่วยลดการเกิดอคติระหว่างตัวผู้ตรวจและผู้เรียนได้

5. ผู้วิจัยชี้แจงให้ผู้ตรวจทั้ง 2 คน ทราบถึงเกณฑ์ที่จะใช้ในการตรวจและประเมิน แบบทดสอบความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษก่อนและหลังการทดลอง และ ชิ้นงานเขียนในแต่ละบทเรียนของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้เข้าใจตรงกันเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการประเมินและแนวทางในการประเมินความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของผู้เรียน

6. ผู้วิจัยและผู้ตรวจอีก 2 คน ตรวจแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียน ภาษาอังกฤษก่อนและหลังการทดลองและงานเขียนทั้ง 6 ครั้ง ของผู้เรียน เพื่อตรวจสอบระดับความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของผู้เรียนแต่ละคน

7. ในการหาค่าเฉลี่ยของคะแนนจากแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียน ภาษาอังกฤษก่อนและหลังการทดลอง และงานเขียนแต่ละชิ้นของผู้เรียน ผู้วิจัยจะนำ คะแนนของผู้ตรวจทั้ง 3 คน มารวมกันและหาค่าเฉลี่ย จากนั้นจึงนำค่าเฉลี่ยที่ได้มาปรับ ตามข้อ 1. และเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้เพื่อดูระดับความสามารถในการเขียน ภาษาอังกฤษของผู้เรียนเป็นภาพรวม

8. ผู้วิจัยนำผลที่ได้จากการตรวจแจ้งให้แก่ผู้เรียนทราบ เพื่อชี้แจงข้อบกพร่อง ที่พบในงานเขียนของผู้เรียน อธิบายเพิ่มเติมหรือให้ผู้เรียนได้ซักถามข้อสงสัย แบบบันทึกการเรียนรู้ การจัดทำแบบบันทึกการเรียนรู้มีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้วิจัย ได้ทราบว่า กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียน ภาษาอังกฤษเป็นธรรมชาติจากการลงมือปฏิบัติงานหรือไม่ และผู้เรียนได้เรียนรู้อะไรบ้าง และนำความรู้ที่ได้ปรับหรือประยุกต์ใช้ในการเรียนภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาความรู้และ ความสามารถของตนเองอย่างไร ซึ่งผู้สอนสามารถใช้ข้อมูลที่ได้จากแบบบันทึกการเรียนรู้ ของผู้เรียนเป็นแนวทางในการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมให้เหมาะสมกับ ผู้เรียนมากยิ่งขึ้น ตลอดจนหาวิธีการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่ผู้เรียนพบระหว่างการปฏิบัติงาน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนภาษาอังกฤษเข้าใจมากยิ่งขึ้นและมีความสุขกับการเรียน แบบบันทึกการเรียนรู้มีการดำเนินการจัดทำ ดังนี้

1. ศึกษาตัวอย่างบทความและงานวิจัยที่มีการใช้แบบบันทึกการเรียนรู้ของ ฌักกา
ติละวัฒน์ (2547), วันเพ็ญ เรืองรัตน์ (2549) และ Miller, Tomlinson, and Jones (2007)
2. สร้างแบบบันทึกการเรียนรู้ที่มีเป็นคำถามปลายเปิดให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น
จำนวน 8 ข้อ
3. นำแบบบันทึกการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจ
ความถูกต้องเหมาะสม จากนั้นจึงนำมาปรับปรุงแก้ไข
4. ตรวจสอบพิจารณาแก้ไข ปรับปรุง และรับรองโดยอาจารย์ที่ปรึกษา
5. นำแบบประเมินให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม
และความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง
(IOC) โดยมีเกณฑ์พิจารณา ดังนี้
 +1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์
การเรียนรู้และเนื้อหา
 0 หมายถึง เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์
การเรียนรู้และเนื้อหา
 -1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์
การเรียนรู้และเนื้อหา
- ผลการตรวจสอบค่า IOC มีค่าเท่ากับ 1.00 โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง
ที่ยอมรับได้มีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป
6. ให้ผู้เรียนเขียนบันทึกการเรียนรู้หลังจากที่เสร็จสิ้นแผนการจัดการเรียนรู้
แต่ละแผน
7. รวบรวมข้อมูลจากแบบบันทึกการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคน โดยแยกตาม
แผนการจัดการเรียนรู้และสรุปผลเป็นความเรียง

แบบสอบถามวัดความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนการสอนการเขียนภาษาอังกฤษผ่านสื่อ สังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน

แบบสอบถามวัดความพึงพอใจฉบับนี้สร้างขึ้นเพื่อสำรวจว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจ
ต่อการเรียนการสอนและกิจกรรมต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอนการเขียนภาษาอังกฤษ

ผ่านสื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐานมากนักน้อยเพียงใด เห็นประโยชน์ที่ได้รับจากการปฏิบัติกิจกรรมตามกระบวนการในจัดการเรียนรู้ดังกล่าวหรือไม่ ซึ่งผู้วิจัยจะนำผลที่ได้จากแบบสอบถามไปปรับปรุงข้อบกพร่องในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้นและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนในการจัดการเรียนการสอนครั้งต่อไป

การจัดทำแบบสอบถามวัดความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนการเขียนภาษาอังกฤษผ่านสื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน มีดังนี้

1. สร้างแบบสอบถามวัดความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนการเขียน

ภาษาอังกฤษผ่านสื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน โดยศึกษาจากวิธีการวัดจิตพิสัยของ ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2538, หน้า 52) และศึกษาตัวอย่างแบบสอบถามวัดเจตคติที่มีต่อการเรียนภาษาอังกฤษของ กัลชลากรณ์ มหาพัฒน์ไทย (2548) และทัศนีย์ เจริญเลิศ (2538)

2. สร้างแบบสอบถามวัดความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนการเขียน

ภาษาอังกฤษผ่านสื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน จำนวน 20 ข้อ ซึ่งเกี่ยวกับความรู้สึกรู้สึกของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และประโยชน์ที่ได้จากการเรียนรู้การเรียนการสอนการเขียนภาษาอังกฤษผ่านสื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ทั้งในทางบวกและลบ แบบสอบถามความพึงพอใจมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของ Likert มีเกณฑ์ ดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543, หน้า 107-108)

ความหมายของระดับคะแนนที่ใช้ในการตอบแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนการเขียนภาษาอังกฤษผ่านสื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน

ระดับคะแนน ความหมาย

5 มีค่าน้ำหนัก พึงพอใจมากที่สุด

4 มีค่าน้ำหนัก พึงพอใจมาก

3 มีค่าน้ำหนัก พึงพอใจปานกลาง

2 มีค่าน้ำหนัก พึงพอใจน้อย

1 มีค่าน้ำหนัก พึงพอใจน้อยที่สุด

โดยใช้เกณฑ์การประเมินค่าเฉลี่ย(mean) ของข้อความที่ผู้เรียนแสดงความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนการเขียนภาษาอังกฤษผ่านสื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน แปลผลเป็นระดับความพึงพอใจที่ผู้เรียนมีต่อการจัดการเรียนการสอนการเขียนภาษาอังกฤษผ่านสื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐานเป็นดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543, หน้า 107-108)

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง นักศึกษาพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนการเขียนภาษาอังกฤษผ่านสื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐานมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง นักศึกษาพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนการเขียนภาษาอังกฤษผ่านสื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐานมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง นักศึกษาพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนการเขียนภาษาอังกฤษผ่านสื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐานปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง นักศึกษาพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนการเขียนภาษาอังกฤษผ่านสื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐานน้อย

ค่าเฉลี่ย 0.50-1.49 หมายถึง นักศึกษาพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนการเขียนภาษาอังกฤษผ่านสื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐานน้อยที่สุด

3. นำแบบประเมินที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม และนำมาแก้ไขปรับปรุงต่อไป

4. นำแบบประเมินความพึงพอใจ จำนวน 20 ข้อมาให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา(content validity) แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยมีเกณฑ์พิจารณา ดังนี้

+1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหา

0 หมายถึง เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหา

-1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหา

ผลการตรวจสอบค่า IOC มีค่าเท่ากับ 0.97 โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องที่ยอมรับได้มีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป

5. นำแบบสอบถามไปหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของข้อคำถามแต่ละข้อ ผลการหาค่า IOC ได้ค่า IOC อยู่ที่ 0.67-1.00

6. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try-out) กับนักศึกษา จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ในสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น จากนั้นนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (liability) ของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีการของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ .97

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างทำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนการเขียนภาษาอังกฤษผ่านสื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน เมื่อเสร็จสิ้นการทดลองแล้ว

การดำเนินการวิจัย

การดำเนินการศึกษาค้นคว้าผลของการใช้สื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ สำหรับนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (experimental research) ซึ่งผู้วิจัยใช้แผนการทดลองแบบ One-group Pre-test and Post-test Design ดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543) (ดูตาราง 7)

ตาราง 7

แบบแผนการทดลอง

สอบก่อนการทดลอง	ทดลอง	สอบหลังการทดลอง
T1	X	T2

ความหมายของสัญลักษณ์

T1 หมายถึง การสอบก่อนการทดลอง

T2 หมายถึง การสอบหลังการทดลอง

X หมายถึง การจัดการเรียนการสอนการเขียนภาษาอังกฤษผ่านสื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน

T1 และ T2 เป็นการวัดด้วยเครื่องมือชนิดเดียวกัน มีมาตราวัดเดียวกัน มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. หาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยให้นักศึกษาทำแบบทดสอบวัดทักษะการเขียนภาษาอังกฤษก่อนเรียน (pre-test) ใช้เวลาสอบ 1 ชั่วโมง เพื่อวัดความรู้ก่อนเรียนของนักศึกษา
2. ผู้สอนชี้แจงให้นักศึกษาทราบเกี่ยวกับเนื้อหา สาระการเรียนรู้ การประเมิน การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง การประเมินการใช้สื่อสังคมออนไลน์ และดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 6 แผนการจัดการเรียนรู้ เวลาเรียน 18 ชั่วโมง ตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน 6 ขั้นตอน ดังนี้
 - 2.1 ขั้นเชื่อมโยงปัญหา ระบุปัญหา
 - 2.2 ขั้นกำหนดแนวทางที่เป็นไปได้ ค้นคว้าทำความเข้าใจ
 - 2.3 ขั้นค้นคว้าศึกษาด้วยตนเอง
 - 2.4 ขั้นสังเคราะห์ความรู้
 - 2.5 ขั้นสรุปประเมินค่า หาคำตอบ
 - 2.6 ขั้นนำเสนอประเมินผลงาน
3. นักศึกษาดำเนินการเรียนรู้ ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และทำบทเรียนการสอนการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้ปัญหาเป็นฐานผ่านสื่อสังคมออนไลน์ จำนวน 6 งาน ดังนี้

บทที่ 1	Descriptive Essays นักศึกษาเรียนรู้การเขียนเชิงพรรณนา หัวข้อเกี่ยวกับ “Describe the house in which you grew up”
บทที่ 2	Narrative Essays นักศึกษาเรียนรู้การเขียนเชิงบรรยาย หัวข้อเกี่ยวกับ “A Scary Secret.”

บทที่ 3 Comparison-Contrast Essays นักศึกษาเรียนรู้การเขียนเชิงเปรียบเทียบ หัวข้อเกี่ยวกับ “My Two Homes.”

บทที่ 4 Opinion Essays นักศึกษาเรียนรู้การเขียนเชิงความคิดเห็น หัวข้อเกี่ยวกับ “Testing in the 21st Century”

บทที่ 5 Cause and Effect Essays นักศึกษาเรียนรู้การเขียนเชิงเหตุและผล หัวข้อเกี่ยวกับ “Effects of watching too much TV”

บทที่ 6 Picture Describing Essays นักศึกษาเรียนรู้การเขียนเชิงอธิบายรูปภาพ หัวข้อเกี่ยวกับ “Describing the picture”

4. ผู้วิจัยและผู้ตรวจอีก 2 คน ประเมินทักษะการเขียนภาษาอังกฤษพร้อมด้วย อาจารย์สอนภาษาอังกฤษอีก 2 ท่านเป็นผู้ตรวจงานเขียนของนักศึกษาเป็นรายบุคคล โดยใช้แบบประเมินและเกณฑ์การประเมินความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ
5. ผู้สอนประเมินการใช้สื่อสังคมออนไลน์ โดยผู้สอนตรวจให้คะแนนทั้ง 6 งาน ของผู้เรียน
6. ผู้เรียนเขียนบันทึกการเรียนรู้หลังจากสิ้นสุดแผนการจัดการเรียนรู้แต่ละแผน
7. ผู้เรียนทำแบบสอบถามวัดความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนการเขียน ภาษาอังกฤษ โดยใช้ปัญหาเป็นฐานผ่านสื่อสังคมออนไลน์ หลังจากเสร็จสิ้นการทดลอง
8. ผู้วิจัยทดสอบกลุ่มตัวอย่างด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ หลังการทดลอง (post-test) ซึ่งเป็นข้อสอบแบบอัตนัย ใช้เวลาสอบ 1 ชั่วโมง เพื่อหา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเป็นการวัดความรู้หลังเรียน
9. รวบรวมข้อมูล นำผลการทดลองที่ได้ทั้งหมดไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการ ทางสถิติ
10. สรุปและอภิปรายผลการทดลอง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถ การเขียนภาษาอังกฤษ แบบประเมินการใช้สื่อสังคมออนไลน์ แบบบันทึกการเรียนรู้ และแบบสอบถามวัดความพึงพอใจของผู้เรียน เพื่อทดสอบสมมติฐาน ดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลตรวจการให้คะแนนความสามารถการเขียนภาษาอังกฤษ โดยผู้สอนและอาจารย์สอนภาษาอังกฤษ 2 ท่าน รวมเป็น 3 ท่าน คะแนนเต็ม 100 รวม 3 ท่าน เป็น 300 คะแนน จากนั้นนำมาหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อวัดประสิทธิภาพ การเขียนภาษาอังกฤษของผู้เรียน

นำคะแนนเฉลี่ยของข้อสอบก่อนเรียนและหลังเรียนมาเปรียบเทียบกันเพื่อศึกษา ความแตกต่างของคะแนนหลังจากที่เรียนด้วยวิธีการจัดการเรียนการสอนการเขียน ภาษาอังกฤษโดยใช้ปัญหาเป็นฐานผ่านสื่อสังคมออนไลน์

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลตรวจการให้คะแนนการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของนักศึกษา โดยผู้สอนเป็นผู้ประเมินจากการใช้สื่อสังคมออนไลน์ 3 สื่อ คือ Facebook, YouTube และ Slide Share ในการศึกษาค้นคว้าข้อมูลเพื่อนำมาใช้ในการสร้างและนำเสนอ นักศึกษา ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนเป็น 5, 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ แล้วนำมาเปรียบเทียบ ผลคะแนนตามแบบประเมินแบบรูปรี

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบบันทึกการเรียนรู้ของผู้เรียน เก็บโดยให้ผู้เรียน เขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ทุกครั้งหลังเรียนแต่ละบทเรียนแล้วผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ เชิงเนื้อหา (content analysis) และทำการสรุป

4. เก็บรวบรวมข้อมูลความพึงพอใจของนักศึกษาหลังจากที่เรียนด้วยวิธีการจัด การเรียนการสอนการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้ปัญหาเป็นฐานผ่านสื่อสังคมออนไลน์

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลที่ได้จากแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษก่อนและหลังการทดลอง ผลการประเมินความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของผู้เรียน จำนวน 6 ครั้ง แบบบันทึกการเรียนรู้และแบบสอบถามวัดความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้ปัญหาเป็นฐานผ่านสื่อสังคมออนไลน์
2. ผู้วิจัยเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของผู้เรียนทั้งก่อนและหลังการทดลองโดยใช้ t test แบบ Dependent Samples โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์
3. ผู้วิจัยเปรียบเทียบคะแนนจากแบบประเมินความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของผู้เรียนทั้ง 6 ครั้ง หาค่าเฉลี่ยโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ แล้วเขียนบรรยายเป็นความเรียง
4. ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากแบบบันทึกการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคนและสรุปผลจากนั้นเขียนบรรยายเป็นความเรียง
5. ผู้วิจัยวิเคราะห์คะแนนจากแบบสอบถามวัดความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้ปัญหาเป็นฐานผ่านสื่อสังคมออนไลน์ โดยหาค่าเฉลี่ย โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ แล้วเขียนบรรยายเป็นความเรียง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาผลของการใช้สื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ สำหรับนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น จำนวน 30 คน ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

- n แทน จำนวนนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
- $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนน
- SD แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- t แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบค่าที (t test)
- p แทน ความน่าจะเป็น
- ** แทน ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูล ออกเป็น 3 ตอนด้วยกัน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาการใช้สื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อพัฒนา

ทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ ของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบทักษะการเขียนภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียน

ด้วยวิธีการเรียนการสอนการเขียนภาษาอังกฤษผ่านสื่อสังคมออนไลน์
แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอน

การเขียนภาษาอังกฤษผ่านสื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน

**ตอนที่ 1 ผลการศึกษาการใช้สื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน
เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ ของนักศึกษาสถาบัน
เทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น**

ผลการศึกษาการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง 30 คน
ใช้แบบประเมินการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของนักศึกษา เป็นเกณฑ์การให้คะแนนแบบ
Rubric โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ดังข้อมูลที่ปรากฏ
(ดูตาราง 8)

ตาราง 8

ผลการศึกษาการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของนักศึกษา

รายการประเมิน	$\bar{X}$	SD	แปลความหมาย
1. Facebook	4.38	0.71	มาก
2. YouTube	4.23	0.88	มาก
3. Slide Share	3.96	0.93	มาก
รวม	4.19	0.84	มาก

จากตาราง 8 แสดงให้เห็นว่านักศึกษามีความสามารถในการใช้สื่อสังคมออนไลน์
อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.84

**ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบทักษะการเขียนภาษาอังกฤษก่อนเรียน
และหลังเรียนด้วยวิธีการเรียนการสอนการเขียนภาษาอังกฤษ
ผ่านสื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน**

ผลการเปรียบเทียบทักษะการเขียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยี
ไทย-ญี่ปุ่น ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

(SD) และการทดสอบค่า t (t test แบบ dependent) โดยมีผลการวิเคราะห์ดังข้อมูลที่ปรากฏ (ดูตาราง 9-10)

ตาราง 9

ผลการเปรียบเทียบทักษะการเขียนภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยวิธีการเรียนการสอนการเขียนภาษาอังกฤษผ่านสื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน

คะแนนสอบวัดทักษะ การเขียนภาษาอังกฤษ	n	$\bar{X}$	SD	t	p
ก่อนเรียน	30	32.32	4.05	69.44	0.00**
หลังเรียน	30	78.81	4.53		

** $p < .01$

จากตาราง 9 แสดงให้เห็นว่า คะแนนเฉลี่ยทักษะการเขียนภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน พบว่า คะแนนเฉลี่ยก่อนการเรียนเท่ากับ 32.32 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.05 และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 78.81 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.53 โดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่เรียนด้วยวิธีการเรียนการสอนการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน พบว่า มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

ตาราง 10

ผลการวิเคราะห์ความสามารถด้านการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ซึ่งได้จากการประเมินชิ้นงานในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 6 ครั้ง แบบภาพรวมเมื่อนำมาปรับให้เหลือ 5 คะแนนเพื่อแปลค่าเฉลี่ยของงานเขียน

งานเขียนภาษาอังกฤษ	$\bar{X}$	SD	แปลความหมาย
ครั้งที่ 1	4.35	2.22	ดี
ครั้งที่ 2	4.51	2.67	ดีมาก
ครั้งที่ 3	4.50	2.84	ดี
ครั้งที่ 4	4.54	2.52	ดีมาก
ครั้งที่ 5	4.49	2.75	ดี
ครั้งที่ 6	4.48	2.38	ดี
รวม	4.48	2.56	ดี

จากตาราง 10 แสดงให้เห็นว่าการประเมินงานเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ครั้งที่ 1-6 นักศึกษามีความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษอยู่โดยรวมอยู่ในระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.56

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอน การเขียนภาษาอังกฤษผ่านสื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน

ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนการเขียนภาษาอังกฤษผ่านสื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ดังข้อมูลที่ปรากฏ (ดูตาราง 11)

ตาราง 11

ผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ที่มีต่อการเรียนการสอนการเขียนภาษาอังกฤษผ่านสื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน

ข้อความ	ระดับ		แปลผล
	ความพึงพอใจ		
	$\bar{X}$	SD	
1. นักศึกษาได้มีโอกาสทำกิจกรรมด้วยตนเอง ในทุกบทเรียน	4.55**	0.69	มากที่สุด
2. นักศึกษาได้ทบทวนความรู้วิชาภาษาอังกฤษ ที่มีอยู่เดิมและนำมาใช้ในการปฏิบัติงานที่อาจารย์ มอบหมาย	4.45	0.72	มาก
3. นักศึกษาจดจำคำศัพท์ จำนวนและไวยากรณ์ ในแต่ละบทเรียนได้ดีขึ้นเนื่องจากได้ฝึกใช้ภาษา จากการลงมือปฏิบัติงานด้วยตนเอง	4.51*	0.70	มากที่สุด
4. นักศึกษาได้ฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเขียนจากการทำกิจกรรม ในแต่ละบทเรียน	4.25	0.82	มาก
5. นักศึกษาสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการเขียน บรรยายความได้ดีขึ้น	4.40	0.76	มาก
6. นักศึกษาได้แลกเปลี่ยนความรู้ต่าง ๆ กับเพื่อน ๆ ต่างสาขา เช่น บริหารธุรกิจ วิศวกรรมศาสตร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นต้น และนำข้อมูล ที่ได้มาใช้ในการปฏิบัติงานที่อาจารย์มอบหมาย	3.90	0.96	มาก
7. นักศึกษามีวิธีการแสวงหาความรู้และแหล่งการเรียนรู้ ที่ต้องการได้ เพื่อนำข้อมูลต่าง ๆ มาใช้ ในการปฏิบัติงาน	4.30	0.77	มาก

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อความ	ระดับ		แปลผล
	ความพึงพอใจ		
	$\bar{X}$	SD	
8. นักศึกษามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นภายในกลุ่มเพื่อวางแผนในปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จลุล่วง	4.00	0.75	มาก
9. นักศึกษามีอิสระในการวางแผนและปฏิบัติงานของตนเอง/กลุ่ม โดยผู้สอนไม่เข้าไปก้าวก่ายหรือคอยกำกับทุกขั้นตอนในการปฏิบัติงาน	4.40	0.74	มาก
10. นักศึกษาจะขอความช่วยเหลือจากอาจารย์ผู้สอนเมื่อจำเป็นเท่านั้น	4.35	0.81	มาก
11. นักศึกษาได้เรียนรู้จากข้อผิดพลาดต่าง ๆ จากการปฏิบัติงาน ชิ้นงานที่ตรวจแก้ไขให้และแบบบันทึกการเรียนรู้ของตนเอง	4.30	0.74	มาก
12. นักศึกษามีโอกาสพบอาจารย์ผู้สอนเป็นรายบุคคลเพื่อรับทราบคะแนนแต่ละชิ้นงานพร้อมทั้งได้รับคำชี้แนะจากอาจารย์เพื่อแก้ไขข้อผิดพลาดต่าง ๆ	3.90	0.98	มาก
13. เนื้อหาที่เรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาระดับอุดมศึกษาของผู้เรียนได้	4.45	0.72	มาก
14. กิจกรรมในแต่ละบทเรียนส่งเสริมให้นักศึกษารู้จักคิดวิเคราะห์ เช่น การอภิปรายร่วมกันเพื่อวิเคราะห์รูปแบบภาษา การสรุปโครงสร้างและวิธีการใช้ภาษาประจำบทเรียน	4.20	0.73	มาก
15. การจัดกิจกรรมในการเรียนการสอนแต่ละชั่วโมงนั้นเป็นลำดับขั้นตอนช่วยให้นักศึกษาเข้าใจเนื้อหาในแต่ละบทเรียนได้ดี	3.80	0.89	มาก

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อความ	ระดับ		แปลผล
	ความพึงพอใจ		
	$\bar{X}$	SD	
16. นักศึกษาสามารถนำขั้นตอนในการปฏิบัติงาน ที่ได้ทำในแต่ละบทเรียนไปประยุกต์ใช้ กับการทำงานในวิชาอื่น ๆ ได้	4.10	0.71	มาก
17. นักศึกษารู้สึกสนุกสนานและชอบการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษมากกว่าเดิม	4.35	0.82	มาก
18. นักศึกษาสามารถปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย โดยไม่ต้องกังวลเรื่องถูกผิดหรือผู้สอนตำหนิ	4.60**	0.65	มากที่สุด
19. นักศึกษาได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการตกแต่ง ชิ้นงานและการนำเสนอผลงานของตนเอง	4.20	0.74	มาก
20. นักศึกษาภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง	4.52*	0.68	มากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	4.29	0.76	มาก

จากตาราง 11 แสดงให้เห็นว่า ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ที่มีต่อการใช้อีสื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ พบว่า นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น มีความพึงพอใจในภาพรวมที่มีต่อการใช้อีสื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.76 เมื่อพิจารณาข้อคำถามเป็นรายข้อพบว่า ประเด็นที่นักศึกษาศาสนาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น มีความพึงพอใจมากที่สุด คือ ข้อที่ 18 นักศึกษาสามารถปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายโดยไม่ต้องกังวลเรื่องถูกผิดหรือผู้สอนตำหนิ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.65 ตามด้วยข้อที่ 1 นักศึกษาได้มีโอกาสทำกิจกรรมด้วยตนเองในทุกบทเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.69 ตามด้วยข้อที่ 20 นักศึกษาภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.68 และข้อที่ 3

นักศึกษาจดจำคำศัพท์ จำนวนและไวยากรณ์ในแต่ละบทเรียนได้ดีขึ้นเนื่องจากได้ฝึกใช้ภาษาจากการลงมือปฏิบัติงานด้วยตนเอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.70 ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์แบบบันทึกการเรียนรู้

นักศึกษาได้เขียนตอบในแบบบันทึกการเรียนรู้หลังจากเสร็จสิ้นการเรียนในแต่ละแผนการสอนแล้ว แบบบันทึกการเรียนรู้มีลักษณะเป็นแบบคำถามปลายเปิดจำนวน 5 ข้อ ผู้วิจัยได้รวบรวมและสรุปคำตอบในแต่ละข้อของนักศึกษาทั้งหมดเป็นภาพรวมดังต่อไปนี้

1. สิ่งที่นักศึกษาได้กระทำและประสบความสำเร็จมากที่สุดในแต่ละบทเรียนสามารถเขียนได้อย่างเป็นระบบมากขึ้น และใช้หลักไวยากรณ์ได้ดีขึ้น เขียนเป็นระบบดี และได้ฝึกเขียนเกี่ยวกับหัวข้อต่างๆ ที่หลากหลาย เช่น หัวข้อเกี่ยวกับการเขียนเรื่องอาจารย์ที่ตนเองชอบสมัยมัธยม เขียนหัวข้อเกี่ยวกับการเรียนในมหาวิทยาลัยเล็กกับมหาวิทยาลัยใหญ่ มีความแตกต่างกันอย่างไร และมีการพัฒนาทักษะด้านการเขียนดีขึ้น และหลากหลายขึ้น เช่น สามารถเขียนเชิงพรรณนาได้ดีขึ้น สามารถเขียนบรรยายบอกเล่าประสบการณ์และความคิดเห็นของเราได้ดีขึ้นสามารถเขียนบรรยายธรรมชาติที่เราชอบได้ดีขึ้น และสามารถเขียนเชิงการเปรียบเทียบในรูปแบบต่าง ๆ ได้

2. สิ่งที่ผู้เรียนกระทำแต่ไม่ประสบความสำเร็จหรือไม่น่าพอใจคือความรู้คำศัพท์น้อย ทำให้เขียนได้ไม่ราบรื่น เขียนได้ไม่ค่อยสละสลวยเพราะยังใช้หลักไวยากรณ์ภาษาอังกฤษไม่ค่อยคล่อง คิดเนื้อหาไม่ค่อยออก การเรียบเรียงประโยคไม่ค่อยดี เขียนเชิงเหตุและผลไม่ค่อยดี เขียนเชิงพรรณนาไม่ค่อยถูก หาเหตุผลมาสนับสนุนความคิดหลักไม่ได้

3. วิธีการที่ผู้เรียนใช้เพื่อแก้ปัญหาหรือแก้ไขข้อผิดพลาดฝึกเขียนพร้อมคู่ตัวอย่างและเปิดพจนานุกรม พร้อมเรียนรู้คำศัพท์ใหม่ ๆ ในระหว่างการฝึกเขียน และฝึกเขียนบ่อย ๆ สอบถามเพื่อนและค้นคว้าทางอินเทอร์เน็ต และที่สำคัญสอบถามผู้รู้ที่ชำนาญด้านภาษาอังกฤษ ปรึกษาอาจารย์ ศึกษาบทความอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และหาโครงสร้างภาษาคำศัพท์มาเปรียบเทียบกัน เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนของตนเอง

4. วิธีการที่ผู้เรียนเลือกใช้เพื่อให้การทำงานและผลงานในครั้งต่อไปดีขึ้น ศึกษาเนื้อหาข้อมูลให้ละเอียดกว่าเดิม ฝึกเขียนฝึกอ่านเยอะ หาข้อมูลในอินเทอร์เน็ต หาข้อผิดพลาด แล้วนำข้อผิดพลาดในการเขียนมาปรับปรุง เรียนรู้คำศัพท์ให้มากขึ้น จำข้อมูลและเทคนิคต่าง ๆ ที่เคยเรียนรู้มาใช้ในการเขียนครั้งต่อไป และจัดกิจกรรมระดมสมอง (brain storming) มากขึ้น เชิญวิทยากรมาเล่าประสบการณ์ อ่านหนังสือเพิ่มพูนความรู้ เวลาคิดหาเหตุผลจะได้เป็นไปอย่างคล่องขึ้น ศึกษาหาวิธีอธิบายที่ดีขึ้นกว่าเดิม และปรับปรุง Tense และคำศัพท์ต่าง ๆ ให้ดีขึ้น

5. สิ่งที่นักศึกษาต้องการให้อาจารย์ผู้สอนช่วยเหลือในแต่ละบทเรียน ควรแนะแนวทางการเขียนในลักษณะต่าง ๆ ควรจัดให้มีกิจกรรมระดมสมอง (brain storming) มากขึ้น ควรสอดแทรกคำศัพท์ยาก ๆ ไว้ในบทเรียน ควรเชิญวิทยากรมาเล่าประสบการณ์ ควรแนะแนวการใช้ไวยากรณ์อย่างไรให้ถูกต้อง ควรมีการตรวจสอบแล้วแก้ไขงานและบอกข้อผิดพลาด ควรจัดเนื้อหาดึงดูดใจในการเรียน เช่น เรื่องตลก ๆ หรือคลิปต่าง ๆ ที่สร้างสรรค์ เป็นต้น ควรสอนคำศัพท์เพิ่มเติม และอยากให้มีความอธิบายเนื้อหาเป็นภาษาไทย

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (experimental research) โดยใช้รูปแบบ One Group Pre-test and Post-test Design เพื่อศึกษาผลของการใช้สื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ สำหรับนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาผลของการใช้สื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ สำหรับนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น (2) เปรียบเทียบทักษะการเขียนภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยการเรียนการสอนการเขียนภาษาอังกฤษผ่านสื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน และ (3) ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนการเขียนภาษาอังกฤษผ่านสื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชา ENL-102 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 30 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย (1) แผนการจัดการเรียนรู้การเรียนการสอนการเขียนภาษาอังกฤษผ่านสื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน สำหรับนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่นจำนวน 6 แผน (2) สื่อสังคมออนไลน์ ได้แก่ Facebook, Slide Share และ Youtube (3) แบบประเมินการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการเรียนรู้ของผู้เรียน (4) แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษก่อนและหลังการทดลอง (5) แบบประเมินความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ (6) แบบบันทึกการเรียนรู้ และ (7) แบบสอบถามวัดความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนการสอนการเขียนภาษาอังกฤษผ่านสื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน แล้วนำผลที่ได้ไปวิเคราะห์ โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และ t test

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลของการใช้สื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ สำหรับนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น จำนวน 30 คน ผลการวิจัยจะนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่นที่ได้รับการเรียนการสอนการเขียนภาษาอังกฤษผ่านสื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐานมีความสามารถในการใช้สื่อสังคมออนไลน์อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.84
2. ผลการเปรียบเทียบคะแนนสอบวัดทักษะการเขียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่นก่อนและหลังเรียนด้วยวิธีการสอนการเขียนภาษาอังกฤษผ่านสื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01
3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การสอนเขียนภาษาอังกฤษผ่านสื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐานอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.76

การอภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง ผลของการใช้สื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ สำหรับนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น กรุงเทพมหานคร ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2559 พบประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ จักรกริช ปิยะ (2557), ณัฐพล บัวอุไร (2555), เทพยพงษ์ เศษคิมบง (2554) สมพิศ วงษ์ประเทศ (2557), Griesemer (2014), Kutubkhanah and Hanan (2017) และ Xodabande (2017) อาจเนื่องมาจากสื่อสังคมออนไลน์ประกอบด้วย Facebook, YouTube, และ Slide Share ซึ่งเป็นสื่อที่นักศึกษาใช้เป็นประจำในการเรียนการสอน ใช้เพื่อการศึกษา ค้นคว้า แสดงความคิดเห็น อภิปราย การสื่อสาร การสนทนา

แลกเปลี่ยนข้อมูลกับเพื่อน และส่งงาน ดังนั้นนักศึกษาจึงมีความสามารถในการใช้สื่อได้ในระดับมาก นอกจากนั้น สื่อสังคมออนไลน์ยังเป็นที่เหมาะกับการนำไปจัดการเรียนการสอน ดังนั้น จึงมีการส่งเสริมและผลักดันให้ผู้สอนนำเอาเครื่องมือออนไลน์ที่มีอยู่บนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมาใช้ในการเรียนรู้ให้เกิดเป็นเครือข่ายและเกิดความร่วมมือกันระหว่างผู้สอนกับผู้สอน ผู้เรียนกับผู้สอน และผู้เรียนกับผู้เรียน โดยไม่มีข้อจำกัดเรื่องเวลาและสถานที่ ก่อให้เกิดการเรียนรู้แบบไม่มีที่สิ้นสุด นับเป็นยุคเว็บ 2.0 ที่เน้นการเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบัน และอนาคตอย่างหลีกเลี่ยงมิได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของQuansah et al. (2016) ที่ได้สรุปเกี่ยวกับการนำสื่อสังคมออนไลน์มาใช้ในการเรียนการสอนไว้ว่า เครื่องมือที่เป็นสื่อสังคมออนไลน์ที่ควรนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ (1) Facebook เพราะเป็นเว็บไซต์สำหรับให้อาจารย์ผู้สอนและนักศึกษาสามารถสื่อสารและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันได้โดยการตั้งกลุ่มรายวิชาเพื่อการสื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษาผู้เรียน และนักศึกษากับนักศึกษาด้วยกัน (2) Word Press ซึ่งเป็นเว็บไซต์สำเร็จรูปหรือบล็อกที่ผู้เรียนและผู้สอนสามารถสร้างบล็อกส่วนตัวหรือในแต่ละรายวิชาสำหรับเผยแพร่บทเรียนในแต่ละรายวิชาหรือสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนได้ (3) YouTube เป็นเว็บไซต์ที่ใช้ในการแบ่งปันไฟล์วิดีโอ ผู้สอนสามารถอัปโหลดและเผยแพร่วิดีโอการสอนผ่านเว็บไซต์นี้ได้ใช้วิดีโอที่มีอยู่บนเว็บไซต์เป็นสื่อในการเรียนการสอนและผู้เรียนสามารถเผยแพร่ผลงานของตนเองให้เพื่อน ๆ และผู้สอนได้แสดงความคิดเห็น (4) Twitter เป็นเว็บไซต์ที่ใช้ในการสื่อสารข้อความสั้น ๆ ได้ตอบกันอย่างรวดเร็ว และ (5) Slide share เป็นเว็บไซต์ที่ใช้ในการแบ่งปันเอกสารต่าง ๆ

ดังนั้น การเรียนการสอนการเขียนภาษาอังกฤษผ่านสื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน เป็นสิ่งที่ผู้เรียนสามารถสร้างความรู้ด้วยตนเอง และจะมีความสำคัญได้นั้น อยู่ที่ผู้เรียนได้ใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่มีความหลากหลายในการศึกษา ค้นคว้าข้อมูล และนำมาพัฒนาผลงานและความรู้ของตนเองจนเกิดเป็นองค์ความรู้ใหม่ นอกจากนั้นผู้เรียนยังมีอิสระในการเรียนรู้ด้วย

2. จากการศึกษาผลของการจัดการเรียนการสอนการเขียนภาษาอังกฤษผ่านสื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐานที่มีต่อระดับความสามารถด้านการเขียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น พบว่า นักศึกษามีความสามารถด้านการเขียนภาษาอังกฤษสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้อง

ความสามารถของผู้เรียนด้วย ตลอดจนกระบวนการเรียนรู้โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ แบบใช้ปัญหาเป็นฐานด้วย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Good (1973) ที่ได้กล่าวเกี่ยวกับ กระบวนการเรียนรู้ไว้ว่า กระบวนการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 กลุ่มผู้เรียนทำความเข้าใจคำศัพท์ ข้อความที่ปรากฏอยู่ในปัญหาให้ชัดเจน โดยอาศัยความรู้พื้นฐานของสมาชิกในกลุ่ม หรือการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารตำราหรือสื่ออื่น ๆ

ขั้นตอนที่ 2 กลุ่มผู้เรียนระบุปัญหาหรือข้อมูลสำคัญร่วมกันโดยทุกคนในกลุ่ม เข้าใจปัญหา เหตุการณ์หรือปรากฏการณ์ใดที่กล่าวถึงในปัญหานั้น

ขั้นตอนที่ 3 กลุ่มผู้เรียน ระดมสมองเพื่อวิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ อธิบายความเชื่อมโยงต่าง ๆ ของข้อมูลหรือปัญหา

ขั้นตอนที่ 4 กลุ่มผู้เรียนกำหนดและจัดลำดับความสำคัญของสมมติฐาน พยายามหาเหตุผล ที่จะอธิบายปัญหาหรือข้อมูลที่พบ โดยใช้พื้นฐานความรู้เดิมของผู้เรียน การแสดงความคิด อย่างมีเหตุผล ตั้งสมมติฐานอย่างสมเหตุสมผลสำหรับปัญหานั้น

ขั้นตอนที่ 5 กลุ่มผู้เรียน กำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้เพื่อค้นหาข้อมูลหรือความรู้ที่จะอธิบายหรือทดสอบ สมมติฐานที่ตั้งไว้ ผู้เรียนสามารถบอกได้ว่าความรู้ส่วนใดรู้แล้ว ส่วนใดต้องกลับไปทบทวน ส่วนใดยังไม่รู้หรือจำเป็นต้องไปค้นคว้าเพิ่มเติม

ขั้นตอนที่ 6 ผู้เรียนค้นคว้ารวบรวม สารสนเทศจากสื่อและแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง และขั้นตอนที่ 7 จากระายงานข้อมูลหรือสารสนเทศใหม่ที่ได้มา กลุ่มผู้เรียนนำมาอภิปราย วิเคราะห์ สังเคราะห์ ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แล้วนำมาสรุปเป็นหลักการและประเมินผล การเรียนรู้

2.2 กิจกรรมที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนครั้งนี้เป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้ ความสามารถทางการเขียนของนักศึกษาอยู่ในระดับดี ซึ่งเนื่องจากการจัดกิจกรรมการเขียน นั้นมุ่งเน้นในระดับอุดมศึกษา และการเขียนส่วนมากเป็นงานเขียนแบบ Essay ระดับ เชิงวิชาการ ที่มีลักษณะหลากหลายวิธี เช่นการเขียนแบบพรรณนา การเขียนอธิบายความ การเขียนเขียนเชิงเหตุและผล การเขียนเปรียบเทียบ และการอธิบายรูปภาพ ตารางเป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีกิจกรรมการสอนเขียนเน้นโครงสร้างทางภาษา การเขียนแบบชี้แนะ การเชื่อมโยงประโยคให้สมบูรณ์ การเขียนสรุปความ การเขียนแบบEssay การเขียนเรื่องราว ต่าง ๆ เพราะฉะนั้นกิจกรรมที่จัดให้นักศึกษาก็มีความเหมาะสมกับระดับของผู้เรียนด้วย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของBowen and Marks (1994) ที่ได้กล่าวถึงระดับการจัดกิจกรรม

การสอนเขียนไว้ซึ่งได้แก่ การคัดลอก (copying) ส่วนใหญ่มักเป็นตัวอย่างของโครงสร้างไวยากรณ์ คำศัพท์กฎเกณฑ์ทางภาษา ซึ่งสามารถตรวจสอบจากการจดบันทึกของผู้เรียนได้ การทำแบบฝึกหัดการเขียนโดยเน้น โครงสร้างภาษา (written exercise หรือ structured-based) เป็นการทำแบบฝึกหัดเพื่อฝึกฝน โครงสร้างทางภาษา การเขียนแบบชี้นำ (guided writing exercise) กิจกรรมดังกล่าวเป็นกิจกรรมที่ผู้สอนใช้มาก ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวจะเน้นอยู่ที่การนำเอาประโยคมารวมกันเพื่อเขียนเป็นย่อหน้าหรืออาจเป็นการเขียนโดยใช้คำหลักที่กำหนดมาให้แล้วเขียนแทนที่ลงในงานเขียน เพื่อเชื่อมโยงให้ย่อหน้ามีความสมบูรณ์ การเขียนตามคำบอก (dictation) แม้ว่าจะจะเป็นกิจกรรมที่นักวิจัยพิจารณาว่าผู้สอนเป็นสำคัญและไม่สมจริง แต่ในส่วนข้อดีของกิจกรรมนี้ คือ ผู้สอนบางคนอาจรู้สึกว่าการเขียนมีความเที่ยงตรงในแง่ของการวัดความชำนาญทางภาษาของผู้เรียนทั้งในด้านไวยากรณ์ ประโยคการใช้คำ เสียง การฟังและการเขียน ซึ่งเป็นกิจกรรมที่สร้างจินตนาการและเป็นการสื่อสารอย่างหนึ่ง การเขียนบทสนทนา (dialogue) เป็นกิจกรรมของการเขียนการโต้ตอบในรูปประโยคสั้น ๆ โดยอาจใช้ต้นแบบทางภาษาแต่เปลี่ยนบริบทใหม่ ซึ่งอาจจัดในรูปแบบของบทบาทสมมติ การเขียนสรุป (summary) จัดได้ว่าเป็นเครื่องมือที่มีประโยชน์ในแง่ของการใช้ภาษาทั้งในด้าน โครงสร้างภาษาและคำศัพท์ กิจกรรมดังกล่าวอาจทำต่อเนื่องจากการอ่านหรือการฟังซึ่งอาจจัดให้ผู้เรียนทำการบ้าน กิจกรรมภาระงานเขียนที่เป็นจริง (authentic writing task) เป็นลักษณะของกิจกรรมที่ทำเป็นประจำทุกวัน ๆ วัน โดยเฉพาะส่วนของเจ้าของภาษา เช่น การกรอกแบบฟอร์ม การฝากข้อความ เป็นต้น และการเขียนเรียงความ (essay) จัดเป็นกิจกรรมหนึ่งที่มีความจำเป็น มีการใช้รูปแบบการเขียนดังกล่าวในการทดสอบทางการศึกษา กิจกรรมดังกล่าวมีการเชื่อมโยงโดยผ่านกิจกรรมการอ่านซึ่งทำให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนรูปแบบการเขียนในลักษณะต่าง ๆ กัน โดยเฉพาะการสร้างความรู้ความกระจ่างของข้อความภายในเรียงความที่ต้องอาศัยการจัดย่อหน้า การใช้คำเชื่อมและการแทนที่คำต่าง ๆ กิจกรรมการเขียนอื่น ๆ นอกเหนือจากกิจกรรมดังกล่าวมาแล้ว สามารถจัดเป็นกิจกรรมย่อยของการเขียนได้ เช่น การเขียนเล่าเรื่อง (story writing) การเขียนอนุทิน (diary writing) การเขียนบทกวี (poetry writing) การจัดทำวารสารของนักเรียน (student magazine) ซึ่งผู้วิจัยได้เน้นกิจกรรมที่มุ่งประโยชน์ทางการศึกษา และเชิงวิชาการเป็นหลัก จึงได้เน้นกิจกรรมการสอนแบบเขียน Essay ซึ่งก็เกิดประโยชน์และผลการวิจัยก็เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

3. นักศึกษาศาสนาเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่นมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอน การเขียนภาษาอังกฤษผ่านสื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐานอยู่ในระดับมาก โดยมี ค่าเฉลี่ย 4.29 อาจเนื่องมาจากนักศึกษาชอบการเขียนผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เพราะเป็นการเรียนรู้ควบคู่กับการเล่นเป็นประจำในชีวิตประจำวัน จึงทำให้เกิดความพึงพอใจ ในการแบ่งปันความคิดของตนเองหรือเล่าเหตุการณ์ต่าง ๆ ให้เพื่อนในสังคมออนไลน์ ได้รับทราบ และเป็นการสร้างและประกาศผลงานของตนเองผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ ซึ่งเป็นความชอบในสิ่งเดียวกัน เป็นเวทีทำงานร่วมกัน ประสบการณ์เสมือนจริง เครือข่าย ระหว่างเพื่อน หรือเพื่อประกอบอาชีพร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Hanneman and Riddle (2005) ที่กล่าวว่า เครือข่ายสังคมออนไลน์ เป็นศูนย์กลางของคนที่จะเล่าเหตุการณ์ ที่อยากให้คนอื่นอ่านได้รับรู้ หรือเป็นการเสนอมุมมองและแนวความคิดของตนเองใส่เข้าไปในบล็อกนั้น เครือข่ายสังคมออนไลน์ประเภทนี้มีลักษณะเด่นโดยการให้ผู้ใช้โพสต์ ข้อความ ผ่านเว็บไซต์ให้บริการ นอกจากนั้นเป็นการสร้างและประกาศผลงาน (creative network) สำหรับผู้ใช้ที่ต้องการแสดงออกและนำเสนอผลงานของตัวเอง สามารถแสดงผลงานได้จากทั่วทุกมุมโลก จึงมีเว็บไซต์ที่ให้บริการพื้นที่เสมือนเป็นแกลเลอรี (gallery) ที่ใช้จัดโชว์ผลงานของตัวเองไม่ว่าจะเป็นวิดีโอ รูปภาพ เพลง อีกทั้งยังมีจุดประสงค์หลัก เพื่อแชร์เนื้อหา ระหว่างผู้ใช้เว็บไซต์ที่ฝากหรือแบ่งปัน โดยใช้วิธีเดียวกันแบบเว็บฝากภาพ แต่เว็บนี้เน้นเฉพาะไฟล์ที่เป็นมัลติมีเดีย ซึ่งผู้ใช้บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์ ประเภทนี้ได้แก่ YouTube, Flickr, Multiply, Photobucket และ Slideshare เป็นต้น ผู้ใช้มีความชอบในสิ่งเดียวกัน และเป็นเวทีทำงานร่วมกัน (collaboration network) ที่ต้องการความคิด ความรู้ และการต่อยอดจากผู้ใช้ที่เป็นผู้มีความรู้ เพื่อให้ความรู้ที่ได้ออกมาได้มีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องและเกิดการพัฒนานวัตกรรมที่สุด ซึ่งหากลองมองจากแรงจูงใจที่เกิดขึ้นแล้ว คนที่เข้ามาในสังคมนี้มักจะเป็นคนที่มีความภูมิใจที่ได้เผยแพร่สิ่งที่ตนเองรู้และทำให้เกิด ประโยชน์ต่อสังคม นอกจากนี้เป็นประสบการณ์เสมือนจริง (virtual reality) เช่น เกมออนไลน์ (online games) ซึ่งเป็นเว็บที่นิยมมากเพราะเป็นแหล่งรวบรวมเกมไว้มากมาย มีลักษณะ เป็นวิดีโอเกมที่ใช้สามารถเล่นบนเครือข่าย และยังเป็นเครือข่ายเพื่อการประกอบอาชีพ (professional network) โดยจะเป็นการนำประโยชน์จากเครือข่ายสังคมออนไลน์มาใช้ ในการเผยแพร่ประวัติผลงานของตนเอง และสร้างเครือข่ายเข้ากับผู้อื่น และที่สำคัญเป็น

เครือข่ายที่เชื่อมต่อกันระหว่างผู้ใช้เป็นการเชื่อมต่อกันระหว่างเครื่องผู้ใช้ด้วยกันเองโดยตรง จึงทำให้เกิดการสื่อสารหรือแบ่งปันข้อมูลต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว และตรงถึงผู้ใช้งานที่

นอกจากนี้นักศึกษาศาสนาเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่นมีความพึงพอใจ

ต่อกระบวนการสอนการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เพราะทำให้ผู้เรียนสามารถสำรวจประเด็นปัญหาในการเขียนได้ และบอกได้ว่าตนเองมีปัญหในการเขียนอย่างไรบ้าง ดังนั้น จึงต้องไปสืบหาการแก้ไขปัญหการเขียนของตนเอง จัดทำการแก้ปัญหา หากคำตอบของปัญหาได้และทบทวนในสิ่งที่เขียนไป ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของพวงรัตน์

บุญญานรักษ์ (2544) ที่ได้กล่าวถึงกระบวนการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานไว้ว่าขั้นตอนคือ (1) สำรวจประเด็นที่เป็นปัญหา (explore the issues) เป็นขั้นการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนทำความเข้าใจกับปัญหาโดยอาศัยความรู้พื้นฐาน หรือการศึกษาจากเอกสารตำราหรือสื่ออื่น ๆ ที่น่าสนใจและใกล้ตัวนักเรียนเป็นอันดับแรก(2) นิยามปัญหา (define the problem) เป็นขั้นการระบุปัญหาหรือข้อมูลสำคัญ เพื่ออธิบายองค์ประกอบและความต้องการของปัญหา โดยพยายามจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนทุกคนในกลุ่มเข้าใจปัญหา และสามารถค้นหาวิธีการแก้ปัญหาด้วยเหตุผลอย่างแจ่มชัด (3) สืบเสาะหาวิธีการแก้ปัญหา (investigate solutions) เป็นขั้นการระดมสมองเพื่อให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์องค์ประกอบของปัญหาที่กำหนดให้รวมทั้งการอธิบายความเชื่อมโยงของข้อมูลหรือปัญหาที่เกี่ยวข้องทุกส่วน (4) ดำเนินการศึกษาค้นคว้าแก้ปัญหา (research the knowledge) เป็นขั้นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ เพื่อศึกษาค้นคว้าหาคำตอบด้วยตนเอง (5) นำเสนอคำตอบหรือผลการแก้ปัญหา (write solution) เป็นขั้นการสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดนำความรู้ที่ได้มาใหม่ เพื่อปรับใช้ในการแก้ปัญหตามสถานการณ์หรือประเด็นคำถามอื่นที่จัดให้ และ (6) ทบทวนการปฏิบัติในส่วนที่เกี่ยวข้อง (review performance) เป็นขั้นกิจกรรมการรายงานข้อมูลหรือสารสนเทศใหม่ที่นักเรียนได้จากการสรุปความรู้หรือกระบวนการแก้ปัญหา โดยการอภิปราย วิเคราะห์ สังเคราะห์ ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้แล้วนำมาสรุปเป็นหลักการ และประเมินผลการเรียนรู้ ซึ่งเหตุผลดังที่อธิบายมาเป็นสิ่งที่สนับสนุนให้นักศึกษาศาสนาเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่นมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนการเขียนภาษาอังกฤษผ่านสื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐานอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่อาจจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและการศึกษาในครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 เนื่องจากนักศึกษาทำชิ้นงานจำนวน 6 ชิ้น แต่ละชิ้นงาน มีจำนวนคำไม่ต่ำกว่า 250 คำ ในขั้นตอนของการตรวจจะใช้เวลานาน ดังนั้นผู้ตรวจควรจัดการเวลาให้เหมาะสมในการดำเนินการตรวจงานเขียนของผู้เรียนแต่ละฉบับ อีกอย่างหนึ่งจำนวนงานเขียนของนักศึกษามีจำนวนทั้งหมด 30 ชุดชุดละ 6 ฉบับซึ่งมีผู้ตรวจจำนวน 3 ท่าน การเก็บข้อมูลและรวบรวมข้อมูลอาจใช้เวลานาน

1.2 ในการทำวิจัยครั้งต่อไปเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนการเขียนภาษาอังกฤษผ่านสื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ผู้วิจัยควรกำหนดเวลาในการส่งงานเขียนให้ชัดเจน เพื่อเวลาเก็บข้อมูลจะได้มีความรวดเร็วและการตรวจงานเขียนของผู้เรียนจะเสร็จทันภายในเวลาที่กำหนด

1.3 การจัดการเรียนการสอนการเขียนภาษาอังกฤษผ่านสื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน เน้นการสอนผ่านเฟซบุ๊ก ซึ่งเวลาให้นักศึกษาเรียนหน่วยการเรียนรู้ที่มีจำนวนมากขึ้น จะทำให้หน่วยการเรียนรู้ก่อนหน้านี้ที่โพสต์ไปนั้นหายาก ควรมีการตรวจให้เรียบร้อยจะช่วยให้การเก็บข้อมูลได้ดี

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาผลการสอนภาษาอังกฤษผ่านสื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐานที่มีต่อการพัฒนาทักษะอื่น ๆ เช่น ทักษะการอ่าน ทักษะการฟังและทักษะการพูด

2.2 ควรทำการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐานกับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ที่มีต่อความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จุติยา เนตรวงษ์
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
2. อาจารย์ ดร. สุวัฒน์ นิยมไทย
วิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จุติพร เลิศรัตน์เดชากุล
รองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ
สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น
4. อาจารย์ ดร. ชันยพร วนิชฤทธา
นักวิชาการอิสระ
5. อาจารย์ ดร. พิสิษฐ์ สุวรรณแพทย์
คณะสัตวศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร
มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตเพชรบุรี
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิภาณี เฟื่องเนตร
ภาควิชาภาษาอังกฤษ สำนักวิชาพื้นฐานและภาษา
สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รพีพรรณ สุฐาปัญญากุล
กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
8. ดร. นลอง รัตนพงษ์
สาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ คณะบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตวังไกลกังวล
9. ดร. สมทรง สุภาพ
กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

10. Mr. James Stephen Gareth Alley

สำนักวิชาพื้นฐานและภาษา

สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

**แผนการจัดการเรียนรู้การสอนการเขียนภาษาอังกฤษ
ผ่านสื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน สำหรับ
นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น**

แผนการจัดการเรียนรู้การสอนการเขียนภาษาอังกฤษผ่านสื่อสังคมออนไลน์
แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน สำหรับนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ดังข้อมูลที่ปรากฏ
(ดูตาราง 12)

ตาราง 12

แผนการจัดการเรียนรู้ 6 แผน

Unit	Objectives	Topic	Language Focus	Language Functions	Activities	Writing task	Evaluation
1	1. To write descriptive essay about the topic “Describe the house in which you grew up”	Describe the house in which you grew up Theme:	- Present Simple S+V1+O - Present Simple Passive Voice	Descriptive Writing	Pre-writing Activity 1. The lecturer gives a problem situation to the learners 2. The lecturer gives learning sources to the learners to prepare for writing essay. 3. The lecturer gives related cases about writing tasks to the learners. 4. The learners brainstorm the idea and do a mind map. While-writing activity 1. The lecturer gives assistant centre to learners 2. The lecturer gives intellectual tools to the learners	Design and describe about house which you grew up	Written Exam - writing criteria based on content (15 points), organization (10 points), vocabulary (10), Grammar (10 points), and mechanics (5 points) total 50 points
	2. To identify process of descriptive writing essay	Descriptive Essays	S+is/am/are+V3				
	3. To assess ability about descriptive writing essay of the learners						

ตาราง 12 (ต่อ)

Unit	Objectives	Topic	Language Focus	Language Functions	Activities	Writing task	Evaluation
					Post-writing Activity		
					1. The learners consult with the experts for writing tasks		
					2. The lecturer gives feedback for knowledge about writing tasks.		
					3. The learners conclude the concepts and the methods to solve the problems about the writing tasks.		
2	1. To write narrative essays about the topic “A Scary Secret.”	A Scary Secret Theme: Narrative Essays	- Past Simple S+V2+O - Past continuous tense S+ was, were+v1ing	Narrative Writing	Pre-writing Activity 1. The lecturer gives a problem situation to the learners 2. The lecturer gives learning sources to the learners to prepare for writing essay. 3. The lecturer gives related cases about writing tasks to the learners. 4. The learners brainstorm the idea and do a mind map.	Design and write into 2 issues about a scary secret that experienced	Written Exam - writing criteria based on content (15 points), organization (10 points), vocabulary (10), Grammar (10 points), and mechanics

ตาราง 12 (ต่อ)

Unit	Objectives	Topic	Language Focus	Language Functions	Activities	Writing task	Evaluation
					While-writing activity		(5 points)
					1. The lecturer gives assistant centre to learners		total 50 points
					2. The lecturer gives intellectual tools to the learners		
					Post-writing Activity		
					1. The learners consult with the experts for writing tasks		
					2. The lecturer gives feedback for knowledge about writing tasks.		
					3. The learners conclude the concepts and the methods to solve the problems about the writing tasks.		

ตาราง 12 (ต่อ)

Unit	Objectives	Topic	Language Focus	Language Functions	Activities	Writing task	Evaluation
3	1. To write Comparison-Contrast essays about the topic “My Two Homes”	My Two Homes Theme: Comparison-Contrast Essays	- Present Perfect S+have,has+v3 - Comparison-Contrast Connectors Like/Similarly Unlike In contrast	Comparison-Contrast Writing	Pre-writing Activity 1. The lecturer gives a problem situation to the learners 2. The lecturer gives learning sources to the learners to prepare for writing essay. 3. The lecturer gives related cases about writing tasks to the learners. 4. The learners brainstorm the idea and do a mind map. While-writing activity 1. The lecturer gives assistant centre to learners 2. The lecturer gives intellectual tools to the learners Post-writing Activity 1. The learners consult with the experts for writing tasks	Write and describe contents to show differences about two homes by comparison and also contrast idea	Written Exam - writing criteria based on content (15 points), organization (10 points), vocabulary (10), Grammar (10 points), and mechanics (5 points) total 50 points
	2. To identify process of Comparison-Contrast writing essay.						
	3. To assess ability about Comparison-Contrast essay writing of the learners						

ตาราง 12 (ต่อ)

Unit	Objectives	Topic	Language Focus	Language Functions	Activities	Writing task	Evaluation
4	1. To write opinion essays about the topic “Testing in the 21st Century”	Testing in the 21st Century Theme: Opinion Essays	- Present continuous S+is,am,are+ v1ing - Quantity Expressions Most, Some, a lot of, much, a little, many, a few.	Fact and Opinion Writing	2. The lecturer gives feedback for knowledge about writing tasks.		
					3. The learners conclude the concepts and the methods to solve the problems about the writing tasks.		
					Pre-writing Activity 1. The lecturer gives a problem situation to the learners 2. The lecturer gives learning sources to the learners to prepare for writing essay. 3. The lecturer gives related cases about writing tasks to the learners 4. The learners brainstorm the idea and do a mind map. While-writing activity 1. The lecturer gives assistant centre to learners	Write to express ideas about Testing in the 21st Century	Written Exam - writing criteria based on content (15 points), organization (10 points), vocabulary (10), Grammar (10 points), and mechanics (5 points) total 50 points

ตาราง 12 (ต่อ)

Unit	Objectives	Topic	Language Focus	Language Functions	Activities	Writing task	Evaluation
					2. The lecturer gives intellectual tools to the learners		
					Post-writing Activity		
					1. The learners consult with the experts for writing tasks		
					2. The lecturer gives feedback for knowledge about writing tasks.		
					3. The learners conclude the concepts and the methods to solve the problems about the writing tasks.		
5	1. To write cause and effect essays about the topic “Effects of watching too much TV”	Effects of watching too much TV Theme: Opinion Essays	- Future Simple S+will-v1 - If Clause If+S+V1, S+will+v1	-Cause and Effect Writing	Pre-writing Activity 1. The lecturer gives a problem situation to the learners 2. The lecturer gives learning sources to the learners to prepare for writing essay. 3. The lecturer gives related cases about writing tasks to the learners.	Design and write to explain about cause and effect of watching too much TV	Written Exam - writing criteria based on content (15 points), organization (10 points), vocabulary (10), Grammar
	2. To identify process of cause and effect writing essay.						

ตาราง 12 (ต่อ)

Unit	Objectives	Topic	Language Focus	Language Functions	Activities	Writing task	Evaluation
	3. To assess ability about cause and effect essay writing of the learners				4. The learners brainstorm the idea and do a mind map. While-writing activity 1. The lecturer gives assistant centre to learners 2. The lecturer gives intellectual tools to the learners Post-writing Activity 1. The learners consult with the experts for writing tasks 2. The lecturer gives feedback for knowledge about writing tasks. 3. The learners conclude the concepts and the methods to solve the problems about the writing tasks.		(10 points), and mechanics (5 points) total 50 points

ตาราง 12 (ต่อ)

Unit	Objectives	Topic	Language Focus	Language Functions	Activities	Writing task	Evaluation
6	1. To write descriptive essay about the topic “Describing the picture”	Describing the picture Theme: Picture Describing	- Present Simple S+V1+O - Present Continuous S+is/am/are+Vling	Descriptive Writing	Pre-writing Activity 1. The lecturer gives a problem situation to the learners 2. The lecturer gives learning sources to the learners to prepare for writing essay. 3. The lecturer gives related cases about writing tasks to the learners. 4. The learners brainstorm the idea and do a mind map. While-writing activity 1. The lecturer gives assistant centre to learners 2. The lecturer gives intellectual tools to the learners	Design and describe pictures in various style	Written Exam - writing criteria based on content (15 points), organization (10 points), vocabulary (10), Grammar (10 points), and mechanics (5 points) total 50 points
	2. To identify process of descriptive writing essay	Essays					
	3. To assess ability about descriptive writing essay of the learners				Post-writing Activity 1. The learners consult with the experts for writing tasks		

ตาราง 12 (ต่อ)

Unit	Objectives	Topic	Language Focus	Language Functions	Activities	Writing task	Evaluation
					2. The lecturer gives feedback for knowledge about writing tasks.		
					3. The learners conclude the concepts and the methods to solve the problems about the writing tasks.		

2 ชั่วโมง

ตอนที่ 1: เขียนบรรยายเกี่ยวกับรูปภาพและตารางดังต่อไปนี้ (คะแนน 50 คะแนน)

1. อธิบายรูปภาพดังต่อไปนี้ *อย่างน้อย 100 คำ

This image shows a full page of white paper with horizontal dashed lines, typical of primary school writing paper. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

2. อธิบายตาราง

*อย่างน้อย 150 คำ

Table of the results of demographic data of respondents

Demographic data of respondents	<i>N</i>	Percentage
1. Gender		
1.1 male	287	53.95
1.2 female	245	46.05
Total	532	100
2. Age		
2.1 19 years	185	34.77
2.2 20 years	142	26.69
2.3 21 years	107	20.12
2.4 22 years	98	18.42
Total	532	100
3. Level of Academic Year		
3.1 First year	219	41.16
3.2 Second year	183	34.40
3.3 Third year	74	13.90
3.4 Fourth year	56	10.54
Total	532	100
4. Curriculum		
4.1 4 years program	532	100
4.2 Continuing program	0	0
Total	532	100

Demographic data of respondents	<i>N</i>	Percentage
5. Majors		
5.1 Automotive Engineering	97	18.23
5.2 Production Engineering	64	12.03
5.3 Computer Engineering	86	16.17
5.4 Information Technology	76	14.29
5.5 Industrial Management	63	11.84
5.6 Business Japanese	101	18.98
5.7 Business Information	20	3.76
5.8 Multimedia Technology	25	4.70
Total	532	100.00

ตอนที่ 2: เขียนเรียงความ (essay) เพื่อบรรยายหัวข้อดังต่อไปนี้ (คะแนน 50 คะแนน)

*เขียนอย่างน้อย 250 คำ

“Do you agree or disagree with the following statement? Parents are the best teachers. Use specific reasons and examples to support your answer”.

This image shows a full page of white paper with horizontal dotted lines, typical of primary school writing paper. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

ตาราง 13

Test Specification

Writing skill	Mode	Theme	Cog. Level	Item type	Total No. of item	Weight %	Scoring	Times Mns
Descriptive writing -identify the style of descriptive writing essay -identify characteristics of people, animals, and things	W	Descriptive essay	Mec/K/ C/T	Written Exam	1	20.00	20	20
Narrative Writing -identify the style of narrative writing essay Comparison- Contrast Writing --identify the style of Comparison- Contrast writing essay	W	-Narrative essay -Comparison- contrast essay	M/K/ Cri	Written Exam	1	30.00	30	40
Opinion Writing -identify the style of opinion writing essay Cause and Effect Writing -identify the style of cause and effect writing essay	W	-Opinion essay -Cause and effect essay	M/K/C/ Cri	Written Exam	1	50.00	50	60
Total					3	100.00		120

Level of knowledge: M = Mechanical, K= Knowledge, T = transfer, C = Communication,
Cri = Critical

แบบประเมินความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ

ครั้งที่ ชื่อชิ้นงาน.....

เลขที่	องค์ประกอบการเขียน						หมายเหตุ
	เนื้อหา 15	การเรียบเรียง 10	คำศัพท์ 10	ไวยากรณ์ 10	กลไกการเขียน 5	คะแนนรวม 50	
1							
2							
3							
4							
5							
6							
8							
9							
10							
11							
12							
13							
14							
15							
16							
17							
18							
19							
20							
21							
22							
23							
24							
25							
26							
27							
28							
29							
30							

เกณฑ์การตรวจประเมินความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ

เกณฑ์การตรวจประเมินความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ มีดังนี้ (Hughes อ้างถึงใน กรมวิชาการ, 2546; Jacobs, 1981, p. 30)

องค์ประกอบ ที่ประเมิน	คะแนน	เกณฑ์
เนื้อหา (15 คะแนน)	13-15	แสดงความรู้ในเรื่องที่จะเขียนดีเยี่ยม เนื้อหาตรงตามหัวข้อที่กำหนด ให้อยู่ละเอียดครบถ้วนใจความสมบูรณ์และชัดเจน
	10-12	แสดงความรู้ในเรื่องที่จะเขียนดีมาก เนื้อหาสอดคล้องกับหัวข้อที่กำหนดให้อยู่ละเอียดไม่ครบถ้วนใจความค่อนข้างชัดเจน
	7-9	แสดงความรู้ในเรื่องที่จะเขียนดี เนื้อหาส่วนใหญ่สอดคล้องกับหัวข้อที่กำหนด แต่ขาดรายละเอียดสำคัญบางประการ ใจความยังไม่สมบูรณ์
	4-6	แสดงความรู้ในเรื่องที่จะเขียนพอใช้ เนื้อหาสอดคล้องกับหัวข้อที่กำหนดให้น้อย รายละเอียดส่วนใหญ่ไม่สัมพันธ์กับหัวเรื่อง
	0-3	ไม่แสดงความรู้ในเรื่องที่จะเขียนเลย เนื้อหาไม่ตรงกับหัวข้อที่กำหนดให้
การเรียบเรียง (10 คะแนน)	9-10	เรียบเรียงเนื้อหาได้อย่างต่อเนื่อง ราบรื่น แต่ละประโยคสัมพันธ์กันตามลำดับความสำคัญ/เหตุผล/ขั้นตอน/เหตุการณ์ ช่วยให้เนื้อหาชัดเจนอ่านเข้าใจง่าย
	7-8	เรียบเรียงเนื้อหาได้ดี มีการสลับตำแหน่งการเรียงลำดับตามความสำคัญ/เหตุผล/ขั้นตอน/เหตุการณ์ บางแห่งแต่พออ่านเข้าใจได้
	5-6	การเรียบเรียงเนื้อหาไม่ต่อเนื่องน้อย พยายามนำเสนอข้อมูล ขาดการลำดับเนื้อหาตามความสำคัญ/เหตุผล/ขั้นตอน/เหตุการณ์ ต้องพยายามอ่านเพื่อทำความเข้าใจ

องค์ประกอบ ที่ประเมิน	คะแนน	เกณฑ์
	7-8	ใช้ไวยากรณ์ประจำบทเรียนในการเขียนทั้งหมด ประโยค มีใจความสมบูรณ์ มีที่ผิด 3-4 แห่ง เกี่ยวกับความสอดคล้อง ระหว่างประธานและกริยา การเรียงลำดับคำ หน้าที่ของคำ คำนำหน้านาม คำสรรพนามและคำบุพบท แต่สื่อความได้ ชัดเจน
	5-6	ใช้ไวยากรณ์ในบทเรียนในการเขียนทั้งหมด บางประโยค มีใจความไม่สมบูรณ์มีที่ผิด 5-6 แห่ง ในเรื่องความสอดคล้อง ระหว่างประธานและกริยา การเรียงลำดับคำ หน้าที่ของคำ คำนำหน้านาม คำสรรพนามและคำ บุพบท แต่พอสื่อความได้
	3-4	ใช้ไวยากรณ์ประจำบทเรียนในการเขียนทั้งหมด ประโยค ส่วนใหญ่ไม่มีใจความสมบูรณ์ในตัวเอง มีที่ผิด 7-8 แห่ง ในเรื่องความสอดคล้องระหว่างประธานและกริยา การเรียงลำดับคำ หน้าที่ของคำ คำนำหน้านาม คำสรรพนาม และบุพบท สื่อความสับสน
	0-2	ไม่รู้กฎการสร้างใช้ไวยากรณ์ประจำบทเรียนและไม่สามารถ สร้างประโยคได้มีที่ผิดตั้งแต่ 9 แห่ง ไม่สามารถสื่อความได้เลย
กลไก การเขียน (5 คะแนน)	5	เขียนสะกดคำศัพท์ถูกต้องทั้งหมด ใช้เครื่องหมายวรรคตาม ความหมายและประเภทของประโยค ใช้ตัวอักษรพิมพ์ใหญ่ ในการเขียนสะกดคำศัพท์ที่ขึ้นต้นประโยคและคำศัพท์ เฉพาะ ใช้ตัวอักษรพิมพ์เล็กในการเขียนสะกดคำนามทั่วไป ที่อยู่ภายในประโยคได้ถูกต้องทั้งหมด
	4	เขียนสะกดคำศัพท์ผิด 1-2 คำ ใช้เครื่องหมายวรรคตอน ไม่สอดคล้องกับความหมายและประเภทของประโยคบ้าง เล็กน้อย ใช้ตัวอักษรพิมพ์เล็กในการเขียนสะกดคำศัพท์ที่ขึ้นต้น ประโยคหรือคำศัพท์เฉพาะ และใช้ตัวอักษรพิมพ์ใหญ่

องค์ประกอบ ที่ประเมิน	คะแนน	เกณฑ์
		ในการเขียนสะกดคำศัพท์ที่เป็นคำนามทั่วไปที่อยู่ภายใน ประโยคผิเล็กน้อย
	3	เขียนสะกดคำศัพท์ผิ 3-4 คำ ใช้เครื่องหมายวรรคตอน ไม่สอดคล้องกับความหมายและประเภทของประ โยคน้อย ใช้อักษรพิมพ์เล็กในการเขียนสะกดคำศัพท์ที่ขึ้นต้นประ โยค หรือคำศัพท์ที่เป็นชื่อเฉพาะ และใช้ตัวอักษรพิมพ์ใหญ่ ในการเขียนสะกดคำศัพท์ที่เป็นคำนามทั่วไปที่อยู่ภายใน ประ โยคผิเล็กน้อย
	2	เขียนสะกดคำศัพท์ผิ 5-6 คำ เครื่องหมายวรรคตอนที่ใช้ ส่วนใหญ่ไม่สอดคล้องกับความหมายและประเภทของ ประ โยคมาก ใช้อักษรพิมพ์เล็กในการเขียนสะกดคำศัพท์ ที่ขึ้นต้นประ โยคหรือคำศัพท์ที่เป็นชื่อเฉพาะและใช้ตัวอักษร พิมพ์ใหญ่ในการเขียนสะกดคำศัพท์สามัญภายในประ โยค ผิมาก
	1	เขียนสะกดคำศัพท์ผิตั้งแต่ 7 คำ ขึ้นไป ไม่ใช่เครื่องหมาย วรรคตอนหรือใช้ผิหน้าที่เป็นส่วนใหญ่ ใช้ตัวอักษรพิมพ์ ใหญ่และพิมพ์เล็กไม่ถูกต้องตามหลักการเขียนสะกดคำศัพท์ ที่ขึ้นต้นประ โยค คำศัพท์ที่เป็นชื่อเฉพาะ หรือคำศัพท์ภายใน ประ โยคเป็นส่วนใหญ่

แบบบันทึกการเรียนรู้

ชื่อ นามสกุล..... รหัสนักศึกษา

แบบบันทึกการเรียนรู้ ครั้งที่

ชื่อเรื่อง

วันที่ เดือน พ.ศ.

คำชี้แจง: ให้นักศึกษาเขียนบันทึกการเรียนรู้หลังจากได้เรียนบทเรียนนี้เสร็จสิ้นแล้ว
ขอให้นักศึกษาเขียนคำตอบตามความเป็นจริง

1. สิ่งที่นักศึกษาได้กระทำและประสบความสำเร็จมากที่สุดในแต่ละบทเรียน

.....

.....

2. สิ่งที่คุณเรียนกระทำแต่ไม่ประสบความสำเร็จหรือไม่พอใจ

.....

.....

3. วิธีการที่คุณเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาหรือแก้ไขข้อผิดพลาด

.....

.....

4. วิธีการที่คุณเลือกใช้เพื่อให้การทำงานและผลงานในครั้งต่อไปดีขึ้น

.....

.....

5. สิ่งที่คุณต้องการให้อาจารย์ผู้สอนช่วยเหลือในแต่ละบทเรียน

.....

.....

แบบประเมินการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของผู้เรียน

คำชี้แจง: อาจารย์ผู้สอนพิจารณาการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของนักศึกษา โดยพิจารณา นักศึกษาใช้สื่อสังคมออนไลน์ตามที่กำหนดให้หรือไม่ จากนั้นใส่คะแนนตามเกณฑ์ การให้คะแนนลงในช่องรายการประเมิน

เลขที่	ชื่อ-นามสกุล	รายการประเมิน			รวม คะแนน
		Facebook (5)	Slide Share (5)	YouTube (5)	

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(บัณฑิต อนุญาหงษ์)

เกณฑ์การประเมินและเกณฑ์การให้คะแนนแบบrubricการใช้สื่อสังคมออนไลน์

รายการ ประเมิน	ระดับคะแนน
1. Facebook	5 หมายถึง สามารถใช้ Facebook ในการศึกษา เชื่อมโยงข้อมูลและแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ เขียนเนื้อหาเกี่ยวกับความรู้ บทเรียน และการเรียนรู้ของตนเอง มีส่วนร่วมในกระดานสนทนา 4 หมายถึง สามารถใช้ Facebook ในการศึกษา เชื่อมโยงข้อมูลและแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ เขียนเนื้อหาเกี่ยวกับความรู้ บทเรียนและการเรียนรู้ของตนเอง มีส่วนร่วมในกระดานสนทนา เป็นส่วนใหญ่ 3 หมายถึง สามารถใช้ Facebook ในการเรียน เชื่อมโยงข้อมูลและแลกเปลี่ยนเรียนรู้แต่ไม่สม่ำเสมอ เขียนเนื้อหาเกี่ยวกับความรู้ บทเรียนและการเรียนรู้ของตนเอง มีส่วนร่วมในกระดานสนทนา บ้างเล็กน้อย 2 หมายถึง สามารถใช้ Facebook ในการศึกษา เชื่อมโยงข้อมูลและแลกเปลี่ยนเรียนรู้แต่ไม่สม่ำเสมอ ไม่เคยเขียนเนื้อหาเกี่ยวกับความรู้ บทเรียนและการเรียนรู้ของตนเอง 1 หมายถึง ไม่ใช้ Facebook ในการศึกษา เชื่อมโยงข้อมูลและแลกเปลี่ยนเรียนรู้
2. Slide Share	5 หมายถึง สามารถใช้ Slide Share ศึกษา สืบค้น เผยแพร่ ข้อมูลความรู้ สม่ำเสมอมีเนื้อหาทั้งเอกสารทั่วไปและเอกสารนำเสนอ 4 หมายถึง สามารถใช้ Slide Share ศึกษา สืบค้น เผยแพร่ ข้อมูลความรู้ เป็นส่วนใหญ่ มีเนื้อหาทั้งเอกสารทั่วไปและเอกสารนำเสนอ 3 หมายถึง สามารถใช้ Slide Share ศึกษา สืบค้น เผยแพร่ ข้อมูลความรู้ ไม่สม่ำเสมอและมีเอกสารน้อย

รายการ ประเมิน	ระดับคะแนน
	2. หมายถึง สามารถใช้ Slide Share ศึกษา สืบค้น เผยแพร่ ข้อมูลความรู้เป็นส่วนน้อย 1 หมายถึง ไม่สามารถใช้ Slide Share ศึกษา สืบค้น เผยแพร่ ข้อมูลความรู้ได้
3.YouTube	5 หมายถึง สามารถค้นหาสื่อวิดีโอ อัปโหลดวิดีโอและนำวิดีโอมาใช้ สร้างชิ้นงานของตนเองได้อย่างเหมาะสมกับเนื้อหา 4 หมายถึง สามารถค้นหาสื่อวิดีโอ อัปโหลดวิดีโอและนำวิดีโอมาใช้ สร้างชิ้นงานของตนเองได้ไม่เหมาะสมกับเนื้อหา 3 หมายถึง สามารถค้นหาสื่อวิดีโอ แต่ไม่สามารถอัปโหลดวิดีโอ และนำวิดีโอมาใช้สร้างชิ้นงานของตนเองได้อย่างเหมาะสมกับเนื้อหา 2 หมายถึง สามารถค้นหาสื่อวิดีโอ แต่ไม่สามารถอัปโหลดวิดีโอ และนำวิดีโอมาใช้สร้างชิ้นงานของตนเองได้ไม่เหมาะสมกับเนื้อหา 1 หมายถึง ไม่สามารถค้นหาสื่อวิดีโอ และไม่มีการนำวิดีโอมาใช้ ในการสร้างชิ้นงานของตนเอง

เกณฑ์การตัดสินในการแปลความหมายการให้คะแนนการใช้สื่อสังคมออนไลน์

คะแนนเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง มีการใช้สื่อสังคมออนไลน์อยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.50-3.49 หมายถึง มีการใช้สื่อสังคมออนไลน์อยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง มีการใช้สื่อสังคมออนไลน์อยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง มีการใช้สื่อสังคมออนไลน์อยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง มีการใช้สื่อสังคมออนไลน์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

แบบสอบถามวัดความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนการสอนการเขียนภาษาอังกฤษ ผ่านสื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน

คำชี้แจง:

1. แบบสอบถามนี้ต้องการถามความพึงพอใจของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยี-
ไทย-ญี่ปุ่น หลังจากที่ได้รับการเรียนการสอนการเขียนภาษาอังกฤษผ่านสื่อสังคมออนไลน์
แบบใช้ปัญหาเป็นฐานเสร็จสิ้นไปแล้ว ขอให้นักศึกษาอ่านข้อความแต่ละข้อให้เข้าใจ
และตอบให้ครบทุกข้อ

2. วิธีการตอบแบบสอบถาม ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับ
ความพึงพอใจที่ตรงกับความคิดเห็นของนักศึกษามากที่สุดเพียงช่องเดียว ซึ่งในแต่ละข้อ
นั้นจะมีระดับความพึงพอใจ 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์ดังนี้

มากที่สุด หมายถึง นักศึกษาพึงพอใจการเรียนการสอนการเขียนภาษาอังกฤษ
ผ่านสื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐานมากที่สุด

มาก หมายถึง นักศึกษาพึงพอใจการเรียนการสอนการเขียนภาษาอังกฤษผ่านสื่อ
สังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐานมาก

ปานกลาง หมายถึง นักศึกษาพึงพอใจการเรียนการสอนการเขียนภาษาอังกฤษ
ผ่านสื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ปานกลาง

น้อย หมายถึง นักศึกษาพึงพอใจการเรียนการสอนการเขียนภาษาอังกฤษผ่านสื่อ
สังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐานน้อย

น้อยที่สุด หมายถึง นักศึกษาพึงพอใจการเรียนการสอนการเขียนภาษาอังกฤษ
ผ่านสื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน น้อยที่สุด

ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. นักศึกษาได้มีโอกาสทำกิจกรรมด้วยตนเองในทุกบทเรียน					
2. นักศึกษาได้ทบทวนความรู้วิชาภาษาอังกฤษที่มีอยู่เดิม และนำมาใช้ในการปฏิบัติงานที่อาจารย์มอบหมาย					
3. นักศึกษาจดจำคำศัพท์ สำนวนและไวยากรณ์ในแต่ละบทเรียนได้ดีขึ้นเนื่องจากได้ฝึกใช้ภาษาจากการลงมือปฏิบัติงานด้วยตนเอง					
4. นักศึกษาได้ฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเขียนจากการทำกิจกรรมในแต่ละบทเรียน					
5. นักศึกษาสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการเขียนบรรยายความได้ดีขึ้น					
6. นักศึกษาได้แลกเปลี่ยนความรู้ต่าง ๆ กับเพื่อน ๆ ต่างสาขา เช่น บริหารธุรกิจ วิศวกรรมศาสตร์ และเทคโนโลยี-สารสนเทศ เป็นต้น และนำข้อมูลที่ได้มาใช้ ในการปฏิบัติงานที่อาจารย์มอบหมาย					
7. นักศึกษาวิธีการแสวงหาความรู้และแหล่งการเรียนรู้ ที่ต้องการได้ เพื่อนำข้อมูลต่าง ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงาน					
8. นักศึกษามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นภายในกลุ่ม เพื่อวางแผนในปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ ลุล่วง					
9. นักศึกษามีอิสระในการวางแผนและปฏิบัติงาน ของตนเอง/กลุ่ม โดยผู้สอนไม่เข้าไปก้าวก่าย หรือคอยกำกับทุกขั้นตอนในการปฏิบัติงาน					

ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
10. นักศึกษาจะขอความช่วยเหลือจากอาจารย์ผู้สอนเมื่อจำเป็นเท่านั้น					
11. นักศึกษาได้เรียนรู้จากข้อผิดพลาดต่าง ๆ จากการปฏิบัติงาน ชิ้นงานที่ตรวจแก้ไขให้ และแบบบันทึกการเรียนรู้ของตนเอง					
12. นักศึกษามีโอกาสพบอาจารย์ผู้สอนเป็นรายบุคคลเพื่อรับทราบคะแนนแต่ละชิ้นงานพร้อมทั้งได้รับคำชี้แนะจากอาจารย์เพื่อแก้ไขข้อผิดพลาดต่างๆ					
13. เนื้อหาที่เรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาระดับอุดมศึกษาของผู้เรียนได้					
14. กิจกรรมในแต่ละบทเรียนส่งเสริมให้นักศึกษารู้จักคิดวิเคราะห์ เช่น การอภิปรายร่วมกันเพื่อวิเคราะห์รูปแบบภาษา การสรุปโครงสร้างและวิธีการใช้ภาษาประจำบทเรียน					
15. การจัดกิจกรรมในการเรียนการสอนแต่ละชั่วโมงนั้นเป็นลำดับขั้นตอนช่วยให้นักศึกษาเข้าใจเนื้อหาในแต่ละบทเรียนได้ดี					
16. นักศึกษาสามารถนำขั้นตอนในการปฏิบัติงานที่ได้ทำในแต่ละบทเรียนไปประยุกต์ใช้กับการทำงานในวิชาอื่น ๆ ได้					
17. นักศึกษารู้สึกสนุกสนานและชอบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษมากกว่าเดิม					

ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
18. นักศึกษาสามารถปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย โดยไม่ต้องกังวลเรื่องถูกผิดหรือผู้สอนตำหนิ					
19. นักศึกษาได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการตกแต่งชิ้นงาน และการนำเสนอผลงานของตนเอง					
20. นักศึกษาภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง					

ขอขอบคุณ

ผู้วิจัย

ภาคผนวก ค
ผลตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

ผลตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

ผลตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย ดังข้อมูลที่ปรากฏ (ดูตาราง 14-21)

ตาราง 14

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของแผนการจัดการเรียนการสอนการเขียนภาษาอังกฤษผ่านสื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน สำหรับนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน

เนื้อหา (แผนการจัดการเรียนรู้ที่)	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญคนที่					$\sum X$	IOC
	1	2	3	4	5		
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1

ตาราง 15

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษก่อนและหลังการทดลองการสอนการเขียนภาษาอังกฤษผ่านสื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน สำหรับนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น จากการประเมินผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน

เนื้อหา ข้อสอบเขียนข้อที่	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญคนที่					$\sum X$	IOC
	1	2	3	4	5		
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1

ตาราง 16

ค่าความยากง่าย (p) และอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ

ข้อ	p	r	แปลผล
1	0.67	0.40	ใช้ได้
2	0.53	0.23	ใช้ได้
3	0.47	0.67	ใช้ได้

ตาราง 17

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของแบบประเมินความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ จากการประเมินผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน

เนื้อหา (องค์ประกอบการเขียน)	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญคนที่					$\sum X$	IOC
	1	2	3	4	5		
1. เนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
2. การเรียบเรียง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
3. คำศัพท์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
4. ไวยากรณ์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
5. กลไกการเขียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
6. คะแนนรวม 50 คะแนน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1

ตาราง 18

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของแบบบันทึกการเรียนรู้จากการประเมินผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน

เนื้อหา (แบบบันทึกการเรียนรู้ข้อที่)	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญคนที่					$\sum X$	IOC
	1	2	3	4	5		
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1

ตาราง 18 (ต่อ)

เนื้อหา (แบบบันทึกการเรียนรู้ข้อที่)	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญคนที่					$\sum X$	IOC
	1	2	3	4	5		
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1

ตาราง 19

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถาม
วัดความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนการสอนการเขียนภาษาอังกฤษผ่านสื่อสังคมออนไลน์
แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน จากการประเมินผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน

ข้อที่	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญคนที่					$\sum X$	IOC
	1	2	3	4	5		
1	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
7	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
11	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8
12	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
13	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
14	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
15	+1	+1	+1	+1	+1	5	1

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อที่	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญคนที่					$\sum X$	IOC
	1	2	3	4	5		
16	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
17	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
18	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
19	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
20	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
							0.97

ค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient) ตามวิธีการของ Cronbach

Reliability

Case Processing Summary

		<i>N</i>	%
Cases	Valid	20	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	20	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	<i>N</i> of Items
.975	20

ค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient) ตามวิธีการของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .97

ตาราง 20

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของแบบประเมินการใช้สื่อสังคมออนไลน์ จากการประเมินผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน

รายการประเมิน	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญคนที่					$\sum X$	IOC
	1	2	3	4	5		
1. Facebook	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
2. YouTube	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
3. Slide Share	+1	+1	+1	+1	+1	5	1

ตาราง 21

ผลการประเมินคุณภาพสื่อสังคมออนไลน์

รายการประเมิน	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญคนที่					$\bar{X}$	SD	ระดับ
	1	2	3	4	5			
ด้านการออกแบบการเรียนรู้								
1. รูปแบบการนำเสนอ								
เนื้อหามีความเหมาะสม	5	5	4	4	5	4.60	0.54	มากที่สุด
2. เนื้อหาที่น่าสนใจ								
มีความเหมาะสม	5	5	4	4	5	4.60	0.54	มากที่สุด
3. กิจกรรมที่มอบหมาย								
เหมาะสมกับความสามารถ								
ผู้เรียน	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
รวมรายด้าน						4.73	0.36	มากที่สุด
ด้านตัวอักษร								
1. ตัวอักษรที่ใช้								
ในการนำเสนอเหมาะสม	5	5	4	4	5	4.60	0.54	มากที่สุด
2. ขนาดของตัวอักษร								
อ่านง่าย	4	5	5	5	5	4.80	0.44	มากที่สุด

ตาราง 21 (ต่อ)

รายการประเมิน	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญคนที่					$\bar{X}$	SD	ระดับ
	1	2	3	4	5			
3. การใช้สีของตัวอักษร								
ชัดเจน	5	4	5	5	5	4.80	0.44	มากที่สุด
4. มีการจัดวางตัวอักษร								
เหมาะสม	4	5	5	4	5	4.60	0.54	มากที่สุด
รวมรายด้าน						4.70	0.05	มากที่สุด
ด้านรูปภาพและกราฟิก								
1. กราฟิกและรูปภาพที่ใช้								
เหมาะสม	5	5	3	5	5	4.60	0.89	มากที่สุด
2. ลักษณะของสีและภาพ								
ที่นำมาประกอบ								
มีความน่าสนใจ	4	5	4	5	4	4.40	0.54	มาก
3. มีความสอดคล้อง								
กับเนื้อหา	5	5	4	5	5	4.80	0.44	มากที่สุด
รวมรายด้าน						4.60	0.62	มากที่สุด
ด้านระบบการจัดการเรียนรู้								
1. ขั้นตอนการจัดการเรียน								
มีความสะดวก	5	5	3	5	5	4.60	0.89	มากที่สุด
2. ผู้เรียนสามารถแก้ไข								
ข้อมูลส่วนตัวได้สะดวก	5	4	5	5	5	4.80	0.44	มากที่สุด
3. ปฏิสัมพันธ์ระหว่าง								
ผู้สอนกับผู้เรียน								
มีความเหมาะสม	4	5	5	5	3	4.40	0.89	มาก
4. การถามตอบผ่านสื่อสังคม								
ออนไลน์ง่ายต่อการใช้งาน	4	5	4	5	5	4.60	0.54	มากที่สุด

ตาราง 21 (ต่อ)

รายการประเมิน	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญคนที่					$\bar{X}$	SD	ระดับ
	1	2	3	4	5			
5. การเชื่อมโยงเหมาะสม								
ถูกต้องและง่าย								
ต่อการใช้งาน	5	5	4	5	5	4.80	0.44	มากที่สุด
รวมรายด้าน						4.64	0.64	มากที่สุด
รวมทั้งหมด						4.66	0.52	มากที่สุด

ภาคผนวก ง

ผลคะแนนความสามารถการเขียนภาษาอังกฤษ

ผลคะแนนความสามารถการเขียนภาษาอังกฤษ

ผลคะแนนความสามารถการเขียนภาษาอังกฤษ รายละเอียดดังข้อมูลที่ปรากฏ
(ดูตาราง 22)

ตาราง 22

คะแนนสอบความสามารถการเขียนภาษาอังกฤษ ก่อนเรียนของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยี
ไทย-ญี่ปุ่น จากผู้ตรวจจำนวน 3 ท่าน

ลำดับที่	ผู้ตรวจ คนที่ 1	ผู้ตรวจ คนที่ 2	ผู้ตรวจ คนที่ 3	คะแนน รวม	คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบน- มาตรฐาน (SD)
	100	100	100	300		
1	26.00	30.00	36.00	92.00	30.66	5.03
2	27.00	31.00	39.00	97.00	32.33	6.11
3	25.00	32.00	38.00	95.00	31.66	6.50
4	30.00	40.00	41.00	111.00	37.00	6.08
5	22.00	30.00	38.00	90.00	30.00	8.00
6	32.00	38.00	40.00	110.00	36.66	4.16
7	36.00	40.00	42.00	118.00	39.33	3.05
8	32.00	30.00	40.00	102.00	34.00	5.29
9	22.00	32.00	35.00	89.00	29.66	6.80
10	30.00	33.00	41.00	104.00	34.66	5.68
11	34.00	38.00	38.00	110.00	36.66	2.30
12	26.00	30.00	32.00	88.00	29.33	3.05
13	41.00	43.00	47.00	131.00	43.66	3.05
14	25.00	32.00	35.00	92.00	30.66	5.13
15	28.00	35.00	38.00	101.00	33.66	5.13
16	21.00	24.00	32.00	77.00	25.66	5.68

ตาราง 22 (ต่อ)

ลำดับที่	ผู้ตรวจ คนที่ 1 100	ผู้ตรวจ คนที่ 2 100	ผู้ตรวจ คนที่ 3 100	คะแนน รวม 300	คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบน- มาตรฐาน (SD)
17	26.00	28.00	28.00	82.00	27.33	1.15
18	33.00	34.00	39.00	106.00	35.33	3.21
19	28.00	35.00	42.00	105.00	35.00	7.00
20	26.00	27.00	28.00	81.00	27.00	1.00
21	25.00	28.00	34.00	87.00	29.00	4.58
22	27.00	29.00	29.00	85.00	28.33	1.15
23	25.00	30.00	32.00	87.00	29	3.60
24	25.00	38.00	38.00	101.00	33.66	7.50
25	26.00	30.00	30.00	86.00	28.66	2.30
26	23.00	26.00	34.00	83.00	27.66	5.68
27	25.00	33.00	35.00	93.00	31.00	5.29
28	26.00	36.00	38.00	100.00	33.33	6.42
29	30.00	37.00	39.00	106.00	35.33	4.72
30	31.00	34.00	35.00	100.00	33.33	2.08
ค่าเฉลี่ยรวม	27.76	32.76	36.43	96.96	32.32	4.56

ตาราง 23

คะแนนสอบความสามารถการเขียนภาษาอังกฤษ หลังเรียนของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยี
ไทย-ญี่ปุ่น จากผู้ตรวจจำนวน 3 ท่าน

ลำดับที่	ผู้ตรวจ คนที่ 1	ผู้ตรวจ คนที่ 2	ผู้ตรวจ คนที่ 3	คะแนน รวม	คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบน- มาตรฐาน (SD)
	100	100	100	300		
1	76.00	84.00	89.00	249.00	83.00	6.55
2	70.00	74.00	82.00	226.00	75.33	6.11
3	76.00	86.00	90.00	252.00	84.00	7.21
4	80.00	85.00	91.00	256.00	85.33	5.50
5	75.00	77.00	78.00	230.00	76.66	1.52
6	81.00	80.00	87.00	248.00	82.66	3.78
7	75.00	78.00	79.00	232.00	77.33	2.08
8	73.00	85.00	88.00	246.00	82.00	7.93
9	76.00	84.00	75.00	235.00	78.33	4.93
10	69.00	75.00	77.00	221.00	73.66	4.16
11	74.00	76.00	77.00	227.00	75.66	1.52
12	69.00	76.00	79.00	224.00	74.66	5.13
13	73.00	78.00	85.00	236.00	78.66	6.02
14	79.00	84.00	87.00	250.00	83.33	4.04
15	81.00	76.00	83.00	240.00	80.00	3.60
16	73.00	68.00	76.00	217.00	72.33	4.04
17	68.00	69.00	79.00	216.00	72.00	6.08
18	79.00	78.00	83.00	240.00	80.00	2.64
19	76.00	79.00	79.00	234.00	78.00	1.73
20	83.00	89.00	87.00	259.00	86.33	3.05

ตาราง 23 (ต่อ)

ลำดับที่	ผู้ตรวจ คนที่ 1	ผู้ตรวจ คนที่ 2	ผู้ตรวจ คนที่ 3	คะแนน รวม	คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบน- มาตรฐาน (SD)
	100	100	100	300		
21	76.00	76.00	79.00	231.00	77.00	1.73
22	68.00	69.00	76.00	213.00	71.00	4.35
23	77.00	79.00	90.00	246.00	82.00	7.00
24	78.00	78.00	79.00	235.00	78.33	0.57
25	77.00	79.00	79.00	235.00	78.33	1.15
26	85.00	89.00	88.00	262.00	87.33	2.08
27	81.00	83.00	84.00	248.00	82.66	1.52
28	76.00	77.00	90.00	243.00	81.00	7.81
29	76.00	77.00	78.00	231.00	77.00	1.00
30	69.00	70.00	72.00	211.00	70.33	1.52
ค่าเฉลี่ยรวม	75.63	78.60	82.20	236.43	78.81	3.88

ตาราง 24

คะแนนเฉลี่ยผลสอบวัดความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยี
ไทย-ญี่ปุ่น ก่อนและหลังการทดลอง

ลำดับที่	ผลสอบ		ผลสอบ		ผลต่าง (D)
	ก่อนการทดลอง ($\bar{X}$) 1	SD	หลังการทดลอง ($\bar{X}$) 2	SD	
1	30.66	5.03	83.00	6.55	52.34
2	32.33	6.11	75.33	6.11	43
3	31.66	6.50	84.00	7.21	52.34
4	37.00	6.08	85.33	5.50	48.33
5	30.00	8.00	76.66	1.52	46.66
6	36.66	4.16	82.66	3.78	46
7	39.33	3.05	77.33	2.08	34
8	34.00	5.29	82.00	7.93	48
9	29.66	6.80	78.33	4.93	48.67
10	34.66	5.68	73.66	4.16	39
11	36.66	2.30	75.66	1.52	39
12	29.33	3.05	74.66	5.13	45.33
13	43.66	3.05	78.66	6.02	35
14	30.66	5.13	83.33	4.04	52.67
15	33.66	5.13	80.00	3.60	46.34
16	25.66	5.68	72.33	4.04	44.67
17	27.33	1.15	72.00	6.08	44.67
18	35.33	3.21	80.00	2.64	44.67
19	35.00	7.00	78.00	1.73	43
20	27.00	1.00	86.33	3.05	59.33

ตาราง 24 (ต่อ)

ลำดับที่	ผลสอบ		ผลสอบ		ผลต่าง (D)
	ก่อนการทดลอง ($\bar{X}$) 1	SD	หลังการทดลอง ($\bar{X}$) 2	SD	
21	29.00	4.58	77.00	1.73	48
22	28.33	1.15	71.00	4.35	42.67
23	29	3.60	82.00	7.00	53
24	33.66	7.50	78.33	0.57	44.67
25	28.66	2.30	78.33	1.15	49.67
26	27.66	5.68	87.33	2.08	59.67
27	31.00	5.29	82.66	1.52	51.66
28	33.33	6.42	81.00	7.81	47.67
29	35.33	4.72	77.00	1.00	41.67
30	33.33	2.08	70.33	1.52	37
คะแนนเฉลี่ย	32.32	4.56	78.81	3.88	46.49

ตาราง 25

คะแนนเฉลี่ยความสามารถการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ครั้งที่ 1-6

เลขที่	งานเขียนครั้งที่						รวม (300 คะแนน)	คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) (50 คะแนน)	ค่าเบี่ยงเบน- มาตรฐาน (SD)
	1 (50 คะแนน)	2 (50 คะแนน)	3 (50 คะแนน)	4 (50 คะแนน)	5 (50 คะแนน)	6 (50 คะแนน)			
1	45.00	48.00	49.00	48.00	47.00	48.00	285.00	47.50	1.37
2	42.00	45.00	44.00	43.00	48.00	43.00	265.00	44.16	2.13
3	48.00	44.00	46.00	46.00	41.00	43.00	268.00	44.66	2.50
4	44.00	46.00	42.00	45.00	48.00	47.00	272.00	45.33	2.16

ตาราง 25 (ต่อ)

เลขที่	งานเขียนครั้งที่						รวม (300 คะแนน)	คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) (50 คะแนน)	ค่าเบี่ยงเบน- มาตรฐาน (SD)
	1 (50 คะแนน)	2 (50 คะแนน)	3 (50 คะแนน)	4 (50 คะแนน)	5 (50 คะแนน)	6 (50 คะแนน)			
5	42.00	41.00	40	49.00	42.00	44.00	258.00	43.00	3.22
6	40.00	48.00	49	42.00	46.00	45.00	270.00	45.00	3.46
7	43.00	49.00	48	49.00	42.00	44.00	275.00	45.83	3.18
8	48.00	49.00	43	47.00	48.00	41.00	276.00	46.00	3.22
9	43.00	42.00	40.00	44.00	44.00	46.00	259.00	43.16	2.04
10	44.00	41.00	43.00	44.00	47.00	45.00	264.00	44.00	2.00
11	46.00	49.00	41.00	41.00	41.00	45.00	263.00	43.83	3.37
12	42.00	42.00	45.00	48.00	44.00	45.00	266.00	44.33	2.25
13	44.00	43.00	47.00	49.00	48.00	47.00	278.00	46.33	2.33
14	40.00	43.00	43.00	44.00	44.00	45.00	259.00	43.16	1.72
15	45.00	43.00	44.00	48.00	49.00	44.00	273.00	45.50	2.42
16	43.00	49.00	47.00	45.00	47.00	42.00	273.00	45.50	2.66
17	42.00	46.00	48.00	47.00	46.00	41.00	270.00	45.00	2.82
18	44.00	49.00	44.00	42.00	47.00	49.00	275.00	45.83	2.92
19	43.00	46.00	43.00	48.00	46.00	40.00	266.00	44.33	2.87
20	46.00	45.00	42.00	45.00	46.00	43.00	267.00	44.50	1.64
21	47.00	44.00	48.00	42.00	41.00	43.00	265.00	44.16	2.78
22	45.00	46.00	48.00	42.00	45.00	44.00	270.00	45.00	2.00
23	41.00	48.00	49.00	42.00	44.00	45.00	269.00	44.83	3.18
24	39.00	42.00	45.00	46.00	41.00	47.00	260.00	43.33	3.14
25	41.00	43.00	45.00	47.00	47.00	49.00	272.00	45.33	2.94
26	44.00	45.00	44.00	46.00	41.00	47.00	267.00	44.50	2.07
27	44.00	45.00	47.00	43.00	42.00	46.00	267.00	44.50	1.87
28	45.00	46.00	48.00	49.00	49.00	49.00	286.00	47.66	1.75
29	43.00	41.00	41.00	45.00	46.00	46.00	262.00	43.66	2.33
30	43.00	47.00	48.00	47.00	41.00	43.00	269.00	44.83	2.85
ค่าเฉลี่ย									
รวม	43.53	45.16	45.03	45.43	44.93	44.86	268.96	44.82	2.51

ภาคผนวก จ
การเรียนการสอนผ่านสื่อสังคมออนไลน์

การเรียนการสอนผ่านสื่อสังคมออนไลน์

ตัวอย่างงานการเรียนการสอนการเขียนภาษาอังกฤษผ่านสื่อสังคมออนไลน์แบบใช้
ปัญหาเป็นฐานที่บูรณาการเข้ากับการจัดสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ (CLEs)

IB for Writing
Public group

Discussion

Members

Events

Videos

Photos

Search this group

Shortcuts

- Writing English for Grad...
- MT for Writing
- ENL-102 Section18 2/2...
- IB for Writing
- Reading and Writing Co...

ดร.บัณฑิต อนุญาหงษ์
16 February

สถานการณ์ปัญหา (Problem situation)

My name is Sitthichai, an undergraduate first year student in Business Japanese major. I have a problem in English essay writing about a narrative essay. What should I do?

Like Comment Share

Seen t

IB for Writing

Public group

Discussion

Members

Events

Videos

Photos

Search this group

Shortcuts

- Writing English for Grad...
- MT for Writing
- ENL-102 Section18 2/2...
- IB for Writing
- Reading and Writing Co...

ดร.บัณฑิต อนุญาหงษ์

28 February

แหล่งการเรียนรู้ (Learning Sources)
นักศึกษาสามารถเรียนรู้ได้ผ่านลิงค์ดังต่อไปนี้ครับ

<https://www.youtube.com/watch?v=iHKHtTlo67w>
<https://www.youtube.com/watch?v=IC2SzcUGatM...> See more

แหล่งการเรียนรู้ (Learning Sources)

You can search for
new information
from search
engine as following

IB for Writing

Public group

Discussion

Members

Events

Videos

Photos

Search this group

Shortcuts

- Writing English for Grad...
- MT for Writing
- ENL-102 Section18 2/2...
- IB for Writing
- Reading and Writing Co...

ดร.บัณฑิต อนุญาหงษ์

8 February

กรณีที่เกี่ยวข้อง (Related Cases)

กรณีที่ นางสาวงามตา ชำรึกเกทั
ไม่สามารถเขียนบทความภาษาอังกฤษแบบพรรณนาได้

เขียนไม่ได้
เขียนไม่เป็น
เขียนไม่หลักการ
เขียนไม่รู้รูปแบบ

Like
Comment
Share

Seen by 27

IB for Writing

Public group

Discussion

Members

Events

Videos

Photos

Search this group

Shortcuts

- Writing English for Grad...
- MT for Writing
- ENL-102 Section18 2/2...
- IB for Writing
- Reading and Writing Co...

ดร.บัณฑิต อนุญาหงษ์

28 February

ฝึกเขียนตามกิจกรรมดังต่อไปนี้

Directions: 1. Write an outline to help your plan in writing the essay
 2. Writing your ideas on the paper before you start to write a draft will help you organize and focus your essay.
 3. Writing Process... See more

1. นักศึกษาต้องใช้ social Network ช่วยใช้ เว็บไซต์ Facebook, Instagram, Edmodo
2. ลงเรื่องสื่อความรู้และป็นประโยชน์ด้วยข้อดังต่อไปนี้

topic: "describing the pictures"

Directions: 1. write an outline to help your plan in writing the essay
 2. writing your ideas on the paper before you start to write a draft will help you organize and focus your essay.

Like
 Comment
 Share

Write a comment...

IB for Writing

Public group

Discussion

Members

Events

Videos

Photos

Search this group

Shortcuts

- Writing English for Grad...
- MT for Writing
- ENL-102 Section18 2/2...
- IB for Writing
- Reading and Writing Co...

ดร.บัณฑิต อนุญาหงษ์
28 February

ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ (Expert Consult)

ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ (Expert Consult)

1. Line ภาณาอาจารย์ได้ส่ง ตารางเวลาเลขที่ไว้
2. เสนอผลงานได้ส่งทางโซเชียลมีเดียหรือส่งที่ปรึกษากับการเขียนที่ sornkhian@gmail.com
3. ส่งข้อความมาทาง facebook ได้เลยทุกเมื่อ
4. โทรมาถามได้ตลอดเวลา
5. Add ที่ Instagram : [dr.bundit_anuyahong](#)

<https://www.facebook.com/groups/1805110413423509/>

IB for Writing

Public group

About

Discussion

Members

Events

Videos

Photos

Search this group

Shortcuts

- Writing English for Grad...
- MT for Writing
- ENL-102 Section18 2/2...
- IB for Writing
- Reading and Writing Co...
- MT 2018 ENL102

ดร.บัณฑิต อนุญาหงษ์
27 February 2017

สะท้อนความรู้ (Knowledge Reflection)

After studying from the unit, this is a reflection to your knowledge

ลองอ่านตัวอย่างการเขียนดังนี้ แล้วฝึกเขียนนะครับ

Discoveries and invention of devices are always welcome till we, humans, find a way to abuse its benefits and be adversely affected by it. This was the case when Wilhelm Roentgen discovered x-ray and within five years, the British Army was using a mobile x-ray unit to locate bullets and shrapnel in wounded soldiers in the Sudan. TV was also invented with positive thoughts in mind – there would be no national borders, education and communication would be worldwide, etc. However, we are now trying to overcome its physiological and psychological adverse effects on human beings. One of the physiological effects of watching TV in excessive amounts is eye-strain. It is true that there are specifications for watching TV; TV should be 5 m. away from the eye, the room should be adequately lit, TV should be placed at the same height with our eyes, etc. However, these do not prevent our eyes from getting tired if we keep watching TV for a long time. Another effect is obesity, which is widely observed in people who like watching TV and eating snacks everyday (there is even a term "TV snacks" to refer to fast food that is suitable for eating in front of the TV). TV is such a powerful machine that people cannot get away from it – it is addictive. Apart from the physiological effects, TV also causes psychological effects. One is a result of being exposed to violence. After seeing so many violent scenes on TV, people start considering violent actions normal and they lose their sensitivity to their environment. Partly connected to this effect, the interpersonal communication among people decreases. Being insensitive to the suffering of other people causes people to become alienated. Also, after coming home from work people seek to relax in front of the TV, and generally people prefer watching TV to talking to each other. This issue is very important since lack of interpersonal relationships mostly end with divorces. Shortly, inventions are meant to be beneficial for human beings, if we know how to benefit from them. TV is one of such inventions that need to be used for the right purpose only – being educated and entertained for a reasonable

IB for Writing
Public group

About

Discussion

Members

Events

Videos

Photos

Search this group

Shortcuts

- Writing English for Grad...
- MT for Writing
- ENL-102 Section18 2/2...
- IB for Writing
- Reading and Writing Co...
- MT 2018 ENL102

Conclusion

- The conclusion restates the writer's opinion but often using different, more persuasive language.
- The conclusion may also offer a warning, a prediction, or other type of comment that reinforces the writer's viewpoint.

Counter-argument

Many people think that a child is unhappy without brothers or sisters, however, most only children would disagree with this statement.

Refutation

An only child receives more attention from parents, gets into fewer fights, and has plenty of social contact.

Like Comment Share

Seen by 34

Write a comment...

ดร.บัณฑิต อนุญาหงษ์
27 February 2017

สรุปและแก้ปัญหา (Conclusion and Problem Solving)

1. Students summarize the steps of writing and writing organization including components of descriptive writing
2. Students tell how to solve the problems in descriptive writing and share to friend in social network.
3. Students can discuss about friends' writing tasks and correct the mistake.

Like Comment Share

Seen by 34

Write a comment...

ตัวอย่างการส่งงานเขียนภาษาอังกฤษผ่านสื่อสังคมออนไลน์

IB for Writing
Public group

Discussion

Members

Events

Videos

Photos

Search this group

Shortcuts

- Writing English for Grad...
- MT for Writing
- ENL-102 Section18 2/2...
- IB for Writing
- Reading and Writing Co...

Wai

Everyone have a day that past memory you have remember when you a little kid in your new year was coming. You have to wai to your parents and relative that come to your home in the new month of the year to have a good year with everyone that come.

Meaning of "Wai" in Thailand is the way to greeting someone that you have known and someone with high dignity. The way to show your respect to anyone you like. When you were the kid, you should wai to your parent everyday every time you meet them after school even after you have work.

"Wai" in Thailand is important to greeting someone with respect. To have a good relationship with other as well. In the important event like new year you will have a nice memory with your family happy and a nice new year coming.

Thana Sanguansiriluk 59134156-5

Like Reply · 7 February at 11:48

Chanakal Kalyanamitr, Kanokwan Sritorn and 3 others

Seen by 36

IB for Writing

Public group

Discussion

Members

Events

Videos

Photos

Search this group

Shortcuts

- Writing English for Grad...
- MT for Writing
- ENL-102 Section18 2/2...
- IB for Writing

M-ew Kaewalin Picture 1

Blue waterfall, crystal clear steam, scattered rocks and autumn color changed. This picture makes me feel very fresh and romantic. If I had a chance once in my life, I want to go there. Leave everything behind and escape from every chaos around me and thinking about what I really want to do or solve my life problem. I could sit under the trees or on the rocks all day, drinking some hot chocolate, feel a fresh and clean air and listen to the sound of natural. I don't want anybody else to disturb me or this magnificent and peaceful place.

Picture 3

Clear sky and blue sea remind me about summer. I could feel sea breeze and smell of sea salt when I looking at this picture. It makes me feel tranquil and fresh because I prefer natural and suburb than city life. I wish someday I would have enough money to buy a small house nearby the sea. So, I could wake up every morning with fresh air and listen to the sound of sea wave. I could go for scuba dive, windsurf or sun bathing and enjoy with peaceful and privacy. No more problem or chaos.

59134095-5
Kaewalin Kammayee, Sec.15

Like · Reply · 2 March at 14:41 · Edited

ดร.บัณฑิต อนุญาหงษ์ 49 out of 50

Like · Reply · 3 March at 19:00

ดร.วิภาณี เจริญนคร 49 out of 50

Like · Reply · 9 March at 11:42

Ohm Ohm Olsen 48/50

IB for Writing

Public group

Discussion

Members

Events

Videos

Photos

Search this group

Shortcuts

- Writing English for Grad...
- MT for Writing
- ENL-102 Section18 2/2...
- IB for Writing
- Reading and Writing Co...

View 29 more comments

Stang Naphongtawat The picture shows an Asian girl putting her hand together and placing them on the chest level. There are a lot of meaning of putting hands together. In Thailand, people call it "WAI". Thai people wai when they greet someone. They wai to show respect to... See more

Like · Reply · 8 February at 12:19

ดร.บัณฑิต อนุญาหงษ์ 12 out of 20

Like · Reply · 16 February at 08:51

ดร.วิภาณี เจริญนคร 11 out of 20

Like · Reply · 28 February at 14:30

Gareth Alley 13 out of 20

Like · Reply · 2 March at 12:25

Write a reply...

Noey Prathumthip This picture shows that this kid has a good manner. Manners are an important thing to learn. Having good manners means acting in a manner that is socially acceptable and respectful. The Wai greeting is what this boy is doing, it is a graceful act of the bringing together of the hands to the chest and bending the head to bring the hands and nose together, to show respect to people of older age or of a higher social status. It's a standard greeting in Thailand. It can also show that this kid has been taught well from their parents to respect other people.

Thanaporn Prathumthip 59134110-2

Like · Reply · 8 February at 12:44

ดร.บัณฑิต อนุญาหงษ์ 10 out of 20

Like · Reply · 16 February at 08:52

ดร.วิภาณี เจริญนคร 10 out of 20

Like · Reply · 28 February at 14:30

Gareth Alley 12 out of 20

Like · Reply · 2 March at 12:24

Yuma Sirimalai City life has improved significantly with the advancement of technology and it provides state of the art facilities and services to its residents. Some people argue that children are more receptive to new learning experiences that could only be practice in cities. Children can enjoy a high standard of education, modern libraries, parks and many others technological services while spending their lives in cities. However, others claim that countryside is environmentally friendly and provides great physical activities that are mandatory for children health. I strongly believe that life in the city has undeniable positive effects on children.

Education plays a pivotal role in children life. Educational institutions in cities are equipped with modern teaching methods and facilities and have more qualified and trained professionals that help students substantially to improve their knowledge and information about the subject. Furthermore, the internet and mobile phone has become an essential constituent of children daily life and are more prevalent in cities. New technological advancement also helps children to achieve better grades by researching on the internet and by other positive use of these technologies.

However, it is often seen that children in villages are healthier and less susceptible to illness. Some of the reasons are clean environment and absence of pollution in their area and vicinity. In addition to this, they are more interested in physical games and take parts in activities that demand hard work and strength thus help them to remain active and fit.

To sum up, I would like to say that children grown up in cities are more dynamic and intellectual due to finest facilities they had. This also helps them in achieving more success in long run.

Pattana Sirimalai 59134101-1

Like · Reply · 4 March at 13:26

ดร.บัณฑิต อนุญาหงษ์ 48 out of 50

Like · Reply · 8 March at 14:26

ดร.วิภาณี เพ็งเนตร 44 out of 50

Like · Reply · 9 March at 11:38

Ohm Ohm Olsen 45/50

Like · Reply · 9 March at 15:26

บรรณานุกรม

- กชกร เป้าสุวรรณ, ธนภัทร ปัจฉิม และสุจิตรา ฉายปัญญา. (2550). ความคาดหวังและความพึงพอใจต่อการศึกษาคอมพิวเตอร์ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ศูนย์สุโขทัย. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรมวิชาการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรมวิชาการ. (2546). การจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- กัลย์ชลากรณ์ มหาพัฒนาไทย. (2548). ผลการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติที่มีต่อความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชนบทวิเทศพลีรักษ์ เขตธนบุรี. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กาญจนา มงคลสิงห์. (2548). การใช้แผนที่ความคิดเพื่อสร้างเสริมทักษะการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ชนิษฐา ทวีศรี. (2558) ผลการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการร่วมมือกันเรียนรู้แบบบูรณาการการอ่านและเขียนเรียงความผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ที่มีต่อความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จักรกริช ปิยะ. (2557). การศึกษาการใช้สื่อสังคมออนไลน์ (social media) เพื่อการบริหารงานก่อสร้าง กรณีศึกษา ห้างหุ้นส่วนจำกัดเทคโนโลยี (2001) อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.

- จุฑามณี คายะนันท์. (2554)พฤติกรรมและผลกระทบจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ เฟซบุ๊กคอตคอม (www.facebook.com). วิทยานิพนธ์วารสารศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- จุริรัตน์ ทองคำชื่นวิวัฒน์. (2552). เครือข่ายสังคมออนไลน์. ค้นเมื่อ 16 มีนาคม 2555, จาก http://www.ngnforum.ntc.or.th/index.php?option=com_content&task=view&id=76&Itemid=48
- ชวลิต ชูกำแพง. (2551). การประเมินการเรียนรู้ (พิมพ์ครั้งที่ 2). มหาสารคาม: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์ (2525). การวัดผลการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา.
- ณัฐา ถิระวัฒน์. (2547).การพัฒนาความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยการฝึกเขียนแบบเน้นกระบวนการ. ปรินูญานินพนธ์-การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ณัฐพล บัวอุไร. (2555). ผลการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ตามทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง วิชาการสร้างงานสื่อผสม เรื่อง คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ลำลูกกา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ณัฐภัทร บทมาตร. (2554). การศึกษาพฤติกรรมและคุณลักษณะที่ผู้บริโภคลือกใช้เว็บไซต์เฟซบุ๊ก (Facebook) ในเขตกรุงเทพมหานคร การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ดวงเดือน แสงชัย. (2531). การสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- ทัศนีย์ เจริญเลิศ. (2538).ผลของกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อทัศนคติต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนขานุกวิทยา อำเภอนาหว้าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร. ปรินูญานินพนธ์การศึกษามหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ทิสนา แคมมณี. (2554). ศาสตร์การสอน. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เทพยพงษ์ เศษคิมบง. (2554). ผลการเรียนรู้ด้วยอีเลิร์นนิ่งแบบเรียนรู้ร่วมกันผ่านสื่อสังคมออนไลน์ที่มีต่อความสามารถทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ชนะวัฒน์ วรรณประภา. (2560). สื่อสังคมออนไลน์กับการศึกษา. วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 11(1), 7-20.

นวกัทร ตระกูลพร และนิลมณี พิทักษ์. (2558). การพัฒนาความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณและทักษะการแสวงหาความรู้ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (problem-based learning) ร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือเทคนิคกลุ่มสืบสวนสอบสวน (group investigation). วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 38(4), 93-100.

นิรัชชา เงินดี. (2547)การใช้กิจกรรมที่เน้นความฉลาดทางอารมณ์เพื่อส่งเสริมความสามารถทางการพูดและการเขียนภาษาอังกฤษ และลดความวิตกกังวลในชั้นเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2542). เทคนิคการสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพมหานคร: เจริญดีการพิมพ์.

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2549). เทคนิคการสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จามจุรี โปรดัก.

บุญเรียง ขจรศิลป์. (2543). วิธีวิจัยทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพมหานคร: พี. เอ็น. การพิมพ์.

บุญยศศิริ เลิศเสนา และอนุชา โสมาบุตร (2558)กรอบแนวคิดในการออกแบบสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้บนเครือข่ายตามพื้นฐาน ทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์เพื่อส่งเสริมการแก้ปัญหาของนักเรียน ค้นเมื่อ 10 มีนาคม 2559, จากhttp://www.e-trainingvec.com/ncet2015/proceeding/ncet2015_55.pdf

ประนอม สุรัสวดี. (2534). ภาษาอังกฤษกับเด็กไทยในระดับประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ปริญญ์ อ้นภักดี. (2558). การพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีม โดยจัดการเรียนรู้แบบ
โครงการเป็นฐานผ่านสื่อสังคมออนไลน์ วิชา IPST-MicroBOX ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนชุมแพศึกษา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ปิ่นนเรศ กาสอดม. (2542). สมรรถนะการจัดการเรียนการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นหลัก
ของอาจารย์พยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข.
วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ปิยวัฒน์ เกตุวงศา และศุทธิดา ชวนวัน. (2558). ใครเป็นใครบนเครือข่ายสังคมออนไลน์:
ความหลากหลายทางคุณลักษณะและพฤติกรรม. ค้นเมื่อ 10 มีนาคม 2559, จาก
[http://www.ms.ipsr.mahidol.ac.th/ConferenceXI/Download/Book/447-IPSR-
Conference-A02-fulltext.pdf](http://www.ms.ipsr.mahidol.ac.th/ConferenceXI/Download/Book/447-IPSR-Conference-A02-fulltext.pdf)
- ปิยะภา วรรณสมพร. (2556). การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจในการใช้เฟซบุ๊ก
ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร-
มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 254๕พิมพ์ครั้งที่ 3). (2546). กรุงเทพมหานคร
สำนักพิมพ์นานมีบุ๊คส์.
- พรรณพร นามโนรินทร์ และลัดดา สีตาน้อย. (2555). การพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาจาก
การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (PBL) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่4
โรงเรียนบ้านหนองโก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม
เขต 3. วารสารศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น6(1), 87-94.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543)การสร้างและพัฒนาแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์กรุงเทพมหานคร
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา.
- พวงรัตน์ บุญญานุรักษ์. (2544). การเรียนรู้โดยใช้ปัญหา. กรุงเทพมหานคร. สำนักพิมพ์-
ธนาเพลส แอนด์ กราฟฟิค.
- พิชญวิ คณะผล. (2554). การศึกษาทัศนคติ การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจของ
การสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์กรณีศึกษา: นักศึกษาและบุคลากร
วิทยาลัยเฉลิมกาญจนา จ. เพชรบูรณ์. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.

- ไพจิตร สะดวกการ. (2543). รายงานการวิจัยเรื่อง *เรียนผูกเรียนแก้: ภูมิปัญญาไทยที่สอดคล้องกับทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์และการปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร. โรงเรียนชุมชนวัดคลองไทร (ฉัตรราษฎร์บำรุง).
- มันทนา ธรรมบุญ. (2545). การพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้โดยใช้ PBL (Problem-Based Learning). *วารสารวิชาการ*, 2, 11-17.
- รุสดา จะปะเกีย. (2558) ผลของการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชีววิทยา และความพึงพอใจในการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สุวีริยาสาส์น.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2541). *การจัดการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ต้นอ้อ.
- วันเพ็ญ เรืองรัตน์. (2549). *การจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎี 4 จังหวัดฉะเชิงเทรา*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วลี สัตยาศัย (บรรณาธิการ). (2547). *การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นหลัก: รูปแบบการเรียนรู้โดยผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์บุ๊คเน็ต.
- วิจิตรา กิตติจร. (2546) *การพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยการวาดภาพประกอบบทเรียน*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วิทยา ดำรงเกียรติศักดิ์. (2531) *เอกสารประกอบรายวิชา สย. 610: การเขียนในงานส่งเสริม* (พิมพ์ครั้งที่ 3). เชียงใหม่: สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้.
- วิมลพรรณ อภาเวท, สาวิตรี ชีวะสาธน์ และชาญ เฉลยสวนง. (2554). *รายงานการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการสื่อสารในเฟซบุ๊ก (Facebook) ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร, คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน.

วิไลพร ธนสุวรรณ. (2530). *เทคนิคการสอนภาษาอังกฤษ*. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัย-
เชียงใหม่, คณะศึกษาศาสตร์.

ศศิธร สดประโคน. (2554). *ผลของบทเรียนบนเว็บที่มีการประยุกต์ใช้สื่อสังคมออนไลน์
เรื่อง ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัย-
ขอนแก่น.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2549). *การตลาดบริการ*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ซีเอ็ดยูเคชั่น.

ศุภธิดา ศรีวิชัย. (2549). *การใช้โครงสร้างระดับยอดและกลวิธีการเสริมต่อการเรียนรู้
เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ*.
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สมพิศ วงษ์ประเทศ. (2557). *ผลการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ตาม
ทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง เรื่องการสร้างงานนำเสนอ สำหรับนักศึกษา
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2541). *ชุดฝึกอบรมด้วยตนเอง
การนิเทศภายใน โรงเรียนประถมศึกษาอย่างเป็นระบบกรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
คุรุสภาลาดพร้าว*.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ. (2550). *การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหา
เป็นฐาน*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สิริชชา วงศ์คม. (2555). *การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์
เพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นสำหรับนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษา
ตอนปลาย*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร.

สุภัทรา อักษรานุเคราะห์. (2532). *การสอนทักษะทางภาษาและวัฒนธรรม*. กรุงเทพ-
มหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุมาลี ชัยเจริญ. (2554). *เทคโนโลยีการศึกษา: หลักการทฤษฎีสู่การปฏิบัติ*. ขอนแก่น:
โรงพิมพ์คลังนานาวิทยา.

สุมิตรา อังวัฒนกุล. (2535). *วิธีสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศกรุงเทพมหานคร
สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*.

- เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. (2532). *โครงการรู้หนังสือในประเทศไทย*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อมรา แสงจันทร์. (2524). แผนการสอนเพื่อสื่อความหมาย. *วารสารภาษาปริทัศน์*, 1(9), 11-17.
- อัจฉรา วงศ์โสธร. (2538). *แนวทางการสร้างข้อสอบภาษา*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุทุมพร (ทองอุไทย) จามรمان (2545). *ข้อสอบ: การสร้างและการพัฒนา* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์พินนี้.
- Aboderin, Y. (1986). Integrating reading and writing. *English Teaching Forum*, 24(1), 38-40.
- Anastasi, A. (1961). *Psychological testing* (2nd ed.). New York: Macmillan.
- Barrett, T., & Moore, S. (Eds.). (2011). *New approaches to problem-based learning: Revitalising your practice in higher education*. New York: Routledge.
- Barrows, H. S. (2000). *Problem-based learning applied to medical education* (Rev. ed.). Springfield, IL: Southern Illinois University School of Medicine.
- Best, J. W. (1981). *Research in education* (5th ed.). Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.
- Bowen, T., & Marks, J. (1994). *Inside teaching: Options for English language teacher*. Oxford, MA: Heinemann.
- Bruning, R., & Horn, C. (2000). Developing motivation to write. *Educational Psychologist*, 35, 25-37.
- Byrne, D. (1991). *Teaching writing skills* (5th ed.). Hong Kong: Longman.

- Chomsky, N. (1965). *Aspects of the theory of syntax*. Cambridge, MA: M.I.T. Press.
- Dastgeer, G., & Afzal, M. T. (2015). Improving English writing skill: A case of problem based learning. *American Journal of Educational Research*, 3(10), 1315-1319.
- Drake J. R. (2012). A critical analysis of active learning and an alternative pedagogical framework for introductory information systems courses. *Journal of Information Technology Education: Innovations in Practice*, 11, 39-52.
- Ebel, R. L. (1951). *Estimation of the reliability of ratting*. New York: Hlot, Rinehart and Winston.
- Espinosa, L. F. (2015). The use of Facebook for educational purposes in EFL classrooms. *Theory and Practice in Language Studies*, 5(11), 2206-2211.
- Finocchiaro, M., & Sako, S. (1983). *Foreign language testing: A practical approach*. New York: Regents.
- Fraenkel, J. R., & Wallen, N. E. (2006). *How to design and evaluate research in education* (6th ed.). New Nork: Mc Graw-Hill.
- Good, C. V. (Ed.). (1973). *Dictionary of education; prepared under the auspices of Phi Delta Kappa* (3rd ed.). New York: McGraw-Hill.
- Grabowicz, P. (2014). *Web 2.0 and the rise of social media: The transition to digital journalism*. Retrieved June 5, 2015, from <http://multimedia.journalism.berkeley.edu/tutorials/digitaltransform>
- Griesemer, J. A. (2014). Using social media to enhance students' learning experiences. *Quality Approaches in Higher Education*, 3(1), 8-11.

- Gutierrez, Y. A., Rodriguez, M. J. B., Ortiz, G. A. R., & Garcia, D. C. R. (2012). Applying connectivist principles and the task-based approach to the design of a multimodal didactic unit. *A Colombian Journal for Teachers of English*, 19(1), 93-122.
- Hanneman, R. A., & Riddle, M. (2005). *Introduction to social network methods*. Oakland, CA: University of California.
- Harris, D. P. (1969). *Teaching English as a second language*. New York: McGraw-Hill.
- Hedge, T. (2000). *Teaching and learning in language classroom*. Oxford, England: Oxford University Press.
- Hughes, A. (2000). *Testing for language teacher* (12th ed.). Cambridge, England: Cambridge University Press.
- Hung, W., Jonassen, D. H., & Liu, R. (2008). Problem-based learning. In J. M. Spector, J. G. van Merriënboer, M. D., Merrill, & M. Driscoll (Eds.), *Handbook of research on educational communications and technology* (3rd ed., pp. 485-506). Mahwah, NJ: Earlbaum.
- Hymes, D. (1981). *The communicative approach to language teaching*. New York: Oxford University Press.
- Iswandari, D. C., Prayogo, J. A., & Cahyono, B. Y. (2017). Effect of Environmental Problem-based Learning on the Indonesian EFL students' environment-related vocabulary mastery and writing ability. *Theory and Practice in Language Studies*, 7(8), 608-616.
- Jacobs, H. L. (1981). *Test ESL composition: A practical approach*. Rowley, MA: Newbury House.

- Johnson, K., & Morrow, K. (1981). *Communication in the classroom*. London: Longman.
- Jonassen, D. H. (1999). Designing constructivist learning Environments. In C. M. Reigeluth (Ed.), *Instructional design theories and models volume: A new paradigm of instructional theories* (pp. 215-239). Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum.
- Kotler, E. L., & Armstrong, H. L. (2002). *Citizen evaluation and urban management: Services delivery in an era of protest*. New York: Harper & Row.
- Krashen, S. D. (1987). *Second language acquisition and second language learning*. Oxford, MA: Pergamon.
- Kutubkhanah, A., & Hanan, I. K. (2017). Perceived effectiveness of social media as an English language learning tool. *Arab World English Journal*, 8(1), 79-93.
- Marin, A., & Wellman, B. (2011). Social network analysis: An introduction. In J. Scott, & P. J. Carrington (Eds.), *The Sage handbook of social network analysis* (pp. 11-25). London: Sage.
- Mayer, R. H. (1999). Designing instruction for constructivist learning. In C. M. Reigeluth (Ed), *Instructional design theories and models, Volume II: A new paradigm of instructional theory* (pp. 141-159). Mahwah, NJ: Erlbaum.
- Miller, C., Tomlinson, M., & Jones, P. (2007). Graduate employ ability and student attitudes and student attitudes and orientations to the labour market. *Journal of Education and Work*, 20, 285-304.

- Neier, S., & Zayer, L. T. (2015). Students' perceptions and experiences of social media in higher education. *Journal of Marketing Education*, 37, 133-143.
- Parton, G., & Bailey, R. (2008). Problem-based learning: A critical rationalist perspective. *London Review of Education*, 6(3), 281-292.
- Piaget, J. (1962). *Play, dreams and imitation in childhood*. New York: W. W. Norton.
- Quansah, J. Y. D., Fiadzawoo, J. K., & Kuunaangmen, C. K. (2016). Students' engagement in social media and its mainstay for teaching and learning: The case of the wa nursing training college. *American Journal of Educational Research*, 4(13), 961-969.
- Raimes, A. (1983). *Techniques in teaching writing*. New York: Oxford University Press.
- Rivers, W., & Temperly, R. S. (1978). *A practical guide to the teaching of English as a second or foreign language*. New York: Oxford University Press.
- Schwartz, P., Mennin, S., & Webb, G. (2001). *Problem-based learning: Case studies, experience, and practice*. London: Kogan Page.
- Shih, R.-C. (2013). Effect of using Facebook to assist English for business communication course instruction. *The Turkish Online Journal of Educational Technology*, 12(1), 52-59.
- Sofia, H. (2015). *Teaching technical writing skills using web 2.0 technology: An experimental study*. Unpublished doctoral's desertation, B. S. Abdur Rahman University, India.

- Suthiwartnarueput, T., & Wasanasomsithi, P. (2012). Effects of using Facebook as a medium for discussions of English grammar and writing of low-intermediate EFL students. *Electronic Journal of Foreign Language Teaching*, 9(2), 194-214.
- Wasserman, S., & Faust, K. (1994). *Social network analysis: Methods and applications*. Cambridge, MA: Cambridge University Press.
- Whitehead, T. N. (1934). *The design and use of instruments and accurate measurement: Underlying principles*. New York: Macmillan.
- Wingersky, J., Hogue-Balogh, D., & Boerner, J. (2003). *Writing paragraphs and essays integrating reading, writing, and grammar skills* (4th ed.). Boston: Heinle.
- Wiriyachitra, T., & Hobelman, A. (1990). A balanced approach to teaching of intermediate level writing skill to EFL Students. *English Teaching Forum*, 8(4), 37-39.
- Woods, D. R. (1994). *Problem-based learning: How to gain the most from PBL*. Waterdown, Ontario, Canada: D. R. Woods.
- Woods, H. (1985). Problem-based learning and problem solving. In R. Kenley (Ed.), *Problem based learning: Within a traditional teaching environment* (pp. 100-160). Sydney, Australia: University of Technology.
- Xodabande, I. (2017). The effectiveness of social media network telegram in teaching English language pronunciation to Iranian EFL learners. *Cogent OA Journal*, 4(1), 1-14.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ ชื่อสกุล	นายบัณฑิต อนุญาหงษ์
วัน เดือน ปีเกิด	27 สิงหาคม 2522
สถานที่เกิด	จังหวัดระยอง
วุฒิการศึกษา	สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนบาลีเตรียมอุดมศึกษา มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ปีการศึกษา 2540 สำเร็จปริญญาตรีพุทธศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยม อันดับ 2) จากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ปีการศึกษา 2545 สำเร็จปริญญาโทศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ) จากมหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2551 สำเร็จปริญญาโทการศึกษามหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา) จากมหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2555 สำเร็จปริญญาโทศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (เทคโนโลยีและการสื่อสารทางการศึกษา) จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง ปีการศึกษา 2530 สำเร็จปริญญาเอกปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน-แขนงการสอนภาษาอังกฤษ) จากมหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2559
ตำแหน่งหน้าที่ การทำงานปัจจุบัน	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ด้านการสอนภาษาอังกฤษ แผนกภาษาอังกฤษ สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น